

Videha 375

विदेह ३७७ म अंक ०१ अगस्त २०२३ (वर्ष १७ मास १८८ अंक ३७७)
विदेह अंक ३७७ (७७ * ७) - ०१ अगस्त २०२३

विदेह ३७५ म अंक ०१ अगस्त २०२३ (वर्ष १६ मास १८८ अंक ३७५)
विदेह अंक ३७५ (७५ * ५) - ०१ अगस्त २०२३

VIDEHA 375

VIDEHA 375

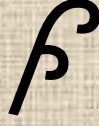

VIDEHA 375

VIDEHA 375

ISSN 2229-547X VIDEHA

01 अगस्त 2023 (बर्ष 13 माघ 144 अंक 373)

[बिदेह (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.vidaha.co.in]

बिदेह ऐथिनी माहिब आन्दाननः मान्शीमिह यंङ्कतम्

बिदेह- प्रथम ऐथिनी पाश्चिक ङ्र-पत्रिका

सम्पादकः गजेंद्र ठाण्ब।

এ পোখীক ঘরীধিকার ঘরীক্ষিত ঞ্চিত। কাপীরাগট (©) ধারকক লিখিত ঞ্শুমতিক রিনা পোখীক কোনা ঞ্শক হ্রয়া প্রতি এর ঝিকটিগ ঘহিত গনেক্টনিক ঞ্খরা ঞ্ঠিক, কোনা মাধ্যময়, ঞ্খরা জানক য়গ্হণ রা পুনগ্য়োগক প্গালী দ্বারা কোনা রূপমে পুনরূপাদন ঞ্খরা য়চারণ-প্য়ারণ লৈ কএল জা য়কৈত ঞ্চিত।

(c) ২০০০- ২০২২. ঘরীধিকার ঘরীক্ষিত। ভাল্যরিক গাছ জে ঘন ২০০০ য় ঞ্ঠায়টীজপর ছন http://www.geocities.com/.../bhalsarik_gachh.html , <http://www.geocities.com/ggajendra> ঞ্দি লিকপর ঞ্ঠা ঞ্খনো ৯ জনাগ ২০০৪ ক পোয়ট <http://gajendrathakur.blogspot.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> কের রূপমে গনটরনটপর মেখিলীক প্ঠাণনতম উপস্থিতক রূপমে বিদমান ঞ্চিত (কিছু দিন লেন <http://videha.com/2004/07/bhalsarik-gachh.html> লিকপর, ঞ্ঠাত https://web.archive.org/web/*/videha 258 capture(s) from 2004 to 2016- <http://videha.com/> ভাল্যরিক গাছ-প্ঠম মেখিলী রূনাগ / মেখিলী রূনাগক এগ্ঠাগেটর)।

ঞ মেখিলীক পহিল গটরনট পঠিকা থিক জকর নাম রাদমে ১ জনরবী ২০০৫ য় 'রিদেহ' পড়লৈ। গটরনটপর মেখিলীক প্ঠম উপস্থিতক য়জা রিদেহ- প্ঠম মেখিলী পাক্ষিক ঞ্ঠ পঠিকা ধরি পঠল ঞ্চিত, জে <http://www.videha.co.in/> পর ঞ্ঠ প্ঠকাশিত হোগত ঞ্চিত। ঞ্ঠর "ভাল্যরিক গাছ" জানবৃষ 'রিদেহ' ঞ্ঠ-পঠিকাক পরজাক য়গ মেখিলী ভাষাক জানবৃষক এগ্ঠাগেটরক রূপমে প্য়ুজ ভই বহন ঞ্চিত।

(c)২০০০- ২০২২. রিদেহ: প্ঠম মেখিলী পাক্ষিক ঞ্ঠ-পঠিকা (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004). য়মাদক: গজেন্দ্র ঞ্ঠাকুর। Editor: Gajendra Thakur. In respect of materials e-published in Videha, the Editor, Videha holds the right to create the web archives/ theme-based web archives, right to translate/ transliterate those archives and create translated/ transliterated web-archives; and the right to e-publish/ print-publish all these archives. রচনাকার/ য়গ্ঠকর্ষা ঞ্ঠপন ঞ্ঠাণিক ঞ্ঠা ঞ্ঠপ্ঠকাশিত রচনা/ য়গ্ঠ (য়পূর্ণ উপরদাথিষ্ রচনাকার/ য়গ্ঠকর্ষা মধ্য) editorial.staff.videha@gmail.com কৈ মেন ঞ্ঠেঠমেস্টক রূপমে পঠা য়কৈত ছথি, য়গমে ও ঞ্ঠপন য়ক্ষিষ্ণু পরিচয় ঞ্ঠা ঞ্ঠপন ঞ্ঠেন কএল গেন ফোটাে য়েহা পঠারীথ। এতই প্ঠকাশিত রচনা/ য়গ্ঠ য়ভক কাপীরাগট রচনাকার/ য়গ্ঠকর্ষাক লগমে ছথি ঞ্ঠা জতই রচনাকার/ য়গ্ঠকর্ষাক নাম লৈ ঞ্চিত ততই ঞ্ঠ য়পাদকাপ্ঠন ঞ্চিত। য়মাদক: রিদেহ ঞ্ঠ-প্ঠকাশিত রচনাক রের-ঞ্ঠাকাগের/ থীম-ঞ্ঠাধারিত রের-ঞ্ঠাকাগেরক নিয়্মাণক ঞ্ঠধিকার, ঞ্ঠ য়ভ ঞ্ঠাকাগেরক ঞ্ঠশ্বরাদ ঞ্ঠা লিপ্যতরণ ঞ্ঠা তকরো রের-ঞ্ঠাকাগেরক নিয়্মাণক ঞ্ঠধিকার; ঞ্ঠা ঞ্ঠ য়ভ ঞ্ঠাকাগেরক ঞ্ঠ-প্ঠকাশন/ প্ঠিট-প্ঠকাশনক ঞ্ঠধিকার রচৈত ছথি। ঞ্ঠ য়ভ লেন কোনা রায়ট্ঠী/ পাৰিষ্ঠমিকক প্ঠারধান লৈ ছে, য়ে রায়ট্ঠী/ পাৰিষ্ঠমিকক গছুক রচনাকার/ য়গ্ঠকর্ষা রিদেহয় লৈ জতথু। রিদেহ ঞ্ঠ পঠিকাক মাযমে দু টা ঞ্ঠক নিকলৈত ঞ্চিত জে মাযক ০১ ঞ্ঠা ১৯ তিথিকৈ www.videha.co.in পর ঞ্ঠ প্ঠকাশিত কএল জাগত ঞ্চিত।

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ **Keyboard** **Source:** <https://fonts.google.com/>, <https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts> , <https://keyman.com/>

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

© Preeti Thakur (sales.videha@gmail.com)

Videha e-Journal: Issue No. 375 at www.videha.co.in

পৰম্বৰাক বিদ্যাপতি- ঠিত্ৰ বিদেহ মাম্মানম্যঁ মাম্মানিত শ্ৰী পনকনান মশুন দ্বাৰা

মৌখিনী ভাষা জগজ্জননী মীতাতাঃ ভাষা শ্ৰামীন। হনুমন্তঃ ঠজরান- মাশ্মমিহ মঁস্কৃতাম।

শ্ৰবৰ খম্বা (শ্ৰাখৰ খাম্হ)

তিত্ৰশ্ৰন খেভ্ৰহি কাণ্ড তম কিষ্কিৰনি পমৰেণ। শ্ৰবৰ খম্বাৰস্ত জঠ মপ্শো বঁষ্কি ন দেণ। (কীৰ্তিততা
প্ৰথমঃ পল্লবঃ পহিলে দোহা।)

মানে শ্ৰাখৰ ৰূপী খাম্হ নিৰ্মাণ কই ওগপৰ (গচ্ছ-পচ্ছ ৰূপী) মঁঠ জঁ নে বঁহন জায় তঁ ঐ
ত্ৰিস্তবনৰূপী খেত্ৰমে ওকৰ কীৰ্তিৰূপী নক্ৰী কেনা পমৰত।

শ্ৰব যজুৰেদ (২৩.২)-যথেমাঁ বাঠ কন্যাপীমারদানি জনেস্তঃ। বঁহ্বৰাজম্বাভাঁ শূদ্ৰায় চাৰীয ঠ স্নায়
চাৰণায় চ।।হম মভ গোঠেৰ্কে গ্ৰ পবিত্ৰ রাণী (বেদরাণী) মনাবী। বঁহ্বাণকে, ঙ্গত্ৰিয়কে, শূদ্ৰকে শ্ৰা
শ্ৰাৰ্হকে; শ্ৰপন নোককে শ্ৰা শ্ৰপৰিঠিতকে মেহো (মানে মভকে)। মদা ঐ বেদরাক্যক ঝিপৰীত
মশুমুতি বেদৰ◆◆ণীক শ্ৰধ্যয়ন/ শ্ৰবণকে মমাজক কিছু গোঠে নেন বিবেধ কৰই চাহনক, মদা
মুতি মেহো বেদরাক্যকে প্ৰমাণ মানিত শ্ৰিষ্ঠ (শৰ্দ্ধ প্ৰমাণ) তেঁ তকৰ ঝিক্ৰফ্ দেন ওকৰ নিৰ্দেশ স্নয়
শ্ৰমাম্বা ভই জাগত শ্ৰিষ্ঠ।

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant.
-Robert Louis Stevenson

Videha: Maithili Literature Movement

१

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं गन्धर्वाः शान्तिः

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं W शान्तिः

अनुक्रम

ॐ अंकमे अक्षिः-

१.१.गजेंद्र ठाकुर- नूतन अंक मन्नादकीय

१.२.अंक ३१४ पर शिप्ली

२.गद्य खण्ड

२.१.माझादेकार: योगानन्द मा यँ उमेश मणुन द्वावा

२.२.माझादेकार: कमना ठौधरी यँ उमेश मणुन द्वावा

२.३.परमानन्द नान कर्ण- गीता माहात्म्य (अगाँ)

২.৪.সাঁতোষ গুমাৰ ৰাঘ 'বঁশোহী'-মংগৰৌনা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)-
(চৌদহম খেপ)

২.৯.গুমাৰ মনোজ কশ্যপ-ঋপূৰ্ব স্নাদ

২.৩.আচাৰ্য ৰামানন্দ মণ্ডল-বঁলমীকি ৰামায়ণ আ
ৰামচৰিতমানস কে ত্ৰননামেক ঋধ্যয়ন

২.৭.নানদেৰ কামত-নানদেৰ কামত- ঋঁচনিক উপন্যাস "ভোশ্ট"
মাদে/ মৰ্ষশী ৰাজকিশোৰ মিশ্ৰ জীকে - ষ্টেমী/ এক ঋধ্যাত্ৰমে
পথকে পথিক - স্নতঁত্ৰতা যেনানী/ জন ঋঁচি জা' ধৰি, জিনগী
তা' ধৰি! / প্ৰক্ৰিয়াধীন যামাজিক পৰিৱৰ্তন'ক স্নৰ

২.৫.নানদেৰ কামত- নোতক বঁমো! (বঁহনি কথা)/ জেহন
ৰোপৰঁ, তেহনে কাষ্টৰঁ! (নেঘুকথা)

২.৯.ডা কৈনাশ গুমাৰ মিশ্ৰ- মৰাক গুসুম কামিনী/ ককৰা কে
দুমত

২.১০.নিৰ্মনা কৰ্ণ- ঋগ্নি শিখা (খেপ-২৪)

২.১১.নন্দ বিনায় ৰাঘ-জাৰী

২.১২.জগদীশ প্রমাদ মণ্ডল- স্মৃতি (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

২.১৩.জগদীশ প্রমাদ মণ্ডল-ঈৰফল্লা নোক(নঘুকথা)

২.১৪.বরীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্র-বঁদলি বহল ঞ্চি মভকিছু (উপন্যাস)-
ধাৰাৰাহিক

২.১৫.ডা কিশন কাৰীগৰ- মৌখিনী লেখনক শূন্য বঁজাৰ স্থিতি?
বেরঁমতা কাৰণ ঞ্চা মমাধান

৩.পদ্ম খণ্ড

৩.১.কল্পনা মা- মাতন মাম

৩.২.প্রমোদ মা 'গোফল'- গামক বাঁত

৩.৩.ৰাজ কিশোৰ মিশ্র-পৰাগ

৩.৪.ঞ্চাৰ্য্য বামানন্দ মণ্ডল- ঠীৰহৰণ/ মারন মে নাৰী

ॐ

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्तिः पृथ्वी शान्तिरापः
शान्तिरोषधयः शान्ति वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः
शान्तिर्ब्रह्म

ॐ द्यौः शान्तिरन्तरिक्ष W शान्तिः पृथ्वी शान्तिरापः शान्तिरोषधयः शान्ति
वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः शान्तिर्ब्रह्म

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्यूलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे,
वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच, आपः-
जल, विश्वदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्यूलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे,
औषधमे, वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति
हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच,
आपः-जल, विश्वदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

१

ॐ, सहस्रशीर्षा पुरुषः। सहस्राक्षः सहस्रपात्।

ॐ, ए॒ ह्य॒ ह्य॒ शी॒र्षा॒ प॒रु॒षः॑। ए॒ ह्य॒ ह्य॒ ह्य॒ शः॑। ए॒ ह्य॒ ह्य॒ पा॒त्॑॥

स भूमिं गंग विश्वतो वृत्वा। अत्यतिष्ठद् दशाङ्गुलम्॥

ए॒ ह्य॒ ह्य॒ शी॒र्षा॒ प॒रु॒षः॑। ए॒ ह्य॒ ह्य॒ ह्य॒ शः॑। ए॒ ह्य॒ ह्य॒ पा॒त्॑॥

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने
अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः
सहस्रपात् ॥ सभूमिं सर्वतस्पृत्वा
त्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥

पद्भ्याग्ँ शूद्रो अजायत॥

प॒द्भ्या॑ग्ँ शू॒द्रो अ॒जा॒य॒त॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल॥

पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात्।

प॒द्भ्यां॑ भू॒मिर्दि॒शः॑। श्रो॒त्रात्॑॥

मुदा पएरेसँ भूमियोक उत्पत्ति।

❁ (White Florette- innocence and purity)

❁ (Wheel of Dharma)

卐 (Swastik)

ॐ (सिद्धिरस्तु, सिद्धम प्रिक्खिबुध, प्रिक्खम Devanagari Anji)

◌̣◌̣ (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

ॐ (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

ॐ

१.१.गजेन्द्र ठाकुर- नूतन अंक यमनादकीय

१.२.अंक ३१४ पर टिप्पणी

১.১.গজেন্দ্র ঠাণ্ডৰ- নৃতন ঞ্ক মন্মাদকীয

মৌথিলীক পহিন পঢ় উপন্যায়- রঁগৱাৰ

ৰামেশ্বৰ প্ৰমাদ মণ্ডন ন২ ক২ ঞ্ৰায়ন ছথি মৌথিলীক পহিন পঢ় উপন্যায় 'রঁগৱাৰ'। ওনা তঁ খণ্ডকাৰ্য ঞ্ৰাদিমে মেহো ঔপন্যায়িকতা ৰহৈ ছৈ, মৃদা মে ঞ্ৰখন ধৰি মৌথিলীমে ঐতিহাসিক রাঁ মহাকাৰ্য ঞ্ৰাধাৰিত মাত্ৰ ৰহন ঞ্ৰছি।

ৰংগপুৰক জগু ঞ্ৰা ৰোশনী কেৰ খিমা ঞ্ৰছি গ্ৰ পঢ়-উপন্যায়। দনু পৰানী ৰহৈ ছনা, মায়-রাঁবুক মেৰা কৰৈ ছনা। মাষ্টিক ভীত, মাষ্টিক খাম্হ, মাষ্টিকে দখাৰ। রাঁমক ছড় , রাঁমক খিড়কী , তিলে কাঠক ঞ্ৰা রাঁমক ঠাঠ। মুল্লৰ ঘৰ।

ঞ্ৰা মাতা-পিতাক মৃনু, মৃদা মম্হৰন জাগু। খেতী তৰ-তৰকাৰীক, মাছক রঁপাৰ।

পহিন রঁঠা ৰৌঞ্ৰা 'ৰেদ প্ৰকাশ'। দোমৰ রঁঠা ভেন নড়কী 'চন্দা', স্বীগণক মঁ রিঁধ-ঞ্ৰা গেন মৃদা জগু কহননি- রঁঠাকৈঁ স্কন ভেজৈ ছী ঞ্ৰা রঁঠীয়ঁ রঁকড়ী চৰৰৈঁ ছী, মে মাংগু মাহী। ঞ্ৰা ওকৰ ছাঠিয়াৰীপৰ জগু রাঁমমতী ঠাডৰ গমগমা দেনছি।

হেৰ মাছক চোৰি ভেনছি, পঁচ মন্ত চোৰমঁ মীনি গেন। জগু রঁমাৰ ভেনা, গৰীৱীমঁ ডেৰাঐ গেনা। রাঁহৰ নিকনতা, কিস্কত ঞ্ৰজমেতা। গ্নাঠী গেনা, চুড়ী পেক্শ্ৰীমে নোকৰী ভেপ্ত গেননি, মিছন পায়ক মাংগ ছন ওত২, মে নীক নম্বৰমে পায় ছনাহে।

ফেৰ বোশনীক জোঁখাঁ রঁঠা 'দেৱ' আ 'নিবেশ'।

বঁগপুৰ গামক ফুমনী মড়ৰ জগু কেঁ জমীন রঁঠৱেঁনে
কহলখিছ, পঢ়াওমে ঞনেৰে পাও দূৰি নে কৰৱাঁক মনাহ দেলখিছ।
মুদা গাঁধী ৱাঁৱাঁক কহন কৰতা জগু। ঞফুৰ ৱেঁঠীক গহনা থিক।
চন্দা আ বেদ ম্নাতক কেনকছি। চন্দাক ৱিঁযাহ ভেন। ৰম্নন
জমাযকেঁ মাওকিনো দেলছি, দুঠা ঘৰ আ শোঁচানযো ৱঁনৱাঁ দেলছি।

বেদ প্ৰকাশ ম্জুকী কন্মনী আ দেৱ গুম্মাৰ ঠাঠা কন্মনীমে নোকৰী
পকড়নকছি। দনুক একে মড়ৰাঁপৰ ৱিঁযাহ মন্মল ভেন।

ফেৰ নিবেশ গুম্মাৰ ৱী.ডী.ও. ৱনি গেন।

আ ওম্হৰ ফুমনী মড়ৰক ৱেঁঠা নশেৱাঁজ ৱনি গেন, দিনী পড়া
গেন আ ৱেশ্যায়ঁ ৱিঁযাহ কই নেনক। ফুমনী জগু নগ কনেত
এনা।

বোশনীক ম্মান খৰাপ ভই গেন। মুদা ৱেঁঠা-পুতোদ মভ পাঁচে
নাখক মদতি কেনছি। পাঁচ নাখক কৰ্জা চঠি গেনছি, ঘৰ
ৱঁহকীপৰ ৰাখই পড়নছি। আ ফেৰ নোকৰীমঁ জগুক ঞৱকাশ
ভই গেনছি। নে নোকৰী, আ নে ঘৰ। যে ৱেঁঠা পুতোদ কথীনে
বহতছি।

মুদা ফেৰমঁ দনু পৰানী ঞপন কাজ ঞগাঁ ৱেঁঠেনছি। জগু খেতী শুব
কেনছি, আ বোশনী কাঠক জন্তা চনেনছি। বেদক পড়নী ৱীণা
গুম্মাৰী মুদা শীতৱতী-গুণৱতী। এম্হৰ জগুক ফেৰ ৱিধাতা ৱাম
ভেনছি, নোঠন ঞপন মানিক জগুকেঁ খুন দেলছি, নোঠন কহনক

জে তানকে মভক পূপায়ঁ ও শিক্ষাক মহত্ব বঁমলক আ দৰোগা পৰীক্ষা পায় কেনক। এম্হৰ দেৱক কল্পনী ছুটি গেনে, ঘূম নৈত নিলেশ মল্লেশু ভই গেন। মভ বেদক অংগনা ঘূমি গেন। জগু ফেৰ বেঁমাৰ ভই গেন।

এম্হৰ পেঁশনক চিষ্টী এনে, জগুকেঁ মোনহ নাথ ঠাকা ভেঠে। ফেৰ মভ বেঁঠা নেন জগু পেঁবৰী কেনক, ঠাকা দেনক, নিলেশ ফেৰ বী.ডী.ও. বেঁনি গেন, দেৱকেঁ ফেৰ নোকৰী নাগি গেন।

জগুকেঁ মংগী বঘু মশুন মোন পড়নহি, মূদা বঘুক বেঁঠা কহনখিহ জে ও তানকা বৃদাশ্ৰম পঠা দেনহি। জগু বঘুকে বৃক্ষাশ্ৰময়ঁ ঘূৰা কই নই অননহি।

আ ফেৰ বঘু বেঁনেহি বোশনী মদাৱত অল্পতান, বেঁগপুৰ। গৰীবেঁ-নাচাৰক মূহত গনাজ।

বেঁগনান মড়ৰক অন্নাচাৰক খিনাপ পঁঠেতী। ফেৰ বেঁগমানী। মূদা জগু এক নাথ কপেঁহ্যা দই ধাৰ্ত বেঁগনানয়ঁ মতনাকেঁ বেঁচেনহি।

ফেৰ জগু মিডিন স্কন বেঁনেহি 'জগু জনতা মিডিন স্কন, বেঁগপুৰ'। আ ওগমে চন মনোবেঁজন বিভাগ। আ জেনা ৰ্যামজী নেথক বহিতো অখন বচনা মহাভাৰতমে প্ৰবেশ কৰে চখি তহিনা ৰামেশ্বৰ প্ৰমাদ মশুন ঐ পঢ়-উপন্যামমে অবেঁ চখি, ও চখি ডাযবেক্ঠৰ ঐ মনোবেঁজন বিভাগক। ফেৰ মদাৱত আশ্ৰম খূজন।

আৰঁ জগুক ধিয়ান বেঁঠী চন্দাপৰ জাগ চহি। বেঁঠী জমায় নিঃমস্তান

বহনি, দনুকৈঁ ৰঁজেনহি। ঞপনে ঞন্নতানমে ভৰ্তী ভেন
চন্দা, মামক ৰাঁদে পৰিণাম। ও গৰ্ভৱতী ভই গেন। ফেৰ ৰীচমে
ছথি পাৰঁনিক চঠা, মধৱঁনী পেঁঠীগক গতিহায়া।

ঞা ছাঁঠিয়ে ঘাষ্টপৰ একঠা ছৌড়ীকৈঁ দাঁতী নগনৌ। ৰোশনী
ঞন্নতান, ৰংগপৰমে ও ভৰ্তী ভেন, এনীমিয়া ছনৌ। নিনেশক
ৰঁনডগ্ৰুপ মিননৌ। ঞা কহননি জগু- নিনেশ ৰৌঞা/ ঞাগাঁক ধৰ্ম
ৰঁতাৰঁহ। ঞা নিনেশ ৰী.ডী.ও. ক ৰোঞাৰঁ ৰিমৰি খুন দেনক, জান
ৰঁচেনক।

গ্ৰা ঔপন্যায় পদমে ঞছি তেঁ গ্ৰা ঞছি পদ ঔপন্যায়। গ্ৰা ঔপন্যায়
ৰ্যায় মন ঞপনে মহাভাৰতমে কৰিক প্ৰবেশ কৰৰেঁত ঞছি ঞা
মঁদেশ দৈত ঞছি জে ঞপন খিন্নায়ঁ পৃথক ভই নেথক ৰহিয়ে নে
মকৈত ঞছি।

-Gajendra Thakur, editor, Videha (be part of
Videha www.videha.co.in -send your WhatsApp no to
+919560960721 so that it can be added to the
Videha WhatsApp Broadcast List.)

ঞপন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাঙ।

১.২. অংক ২৭৪ পৰ ষ্টিল্পণী

কল্পনা মা, পঠনা

বিদেহক নৰঁকা অংক পঢ়নাঁ।

"ৰামেশ্বৰম নিংগ স্বাপনা" শীৰ্ষক আলেখ মে যামাজিক ঠিতক
আচাৰ্য ৰামানন্দ মঁতল জী দ্বাৰা

ৰাঁনমীকি ৰামায়ণ মে শিৱ নিংগ স্বাপনা আ ৰামচৰিতমানস মে
নিংগ স্বাপনা ৰণ্ণ মে মতভিল্লতাক চঠা নীক নাগনে।

ডা দীপেশ গুমাৰ ঠাণ্ৰক "মিথিনাক গতিহ্যক ৰৈজানিক
অধ্যয়ন এৰঁ ওকৰ যমীক্ষাভূমক বিশেষণ" শীৰ্ষক যঁ শোধ পত্ৰ
পঢ়নাঁ, নীক নাগনে। জ্ঞানৰৰ্ধক শোধপত্ৰ ছনি,নিষ্ৰঁদেহ। মৃদা

শীৰ্ষক দেখি,এহি য়াঁ নীক শোধ পত্ৰক আয় মে পঠৰঁ শ্বৰু কএনে
ছনোঁ।

প্ৰাগোঁঠ ৰাজ জ তেয়াৰ কএনে গেন শোধ পত্ৰ মে, মৃগল শায়ন আ
মহেশ চাণ্ডৰ,ডা গ্ৰিয়ৰ্মন আ মৌখিনী ভাষা,মিথিনাম্যঁ রৌক্ষিক
পনায়ন,স্বতঁত্ৰতা আঁদোনমে মিথিনাক যোগদান,দহেজ
প্ৰথা,মিথিনাক বিশিষ্ট ৰাংজন মাছ,মৌখিনী ভাষা আ মিথিনাফৰ
মন মহল্লপূৰ্ণ ৰিন্দু পৰ নিখননি আঁচি লেখক।

কিছু নৰঁ জনতৰঁ যোহো ভেন। জেনা য়াওন মায়ক পৃষ্ঠ পক্ষ
প্ৰতিপদা য়াঁ মিথিনা পঁচাংক প্ৰাৰম্ভ কিএক হোগত আঁচি,এহি ৰাঁত
য়াঁ হম্ম অনভিজ ছনোঁ,জে এহি শোধ পত্ৰ য়াঁ বুঁমনোঁ। দেখন
জাএ,"ভাৰতমে শক য়ঁৰে,বিগ্ৰম য়ঁৰে আ গ্ৰন্থী মনক চননয়াৰি
তঁ আঁচিএ মূদা ৰিশাল ভাৰত দেশমে নৱৱৰ্ষক নেন ভিল্ল-ভিল্ল
তিথি আঁচি। মিথিনাক পঁচাংক অন্ত্যৰ ম্যানক প্ৰথম দিন আঁচি
য়্যোওন মায়ক পৃষ্ঠ পক্ষক প্ৰতিপদা। একৰ কাৰণ আঁচি মৃগল
মন্তনত তেয়ৰ ৰাঁদশাহ আকৰঁৰ দ্বাৰা মহেশ চাণ্ডৰ কে মিথিনাক
কৰ-প্ৰভাৰ য়্যোওন মায়মে দেন গেন ৰহৈছ। একৰ ঐতিহাসিকতা
কেঁ দৰ্শাৰেঁত লেখক কহৈত ছথি জে ভনহি অনজানহিমে, মিথিনা-
পঁচাংক য়ঁৰঁধ পেগঁৰঁৰ মোহম্মদক মক্কায়ঁ মদীনা জএৰাঁক য়ান আ
আকৰঁৰ কে ৰাজ্যৰোহণক য়ান য়াঁ জুড়ন আঁচি।"

ছোষ্ট মূহ,পেঘ ৰাঁত ক' ৰহন ছী,মূদা জে হম্মৰা বুঁমাএনে য়ে কহৰঁ
আৰম্ভক নে! কিছু ৰিন্দু ছুঠন মন নাগল হম্মৰা। মিথিনাক

গতিহ্যম মে,মিথিনাক নোককনা,নোকগীত, নোকনৃণ,পার্বনি-
তিহাৰ,ৰাঁত কিছু মংগ কএন জেৰাঁক চাহী ছন।

কতন কতন বিষয় মঁ ভষ্টকাৰ য়েহো দেখাএন।জেনা- দহেজ পথা
ৰঁনা পূৰ্ণাষ্ট মে মগনাৰাযণ ভগৱানক পূজা আ ছাৰ্চি পূজাক
চঠা। দহেজ পথাক প্ৰচনন কোনা আ কাহিয়া শ্বৰ ভেন,একৰ
দুপ্ৰভাৰ মমাজ পৰ,তকৰ মভক চঠে নহি।

বিরাহ মঁৰঁধী আৰো মময়্যা,জেনা ৰাঁন বিরাহ, ৰাঁন বিরাহ,ৰিঁকৌআ
বিরাহ কিঁরা মগন কান মে ৰাঁনিকা/স্ত্ৰীক অম্বৰক্ষা ৰঁনা স্থিতি জে
ছনএ, তকৰ মভক চঠা ছষ্টন ছনি।

নিত নৱন দিনেশ গুম্বাৰ মিশ্ৰ (নেখক গজেন্দ ৰাণুৰ) ওনা তঁ
ৰাঁঠি শ্লেণনিম্ৰ পোথী পৰ আধাৰিত আছি,তথাপি ৰোচক য়েহো
আছি। জ্ঞানৱৰ্ধক তঁ মহজহি।

"গৃষি এহন ক্ষেত্ৰ আছি জগমে ৰোজগাৰক অধিকতম মঁভাৱনা
আছি। তেঁ জঁ কোনো তৰহেঁ খেতী-ৰাঁড়ী ঠীক ভই জায় তঁ কতেকো
নোক জমীনমঁ জড়ি জায়ত আ ষ্টেনক ছতপৰ ভীড় কনেক কম
ভই জায়ত।" পঠি ভাবুক ভ' গেনাঁ। ভগৱান কৰখি,এহন দিন
আৰঁএ।

নিত নৱন ম্ৰশীন (নেখক গজেন্দ ৰাণুৰ)পঠৰঁ শ্বৰ কেনাঁ, তঁ
খাএৰঁ পীখৰঁ ছোড়ি পূৰা পঠিএ ক' উঠনাঁ।

খ্ৰীষ্টোত্তম শ্ৰীকক প্ৰতীক্ষা বহত।

চোৰ পঁকজ মা পৰাশৰ কে step by step দেখাৰ কৰৱঁ যোহো
ৰোচক

মহম্মদৰাউনি ফিল্মিৰ কেলেগঁ দু দিন পহিনহি।

নীক লাগল।

লক্ষ্মণ মা 'মাগৰ'

বিদেহক ২৭৯ শ্ৰীক। ন ভুতো না ভৱিষ্যতি! মাধৱ কত তোৰ
কৰৱঁ ৰঁড়াগ?

মিত্ৰনাথ মা

প্ৰিয়ৱৰ ঠাণ্ডৰজী,মৱিনয় নমস্কাৰ। হম মিত্ৰনাথ, দড়িভঁজায়াঁ।ঐপনে
মিথিনা,মৌথিন ও মৌথিনীক মমগ্ৰ ৱিকাম,ৱিশেষকপেণ ভাষা-
মাহিৰক নেন জাহি ৰূপ মঁ দত্তচিত্ত ভই কই ৱিগত কতোক
দশাৰ্দ্ধ মঁ মমৰ্পণ-ভাৱ মঁ ৰঁদমূন্য কাৰ্য কৰেত বহনেগঁ ঐছি,গ্ৰ
হমৰা দৃষ্টিগ্ৰঁ শ্বাঘনীয তঁ ঐছিএ, ঠিৰম্মৰণীযে ঠা নহি,ঐৱিম্মৰণীয
ঐছি।হমৰা ৰঁদত পহিনে এক ৰেঁৰ ৰঁদত কাল ধৰি ঐপনেক
মাল্লিধ্যক যৌভাগ্য প্ৰাপ্ত ভেন ছেন। ঐপনেক মাতৃভাষাক প্ৰতি
এহি প্ৰকাৰক উত্তম্বৰীয মমৰ্পণ দেখিকেঁ কোন তৰহেঁ ঐভিস্তৃত
ছী,তেকৰ মম্মুচিত ঐভিৱ্যজিক নেন তক্ষ্ণে ঐপনাকেঁ শৰ্দ্ধহীন
পাৰিঁ বহনে ছী।মাঁ শ্বাৰদা মঁ প্ৰাৰ্থনা কৰেত ছিএহি জে ঐপনেক
নেখনীকেঁ উত্তৰোত্তৰ ঐখৰ ঐধিক গল্পৰতা প্ৰদান কৰেত মৌথিনীক

ঔক্ষৰ-জগতক 'গতিহাম-পুৰুষ'ক ৰূপ মে স্প্ৰতিৰ্ধিত কৰিত
বহিখি। অসীম মেহ ও অশেষ শূভকামনাক মঞ্জ,মিত্ৰনাথ, দড়িভংগা।

অপন মন্তৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাঙ।

- ২.১.ম্যাফাকোব: যোগানন্দ মা য়ঁ উম্বেশ মগুন দ্বাৰা
- ২.২.ম্যাফাকোব: কমলা চৌধৰী য়ঁ উম্বেশ মগুন দ্বাৰা
- ২.৩.পৰমানন্দ নান কৰ্ণ- গীতা মহাৰ্দ্ৰম্ম (খাগাঁ)
- ২.৪.য়ঁতোষ গুম্মাৰ বায় 'ৰঁশ্ঠেহী'-মঁগৰৌনা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)-
(চৌদহম্ম খেপ)
- ২.৫.গুম্মাৰ মনোজ কশ্যপ-খুপূৰ্ৰ স্নাদ
- ২.৬.আচাৰ্য্য বামানন্দ মগুন-ৰাঁনম্মীকি বামাযণ খা
বামচৰিতমানম্ম কে ত্ৰননাম্মেক খুধ্যযন
- ২.৭.নানদেৰ কামত-নানদেৰ কামত- খাঁচনিক উপন্যাস "ভোষ্ট"
মাদে/ য়ৰঁশ্ঠী ৰাজকিশোৰ মিশ্ৰ জীকে - ষ্টেমী/ এক খুধ্যাৰ্দ্ৰম্ম পথকে
পথিক - স্নতঁত্ৰতা য়েনানী/ জন খুচ্চি জা' ধৰি, জিনগী তা' ধৰি! /
প্ৰক্ৰিয়াধীন ম্যামাজিক পৰিৱৰ্তঁন'ক স্নব
- ২.৮.নানদেৰ কামত- নোতক ৰিঁমো! (ৰীহনি কথা)/ জেহন ৰোপৰঁ,
তেহনে কাষ্টৰঁ! (নেঘুকথা)
- ২.৯.ডা কৈনাশ গুম্মাৰ মিশ্ৰ- য়ৰাক গুম্মম্ৰ কাগ্মিনী/ ককৰা কে
দুম্মত
- ২.১০.নিৰ্মলা কৰ্ণ- খুগ্লি শিখা (খেপ-২৪)
- ২.১১.নন্দ ৰিনোম্ম বায়-জাৰী
- ২.১২.জগদীশ প্ৰমাদ মগুন- স্মৃচিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)
- ২.১৩.জগদীশ প্ৰমাদ মগুন-ধুৰফল্লা নোক(নেঘুকথা)
- ২.১৪.ৰবীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ-ৰঁদনি ৰহন খুচ্চি য়ভকিচ্ছ (উপন্যাস)-
ধাৰাৰাহিক
- ২.১৫.ডা কিশন কাৰীগৰ- মৌখিনী নেখনক শূন্য় ৰঁজাৰ স্মৃতি?

ৱেৰঁমতা কাৰণ খা স্মাধান

২.১.স্মাফ্কাৰ্কাৰ: যোগানন্দ স্মা সঁ উস্মেশ স্মশুন দ্ৰাৰা

স্মাফ্কাৰ্কাৰ: যোগানন্দ স্মা সঁ উস্মেশ স্মশুন দ্ৰাৰা

যোগানন্দ স্মা

ৱিৰ্দিহ: প্ৰথম স্মেথিলী পাক্ষিক গ্ৰ-পত্ৰিকা (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004)
<http://www.vidaha.co.in/> নেত স্ম্ৰী যোগানন্দ স্মাসঁ উস্মেশ স্মশুন জীক স্মাফ্কাৰ্কাৰ।

(1) ৱৰ্তঁমান স্মেথিলী স্মাহিৰ কোন দিশাস্মে ঞ্চি?

যোগানন্দ স্মা : ৱৰ্তঁমান স্মেথিলী স্মাহিৰ নিৰন্তৰ প্ৰগতি পথপৰ ঞ্চি।

(2) ওনা পুৰস্কাৰ তঁ প্ৰোস্মোহন নেত হোগত ঙ্গে স্মদা স্মেথিলীস্মে পুৰস্কাৰ ভেট্টিতে স্মাহিৰকাৰক গতি প্ৰায়: ৰুকি জাগত ঙ্গে। এনা কিএক?

যোগানন্দ স্মা : স্মৰ্থা কাল্পনিক ঞ্ৰধাৰণা। উদাহৰণক হেতু পুৰনা পীঠীক ঞ্ৰাঠাৰ্য স্মুৰেন্দ্ৰ স্মা 'স্মমন', পঁ. চন্দ্ৰনাথ স্মিশ্ৰ 'ঞ্ৰমৰ',

ব্যয়ক চতুর্থ প্ৰহৰমে নেখকীয় আভায়াঁ দীপ্ত শ্ৰী কেদান নাথ
চৌধৰী আ নেনপনহিয়াঁ পত্ৰকাৰিতা-মাহিগকাৰিতাক প্ৰতিভা মম্বল
যুগপুৰুষ ৰিসৃতি আনন্দকেঁ প্ৰস্তুত কয়ন জা মকৈত ছনি।

(3) বৰ্তমান মময়মে মৌখিনী পত্ৰ-পত্ৰিকাক কী হান আছি?

যোগানন্দ মা : নীক নহি, আপন আশ্ৰিত্ব ৰক্ষাক হেতু ৰেকন।

(4) চেতনা মমীতি এৰম্ অন্যান্য মৌখিনী মংগঠনমে এখনো দনিত
বৰ্গক প্ৰৱেশ নগণ্য ছৈ। একৰা আঁ কোন ৰূপমে দেখে ছিই?

যোগানন্দ মা : দনিত কে? আঁমত্ৰায়াঁ ৰিপল মাহিগকাৰ ৰা জাতীয়
জনগণনামে তথাকথিত দনিত? জঁ পহিন, তঁ প্ৰকাশন-প্ৰচাৰক
এহি প্ৰতিযোগী যুগমে আঁমত্ৰায়াঁ ৰিপল ৰূপমে মাহিগকাৰ মভা-
মমীতিমে উপেক্ষিত বহৰেঁ কৰতাহ। জঁ আপন, তঁ মমীতি/মংগঠন
ৰঁধা ৰাঁধৰনী ৰাজনীতিজ নোকনিক ৰচম্বক মঁৰক্ষক হোগছ
জতই মাহিগকাৰিতা মহত্বপূৰ্ণ নহি। গ্ৰা মৌখিনীওক দুৰ্ভাগ্য।

(5) দৰভঁগে পীঠ জকাঁ আঁ মহৰমা পীঠ ৰঁনি ৰহন ছৈ। গ্ৰা
মৌখিনীক নেন নীক কী খৰাপ?

যোগানন্দ মা : নীক, কিএক তঁ মভ দিনয়াঁ মমানান্তৰ জাগ্ৰত
মহৰমা পীঠ এম্হৰ স্তম্ভ ভই গেন ছন, আঁ মখৰতা গ্ৰহণ কই
ৰহন আছি।

(6) আঁক মাহিগিক যাত্ৰামে কোন তত্ত্ব প্ৰৰক আ কোন তত্ত্ব
ৰাঁধক ৰহন?

যোগানন্দ মা : গ্ৰুজনক প্ৰোমোহন ও নিৰপেক্ষ নিৰ্দেশন আ
মাহিগিক ৰাজনীতিক দুৰ্গময় ৰাতৰৰণ।

(7) বৰ্তমান মাহিগকাৰক মূন্যাকন আঁ কেনা কৰএ চাহৰঁ?

যোগানন্দ মা : দনক ৰয়মিষ্কতা, ৰৈচাৰিকতা ও জীৱন মীমাঁয়াক

মামথ্যঁ।

(8) অহাঁক প্ৰিয় মাহিগকাৰকঁ চ্ৰেথ?

যোগানন্দ মা : একানেক, কতেক গনৱী?

(9) মাহিগকাৰক নেথকীয় বিচাৰ আ ৰাস্ত্ৰিক জীৱনক বিচাৰ এক হেঁক চাহী আকি অনগ-অনগ? জঁ এক হেঁক চাহী তঁ 'ৱৈদ্যনাথ মিশ্ৰ যাত্ৰী'জীক ৱৈচাৰিক বিচননকঁ অহাঁ কোন ৰূপমে দেযে চিঞঁ। আ জঁ অনগ-অনগ হেঁক চাহী তঁ ওহন মাহিগ ও মাহিগকাৰক মূন্য কী?

যোগানন্দ মা : মৱঁথা এক। যশমে অৰ্থপ্ৰতেপৰক মাবস্বত মাদনা। পৰোপদেশে পাশ্চঁ।

(10) মৌথন মাহিগকাৰ ৱঁক ৱিধাৱাদী হোগত চ্ৰেথ। মূদা জঁ অহাঁ একে ৱিধামে ৰহিতৌঁ তঁ ও কোন ৱিধা হোগত?

যোগানন্দ মা : কৱিতা।

(11) যূৱাঁ কী আশা। ওগমে মঁ কে আগু জা মকঁ চ্ৰেথ।

: অনন্ত ৱিকামক। মে মময নিৰ্ধাৰিত কৰত।

(12) অহাঁ অখন মাহিগক যাত্ৰাক পড়ার কতই আ কোন ৰূপঁ দেযে চিঞঁ?

যোগানন্দ মা : শাস্ত্ৰীয় কানজযী প্ৰতিক নিমিৰ্তিমে, চোনা ৱঁদনৱাঁ পূৱঁ।

(13) পাৰিৱাৰিক পৰিচয় জনৱাঁক গচ্ছা অচ্ছ।

যোগানন্দ মা : মামান্য নিম্ন মধ্যৱগীয় প্ৰাষি আধাৰিত পৰিৱাৰমে জন্ম ভেন আ ওহী ৱগীয় বৃষ্টিকঁ নিমাহৱাঁক হেত্ৰ ৱাঁধ্য ৰহনঁ।

(14) কোন-কোন পত্ৰিকাক অখনে মম্বাদক মশনমে চ্ৰেণৌঁ ওগমে কে মন্ত যোগদান দেনে চ্ৰনা? ওগ পত্ৰিকা মন্তক ৱিষ্যমে জনৱাঁক

গছা খছি।

যোগানন্দ মা : 'ম'কল্প' বাৰ্ষিক পত্ৰিকা। আৰঁ হমৰা নগ এক্ৰেষ্ঠা
খঁক ঔপনক্ষঁ খছি জকৰ ছায়া-প্ৰতি খপন ম্যামথ্যঁমঁ খগৰত কৰা
দেত।

(15) খপন বচনা কৰ্মক মস্ক্ৰমে রিস্তাৰমঁ রঁতামী। কোন কোন
বচনা খহাঁক নজৈৰমে খহাঁক প্ৰিয় বচনা খছি, তেৰা মেহো
রিস্তাৰমঁ রঁতামী।

যোগানন্দ মা : স্মৃতিশেষ ডা. বামদেৰ মাজীক প্ৰোমোহন পাৰঁ
মৌথিলীমে স্নাতকোত্তৰ, পী.এচ.ডী. স্তবধৰি শিক্ষা গ্ৰহণ কয়ন।
তাহিমঁ পূৰঁ ঔততৰ মাধ্যমিক কক্ষা ধৰি আধুনিক ভাৰতীয়
ভাষাক ৰূপমে মৌথিলী পঢ়নে ছনঁ আ তাহি গ্ৰমমে
খনুকৰণোমে ক বচনা দিম প্ৰবৃত্ত ভেন ছনঁ। পৰবৰ্তী কানমে
ক্ষেত্ৰীয় শোধকাৰ্য কয়ন, ডিগ্ৰীক হেত্ৰ, মূদা মে খতিবিজ ঔপাদক
ৰূপমে মাহিগ্যঁ পৰিচযো কৰৌনক আ প্ৰবৃত্তো। খনুৱাদ পৰস্কাৰ
ভেঠনোক ৰাঁদ খনুৱাদ দিম প্ৰবৃত্ত ভেনঁ। তত:পৰ মস্নাদক
নোকনিক আগ্ৰহপৰ ম্যামগ্ৰী ফুঠৰৌত বহনঁ আ নোকজগত হমৰো
মাহিগ্যকাৰক পৰিচিতিকেঁ স্নাপিত কৰৌত চন গেন। 'নিজ কৰিত্ত
কেহি নাগ ন নীকা'ক আধাৰ পৰ মভষ্ঠা বচনা বিশেষে প্ৰিয়া
তাহুমে মভমঁ ঔত্তম বচনা খছি 'কিছু নূতন কৰী হমা।'

শোধ-প্ৰৰঁক্ষক প্ৰণয়নক হমৰ মূত্ৰধাৰ ছনোহ স্মৃতিশেষ বঁতন
ৰজকজী জে নাগদেৰতাক ভজ (ভগত) ছনোহ। ও রিভিন্ন গামমে
রিভিন্ন জাতিক নোকক ওহিঠাম নই জাখি আ হম খন্তৰীতা
মাধ্যমে শঙ্ক-মঁচয়ন কয়ন কৰী।

(16) ডা. কমলা চৌধৰী-মৌথিলীক ৰেশ-সূয়া-প্ৰযাধন মস্ক্ৰমী

শঙ্করনী ২০০৫; ডা যোগানন্দ মা- মৌখিক পাৰম্পৰিক জাতীয়
ব্যৱসায়ক শঙ্করনী ২০০৯ আ ডা. ননিতা মা- মৌখিক ভোজন
সংশ্লী শঙ্করনী ২০১১ মৌখিক সমানান্তৰ ধাৰাক নজৈৰমে
মৌখিক স্তা শঙ্ককোষ অছি জে খাণ্টী প্ৰাহযুক্ত মৌখিক নিখৰাে
সহায়ক অছি। এহি তীনমে এক অহুঁ চী। মাত্ৰ যএহ পোখী
মৌখিক সমানান্তৰ ধাৰমে অহাঁক নাওঁ অমৰ কৰৰা নেন পৰ্যাপ্ত
অছি। অহি পোখীক প্ৰমমে কোন গামক কোন নোক সম্বক
যোগদান ছহি, একৰ বচনা বিধানক সম্বূৰ্ণ গতিহ্যম বিস্তুত ৰূপমে
ৰঁতৰী।

: শিক্ষাক মাধ্যমক ৰূপমে মৌখিক স্বীকাৰ্যতা কতেক জায়জ
কতেক নাজায়জ?

অপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.২.মাফাকোৰ: কমলা চৌধৰী সঁ উমেশ মণ্ডন দ্বাৰা

মাফাকোৰ: কমলা চৌধৰী সঁ উমেশ মণ্ডন দ্বাৰা

কমলা চৌধৰী

বিদেহ: প্ৰথম মৌখিনী পাৰ্শ্বিক গ্ৰা-পত্ৰিকা (since 2000) ISSN
2229-547X VIDEHA (since 2004)
<http://www.vidaha.co.in/> নেত ডা. কমলা চৌধৰীয়াঁ উদ্দেশ্য
মণ্ডলক মাঞ্চাকোৰ।

(1) বৰ্তমান মৌখিনী মাহিৰ কোন দিশম্মে অৰ্ছি?

কমলা চৌধৰী : নিশ্চিত ৰূপয়াঁ মৌখিনী মাহিৰ অৱাধ গতিএঁ
প্ৰগতিক ৱাঁষ্টপৰ ৱাঁঠি ৰহন অৰ্ছি।

(2) ওনা পুৰস্কাৰ তঁ প্ৰামোহন নেন হোগত ঙ্গে মূদা মৌখিনীম্মে
পুৰস্কাৰ ভেঠিতে মাহিৰকাৰক গতি প্ৰায়: ৰকি জাগত ঙ্গে। এনা
কিএক?

কমলা চৌধৰী : এহন কোনো ৱাঁত নহি। ৱাঁদতো পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত
মাহিৰকাৰ অৰ্খন জীৱনক উত্তৰাৰ্ক্ষম্মে মৌখিনী মাহিৰ ভণ্ডাৰকঁ
শ্ৰী মন্মল কযনে ঙ্গি। জেনা, পঁ. চন্দ্ৰনাথ মিশ্ৰ অমৰ, ডা. ভীমনাথ
মা, ৱিহুতি আনন্দ, প্ৰদীপ ৱিঁহাৰী, পঁ. গোৱিন্দ মা, জগদীশ প্ৰমাদ

মণ্ডল গণ্যাদি।

(3) বৰ্তমান সময়তে মৌখিনী পত্ৰ-পত্ৰিকাক কী হাত খিচি?

কমলা চৌধৰী : য়াতোষজনক নহি, মুদা নিবন্তৰ নৱ-নৱ পত্ৰ-পত্ৰিকাক প্ৰকাশন ভই বহন খিচি জে জীৱন্ততাক প্ৰতীক থিক। নিয়ত-অনিয়তকালীন পত্ৰ-পত্ৰিকা তঁ মৌখিনী পত্ৰকাৰিতাক গতিহ্যাকৈঁ ৰেঁয় মমষ্টগৰ ৰনৌনে জা বহন খিচি।

(4) চেতনা সমীতি এৰম্ অন্যান্য মৌখিনী য়ংঠনমে এখনো দনিত ৰৰ্গক প্ৰৱেশ নগণ্য ছৈ। একৰা অহাঁ কোন ৰূপমে দেখৈ ছিঐ?

কমলা চৌধৰী : বৰ্তমান সময়তে দনিতক অৰ্থ জাতি নহি, আৰ্থিক ৰিপন্নতা খিচি। এখলুক য়ম্মা ও য়ংঠন প্ৰস্তুৰ-মল্লৰ ও ৰাজনীতিছ নোকনিক য়ৰক্ষণমে চনৈত খিচি, জতয একষ্টা মূঠা মাহিৰুকাৰ দুৰঁন প্ৰাণী মদৃশ হোঙত ছিথি। অত: দনক ঔপেক্ষা ম্মাভাৰিক। মমৰথ কো নহি দোষ গোম্যাগ্ৰাঁ। গ্ৰা ৰোগ অ্যানো ভাম্বাক য়ম্মা ও য়ংঠন মভমে পূৰ্হিমঁ ৰ্যাগ্ত খিচি। মৌখিনী এহিমঁ কিএক ৰঁঠিত ৰহতীহ!

(5) দৰভঁগে পীঠ জকাঁ অৰঁ মহৰমা পীঠ ৰঁনি বহন ছৈ। গ্ৰা মৌখিনীক নেত নীক কী খৰাপ?

কমলা চৌধৰী : ৰঁদাত নীক। হমৰা ৰিশ্বায় খিচি জে পহিলুক পীঠ মভয়ঁ ঔত্তম পৰিণাম মোমাঁ অযত।

(6) অহাঁক মাহিৰিক যাত্ৰামে কোন তত্ত্বৰ প্ৰৰক অা কোন তত্ত্বৰ

ৰোধক বহন?

কমলা চৌধৰী : গ্ৰন্থজনক প্ৰোমোছন আ নিৰ্দেশনয়ঁ প্ৰতিত হোগত বহনয়ঁ। বিশেষতয়া স্কুলী শিক্ষাক সময পণ্ডিত চন্দ্ৰনাথ মিশ্ৰ অমৰ ও বিশ্ববিদ্যালয়ী শিক্ষণক সময ডা. শৌনেন্দ্ৰ মোহন মাজীয়ঁ সঁয়ী প্ৰভাৰিত ভেন বহী। আগাঁ চনি মাহিগিক গ্ৰন্থৰাজী ও তিকড়ময়ঁ সঁয়ীত নিৰুয়োহিত ভেনয়ঁ।

(7) বৰ্তমান মাহিগকাৰক মূন্যাকন অহাঁ কেনা কৰএ চাহসঁ?

কমলা চৌধৰী : বস্তুত: বচনাক মূন্যাকন ওহিমে নিহিত বৈচাৰিকতা, মংৱেদনশীলতা, উপযোগিতা ও ব্য-মাধৰ্যমঁ হোয়ৰাক চাহী।

(8) অহাঁক প্ৰিয় মাহিগকাৰকেঁ চৈথ?

কমলা চৌধৰী : সঁয়ীত গোগা। কতেকক নাম কহু?

(9) মাহিগকাৰক নেখকীয বিচাৰ আ বাস্তুৰিক জীৱনক বিচাৰ এক হেৰাক চাহী আকি অনগ-অনগ? জঁ এক হেৰাক চাহী তঁ বৈদনাথ মিশ্ৰ 'যাগ্ৰী' জীক বৈচাৰিক বিচনেকেঁ অহাঁ কোন ৰূপমে দেযে চিঞন। আ জঁ অনগ-অনগ হেৰাক চাহী তঁ ওহন মাহিগ ও মাহিগকাৰক মূন্য কী?

কমলা চৌধৰী : নিশ্চিত ৰূপমঁ এক হোয়ৰাক চাহী মূদা মে বিবন হোগত অছি। হম জখন মহাবিদ্যালয় মেৰামঁ জুডনয়ঁ তঁ ওতয দু মহকৰ্মী মাহিগকাৰমঁ পৰিচিত ভেনয়ঁ। একগা বহখি জনৱাদী কৰিযিত্ৰী। সূখ আ ৰোগী দানক কৰিতাক মূখ্য বিষয বহৈত চন

মৃদা একদিন দানকা আঁঠ আনা নেন বঁক-মক কৰেত, বিক্ষাৰনাক দেহপৰ পাণ্ড ফেকৈত দেখনে বহিযনি তঁ বঁকত বিচনিত ভই গেন বহী। তহিনা দোমৰ মহকৰ্মী জে স্বীক মান-মাম্মানক মমৰ্থনমে খুৰঁ কনম চনৰেঁত বহখি, মৃদা একঠা মেরিকাক মংগ দানক কষ্টুৱাৰ্ভাণাপ ম্বনি ম্বক্ক ভই গেন বহী। কথনী আ কৰনীক বিভেদকেঁ প্ৰৱক্ষ দৰ্শন ওতহি ভেন বহয়, আগাঁ কিছু আওৰ অন্বভৰ ভেঠেত গেন। তখন বুমলগাঁ জে উপদেশ দোমৰা নেন হোগত আছি মৃদা মে উচিত নহি থিক।

(10) মৌখিল মাহিগকাৰ বঁক বিধাৱাদী হোগত ছেথা। মৃদা জঁ অহাঁ একে বিধামে বহিতৌঁ তঁ ও কোন বিধা হোগত?

কমনা চৌধৰী : কথা ও কৰিতা।

(11) যুৱামঁ কী আশা। ওগমে মঁ কে আগু জা মকেঁ ছেথা।

কমনা চৌধৰী : আশাৱান ছী মৃদা মে মময় নিৰ্যয কৰত।

(12) অহাঁ অ্পন মাহিগক যাত্ৰাক পড়ার কতই আ কোন ৰপেঁ দেখে চিঞ?

কমনা চৌধৰী : হমৰ মাহিগিক অৱদান কোনো বিশেষ নহি বহনে আছি, তেঁ এহিপৰ কিছু কহৰঁ উচিত নহি।

(13) পাৰিৱাৰিক পৰিচয় জনৰাঁক গছা আছি।

কমনা চৌধৰী : অধিৱজা পিতাক (ম্❖❖. গৃধকান্ত মা, গ্ৰাম-বিৰমায়ৰ, পশ্টোন) জেঠে মন্তানক ৰূপমে জন্ম ভেন। পিতা

গাঁধীৰাদী বিচাৰধাৰাক বহুখি। স্নতন্ত্ৰতা মংগ্ৰামমে ঞ্ৰংগ্ৰেজক বিৰক্ষ কাৰ্য কয়লনি, তেঁ স্নতন্ত্ৰতা যেনানী য়েহো বহুখি। পিতাক ম্যানিধ্যমে কৰ্পূৰী ঠাণ্ৰ, বামমনোহৰ নোহিয়া, মূৰজ নাৰায়ণ মিহ, জয় প্ৰকাশ নাৰায়ণ ঞ্ৰাদি নামঠীন ব্যক্তিৰ মভক দৰ্শনক ম্ৰঞ্ৰয়ৰ প্ৰাশ্ত ভেন।

হমৰ মাতা (স্ন. ঞ্ৰামনা মা) পূৰ্ণ শিষ্টিত ঞ্ৰা মশজ মহিনা বহুখি। কোনো পৰিৰাৰকেঁ ম্ৰচাক কপেঁ চনয়রামে ওহি পৰিৰাৰক স্ত্ৰীক ম্ৰুখ্য স্ত্ৰমিকা বহুইত ঞ্ৰছি। হমৰ মাতা শিমনা শহৰ স্ত্ৰিত কাৰ্লেষ্ট স্কুনয়ঁ মাতৰীঁ কক্ষা তক পঢ়ন বহুখি, য়ে ঞ্ৰংগ্ৰেজীক জ্ঞান বঁঠিয়াঁ বহুনি। হমৰ নানা স্ন. ঞ্ৰচ্যুতানন্দ মা (গ্ৰাম- ভরানীপুৰ, পণ্ডৌন) দৰভঁগা মহাৰাজক শিমনা স্ত্ৰিত কাৰোৰাঁৰক মৌনেজৰ বহুখি। তেঁ মপৰিৰাৰ ওতহি বহুইত চনোহ। হমৰ মাতায়ঁ ঠাৰি বৰ্ষ পৈঘ মামা (স্ন. বামচন্দ্র মা) বহুখি জে ঞ্ৰাগাঁ ঠনি ঞ্ৰংগ্ৰেজীক প্ৰধ্যাপক ভেনোহ। শিমনামে ঞ্ৰংগ্ৰেজ মভহক মস্কৰ্কেমে ঞ্ৰখনায়ঁ দনকৰ মভহক বহন-মহন পৰ বঁদত প্ৰভাৰ পঢ়ন বহুনি। কহন জাগত ঞ্ৰছি জে ওহি গামমে ঠাহক ঠনি হমৰ নানেক ঘৰয়ঁ ঞ্ৰাৰম্ভ ভেন চন।

হমৰ মাতাক দ্বিৰাগমনমে হমৰ নানা এক বঁকম বিভিন্ন বিধাক পুস্কক মভ দেনে বহুখি। এহিয়ঁ দনক মাহিৰিক ঞ্ৰভিৰাঠিক প্ৰমাণ ভেট্টেছ। ওহিমে প্ৰমচন্দ্র ও শৰদচন্দ্রক কিছু ঔপন্যায় মভ বঁচন চন জে হমৰা স্কুনী শিষ্টিাক মময় পঢ়রা নেন ভেট্টন ঞ্ৰা মম্ভবত: ওহিয়ঁ মাহিৰিক স্নাদ ভেট্টন জে ঞ্ৰাগাঁ ঠনি ঞ্ৰাঠিমে বয়ি-বঁয়ি গেন। নানাক দেন গ্ৰামোফোন য়েহো বঁদত দিন তক ম্ৰবষ্টিত বহন। ওহি মময় ঠ্ৰাঁজিম্ৰঠৰক চনন নহি বহুইক। হম ঠাক ভাগ্ৰ-বঁহিন বেকাৰ্ট নগা ক্ৰুঞ্চ-নীনা স্ননী ঞ্ৰা নূৰজহাঁ, মহগনক ফিনমী গীত

যেহো।

এহি তৰহেঁ হমৰ ব্যক্তিৰ্ণ নিৰ্মাণমে হমৰ মাতা-পিতা ও নানা-নানী (স্ব. দুৰ্গা মা)ক রঁদত মহযোগ বহলনি। কৰ্ঠিনয়ঁ কৰ্ঠিন মমযমে ও নোকনি হমৰ মস্বল রঁনত বহলাহ। দানকহি নোকনিক দেল মংকাৰ ও স্লেহয়ঁ হম মাহয়ী, কৰ্মঠ খা স্মারনয়ী রঁনি মকলদাঁ।

মংযোগরশ মাস্মৰোক পৰিৱাৰ ৰকানতে পেশায়ঁ জুড়ল চলাহ। হমৰ দদিয়া মস্মৰ স্ব. মোনলান চৌধৰী (গ্ৰাম- রঁমহা, মাখনপুৰ) ঞ্পন গনোকাক পহিল গ্ৰেজুএশ্ট বহখি। ও কনকভায়ঁ কানুনক পঢ়াণ্ড কই স্ব. গিৰীন্দ্র মোহন মিশ্ৰক মংগ দৰভংগামে ৰকানত কৰেত চলাহ। ঙ্ৰ দনু গোষ্ঠা দৰভংগা মহাৰাজাক কেয়-মোকাদমাকৈ ৰিশেষ ৰপেঁ দেখল কৰখি। মূদা দুৰ্ভাগ্য জে 1934 ঙ্ৰ.ক স্ৰুকল্পক ৰিভিষিকায়ঁ ঞ্ৰাহত ভই ঞ্ৰল্লৈ ৰয়মমে দিৰংগত ভই গেলাহ। একৰ চঠা স্ব. গিৰীন্দ্র মোহন মিশ্ৰ ঞ্পন ঞ্ৰকাদমী পুৰস্কৃত পোখী 'কিছু দেখল কিছু মনল' মে কয়নে চ্ৰখি।

দুৰ্ভাগ্যরশ ৰেঁৱাহিক জীৱন রঁদত ঞ্ৰল্ল বহল। পতি স্ব. কহৈয়া চৌধৰী ৰেল ৰিভাগমে বহখি। পুত্ৰ ঞ্ৰনুৰাগ কমল (মুফল চৌধৰী) যেহো ৰকানত পেশায়ঁ জুড়ল চ্ৰখি ঞ্ৰা পুত্ৰী জমাতা ঞ্ৰমেৰিকা প্ৰৱায়ী থিকাহ। পুত্ৰৰধ মীনু গুমাৰী +2 ৰিছালনয়মে শিষ্ণিকা চ্ৰখি। পৌত্ৰ স্মমুখ গঁজীনিযৰীংক পঢ়াণ্ড কই বহল চ্ৰখি।

पाछाँमे (रामयँ दहिन)- ग्रा. दुर्गानन्द मा (जमाय), खनुबाग कमल (पुत्र)

खागाँमे (रामयँ दहिन)- मीनू कुमारी (पुतोना), खडिनोषा कमल (पुत्री), कमला ठोधरी (स्वयँ)

(14) कोन-कोन पत्रिकाक अूपने सम्रादक मशुनमे छेनौं ओगमे के मउ योगदान देने छना? ओग पत्रिका मउक रिषयमे जनरँक गछा खछि।

कमला ठोधरी : 1984 ग्रा.मे 'स्वाती' नामक त्रैमासिक माहिचिक

পত্ৰিকাক সম্বাদন ও প্ৰকাশন মূজফফৰপুৰমঁ আৰম্ভ কৈনে বহী, জে মাত্ৰ চাৰি খঁক প্ৰকাশিত ভই মকন। ও পত্ৰিকা খপনা সময়ক মহল্লপূৰ্ণ ও উক্ৰেষ্ঠ পত্ৰিকা ছন, জকৰ বঁন্দ ভই জযৰাক শ্ৰেষ্ট এখনাঁ তক খছি। ওকৰ বঁদ বী.আৰ.এ. বিহাৰ বিশ্ববিদ্যালয়, মূজ.ক মৌথিনী বিভাগমঁ 2012 মে পহিন শোধ পত্ৰিকা 'তিবদত'ক প্ৰকাশন ও সম্বাদন কযনে বহী, জে কতেকো দৃষ্টিওঁ মহল্লপূৰ্ণ সিফ ভেন।

(15) খপন বচনা কৰ্মক মস্কমে বিস্তাৰমঁ বঁতৰী। কোন কোন বচনা খহাঁক নজৈৰমে খহাঁক প্ৰিয় বচনা খছি, তেকৰা মেহো বিস্তাৰমঁ বঁতৰী।

কমনা চৌধৰী : ডা. শৌনেন্দ্ৰ মোহন মাজীক প্ৰোমোহন পাৰিঁ মৌথিনীমে স্নাতকোত্তৰক পশ্চাৎ ডা. বামদেৱ মাজীক নিৰ্দেশনমে পী.এচ-ডী. হেত্ৰ পঁজী কৃত ভেনাঁ। বিষয় ছন 'মৌথিনীক ৰেশ-ভূষা-প্ৰমাধন মস্কনী শঙ্কাৱনী'। বস্তুত: শোধ-কাৰ্য হেত্ৰ বিষয়ক চযন উক্ৰেষ্ঠ ছন, মূদা কৰিঁন মেহো। এহি নেন গহন খধ্যয়ন খা নোক মস্কৰ্কক খাৰশ্ৰকতা ছন। এহি মভ প্ৰক্ৰিয়াকৈ পূৰ্ণ কৰিত বঁদত সময় নাগি গেন খা খন্তত: 2008 গ্ৰ.মে গ্ৰ পস্কাকাৰ প্ৰকাশিত ভই মকন, জে মৌথিনীক একশা মানক গ্ৰন্থক ৰপমে জানন জাগছ।

ওনা, হৃদয়মঁ হম কথাকাৰ ছী। খপন খাগু-পাছ ঘষ্টেত ঘষ্টনা বঁয়ী প্ৰভাৱিত কৰিত খছি। 'সময় মঁকেত' নামক মাত্ৰ একশা কথা মঁগ্ৰহ প্ৰকাশিত খছি, জাহিমে কান-চক্ৰ, গুনোৰাঁ কাৰী, খাকাংগা, খপৰাজিতা, ধৰী হমৰ প্ৰিয় কথা খছি। এহি কথা মভক

নাথিকা জীৱনক বিৱিধ মঁমাৱাতকঁ মেলেত ঞপন জীৱনকঁ মাথক স্বৰূপ দেৱঁমে মহন ভেন ছথি।

'ম্মানক পৌতী' মছ: পৰকাশিত ৱঁগনা ঔপন্যাসক ঞন্বৱাদ থিক। এহি ঔপন্যাসক নাথিকাক চৰিত্ৰমঁ ৱঁগত ৱঁমী প্ৰভাৱিত ভেনেঁ। ৱঁগনা ঔপন্যাস হোগতঁ মৌথিলীক মাস্কৃতিক পৰিৱেশক ঞৱিকল চিত্ৰণ ৱঁমনা জাগত ঞছি। গহো হমৰ প্ৰিয় বচনা থিক।

(16) ডা. কমলা চৌধৰী-মৌথিলীক ৱেশ-ভূষা-প্ৰমাধন মস্কী শঙ্কৱনী ২০০৫; ডা যোগানন্দ মা- মৌথিলীক পাৰম্ভিক জাতীয় ৱয়মাযক শঙ্কৱনী ২০০৯ ঞা ডা. ননিতা মা- মৌথিলীক ভোজন মস্কী শঙ্কৱনী ২০১১ মৌথিলীক মমানান্তৰ ধাৰাক নজৈৰমে মৌথিলীক ম্ৰতা শঙ্ককোষ ঞছি জে খাঁটী প্ৰৱাহযুক্ত মৌথিলী নিখৰঁমে মহায়ক ঞছি। এহি তীনমে এক ঞহঁ ছী। মাত্ৰ যএহ পোথী মৌথিলীক মমানান্তৰ ধাৰামে ঞহাঁক নাওঁ ঞমৰ কৰৰঁ নেন পৰ্যাপ্ত ঞছি। ঞহি পোথীক গ্ৰমমে কোন গামক কোন নোক মভক যোগদান ছহি, একৰ বচনা বিধানক মস্কৰ্ণ গতিহ্য বিম্বৃত ৰূপমে ৱঁতৱী।

কমলা চৌধৰী : ৱেশ-ভূষা-প্ৰমাধনক ঔপাদান, পক্ষতি ঞা পৰম্ভা কোনো মমাজক মন্ততা ও মস্কৃতিক পৰিচায়ক মানন জাগত ঞছি। ঞত: ৱিষয় ৱঁগত ঔভ্ৰম ছন। শোধ-কাৰ্যক গ্ৰমমে কতেকো গাম-ঘৰক ভমণ কখনেঁ ও ৱিভিন্ন ৱৰ্গ ও জাতিক নোক মভমঁ মম্বৰ্ক ছাপিত কই শঙ্ক-মম্বদাক মঁচয় কখন ঞা ৱিভিন্ন ক্ষেত্ৰমে ওহি শঙ্কক পৰ্যায় এৰঁ ঔচাৰণ ৱৈশিষ্ট্যকঁ পৰখৰাক ঞৱমৰ ভেটন। বচনা বিধানক মুনমে ৱিভিন্ন প্ৰকৃতিক নোক মভমঁ

পৰিধান ও আচৰণক নামাৱলীক বৈশিষ্ট্যক মন্ত্ৰৰূমে স্বত্বৰ্গ
ৱাৰ্ভা স্থাপিত কয়ন।

পৰিধান ও আচৰণক মাজান ও চিত্ৰাৱলী হেতু কতেকো বৃত্ত-
পুৰান পণ্ডিত পৰিৱাৰমঁ নই নিৰক্ষৰ গৃষি এৰঁ ঞ্চ কৰ্মমঁ জড়ন
লোক মভমঁ মম্বৰ্ক মাধি বিশেষ জানকাৰী নেৱাক পৰ্যায়মে লাগল
বহৈত বহী। এহি মন্ত্ৰৰূমে জিতৱাৰপুৰ নিৱায়ী মঠনজীক
মহযোগকেঁ নহি ঝিমৰি মকেত ছী। এহি মভ ত্ৰিখা-কলাপক মংগহি
ঞনেক শাস্ত্ৰীয় গ্ৰন্থাৱলীক ঞ্ধ্যয়ন দ্বাৰা ঞনেক শঙ্কক প্ৰাঠীন ও
ঞৱীঠীন এৰঁ বৈকল্পিক স্বৰূপক পৰিচয় প্ৰাপ্ত কয়ন। জাহি প্ৰমুখ
গ্ৰন্থক ঞ্ধ্যয়ন কয়ন ওহিমে মঁ কিছু নাওঁ ম্ৰৰণ ঞ্চি, জেনা-
গৃহস্থ বন্ধোকৰ- চণ্ডেশ্বৰ ঠাণ্ডৰ, ঞ্মৰকোষ- ম. পঁ. চন্দ্ৰধাৰী মিহ,
ফোকলোৰ মৌজিক এণ্ড নীজেণ্ড ঞ্ফ মিথিলা- মাখন মা। ঝিহাৰ
পীজেন্ঠ নাগফ- ত্ৰিযৰ্মন, গৃষক জীৱন মন্ত্ৰী ব্ৰঁজভাষা শঙ্কাৱলী-
হিন্দুস্তান একেডমী, গলাহাৱাঁদ। পতঁজলি কালীন ভাৰত- ডা.
প্ৰভুদয়াল ঞ্গিহোত্ৰী, বৈদিক মাহিণ্ড ওৰ ধৰ্ম- ঞ্চাৰ্য্য বঁনদেৱ
ঔপাধ্যায়, মৌথিলী মঁষ্কৃতি ও মন্ত্ৰতা- ডা. ভমেশ মিষ্ৰ, মৌথিলী
ৰ্যাকৰণ মীমাংশা- ডা. ম্ৰভদ্ৰ মা, বৃহত মৌথিলী শঙ্ককোষ- ডা.
জয়কান্ত মিষ্ৰ গল্লাদি। ঞপন শোধ কাৰ্য্যমে কয়ন গেল ভ্ৰমণ ও
বিৱিধ লোকমঁ পৰিচয়-পাত ঞ্চা ৱাৰ্ভালাপক ম্ৰখদ মঁম্ৰৰণ এখনো
মানম-পঠনপৰ ঞ্চিকিত ঞ্চি।

ঞপন মন্ত্ৰ editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাও।

२.३.पबमानन्द लाल कर्ण- गीता माहात्म्य (खागाँ)

গীতমাহাম্যে - ১, ৯

Wednesday, 7 June 2023 6:38 AM

১

(নাম- পৰমানন্দ নান কৰ্ম (১৯১০) পিতা-শ্ৰী পৰশুৰাম নান কৰ্ম
গাঁৱ-ঘোঘসৰ, পো-বিবৌন, দৰভংগা, শিৱপা-স্নাতকোত্তৰ
CAIIB সেৱানিহৃত প্ৰবন্ধক সংগ্ৰহ বঁক অফ জাৰ্জিয়া)

গীত মাহাম্যে (পয় প্ৰবাল উত্তৰ খণ্ড) অষ্টম অধ্যায়

ভগৱান শ্ৰী কহনথিন - হে দেৱী, অৱ অষ্টম অধ্যায়ক
মাহাম্যে স্তৱ। জেকৰ স্মৰণা সঁ অহাঁ কেঁ ৰত্নসম্ভৱ হোৱতা
দক্ষিণ দিগ্ৰামদিকপ্ৰ নাম সঁ একৰ্থা প্ৰসিদ্ধ নগৰ অছি
ওহি ঠাম ভাৱধৰ্ম নাম সঁ একৰ্থা ঠাফ্ৰা ৰহেত চনাহ। জে
বেধ্য কেঁ প্ৰনী বঁনাকৰ বখনে চনথি। ও মণ্ডস খণ্ডত,
মদিৰা পীৰেত, মণ্ড নোকনিকক থন ছৰাৰেত, দোসৰ
স্বী সঁ ছলিচাৰ কৰেত আ ছিকাৰ খেতহ মে দিনচম্পী বায়েত
চনাহ। ও ৰত্ন ভয়ানক স্তৱ কেঁ চনথি অৱ মন মে প্ৰেয়-প্ৰেয়
হোমনা ৰায়েত চনথি। এক দিন মদিৰা প্ৰাৰ্থ জুঠন চন
জাহি মে ভাৱধৰ্ম ভবি প্ৰেৰ্থ মদিৰাপান কেনেথ অৱ অৰ্জী
সঁ পীঠিত ভৱ ওপাৰামো কানৰজা মৰি গেতাহ অৱ প্ৰেয়তঃ
ক গাছ ভেনথি। ওহি গাছক ঘোণ অৱ ধীতন চামক অৱ অৱ
নঃ কে ঠাফ্ৰা স্তৱ ভাৱ কেঁ প্ৰাপ্ত ভেন কোণে পতি-প্ৰনীওহি
ঠাম ৰহেত চনথি।

হুনকৰ প্ৰব জন্মক ঘৰ্ণা ওহি প্ৰকাৰ অছি। লিঙ্গী
বঁন নাম সঁ একৰ্থা ঠাফ্ৰা চনাহ জে বেদ-বেদগকত্বুক
জাত, সৰ ঙ্গাসুক অৰ্থকি ৰিঞ্জোৰু অৱ সদাচাৰী চনথি।
হুনকৰ শ্ৰীক নাম নামতি চন। ১৭২৫ ১৭৩৫ ৰিচাৰ কে চনী

उत्सुकता रित्वा लोकाक रारत्तुद नोत्तरत्तु अथन सुकिसंग
सर दिन लैस, कानरत्तु अघोडा अदिक श्लेष दानक ग्रहण
करेत्तु चनाह अ दोसर उत्सुकता कै दान मे मिनत कोनए
रसु नहि दैत्त छनथिन । उ हनु अति-पनी कानरत्तु मृत्युकृत्तु
ल३ उत्सुकता रित्वा लोकाक । उ सुत्तु अ प्यासै प्रीति ल३ सुत्तुपु
घुमेत्तु तात्तु गच्छ तग आवि गेनाह अजतिमे विज्ञान कर३
नगनाह । उकर बाद अति सै अनी प्रुत्तुनथिन - 'हे न्यथ हमरा
नोकनि कै ग महान हनु कोन हव होयत्तु अ एहि उत्सुकता
स योनी सै कोन हमरा हनु कै मुक्ति मिनत ? तव उ उत्सुकता
कहनथिन - उत्सुकताक उपदेख, अग्र्यामे तत्तु रिचाव अकर्म
रिधिक जानकरिषा कोन प्रकार सकथ सै छुत्तुकारा मित सकेत्तु अति ?

ग सुनि अनी प्रुत्तुनथिन - 'प्रुत्तुत्तु ! उ उत्सुकता की अति ? अग्र्यामे
की अति अ कर्म कोन अति । अनीक एतरे कहेत्तु अग्र्यामे घृत्तु
घृत्तुत्तु लैन से सुत्तु । उकर बाद गीतक अर्थ अग्र्यामे अग्र्या
क्षोक छन । उकरा सुत्तु सै उ गच्छत्तुन तात्तु रूप त्यागि
लारत्तुता नाम सै उत्सुकता ल३ गेनाह । तकोन जान लोका सै
रिश्तुत्तु ल३ उ अपास सै मुत्तु ल३ गेनथि अ ओहि अग्र्या क्षोक-
क माहात्तु सै उ अति-पनी सेहो मुत्तु ल३ गेनथि । लनका सुत्तु
सै दैर रत्तु अर्थ अग्र्यामे अग्र्या क्षोक निकनि पत्तु छन ।
तदनु अकात्तु सै अर्थ दित्तु रिमान अग्र्या अ हनु अति
अनी ओहि रिमान अर सराव ल३ सुत्तुनोक चनि गेनथि ।
ओहि गामक सर, छानु अग्र्यात्तुत्तु छन ।

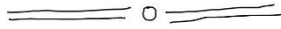
उकर बाद उ उत्सुकता उत्सुकता लारत्तुता अदर-
पूर्वक अग्र्या क्षोक निअ देरदेर जनादिनक अग्र्यात्तु क३
जात्तु सै मुक्ति दायिनी कात्तुत्तु चनि गेनाह । ओहि गाम
उ उदाव उत्सुकता उत्सुकता अग्र्या केननि । अत्तु अति
अग्र्यात्तुत्तु कत्तु ल३ गेनथि न३ कर जोवि देरत्तुत्तु
जगत्तुत्तु जनादिन सै प्रुत्तुनथिन - हे न्यथ अत्तु अत्तुत्तु
नीन त्यागि किअ गेट ल३ गेनत्तु ?

क्षी ल३ गेनथिन - हे देरी, कात्तुत्तु चनि गेनाह । ओहि गाम
ल३ गेनथि क तत्तु अर उत्सुकता उत्सुकता लारत्तुता हमर
ल३ गेनथि सै अत्तुत्तु ल३ कठेत्तु अग्र्या क३ बहन छथि ।

ও অধুনা জন্মীক রজা মে কঃ গীতক আৰ্ঠম অধ্যায়ক অধ্যায়
 জ্ঞোয়কক অপ কৰেত ছথি। হম কুনকৰ তপস্যা সঁ সনুষ্ঠ
 ছী। কুনক তপস্যক অধুনা মন বিচাৰ বৈসি কান সঁকঃ
 বহন ছী। হে প্ৰিয়ে অধুনা ও মন দেৱক হম উকৈৰ্ণিত ছী।

পাৰ্ৱতী জী পূৰ্ণচনথিন - হে ভগৱন, জী হৰি সদি
 খন প্ৰসন্ন ভেনা পৰ জিনকা নেন চিন্তিত সেহো চনহ্ ও
 ভগৱদ্ভুজ ভাৱকৰ্মৰ্ম কৈ কোন মন মিনন চননি।

শ্ৰী মহাদেৱ কহননি- হে দেৱী, হিজ্ঞোৰ্ণত ভাৱকৰ্ম
 প্ৰসন্ন ভেন ভগৱন বিষ্ণুক প্ৰসাদ সঁ মোক্ষক প্ৰাপ্তি কেননি
 আ কুনক বঁধাজ সেহো জে নৰক যাতনা মে প্ৰচন চনথি
 কুনকৰ ধ্ৰুত কৰ্ম সঁ ভগৱদ্ভাম কৈ প্ৰাপ্তি কেননি। পাৰ্ৱতী
 ভা আৰ্ঠম অধ্যায়ক মহায়ে থেহ্ মে বতেনক অষ্টি। ওহি পৰ
 সদি খন বিচাৰ কৰক চাহী।

শ্ৰীমদানন্দ নাথ কৰ্ম

গীতা মহায়ে (প্ৰম প্ৰবাল উত্তৰ খন্ড)

অৰম অধ্যায়

শ্ৰী মহাদেৱ কহননি- পাৰ্ৱতী, আৰ হম আদৰ পূৰ্বক
 অৰম অধ্যায়ক মহায়েক বৰ্ণন কৰেত ছী অহাঁ স্মিৰভঃ
 স্মন। নৰ্মদা নদীক তৰ্ণপৰ মহিষ্ণমতী নাম সঁ একৰ্থা
 নগৰ অষ্টি। ওহি ঠাম মাপ্ৰৰ নাম সঁ একৰ্থা চ্ৰীষ্ণ
 বহেত চনহ্ জে বেদ বেদাংক তত্ত্ব অধুনা সময় সময় পৰ
 আৰঃ ৱাণ অষ্টি নৈকনিকক প্ৰেমী চনহ্। ওৰিষ্ণ সঁ প্ৰন
 অষ্টিত কঃ একৰ্থা মহান যজ্ঞক অধুনা অধৰল কেননি।
 ওহি যজ মে বৈনি দেৱক নেন একৰ্থা বঁকৰা মংগাওন গৈত জখন
 ওকৰ ধাৰীৰক পূজা ভঃ গৈত তহন সৰ কৈ আষ্ণৰ্থমে জানেত

ও বঁকৰা হাঁসি কৈ উচ স্মৰ মে কহনক-টুফলা, এহি বৈসী হও
সঁ কী নাল হোয়ত একৰ যত তঃ নঃখঃ লঃ জায়ত আঃ জন্ম
জৰা আ মৃন্দক সেহো কাৰণ খীক। গাঃসৈর কেণা পৰ হমব
জে দক্ষা অছি সেহো অহাঁ সৰ দেখ নিখ। বঁকৰাক ও কৌ-
তহনজনক রাত স্মনি যও মন্ডা মে বহঃ৩৩৩৩৩৩৩৩ সৰ নোকনি
বিস্মিত লঃ গেনাহ। তহন ও যজমান টুফলা কৰ জোড়ি-খপল
নেত সঁ দেখেত বঁকৰা কৈ প্ৰশাম কঃ ধ্ৰুফা আ আদৰ সঁ পুঃ৩
নগনথিন।

টুফলা কহননি- অহাঁ কোন জাতি কে ছনঃ ?
অহাঁক আচৰণ আ স্মতাৰ কেহন ছন। কোন কৰ্ম সঁ অগ্ৰক
বঁকৰাক যোনি প্ৰাপ্ত ভেন। ও সৰ হমৰণ রতাও।

বঁকৰা কহনক-টুফন, হম পূৰ্ব জন্ম মে টুফলাক
নিৰ্মিত লন মে ভেন ছন। সমসু যতক অন্মৰ্ণন কৰঃ মে
আ বেদ বিদ্যা মে পুরীণ ছনঃ। এক দিন হমৰ প্ৰৌ লগরতী
ব্ৰহ্মাণিক লজিআ বিনমু তার সঁ অপন্য ষাঁতক কৈ বোণক ছোণি-
ক নেন বঁনি দেবাক নিমিত্ত হমৰা সঁ একথা বঁকৰা ম্যাঁনতথি
তুপ্ৰচ্ছা-জখন চলিকাক মন্দির মে ও বঁকৰা কৈ বধক
নেন নঃ জায়ত ছন তহন কনকৰ মাতা হমৰা ছাপ দে-
থিন-‘যৌ টুফলা নোকনি মে নীচ, পাপী ! অহাঁ হমৰা
বঁচা কৈ বধ কৰঃ চাহেত ছি তেঁ অহাঁ সেহো বঁকৰা যোনি
মে জন্ম নের। হে হিজ ঞ্জোৰ্ণ ! তহন কানরজ মৃন্দক উপবঃ
হম বঁকৰা যোনি মে জন্ম নেনঃ। যদপি হম প্ৰজা যোনি
মে ছি মৃদা হমৰ পূৰ্ব জন্মক স্মৰণ বঁনত অছি। হে টুফলা
জৌ অপনেক স্মনরাক উক্ৰ্ণা হোয় তহন হম একথা আও
আচ্চৰ্যক রাত সেহো বত্বারত ছি। লক্ৰেত নাম সঁ একথা
নগর অছি জে মোক্ষ প্ৰদাতা অছি। ওহি ঠাম চন্দ্ৰমাৰ্গনাম
সঁ একথা সূৰ্যবঁধী বাজা বাজ্য কৰেত ছনাহ। এক সময়
জখন সূৰ্যগ্রহণ নগন ছন বাজা বঃ ধ্ৰুফা সঁ কানধ্বক
দান কৰবাক তৈষাৰী কেতনি। ও বেদ-বেদাংগ প্ৰাৰণামী
একথা বিদ্বান টুফলা কে ছুনেতথি আ প্ৰবেহিত সঁগ ওজ্যক
পাৱন জন সঁ স্মানক নেন চননহ। জীর্থ স্মন পৰ পঁচি
বাজ্য স্মানকঃ ছু ষা রসু প্ৰাৰণ কেতনি। য়েবি পবিত্ৰ আ

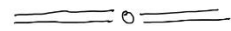
প্ৰসন্নৱৰ্ত্তী ২২ জ্যৈষ্ঠ চন্দন নগৰ কে বসন্ত মে ০১৬ শতাব্দী
 প্ৰবেশিত কৈ হাত পকড়ি ত্ৰিকোনোচিত নোকনি মে ঘিৰন
 অধৰা স্মান পৰ চনি খনাই। ওহি ঠাম খন পৰ ৰাজ্যযথো
 চিত্ত বিধি সঁ ভক্তিপূৰ্বক ট্ৰাফল কৈ কানপ্ৰকৃষক মান কেনি।

তখন কানপ্ৰকৃষক হৃদয় মণ্ডি কে একৰ্থা পাপমো
 চান্ভান পকৰ্থ শ্ৰেণ। মেৰ যোড়ে দেৰক ৰাদ নিন্দা মেহে চফ
 চান্ভানক ৰূপ ধাৰণ কৰ কানপ্ৰকৃষক ধাৰীৰ সঁ নিকনন্থা ট্ৰাফল
 নগৰ আৰি গেনীহ। এহি প্ৰকাৰ চান্ভানক ও জোড়ি আঁনি নান
 কেনে নিকনি ট্ৰাফলক ধাৰীৰ মে জৰঁৰ দসতী প্ৰৱৰ্দ্ধনৰ নগনীহ।
 ট্ৰাফল মনে মন গীতক নৰম অধ্যায়ক জপ কৰেত ছনাই
 আ ৰাজ্য চুপচাপ তা সব কোড়ক সঁ দেখা নগনথিন। ট্ৰাফলক
 প্ৰনু; কৰণ মে ভগৱান গৌৰিন্দ ধায়ন কৰেত ছনাই। ও কন কে
 ধ্যান কৰা নগনাই। ট্ৰাফল অধৰন আশ্ৰয়ন্তত ভগৱানক জপ
 ধ্যান কেনথিন তহ ন গীতক অধৰ সঁ প্ৰকৰ্থ শ্ৰেণ বিষ্ণু হৃত
 সঁ পীড়িত শ্ৰেণ ও হৰ চান্ভান ভাগি গেন। কনকৰ ওদেহ্য অধৰন
 ভা গেন। এহি প্ৰকাৰক ঘটনা কে প্ৰত্যক্ষ দেখি ৰাজ্য আধৰ্যক চিত্ত
 ভা গেনাই। ও ট্ৰাফল সঁ প্ৰচনথিন হে বিষ্ণুৰ ভা মহাভৰ্যকৰ আৰ্য
 কৈ অহাঁ কোনা কখনক? অহাঁ কোন মনুক জপ আ কোন দেৱতক
 সমৰণ কৰেত ছনক? ও প্ৰকৃষ আ স্ত্ৰী কে ছনথি? ও হৰ কোনা উপস্থিত
 শ্ৰেণাই? মেৰ ও কোনা ধ্যানু ভা গেনাই? তা সব হমৰা ৰতত।

ট্ৰাফল কহননি - ৰাজন, চান্ভানক ৰূপ ধাৰণ কৰ লকৰ
 পাপ প্ৰকৰ্থ শ্ৰেণ ছন আ ও স্ত্ৰী নিন্দাক মাৰ্গান মূৰ্তি ছনীহ।
 হম হৰ কে ওহ সম্মেত ছি। তখন হম গীতক নৰম অধ্যায়ক
 মনুক মানাক জপ কৰেত ছনক। তেৰে মাহাম্যে সঁ তা সব
 সংকৰ্থ হৰ ভা গেন। হে মহিষতে! হম সব দিন গীতক নৰম
 অধ্যায়ক জপ কৰেত ছি তেৰে প্ৰশাৰ সঁ প্ৰতিগ্ৰহ জণিত
 আৰ্য কৈ পৰ কৰ সকনক আছি।

তা স্মনি ৰাজ্য ওহি ট্ৰাফল সঁ গীতক নৰম অধ্যায়ক
 অল্যাস কেতনি আ হৰ কৈ মোক্ষক প্ৰাপ্তি ভা গেননি।

তা কথা স্মনি ট্ৰাফল ৰকৰ কৈ ৰন্ধন সঁ মুক্তকৰ দেখি
 আ গীতক অল্যাস সঁ পৰম গতি কৈ প্ৰাপ্ত কেতনি।

২.৪.মঁতোষ গুম্বাৰ ৰায় 'ৱঁশৌহী'-মঁগৰৌনা (ধাৰাৰাহিক ঔপন্যাস)-
(চৌদহম খেপ)

মঁতোষ গুম্বাৰ ৰায় 'ৱঁশৌহী'

মঁগৰৌনা (ধাৰাৰাহিক ঔপন্যাস)- (খেপ ১৪)

মোন দুখী ছল খাগ । তকৰ কাৰণ কী ভই মকৈত খিচি ?
হমৰ মোন মে ঘূৰঘূৰা জকাঁ কিছু ঘূৰঘূৰা বহল খিচি। ঘৰ মে
ৰাখল ৱঁৰকা ৰজিম্‌ষ্টৰ নিকালগাঁ। খগ ৰজিম্‌ষ্টৰ মে ধান কেৰ
হিমারঁ লিখল ছে। কিনকো কতেক হিমারঁ ভেনেছ খাওৰ কিনকা
পৰ কতেক মোন ধান ছেছ গ লিখল ছল ওগ ৰজিম্‌ষ্টৰ মে।
খগ ৰজিম্‌ষ্টৰ মে ৱঁড়কা ভৈম্বা কেৰ লিখল একটা দৰপ্লাস্ত মেহো
পড়ল ছে। ও খপন ৱঁৰোজগাৰী কেঁ ওগ মে হিমারঁ-কিতারঁ কেনে
ছখি। মায়-ৱাঁপক পহিল খাওৰ জেঠ মঁতান ছনাখি ৰামকৃষ্ণ।
ৱাঁৱঁজীক কোঁৰিখাঠপনী কেৰ কাৰণে দনকা কমে ঔমিৰ মে
নোকক খেত-পথাৰ মে ৱাঁগন কইকে পৰিৱাৰক ভৰণ-পোষণ
কৰই পড়নেছ খিচি। কিনকো ঠাঠানগৰ ৱঁছ বহল ছখি তঁ

কিনকো নাৰকীয় ঠান চৈৰ বহন ছথি। ঞ্গ প্ৰকাৰেণ ঞ্গন জিনগী কেৰ ঞ্গাৰাঁ রঁটৌনৈছ। ঞ্গী রীচ বামপুষ্ক কেৰ শাদী কেৰ গগ্ন হোম্‌২ নাগন। শিৰা পছৰৌ ঠোন নাগেশ্বৰ জীক কৰ্চ রঁহিন কেৰ নাতিন মঁজু জে খৰামঠোনী, মধুৰঁনী মে পনন-রঁটন চনীহ য়ঁ কৰান গেলেছ। 'ৰ্যামজী' ঘশঁকৈতী কৰৰা মে মাহিৰ চনোহ। মঁজু কেঁ একে রঁৰ মে দেখি ক'২ ওন'২ য়ঁ দিন ঠেকনেহ এনাথি।

জাহি ঘৰ মে ঞ্গভাৰ বহৈত চৈ ওহি ঘৰ মে ভাৰ খমে ভ'২ জাযত চৈ। গএহা ভেন ৰ্যামজী কেৰ ঘৰ মে। গুৰুৰ-ৰিনোড়ি জকাঁ ঘৰ মে বামপুষ্ক ঞ্গাওৰ ব্ৰহ্মদেৱ মগড়া কৰ'২ নাগন। ব্ৰহ্মদেৱ কেৰ কাৰণ ঘৰ ৰিনেৰ গেলেছ ৰ্যামজীক।

ৰামপুষ্ক ৰজিম্‌ঠৰ মে ঞ্গন ঞ্গাওৰ যাতো ভাগ- রঁহিনক জনম তিথি নিখনে ছথি। ৰঁশাৱনী ৰানা ৰজিম্‌ঠৰ ঘৰ য়ঁ কিযো নেতা ক'২ দেনকৈ। কিছু-কিছু হমৰা যাদ চন ঞ্গাওৰ কিছু ৰঁৰাঁজী কাকা ঞ্গাওৰ প্ৰদীপ কাকা কেৰ মহযোগ য়ঁ নিখন'২ ঞ্গি। ৰিচান্দ ভৈষ্যা ঞ্গাওৰ ব্ৰহ্মদেৱ ভৈষ্যা য়ঁ য়েহো পুছনিযেছ। হম ভিক্ষুক খৰাম কেৰ ৰঁশজ চী। দৰিভঁগা জিনোক ভৰৌড়া গাম য়ঁ ঞ্গাৰিঁ ক'২ পাঁচ ভৈষ্যাৰী মঁগৰৌনা গামক ৰনিঁ ৰখলেছ। ও ত'২ যাত ভাগ চনোহ, পৰগু দৰিভঁগা ৰাজাক য়েৰা মে দু ভাগ ঞ্গন জিনগী কেৰ ঞ্গাতি দ'২ দেনাথি। ঞ্গ পৰ দৰিভঁগা ৰাজা খুশ ভ'২ক'২ গ্ৰ মঁগৰৌনা গামক ৰকৰাঁ পাঠোঁ ভাগ কেঁ দান মে দেনথিছ। মঁগৰৌনা গাম দৰিভঁগা ৰাজা য়ঁ মাঁগন গেচ চন তাহি দু-ঞাৰে একৰ নাম 'মঁগৰৌনা' ৰাখন গেচ।

ভিক্ষুক খৰাম কেৰ বেঁঠা নহি ভেনেহ। একেটা বেঁঠী ভেনেহ ওকৰ
ৰ্যাংহ নাৰাষণপুৰ গাম কেলেহ। বুঁঠাডী মে মানমিক ৰূপে কমজোৰ
পড়ি গেলাহ। গামক বুঁধিয়া নোকনি ঠেং ফুমতা কই দানকৰ
জমীন মাংগী নেলাখি।

নোক কহেত ছেনেহ, " ৱাঁৱা, ফনাঁ কেঁ ৰ্যাংহ ভেনে। ঞ্ছহাঁ কনিয়া
কেঁ দেখি নিযোহ। ৱাঁৱা মূঁহ দেখনা মে কনিয়া কেঁ ঞ্ছপন জমীন
দই দৈত ছনেথিহ। ও কহেত ছনেথিহ, " ৰৌ ফনাঁ, কনিয়া কেঁ
মূঁহ দেখনা মে ফনাঁ জগহ জমীন জোতি নে। ঞ্ছগ্ৰ পকাৰেণ
ভিক্ষুক খৰাম ঞ্ছপন জমীন নুঠোনেহি। তকৰে ভুগতান হম ভোগী
বহন ছী জে মড়ক পৰ নিকনেৱাক নেত ঞ্ছপন জমীন নহি ঞ্ছছি।
দোমৰ নোক ৰাস্তা ৱঁল্ল কই বহন ঞ্ছছি।

ঞ্ছাগ ৱাঁঠিয়া দাদী নহি বহতিহ তঁ জগ্ৰ ঘৰাৰী পৰ ঞ্ছখন ধৰি ছী
ওহো কিনকো ভিক্ষুক খৰাম দান কই দৈতিহ। ঞ্ছপনে তঁ ও
ভিক্ষুক ৱাঁনি গেলাহ মংগেহ ঞ্ছপন ঞ্ছাৱেঁ ৱানা জেনৰেশন কেঁ ভিক্ষুক
ৱা ভিকাৰী ৱঁনা গেলাহ ঞ্ছছি। ঞ্ছখন হম মভ হকুন কানি বহন
ছী। ঞ্ছপন পূৰ্জ কেঁ কৰনী কতেক পীঠী ধৰি তৱাঁহ কৰেত ছে
যে ও কী নহি বুঁমেত হেতিহ। ৱঁডজন ৰাডত ঞ্ছগ কৰনী কেঁ
ৰোকি মকেত ছনাহ, পৰঙ দানকা কে মতি মাৰি নেনে বহেহ য়ে
কী জানি। ও কিনকো পৰাম নহি কেনেথিহ। ঞ্ছথাহ জমীন নহি
বহেহ জে দান দেন জাগ। গ্ৰ ও নীক কাজ নহি কেনাহ। ঞ্ছৱেঁ
ৱানা পীঠী কেঁ উল্লতি কেৰ ৰস্তু ৱঁল্ল কেনেখা।

ৱাঁৱাঁ নাগেশ্বৰ ৰায় কেৰ ৱাঁহৰ নহি কমেৰ্নেক কাৰণে ঔন্নতি নহি
ভেলে । মংগ মে ৱাঁবুঁজী য়েহো নিকমে নিকননাহ । ভৈহ্মাৰী
মভহক মতি য়েহো মাৰন গেলেহ । ঞ্ৰাগ চিৰঁজীৰ ৰায় 'ৰ্যামজীক'
নাম মিষ্ট গেলে।

মঁতোষ গুম্মাৰ ৰায় 'ৱঁশৌহী'

-মঁতোষ গুম্মাৰ ৰায় 'ৱঁশৌহী', গ্ৰাম - মংগৰৌনা

ঞ্পন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাড।

২.৯.গুম্মাৰ মনোজ কশ্যপ-ঞপূৰঁ স্নাদ

গুম্বাৰ মনোজ কশ্যপ

নঘুকথা

শ্বপূৰ্ন স্নাদ

মহিলা নগৈ মে এখন এক হফুতা আৰু চৈ। মন্ত খুদৰা-খুদৰী
মিলা কস গিননক চাৰি ময় নৰুঁৱে
ৰূপয়া! চাৰুৰ, দানি, খাঁশা, তেন তস ঘৰ মে চৈহে। ৰম ঘণন-
ৰুতন মামান আ তৰকাৰী, দুধ - যৈহ মন্ত নেন নে পাগ্ৰ চাহী!
ও শ্বদাজ নগেনক এতৰা পাগ্ৰ মস কদনা মহিলা খিচা জেতে
.... ৰশৰ্তে কোনো অপ্ৰত্যাশিত খচা নহিঁ ৰুজুঁ। আশ্বস্ত
ভস ম্যাগ্ৰিকিন নস ও তৰকাৰী নাৰয় ৰিদা ভেন। কানোনী কে
গেপে পৰ ৰফীক ভেপনে - 'কী হৌ ৰফীক ভাগ্ৰ! কহাঁ
ম' শ্বৰিত চহ? গ্ৰ ভৰন মাঁম কস ঘোঘনা কিযৈ নশকেনে চহ?'

- 'নহিঁ ভাগ্ৰ! কোনো ৰাত নহিঁ। মন্ত ঠীক চৈ।' ৰফীক মামান্য
হেৰাক প্ৰযাম কেনক।

- ' তোঁ কহৰুঁ তস হম পতিয়া নেৰুঁ? কিছু ৰাত তস জৰুৰ চৈ
জে তোৰা শ্বমহজ কস ৰহন চহ। হৌ হমাঁ তোহৰ ভৈয়াৰিয়ে
চিহহ। ফৰিচা কস কহস কোনো ৰাত চৈ তস।' ম্যাগ্ৰিকিন
মস ভতৰি ৰফীক কে আৰ নসগ গেন ও।

- কী কহিয়স ভাগ্ৰ.... ৰাত কোনো নে আ শ্বখন ৰুঁড়ী ঠা! শ্বগ্ৰ
মহিলা মে বিশ্ৰুতেদাৰী মে কৈক ঠা নিকাছ মন্ত ৰহৈ তাহি মে হাখ
খালী ভস গেন। আ তহী পৰ কোগ্ৰু মে নোচনী জকাঁ ৰুঁড়কা

ছোঁড়া কে বজীফা কে পৰীক্ষা কে ফাৰ্ম ভৰি কে কান্হিয়ে নাম্শ্ট
ডেই ছৈ। ছোঁড়া চন্মগৰ ছৈ; ফাৰ্ম নহঁয়ো ভৰেইগ্ৰ তস ওহো নীক
নহঁ।'

- 'কতে পাগ্ৰ নগতে?'

- ' য়াড়ে পাঁচ ময় - য়াড়ে চাৰি ময় কে ড্ৰাহ্শ্ট আ ময় ঙ্ৰপয়া কে
প্ৰান্লেক্শ্টমা।'

- ' হমৰা নসগ মে এতৰেঁ রাঁচন ছহ - গ্ৰ বাখি নেহ ... আৰো
কোনো জোগাড় কস কস কাজ চনাৰঁহ।'

- 'আ তোঁ?!'

- ' ধৰ্ব মর্দে! তোঁ হমৰ চিতা জ্বনি কৰহ। একে হফুতা বহনেই
আৰঁ! মভক জোগাড় ভগৰান নগ ছনি। এখন তোঁ জাহ জন্দী
রাঁকী কে জোগাড় কস কস ওকৰ ফাৰ্ম ভবাৰঁহ।'

দুহু কে ঠোৰ পৰ ম্ৰ্ৰান ছনে। দুহু আপন ঘৰ কে বস্তা ধেনক।
জন্দী ঘৰ জা কস রঁতৰেঁ কে ছৈ নহঁ তস কনিয়াঁ তৰকাৰী নে
ৰেঁমনে বহতে।

আগ্ৰ ওকৰা নুন-তেন মঁগ ৰোপী খেৰাঁ মে আপূৰ মাদ বুঁমা বহন
ছনে।

-कुमार मनोज कश्यप, सम्प्रति: भारत सरकार के उप-
सचिव, संपर्क: सी-11, टारर-4, टांगप-5, किराट नगर पूर्व (दिल्ली
हाथ के सामने), नगर दिल्ली-110023 मो. 9810811850 /
8178216239 ग्र-मेल : writetokmanoj@gmail.com

अपन मंतर्य editorial.२taff.videha@gmail.com पर
पठाड।

২.৩. আচার্য বামানন্দ মণ্ডল-রান্ধীকি বামাযণ আ
বামচৰিতমানম কে ত্ৰননাম্কেক অধ্যয়ন

আচার্য বামানন্দ মণ্ডল

রান্ধীকি বামাযণ আ বামচৰিতমানম কে ত্ৰননাম্কেক অধ্যয়ন

শ্ৰী বাম কথা কে তীনষ্টা প্ৰমুখ ঘটনা ১. বানী মন্ড মে পুত্ৰ প্ৰাপ্ত
নেল খীৰ ব্ৰিতৰণ ২. মীতা স্ময়ঁৰৰ বা ধনুয যজ্ঞ আ ৩ বাৰণে বঁধ
কে ভেদ কে ত্ৰননাম্কেক অধ্যয়ন কৈনা পৰ মতভিন্ধতা পায়ন
জাগ হয়।

বাজা দশৰথ কে বানী মন্ড কে গৰ্ম ধাৰণ কে নেল খীৰ ব্ৰিতৰণ
কে মঁৰঁধ মে বামাযণ আ বামচৰিত মানম মে মতভিন্ধতা হৈয।

রান্ধীকি বামাযণ কে অন্মযাৰ।

কৌশল্যায়ৈ নবপতি:পায়ম্যর্ধ দদৌ তদা।

ঋর্ধাদর্ধ দদৌ চাপি স্মিত্রায়ৈ নবধিপ:॥২৭ ॥

কৈকেষ্যে চারশিক্ষষ্ঠর্ধ দদৌ পুত্রার্থকাৰণাত।

প্রদদৌ চারশিক্ষষ্ঠর্ধ পায়ম্যমৃতোপমম॥২৮॥

ঋণ্ঠিল্ল স্মিত্রায়ৈ পুনৰের মহামতি:।

এরং তাম্য দদৌ রাজা ভার্যাণাং পায়ম্ পৃথক্॥২৯॥

মমমে কে নেন

খীৰ=১৩খানা(১ক)

কৌশল্যায়ৈ- ৮ খানা

স্মিত্রায়ৈ -৪ খানা+২ খানা=৬খানা

কৈকেয়ী-২ খানা

কুল-১৩খানা

তৰিঁই বায়ঁ প্ৰিয় নাৰী ৰোঁতাগ্ৰাঁ। কৌশল্যাদি তহাঁ চনি খ্ৰাগ্ৰাঁ।

খ্ৰফঁ ভাগ কৌশল্যাহি দীঁহা। উভয় ভাগ খ্ৰাধে কৰ কৰীঁহা।

কৈকেগ্ৰ কহঁ নৃপ যো দয়ন্ত্ৰ। ৰহো যো উভয় ভাগ পুনি ভয়ন্ত্ৰ

কৌশল্যা কৈকেগ্ৰ হাথ ধৰি। দীঁহে স্মিত্ৰিহি মন প্ৰমত্ত কৰি।

সম্মে কে নেত

খীৰ - ১৩খানা(১ৰ)

কৌশল্যা - ১খানা

কৈকেগ্ৰ - ৪খানা

স্মিত্ৰা - ২ খানা+২খানা=৪ খানা।

গুণ-১৩খানা।

সভ বানী খপন খপন খীৰ কে খেঁতন খ্ৰা গৰ্ভধাৰণ কৈতন। ৰাঁদ
মে কৌশল্যা বাম কে, কৈকেগ্ৰ ভৰত কে খ্ৰা স্মিত্ৰা লক্ষণ খ্ৰা
শ্ৰুধন কে জনম দেক।

ঋগ প্রকাৰ খীৰ বাঁষ্টে কে প্ৰক্ৰিয়া মে বামাযণে আ বামচৰিত মানস
মে মতভিন্নতা হৈয

স্বয়ংৰা বা ধনুস্য যজ্ঞ কে বৃহতীত মে মহৰ্ষি বাঁষ্টীকি আ য়ত
ভূনয়ীদায় মে মত ভিন্নতা হয!

মহৰ্ষি বাঁষ্টীকি কে ঋণ্যমাৰ -

বীৰ্যশ্বত্বেতি মে কন্যা ছাপিতেযমযোনিজা।

সুতনাদ্ধিত্তাং তাং বৰ্ধমানাং মমাম্ভেজাম্॥১৯॥

বৰযামাস্বৰাগণ বাজানো মনিপুংগৱ ।

তেষাং বৰযতাং কন্যাং যৱেষাং পৃথিবীক্ষিতাম্॥১৩॥

বীৰ্যশ্বত্বেতি ভগৱন্ ন দদামি স্ততামহম্।

তেষাং জিজ্ঞাসমাননাং শৈৱং ধনূৰূপাক্ৰতম্॥১৮॥

ন শ্ৰেণুগ্ৰহণে তস্য ধনুষস্তোতনেঋপি বা।

যদ্য্য ধনুষো বামঃকুৰ্যাদাৰোপণাং মনে।

স্ততামযোনিজাং যীতাং দদ্যাং দশৰথেবহম্॥২৩॥

তামাদায় যমংজামায়মাং যত্ৰ,তক্ষন্:।

স্বৰোপং তে জনকমুচূৰ্ণপতিমস্ত্রিণাঃ ॥ ৯ ॥

গদং ধন্বৰ্ৱৰং বাজন্ পূজিতং মৰৱাজভিঃ।

মিথিনাধিপ বাজেন্দ্র দৰ্শনীযং যদীচ্ছামি ॥ ১০ ॥

গদং ধন্বৰ্ৱৰং ব্রহ্মযজ্ঞকৈৰভিপূজিতম্।

বাজভিষ্চ মহারীৰ্ষৈৰশজে পূৰিতং তদা ॥ ১১ ॥

মহৰ্ষৈৰচনাদ্ বামো যত্র তিষ্ঠতি তদ্বন্বঃ।

মংজয়াং তামপাবৃৱ্য দৃষ্ণ্ৱা ধন্বৰথার্বৱী ॥ ১২ ॥

গদং ধন্বৰ্ৱৰং দিৱ্যং মংমুশামীহ পাণিনা।

যত্নেৰাশ্চ ভৱিষ্যামি তোননে পূৰণেঋপি বা ॥ ১৩ ॥

ৱাঁঠমিৱব্রৱীদ্ বাজা মনিষ্চ মমভাষত।

নীলয়া ম ধন্বৰ্মধৌ জগ্রাহ রচনাম্মুনেঃ ॥ ১৪ ॥

পশ্যতাং নৃমহস্রাণাং ৱঁহুনাং বহুনাংদনঃ।

ঋৰোপয ৯ ম ধৰ্মাত্মো মনীলমিৱ তক্ষন্ ॥ ১৫ ॥

ঋৰোপযিহ্না মণ্ডৱণ্ডা ঠ পূৰযাম্য্য তক্ষনভঃ।

তদ্ ৱঁভন্চ ধন্বৰ্মধ্যে নবশ্ৰেষ্ঠে মহাযশাঃ ॥ ১৬ ॥

জনকানাং খুনে কীর্তিমাহবিষ্যতি মে স্মতা।

সীতা ভর্তাৰম্যাদ্ৰ বামঁ দশৰথাৎমেজম্ ॥২২॥

মম মন্থা প্রতিজ্ঞা যা রীর্যশ্বনুকেতি কৌশিক।

সীতা প্রাপৌৰ্ণমতা দেয়া বামায় মে স্মতা॥২৩॥

বামচৰিত মান্য কে ঞ্চন্যমাব -

সীয স্ময়ৰঁক দেখিখ জাগ।গয় কাহি ধোঁয় দেগ রঁড়াগ্ৰ।

নখন কথা জয় ভাজনু যোগ্ৰ।নাথ পূপা তর জাপৰ হোগ্ৰ॥১॥

বঁগল্লমি ঞ্চাএ দোড ভাগ্ৰ।খমি স্মধি মরঁ পুরঁমিছ পাগ্ৰ॥

চনে মকনে গৃহিকাজ রিঁমারী।রান জুরঁান জৰঠ নব নারী॥

নেত চটারত খেঁচত গাটে।কহীঁ ন নখা দেখ মরঁ চাটেঁ॥

তেহি ছন বাম মধ্য ধনু তোৰা,ভৰে তুরন ধনি যোৰ কঠোৰা॥

গাৱহিঁ ছৱি অৱনোকি মহেনী।মিয জয়মান ৰাম ঔৰ মেণী॥

ৰাৱণ ৰঁধ কে ভেদ ৰঁতাৱেঁ ৱানা মে ৰামাযণ আ ৰামচৰিত মানম
মে মতভিল্লতা হৈয।

ৱানমূকি ৰামাযণ কে অশ্বমাৰ গন্দ কে মাৰথি মাতনি হৈয।

অথ মংলাৰযাম্য মালতি ৰাঘৱ তদা।

অজানৱি কিং ৱীৰ ৰুমনমশ্বৰ্তমে॥১।

ৱিসৃজাষ্টে ৱধায ৰুমন্ত্ৰ পৈতামহঁ প্ৰভো।

ৱিনাশকান:কথিতো য: স্মৰৈ:যোক্ষঁ ৱৰ্ভতে॥২॥

য ৱিসৃশ্ৰেষ্ঠা মহাৰেগ: শৰীৰাস্তকৰ:পৰ:।

ৱিভেদ হৃদয়ং তস্য ৰাৱণস্য দ্বৰাভ্ৰমন্ং॥১৫॥

ঋধিবাজ: য় রেগেন শৰীৰান্তকব:শৰ:।

বারণ্য হবন্ প্ৰাণান্ ঝিৰেশ ধৰণীতনম্॥১১॥

য় শৰো বারণ হত্যা ঋধিবর্দ্দীকৃতঙ্করি;।

কৃতকৰ্মা নিতৃতরন্ য় তৃণি পুনবাবিশন্ ॥২০॥

বামচৰিত মানয় কে ঋন্যমাৰ বারণ কে ভাগ্ৰ ঝিভীষণ ভেদ
ৰঁতৰেঁ রানা হৈয়া।

নাভিগুঁড় পিযুষ রঁয় য়াকৈ।নাথ জিঋত বারণ্ রঁল তাকৈ॥

ম্বনত ঝিভীষণ রঁচন প্ৰপানা।হৰষি গহে কৰ রঁান কৰানা॥

মায়ক এক নাভি মৰ মোষা।ঋপৰ নগে ভুজ মিব কৰি বোষা।

লৈ মিব রঁান্ চনে নাৰাচা।মিব ভুজ হীন কঁড মছি নাচা॥

ঋণ প্ৰকাৰ য়ে ৰাৱণ ৰঁধ কে ভেদ ৰঁতাৰেঁ ৰানা মে ৰামাষণ ঋ ঋামচৰিত মানস মে মতভিন্নতা হৈয।

-ঋচাৰ্য ৰামানন্দ মন্ডল য়াম্মাজিক ঠিতক য়হ য়াহিণ্ণকাৰ য়ীতাম্ৰী।

-ঋচাৰ্য ৰামানন্দ মন্ডল য়াম্মাজিক ঠিতক য়ীতাম্ৰী, *যেৱানিবৃত্ত* প্ৰধানাধ্যাপক, মাতা-চন্দ্ৰ দেৱী, পিতা-স্ব০ৰাজেশ্বৰ মন্ডল, পত্নী-প্ৰমিলা দেৱী, জন্ম তিথি-০১ জনৱৰী ১৯৩০ য়োগ্যতা- এম-এময়ী (ৰমায়ন শাস্ত্ৰ), এম এ (হিন্দী)। ৰাঠি- য়াহিণ্ণিক, মৌথিলী-হিন্দী কৰিতা -কহানী লেখন ঋ ঋালেখ। প্ৰকাশিত পোথী - মৌথিলী কৰিতা য়ংগ্ৰহ ভায়াম কে ন ৰাঁঠিযো। ২০২২ প্ৰকাশিত ৰচনা - য়মিযা কৰিতা য়ংগ্ৰহ পোথী - জনক নাঁদিনী জানকী ঋ শৌৰ্য গান। ২০২২ পত্ৰিকা -মিথিলা য়মাজ, ঘৰ -ৰাঁহৰ ঋ ঋপূৰী (মৌমাম)। ঋখৰাঁৰ -দৈনিক মৌথিল পুনৰ্জাগৰণ প্ৰকাশ। য়াম্মাজিক- য়াম্মাজিক ঠিতন, দাযিহ্ন- পূৰ্ জিলা প্ৰতিনিধি, প্ৰাথমিক শিষ্ণুক য়ংঘ, তুমৰা, য়ীতাম্ৰী। ঋযী পত্ৰা- গ্ৰাম-পিপৰা ৰিশনপৰ থানা- পৰিহাৰ জিলা-য়ীতাম্ৰী। ৰত্ৰমান পতা-পিপৰা য়দন,মুৰনিযাঠক ৰাৰ্ট-০৪ য়ীতাম্ৰী পোয়্ঠ-ঠকমহিলা জিলা-য়ীতাম্ৰী ৰাজ্য-ৰিঁহাৰ পিন-৪৪৩৩০২ মো নং-৯৯৭৩৬৪১০৭৫ গ্ৰামেন- ramanandmandal001@gmail.com

ঐ

ৰচনাপৰ

ঋপন

মন্ত্ৰ editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ পঠাত।

২.৭.নানদের কামত-নানদের কামত- ঋঁচনিক ঔপন্যাস "ভোষ্ট" মাদে/ মরশ্ৰী ৰাজকিশোৰ মিশ্ৰ জীকে - ষ্টেমী/ এক ঋধ্যাঢ়মে পথকে পথিক - স্নতঁত্ৰতা মেনানী/ জন ঋঁচি জা' ধৰি, জিনগী তা' ধৰি! / প্ৰক্ৰিয়াধীন ম্যামাজিক পৰিৱৰ্তন'ক স্নৰ

নানদের কামত- ঋঁচনিক ঔপন্যাস "ভোষ্ট" মাদে/ মরশ্ৰী ৰাজকিশোৰ মিশ্ৰ জীকে - ষ্টেমী/ এক ঋধ্যাঢ়মে পথকে পথিক - স্নতঁত্ৰতা মেনানী/ জন ঋঁচি জা' ধৰি , জিনগী তা' ধৰি! / প্ৰক্ৰিয়াধীন ম্যামাজিক পৰিৱৰ্তন'ক স্নৰ

১

ঐতিহাসিক উপন্যাস "ভোষ্ট" মাদে

বৰেন্য মাহিগকাৰ ডা০(প্ৰা০) মূভাষ চঁদ্ৰ যাদৱ জীক মদ্যপ্ৰকাশিত মামাজিক উপন্যাস 'ভোষ্ট' পঠৰাঁক ঞ্ৰয়মৰ ভেষ্টনে। কিম্বন মঁকল্প নোক - মূপৌন, ঱িঁহাৰ মঁ ৩১ পৃষ্ঠ 'ক মৌথিনী ভাষা মৌ পোথী ২০২২ মৌ ঱ঁহৰাএনে ঞ্ৰছি। এহি পোথীক কভৰ ঞ্ৰাকৰ্ষক চ্ৰেক,জাহিক মূন্য ময় ঠাকা নিৰ্ধাৰিত কয়নে গেন ঞ্ৰছি। উপন্যাস ঱িধা একদিম কোনূ ঱্যাজিক চৰিত্ৰ - চিত্ৰণ থীক তঁ দোয়ৰ দিম মমাজ ঞ্ৰাওৰ মময়কে গতিহাস্য ৰূপমে মাস্থী থিকৌক। মাতৃভাষা মৌথিনীক ঱িকাস্য নেনে ঱ীহনিকথা, নম্বুকথা, দীৰ্ঘ কথা ঞ্ৰাওৰ উপন্যাস নেখন কাৰ্য মঁ ঞ্ৰান ঱িধাক ঱ঁনম্বত ঱ৌশী কাজ ভেন ঞ্ৰছি। তকৰ কাৰণ চ্ৰে ,নোক ঱া পাঠক ঞ্ৰপনা - ঞ্ৰপনা ঱ুঁঠ মৌয়াঁ - ঱াঁৰাঁ, নানা - নানী ঞ্ৰা ঞ্ৰেষ্ঠজন মঁ খীম্মা ঱াঁনেপন মঁ মনৰাঁক ঞ্ৰভিযায়ী চ্ৰিখা।ঞা জিনক পূৰ্জ পঁচিত,ঞ্ৰধ্যাপক ঱া নোকগাথাক মূনগৌন ৰহনি,মে ঞ্ৰোতা - পাঠক ঞ্ৰানক ঞ্ৰপেঞ্চা ঱ৌশী ঞ্ৰধ্যয়নশীনে ঱াঁনেপনে মঁ ৩২ জাগ্ৰ চ্ৰিখা। তৌ উপন্যাস পঢ়য়মে ঞ্ৰধিক মময় দেনিহাৰ কম পাঠক হোয় চ্ৰিখা। পঠেক

ঞ্জিৰাচি ঞ্জা নে পঠৈক বা কম পঠৈক ঞ্জবুঁহপন দৃষ্টিষ্টয়ে ' ভোষ্ট'
 ম্যামাজিক ঞ্জপন্যায় কেঁ পাঠক ঞ্জপনা দৃষ্টিষ্টকোণ মঁ ঞ্জাঁকতাহ ঞ্জা
 মননগু ব্ৰুঁমতা। ভোষ্ট ঞ্জপন্যায়'ক মৌন্দৰ্য জে হোণ্ৰক,এহিক কথ্য
 জে ব্ৰুঁমাএ মৃদা এহিক রাণী-ৰৌনীক জে ঞ্জোন ন্যাক যদৰুঁশ ,
 ন্যাকিা মফুঁনী , মহন্যাক ঞ্জপন্যায়কাৰ ম্ৰুঁয় ঞ্জা মহন্যাকিা
 লখমী 'ক ম্ৰুঁহেঁ জে শৰ্দ ৰঁহৰাএন ঞ্জি ঞ্জে মিথিনা 'ক মিপৌন-
 মহৰমা ঞ্জা মধেপুৰা জিনা 'ক ৰৌনৰচন ঞ্জী। মিথিনাক প্ৰায়ঃ হৰ
 গামমে দৃ তৰহক মৌথিনী ৰাঁজন জাগত ৰহন ঞ্জি। ৰুঁণ ঞ্জা
 জাতীয় ম্মীকৰণ কেৰ ঞ্জাধাৰপৰ এহিক মানক তয় কৰী তঁ
 ব্ৰুঁমাএত মৰুঁণক ভাষামে তহন, তখন, ঞ্জখন ,কখন ,জহন কেৰ
 প্ৰয়োগ হৰমৰ্ঠে হোণ্ৰছ। ঞ্জা মে ৰৌশ - ম্যোত্ৰকন (ৰাৰ ৰোহিযাৰ)
 কেৰ মাদ্ৰভাষা ক' তয়েন, তৰঁ ,তভী,ঞ্জয়েনি, জয়েন শৰ্দক ৰুপ
 দৈত ঞ্জঠাৰণ মিথিনাঁচনকে ৭০% নোকরাণী ক' প্ৰতিনিধিৰ
 প্ৰদৰ্শিত কৰেঁছ। দেখন জাএ তঁ জাহি গামমে ঞ্জতি পিছড়া জাতিকে
 নোনিয়া মমাজ ঞ্জি,নকৰ ৰাঁজৰঁ এক পৃথক ৰৌনী মনাণ্ৰএ।
 ঞ্জ গুঁগাকাতক ঞ্জান- ঞ্জান মমাজক ৰৌনী রাণী মঁ মিনেত ঞ্জৈক।
 ওনা গহো দেখন জাএ তঁ মিথিনাক ম্ৰুঁমিম মমুদায়মে জে মৌথিনী
 ৰাঁজন জাগত ঞ্জৈ, তাহিমে ঞ্জদুঁ - হিঁদীক' শৰ্দ ঞ্জা ৰাক্য ঞ্জধিক
 প্ৰযুজ হোণ্ৰছ। তেঁ ঞ্জপন্যায়কাৰ শ্ৰী ম্ৰুঁভাষ চন্দ্ৰ যাদৰ জীক জে
 মৌথিনী নেখন ঞ্জৈন মে নিশ্ৰুঁকিএ ৰো শ্ৰী তাৰান্দ ৰিয়োগী,
 জগদীশ প্ৰমাদ মঁচন ঞ্জা ঞ্জৈ পঁজিক নেখকক ঞ্জপন ধৰোহৰ
 মৌথিনী থীক। ওনা মঁস্কৃত হেঁষ্টন পাঁডিগুপুঁৰ্ণ ঞ্জঁঠন- ঞ্জঁঠন- ভাষা
 গ্ৰাহ জেনা দনিত ,পিছৰন, ঞ্জধিক পছ্ৰু-ঞ্জায়ন তৰঁকা কেঁ
 ঞ্জনমোহান্ত নগেঁছ, তহিনা কম ম্যাক্ৰৰ ,নিৰক্ষৰ শ্ৰুদক ভাষা

(ৰাঁজৰঁ- স্ৰুকাৰঁ) পেঘ জাতিকে (মভান্ত লোককে) পয়ান নহিঁ পড়ৈত
 ছহি। গযহ কাৰণ থীক জে ডাক্ঠৰ ৰিয়োগী জীক মাদে কতাঁ পঁ.
 গোরিন্দ মা জী কহনে ছথি হিনকা ৰ্যাকৰণ - ভাষা'ক দৃষ্টিযে
 পায়মার্ক ভেঠ জাণন; মযহ ৰঁ'ত। ঞ্ঠিৰুক নেন মামান্য
 লোকক ম'ঘৰ্ষ প্ৰা০ স্ৰভাষ চন্দ্র ৰাঁবুক ঞ্ঠীধীষ্ট বহেনি ঞ্ঠি ,জে
 হিনক কথা 'কাঠক ৰঁনন লোক' মেঁ ঞ্ঠিৰ্যজি ভেন হম ছাত্ৰহি
 ঞ্ঠৰম্মে ঞ্ঠীষ্টকমে পড়নে ছনাঁ। মিথিনা 'ক ভাৰী পীঠী জৰঁ -
 জৰঁ স্ৰভাষ জী প্ৰভে- বৃহত ঞ্ঠ্যযন কৰত তঁ এক লেখকীয়
 স্তত্ৰতা বৃমেতেক। মে ও ঞ্ঠপন লোকক ৰোঁনচান কেঁ ঞ্ঠিথিনী
 মাহিৰমে ঞ্ঠাপিত কৰৰামে এক স্ৰমার্গ দেখনে ছথি। এহি ৰোমাঠক
 পোথীক ঞ্ঠ্যযন কৰেিত ঘৰী নাহ ম' কোশী নদীক পঠু'থা লাধন
 দৃষ্টি ৰঁ' মনোৰম ছেক। ম'গীক মায়ৰ পেঠ মাংগন মায়কিন ম'
 নোড ভই কে গেনাগ্র ঞ্ঠা ৰেয়ী দিন বহনো ম' মায়কীনকে
 তগেদা,মে মায়কিন ৰাঁঠমে ৰাট্ৰি ৰিশ্ৰাম গন্দী মেঁ কেযনো পৰ
 ছহৰদেৱানীক ভীতৰ ম' চোৰীক ঘষ্টনা ৰ'ণন হৃদয়ল্লশী ভেন ছেক।
 মম্বূৰ্ণ দৃষ্টিত গ্রাম পঁচায়ত ৰাজ চুনাবকে পূৰ্ ৩ম্মীদৰাৰ,
 ৰিধানমভা ক্ষেত্ৰ ম' ৰিধায়ক পদকে ঞ্ঠত্থী ঞ্ঠা পূৰ্ মায়দ প্ৰল্যশী
 ৰাঁৰত গ্ৰণদোষক চঠামে নাগন নাগৰিকক ঞ্ঠা দলীয ৰাজনীতি
 পৰ এক ৰিমৰ্শ দেখায়ন গেলৈক হন। ঞ্ঠপন নাতেদাৰ জদয় নেতা
 কামতা ওহিঠাম কৰিহো গাম পঁ'চ কয ৩পন্যামকাৰ যাদৰজী
 নানঠেন ছাপক কন্ডীডেঠ কেৰ জে ভাতীজ ছথীন, ঞ্ঠপন খঠা
 ম' মদেিত মদেিত কৰযমে নাগন ঠিত্ৰ ৩পন্থিত কেনি ঞ্ঠি। চুনাবী
 চঠকাৰ দেিত কিছ এহন নাম ম' যথা - মোহৰীন ৰিদ জে খানগী
 ঞ্ঠিষ্কক ৰঁনন ছে। গ্ৰ একৰেঁৰ খুদ পঁচায়ত মম্মিতি মদয় ৰঁনন

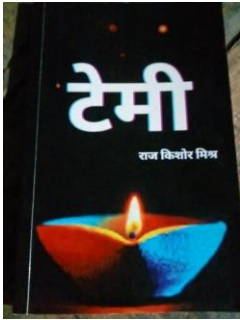
বহুৈক। ঙ্গৌষ্টিক পায় কৃষক চন্দ্রমৰী বাজদ.মঁ জুঠেন ঙ্গৈ। পৈকাৰ মল্ল, পৰেমী, বিন্দুনিয়া হিনকা মঁ বিদেমৰকে দোকান পৰ চাহ পিযৈত ঙ্গৈ,ষ্টিবন দোকান পৰ পান খুখৰৈত কাল লখন মহাৰীৰ মেহো পান খাগছ। ভৰি ভোষ্টমে ঙ্গৌক ঙ্গৌড়াহা মজন গুনজাৰ বঁমাগছ। ঙ্গুজাৰাজীমে হৰমৰ্চে যদুৰংশ যাদৰ ঙ্গা বিশ্ব ঙ্গোহন জী কেঁ মমৰ্খক মহ - মহ কৰৈ ঙ্গৈ। মমাজৰাদী পাৰ্ঠী কে ঙ্গা কম্বুনিম্ৰ্শ্ট পাৰ্ঠী কে ঙ্গুম্মীদৰাৰ কেঁ ভোষ্টকষ্টৰাঁ বঁমত জাগছ। শৰ্দৰূপ বিভমে (জুজিএ,গেঁৰ) লখন মঁ পৰহেজ ঙ্গপন্যামকাৰ নহীঁ ভেনাহ হন্ । নাৰী মশজিকৰণ পৰ জোৰ দৈত গঠৰঁক্ষন কেৰ কাৰ্যকৰ্তা কেঁ কহন জাগছ তীন্ পাৰ্ঠী একতা মেঁ ঙ্গৈ , তীৰ ছাপ নীতীশ কৃমাৰ ঙ্গা লান্ জীক পাৰ্ঠী,কাঁগ্ৰেয মঁ তানমেত বঁনৌনে ঙ্গৈ মে রাঁত জনিজাগত মৰঁকে বঁমৰাঁমে ঙ্গাৰঁয! ধৰণা প্ৰদৰ্শন,জুন্ম ,পঠা- পোম্ৰ্শ্টৰ মঁ পাঠন দুৰ্গাছানক চুনাৰী মভাক পঁডানমে কৃমী নাগন ঙ্গা প্ৰচাৰ - প্ৰমাৰকে কেঁমেষ্ট নাডডল্লীকৰ মঁ গীত নোকতাঁত্ৰিক ঙ্গমেৰ মেঁ ঙ্গমেহ ভৰনে ঙ্গৈ। বীডীও কেৰ দোকান পৰ হাৰমনিয়াঁ বাঁজাক ম্যাম্ৰ্শ্টৰ নখু ,জমীত , মূৰ্য নাৰাযণ,কমনদ্যাম,বিনোদ পঠেন ঙ্গা পাঠক ঙ্গৌনক এক ঙ্গৌৰা,ঙ্গৌশোক ভোষ্ট মাদে গপ্প দৈত বহৈত ঙ্গৈ। মুখিয়া বিক্ৰম কেৰ চুনাৰক মখ্য প্ৰতিপ্লগ্গী মফীনা প্ৰকৃষ্ণ ৰূপ মঁ ঙ্গাগ্ৰকোন বঁনন ঙ্গৈ। বিন্দুক মঁহ মঁ শ্ৰী যাদৰ জী কহাৰৈত দেখাগ্ৰ ছথি মফীনা কে ঙ্গাৰাজ জেহন বোৰদাৰ বহগ্ৰ ,তেহনে ঙ্গাকৰ্ষক ওকৰ ৰূপ বহৈ । নোগ ওকৰা দিম্য তাগকতে বৈহ জাগ। বৃহদ নখেুকে বঁনৌঁকমেঁ দেৰীক ঙ্গবতাৰ মঁ কম নহীঁ বঁমায় - মফীনা। দীনা পাঠককে তঁ মুখিয়া কন্ডিডেষ্ট বাঁৰে মফীনা কৰকৰা দেনকেঁক,বঁমু পানি

উতৰি গেল হোয। উপন্যাসমে মঁৱাদ কৌশল ৰঁঠ মজীৰ বঁমাএত।
 মফীনা দিলীমে ৰাজমিন্ৰীক ৱীৱী ৰহেত জমীন খৰীদ ৱিঁগ্ৰী কাজমে
 মোগ্ৰমকে মঁগ পুৰেত ছে। নীক ঞ্ৰামদনীক ৱঁল পৰ নৱশোনমে
 কোঁচা ধৰি পীঠা লেনে য। মফীনা   গাত গজ্জতদাৰ বঁমাগছ।
 ওকৰ নচকৈত পাতৰ ডাঁড় , ডোকা মনক ঠঁচল ঞ্ৰাখি গোল
 মশোন চেহৰা,ফুনল-ফুনল নানশ্ৰেৰে গাল ,মঁহ পৰহক পাগনকে
 চমক খুঁ নীক লাগেত ছে। মহমহ কৰেত দেহ মঁ ঞ্ৰত্ৰৰ মগ্ৰ
 মতেনে জাএত হোয চন্দেমৰী কেঁ। ফুনমন ৱিঁমঁয়েত মূৰেত পৰ মঁ
 নজৈৰ নে হঁশ্ৰেঁ ছেক জেনা। চন্দেমৰী মঁ মফীনাকে নীক
 লগৰপন ছেক। যে একদিন ঞ্ৰকম্মাত দেহ ছুঞা গেনাপৰ ওকৰা
 ৱঁৰফমন ঠৰন মাঁপে জঁকা লাগলৈক। চন্দেমৰীকে জখনি মঁ থাহ
 চনৈত ছে মফীনা দিলী মঁ ফেৰ ঞ্ৰাৱিঁ গেল , তখনি মঁ ওকৰ পৈৰ
 ওনেহি ৱঁহকি জাগ্ৰছ। মফীনা মন্দৰিক মায়া থিকৈক,ওকৰ ঞ্ৰাচৰ
 দিশ কামুক দৃষ্টিয়ে একশ্ৰক নিহাৰত ৱামনাক ঞ্ৰাগিমে চন্দেমৰী
 তৰেপ ৰহনাহ। যে দেখিগমি ছগ্ননেত দীপ্ত ভেল মফীনা ভোশ্ৰক
 গগ্ন দিয় ৱাতাৱৰণ ক' মাৰনীহ ঞ্ৰছি। এহন নানিগপূৰ্ণ মেথিলী
 মাহিগ দিশ নৱ পিঠিক লোক জাগৰক ৰহত; উপন্যাস কাৰ গ্ৰ
 কথা ৩৬ মাল পহিলে লিখনে ৰহিতখি ,যে পছুঞা গেনা। ভোশ্ৰ
 ঞ্ৰাৱঁ ৱোশ্ৰমে নগদ ঠাকা নেময় চাহেত ছে যে কামতা মন মহযোগী
 ঞ্ৰা ১০ হজাৰ দে ৱাঁনা ৱঁনতো মদদগাৰ লোক যাদৱ জীক খেমামে
 ছে। এক লাখ এক দিনক খঠ একে গোশ্ৰয় উঠা লেনে হোগ্ৰক।
 তহিনা ৱিশ্ব মোহন কেঁ কিযোশ্ৰ জাতি মঁ খুঁ মহযোগী ছে। ওকৰ
 পল্লী মজাতা মেহো ঐ ঞ্ৰেত্ৰ মঁ উপচুনাৱমে ৱিধায়ক ভেল ছলৈক।
 ৱাঁপো কাঁগ্ৰম জমানামে উপমগ্ৰী ৱিঁহাৰ মৰকাৰ মেঁ ভেল ছলৈক।

তঁ ওকৰ সম্বন্ধক তঁ পাণ্ডা যাঁ হোৱাৰ খেতয় যোহো কোনূ বিশেষ
ৰাত নহি। ৯৩ গঁঠী ঘোঁনা ৰাতা মোদীজী কেঁ ৰাতকেঁ গঁঠৰঁধন
ৰাতা কহৈত ছে ভোষ্টক খাতিৰ কহীঁ পাকিস্তান পৰ নে চঢ়াএ কই
দেখ । ৰিঁহাৰ ক' চুনাৰী দাঁৰ-পেঁচ কেৰ খুনাড়ী উপন্যাসকাৰ তঁ
প্ৰভাৱশালী ৰূপেঁ সম্বূৰ্ণ কথানকমে খায়ন ছে।

২

মৰশী ৰাজকিশোৰ মিশ্ৰ জীকে - ষ্টেমী

উল্লেখ গোট মৌখিনী কবিতা'ক ১২৬ পৃষ্ঠক পোখী, প্ৰকাশন বৰ্ষ
২০২৩ জাহিক কিমত ২৬০ ঠাকা খুছি। এহি মৌখিনী ভাষা
মাহিৰকে যশস্বী ৰচনাকাৰ ছথি কবিরৰ ৰাজকিশোৰ মিশ্ৰ। শ্ৰী
মিশ্ৰ জীক খুহাৰগুজ কেভৰ পৰ ৰংগীল ছরি 'দীপ' কেৰ ষ্টেমীমে
খাগি নেঘন ছেক ,জে খুৰঁ মনগৰ ৰঁবি ৰহনৈক হন। খুহৰিয়া যাঁ
গ্ৰাজোৰিয়া দিম জীৱনমে উলোম খানেত গ্ৰ প্ৰতীক মহিমা মাঁউত
ৰুমাগছ। মিখিনাঁচন 'ক মক্ষশ্ৰাৱণী পাৱনিমে নৱৰিযৌহতি কন্যা

নেত দগনিয়াঁ বিধ মাদে এহি জ্যোত জৰৈত ঠেমাঁ মঁ আগন্তুক ঐতিথি (পত্নী কেঁ পতি দ্বাৰা) পৰম্বৰাগত ৰূপ মঁ জাঁঠেত কষ্ট দৈত ছাথি। ঐহিৰাতী মোহাগ ঐম্বৰত্ন নে পতিদেৱক ঐ জাঠিনে বিধ কেঁ ঐদণ্ড মঁ মহাজ কৰৈত হেঁকা ঘাৱ ধৰি ভোগয় ছাথিন। এক ঘটনাক বিশদ চঠা ঐপনা ঐত্বেকথা " জীৱগিক ৱাঁঠ পৰ " মেঁ শম্ভু নাথ ৱাঁৰুঁ কয়নেনি ঐছি। এযহ দীপ থীক জে মগৰ ৰাতি জাগিকয় ৱৰ্ষেৱৰ্ষ ধৰি ভামতি ঠেমাঁ ঐম্বকাৰেঁত পতিক ঐধ্যয়নে মহায়ক ভেনে ছনীহ। তাহি দিনমে ৱিজনী ৰোশনী, য়োৰ ভূৰ্জা ঐ কিৰাশনেতেন মঁ জৰৈত নানঠেন কেৰ ঐস্তিত্ব নহি ৰহৈক, মশানো মৰ্ম্মাধাৰণে জনকে ঐপনে নহি ৰহনে হেঁতেক। তাহি জমানা মঁ ঐদুঃপৰ্যন্ত শ্ৰুতকাৰ্যমে ঘী-দিয়া ৱাঁৰনে জাগ্ৰছ! এ দিৱাঁৰি জেঁ পাঠক ঐপনে য়য় চৌৱাঁঠিয়া পৰ ৰাথি ৰাহিক ঐনন্তুৰাৰ পথ ঐনোকিত কয় দহোদিশ প্ৰকাশৰান ৱাঁৱাৰী তঁ ধন্যৱাদক পাত্ৰ হোৱৰাঁ! শ্ৰী মিশ্ৰ জী মহাজ কৰিতা ৰচনাক ঐগ্ৰহী ছাথি। ও প্ৰতিষ্ঠিত মেঁথিলী - হিন্দী মাহিণ ফেত্ৰমে কৰিতা ৱিধাক ৱাঁহতো পোথী ঐপনহি প্ৰকাশিত কই চুকনাহ ঐছি। মদুপ্ৰকাশিত এ কাৰ্য পোথী ' ঠেমাঁ ' পঠৱাঁক ঐৱমৰ ভেঠনে হয়। এহিমে মঁগ্ৰহিত কৰিতাক য়োঁদৰ্য ৱঁদ ৱেমাঁ ঐকাৰ্ষিত কৰৈত য। পোথীমে ঐক্ষৰ-শৱদক শ্ৰুততা মেঁ ঠকণে কাৰ্যমে নীন কৰি মহোদয়ক ধৰ্মপত্নী শ্ৰীমতী ঐনীতা মিশ্ৰজী প্ৰশ্নমনীয় ৰূপেঁ ঐগ্ৰণী ভেনে ছাথি। কৰিতাক দৌড়মে এ ৰচনা জীৱগিক ৱিৰিধ ৰংগক ঐধাৰ মাননে জা মকেছ। ৱৰ্তমান ম্যামাজিক পৰিৱেশ জাহি তিৰুঁতা মঁ পৰিৱৰ্তনশীনে ছে, তাহি মময়-চক্ৰ ক' প্ৰতিৱিঁৰ ছী এ ঐক্ষৰ ৰূপী কৰিতা। পোথী ঐকমে মময় মঁ ঐএৱেঁ ,মে প্ৰকাশনক দাথিত্ব দানক ম্পূত্ৰী ম্পূত্ৰী শিক্ষা মিশ্ৰকে

মহযোগাত্মক ৰাখ মূল্যশ্ৰুত মনকৈত দেখাওৱা। শ্ৰীমান ৰাজকিশোৰ
মিশ্ৰ জীক কৰিতা বিৱিধ খায়াম - ৰিসৃত , মৌন্দৰ্য ছঁটা নৱীন আ
নেকা - নেকা ৰিচাৰক প্ৰতিমান গঠিত খিচি। মৰঁ কাৰ্যকে ভাৱ
খলন্ত চিত্তাকৰ্ষক আ গৃহ ৰহস্য'ক দ্ৰোতক ছৈক। শ্ৰেয়ী পঢ়নাক
ৱাঁদ হিনক আন মৌখিনী কাৰ্য পোখী - : মেঘপুষ্প,চাননি, নৱপাত
- নৱৱাঁত, উপায়ন, মগুৱৰ্ণ, নৱ ঘৰ উঠয় - পুৰান ঘৰ খময় আ
জিনগীক মোন মন পাঁখি জিজ্ঞাস্য পূৰ্বক পঠৱাঁক উৰ্কেৰ্ণা ৰঁঠত।
মিখিনাক মাটি - পানি কৰিতা মঁ এত্ৰকা ভৌগোলিক পৰিৱেশ
আ গতিহাসিক পুৰান দস্তাৱেজী খঁশ ও ধাৰ্মিক মহিমা তথা আহাৰ
- ৰিহাৰক ৰীতি ৰেৰাজ মঁদৰ্ভিত আখ্যান কেঁ খখিয়াগ্ৰমকে
কৱিজী ৱীজতল্প ভৰননি খিচি। মধুমায় কৰিতামে ততেক
মূল্যৰমন গৰহৈন ভেন ছহি জে মাস্তত মলক দৰ্শন কৰাৱেঁছে, জেনা
-

.....

ৰম মঁ মিজ মধুমায়ক ৰভম মঁ ,
চাক দিয়া মোদ মঁ মাতন ,
ফুলক গাছ পৰ উগন কনোজৰি ,
উণ্টী গুম্ম মঁ কয়ি - কয়ি গাঁথন ।

.....

আজুক নাৰী কৰিতামে মহিলা মশজীকৰণ কেৰ মজীৰ চিত্ৰণ
কৰেত উত্তৰোত্তৰ ৱিকায়ক প্ৰগতি পথ পৰ নিৰ্বঁতৰ খ্ৰগ্ৰমৰ
ৰহৱাঁক দৃশ্য দেখেৱাঁমে মমৰ্থ ভেনাহ খিচি। ৱিজ্ঞান, কনা ,
ঠিকিহ্মো, গ্ৰীড়া ,শিক্ষণ আ গৃহণী মঁ খফমৰ ৱেঁঠিয়া ধৰিক পদ
প্ৰতিষ্ঠা পৰ অধিষ্ঠাত্ৰী নাৰী শক্তি 'ক উত্থোনক ৰঁখান কয়নাহ

অৰ্ছি জে ঠমকল নহিঁ ৰবন্ পুৰ্বখোঁকে পছোৰ কৰেত আৰ্গু
ৰঁড়ৰাঁক অৰ্ছিপ্ৰেৰণা জগাৰেঁত ছথীন। এহি পোথীক কেন্দ্ৰীয় কৰিতা
থীক - 'দীপ আ ফনিগা' জাহিমে তিমিৰ কেঁ ভগাৰেঁত দীপককে
লগীচ কোনা ফতিঁগা মভক হেঁজ ধৰোঁহি লাগি জাগছ। এহি
ফনিগাকে কিযো নোত দই কই নহি নে বীমো কবাৰেঁত য। ও
এক চুঁস্কীয় শজিক কাৰণেঁ অপনাকে আৰেঁ মঁ বা মৰকেঁ মঁ নে
ৰোকি পাৰেঁত ছে। এহিমে প্ৰকৃতিক আভাক বশ্মি দেখেৰাঁক
কৰিৰৰ যথেষ্ট পৰিযায় কেনে ছথি।

শেষ কৰিতা - ভীখমঁগা, স্ককল্প, অৰণ্যক ফুল, গাম ৰঁনল জা
ৰহনে শহৰ,ফগুআ, জিনগীক মঁঘৰ্ষ,ৰঁৰিতাক দ্বিৰাগমন,গামক
ৰাজনীতি,পৰাত, ৰঁড়দক গহাঁকি, উৰ্জাক মহল্প, জিনগীক
দৰ্শন,মলুখ আ মশীন, বৃধদাশ্ৰম আওৰ জঁ জগ জন নহি হোগত!
খুঁৰঁ অপীল কৰেঁত ছেক,জে অপনেআপমে মৰশী ৰাজকিশোৰ মিশ্ৰ
জীকে মদ্যপ্ৰকাশিত গ্ৰ কাৰ্য পোথী "

শ্ৰেমী " অৰ্ছন্ত ম্যৰগৰ্ছিত বঁমাগছ। ওনা দেশজ আ নিশল্ল মৌথিনী
ভাষা কেৰ জগহ ৰাঁহৰী শৰ্দ মঁ ওমন কিছ শিৰ্ষক শৰ্দ দেন
গেন ছেন। তেযো এহি তৰহক মৰ্মল্লশী কাৰ্য বচৰাঁক আ স্তৰীয
বিষয় চয়ন নেন হম শী ৰাজকিশোৰ ৰাঁৰুঁক স্মদীৰ্ঘ জীৱনক মফল
কামনা কৰেঁত ছিযেন। হিন্দীএ পুস্তক জহাঁতি মৌথিনী 'ক পোথী
যেহো ৰিশিষ্ণতা প্ৰমাণিত হোগত গিনীজ বঁক আফ গণ্ডিয়া
ৰিকাৰ্ছম ৰঁনা মকয

জয় - জয়!

মক্ষৰ্ৱনী জিলা ঞ্ৰন্তৰ্গত প্ৰিয়ঙ্কু গ্ৰাম স্মন্দৰ ৱিঁৰাজীত নিৰায়ী মৰ্ৱশী চূমন শৰণ ঞ্ৰা শ্ৰীমতী দেৱকী দেৱী জীকে ওহিঁঠাম দৰমন্ ১৯১২ কেৰ নগধকমে এক ৱিনক্ষণ ৱাঁলক কেঁ জনম ভেলেনি। ঞ্ৰানন্দ'ক এহি ক্ষণমে মৰমমাজ ঞ্ৰা কেঁৱত পৰিৱাঁৰিক নোকনি দানকৰ শ্ৰুত মঁজা ৰখলেনি ঞ্ৰানন্দ শৰণ জী। ঞ্ৰানন্দ শৰণজীক ৱাঁল-ৱিৱাহ ৰেশমাক' মঁগ মহোৰৱাঁ গামমে ভেলে ৰহনি।জাহি মঁ দানকা দূ পুত্ৰ ৰহে প্ৰমশ: ৰাম নাৰায়ণ ঞ্ৰা শিৱ নাৰায়ণ ভেলেনি। হম দানকৰ শজিষ্ণন পৰ প্ৰতিমা ঞ্ৰনাবৰণ মমাৰোহ ঞ্ৰায়োজনমে জাএ, মৰ্ৱধৰ্ম মমভাৱ ভজন, ৱিনয় - প্ৰাৰ্থনা ধৰি প্ৰস্তুত কয়নে ৰহী।

মহান স্মাধিনতা মেনানী স্ম০ ঞ্ৰানন্দ ৱাঁৱু এক যশস্বী শিক্ষক ৰহখি। ও দান্যমপত্ৰী - জাগেশ্বৰ ঞ্ৰানমে ১৯৭৬ গ্ৰ. কেঁ মিঠিল স্কুলে মঁ মেৱানিবৃত্ত ভেলেহ। ওতয় পাৰ্ৱতী মঁদিৰ নিৰ্মাণ কয় ৰাজঞ্ৰান মঁ মঁগমৰমৰকে মূৰ্তি ধৰি ঞ্ৰাপিত কয়লেছি। ম্যামাজিক মৰ্ৱজাতীয় পঁনঠেতীমে নাগল ৰহেত শ্ৰধাক পাত্ৰ দমক নজৈৰমে ছলেহ। ৱিদ্ধাৰ্থী মৰ্ৱকেঁ ম্যাম-প্ৰাত পঠেক প্ৰতি জাগৰক কৰেত পড়োমী

গাম্‌মৰ্‌মে আ পান্নাগ্ৰামে জাকয় গুৰুঁৰ কেৰ ধীয়াপতাকে মজ্‌গ কৰেত বহনোহ। প্ৰশ্নাৰনী পুৰ্‌চৈথ আ মমাধান মেহো রঁতৰঁথিন। হিনক রঁহতো শিষ্য জীৰনমে আগুঁ রঁঠনোহ আ পদ প্ৰতিধঁঠা পৌননি। জাহিমে বিধানমভা পূৰ্‌ অধ্যক্ষ স্ম০ বাধানন্দন রাঁৰুঁ ,পঠনামে পশুপাতন বিভাগ কেৰ নিদেশক লখমী রাঁৰুঁ আদি ছনৈথিন। শৰণাজী অপন জীৰনক বেশী মময় মৰ্‌জাতীয় উত্থান নেত দেলৈথিন। অ.ভা.কৈৰ্ত কন্যাণ মমিতি কোনকান্তা কেঁ এক রেঁমাবমে প্ৰস্তাৰ দেত মধুৰঁনী,নেহেবিয়াগঁজমে ছাত্ৰাৰাম নেত আধাৰশিতা বখনৈন।ও মহান স্মতঁত্ৰতা মেনানী গড়ৰা নিৰায়ী স্ম. অৰ্‌ন্ত নান কামত জীক মঁগ খুঁৰ পুৰননি।জাতীয় মহামভা আয়োজনমে জন জাগৃতি কৰেত গামে - গামে কতেকো জিনামে ভ্ৰমণ কয়নে বহুথি। দানকৰ লিখিত ভাষণ আ মঁঠীয় মঁভাষণ কেৰ হম কায়ন ছী। এক উদাহৰণ দ্ৰষ্টব্য অছি:- হিঁদীমঁ মৈথিলী অশ্বৰাদ

বিঁহাৰ প্ৰাঁতীয় গুৰিৰৰ্‌ কৈৰৰ্‌ এৰঁ কেৰঠ জাতীয় মহামভাক ১৪ রাঁ অধিৰেশন মপৌন (মহৰ্ষা) মহামভাক মঁক্ষিণ্ড কাৰ্য নিৰৰণ দেত রাঁজন ছনোহ:-(দি ১৯-০৯-১৯৬৪ গ্ৰাঁ কেঁ) শ্ৰেয় মভাপতি জী, আগত অতিথিগণ, মিত্ৰগণ আওৰ রাঁহিণ নোকনি! মৰ্‌শজিমান মৃধিষ্টকৰ্তা পৰমামো কেঁ রেঁব-রেঁব নমন কৰেত ছী। ধন্য ছথি ও প্ৰস্ত জিনক অমীম গুপা আ উমোহ প্ৰেৰণা মঁ এতয় হম-মৰঁ একত্ৰিত ভেনেঁ, জাতিগত - গঁগামে ডুমকী নগাৰেঁত রঁকু-রঁকু গাৰা মঁ গাৰা জোড়কয়, রেঁপাৰিক অদান প্ৰদান কয় মঁগঠন মূত্ৰ কেঁ মজ্‌গুত কৰয়, বাগুঁঠকে পিঠিত অঁগকে স্মন্য ক' বাগুঁঠোত্থানমে

মহযোগ কৰৱাঁক নেত তৰহ-তৰহকে খ্ৰিষ্টানাশা ন' কেঁ আয়নাঁ
খ্ৰিষ্ট। এহন শ্ৰুত ঘৰীমে চন্দ শৰ্দ্ধ মঁ অ'পনে ম'ভক জে মে'রা
কৰৱাঁক অ'হোভাগ ভে'ষ্টন হেন, তাহি নেত অ'হাঁক অ'ভাৰী ব'হৰঁ,
ম'ংগহি হ'মৰ হৃদয় আনন্দ বিহুনে ভ' ক' উ'মৌৰ ব'হনে য। বঁকু'ৰৰ !
হ'ম ৰিগত কতেকো ম'ান মঁ ম'ন্ত্ৰী পদ পৰ ব'হে অ'হাঁ ম'ভক মে'রা
ক'ৰে'ত অ'ৰিঁ ব'হনে ছী। এহি মে'ৰাৰ্থ অ'ৰধিমে হ'মৰা ম'হ্যম'ভক
কাৰ্য'প্ৰম্ম অ'দি ৰিষয়মে জে অ'শ্ৰ'ভৰ ভেন, ম'ংগে'পমে বঁমা দে'না'গ
অ'পন ক'ৰ্ত্তব্য বঁমে'ত ছী। তা অ'গ্ৰ'ক নেত অ'পনে নৌকিন কেঁ
মা'ৰ্গ নিৰ্ধাৰণমে ম'হ্যক ভ' ম'ক'য। উ'দে'শ্য-:(১) জা'তিক অ'নেকো
দি'ৰানা, জা'তিগত ম'ভা কতেকো চ'াম ক'যনে'নি, প'ৰ'চ এহি
জিনা'ন্তৰ্গত ভ'গ'ৰান শ্ৰী 108 শ'ক'ৰ নে'গ ম'িং'মে'ৰ ছ'ান- ম'হেশ্ব'ৰ
না'ন দ'ায় ৰ'য়াক' মে'ত'৭ প'ৰি'য়াম মঁ 1941 গ্ৰ' মে' দ'ৰি'ভ'ংগা জিনাক
দে'ৰনা'থপ'ত্ৰী নৌ'আ'ৰাঁ'থ'ৰ মে' ভেন ব'হ'য। অ'পনে তঁ ম'হান দ'ৰ'দ'ৰ'ষ্ট
ছ'নে'গুঁ। আন ম'ধ'ৰন জা'তিক ত'ৰ'হেঁ অ'পনা বঁকু'গণ কেঁ ম'া'ঙ্ক'তিক,
ম'মা'জিক, অ'ৰ্থিক ৰ' ৰাজ'নে'তিক প'ৰি'ষ্টিমে ম'ামা'না'ত'ৰ দে'খ'য
চ'াহে'ত ব'হ'খি। জা'তীয় ম'মা'জক উ'থোনক নেত হ'মৰা ৰো অ'নো
নৌক'কে উ'৭-প'ৰী'ত ক'ৰে'ত অ'পে'ক্ষিত ম'ামা'নতাক পা'ঠ দে'নে'নি।
তা'হি'কেঁ ম্ল'ৰণ ক'ৰে'ত ৰ'গ-ৰ'গ'মে' জো'শ উ'মৌৰ অ'ৰে'ত অ'ছি।
ম'ফু'ৰ্তিক ম'চ'াৰ হো'গ'ছ, প'ৰ'চ এ'খন প'ৰি'ৰ'ৰ্তিত ম'ম'যমে ৰো ব'হিত'খি
তঁ হ'মৰা ম'ভক গ্ৰ'ণ'তি অ'ৰো তে'জ গ'তি মঁ অ'গ্ৰ' বঁঠে'ত' কি'যাক
তঁ জা'হি ম'মা'নতাক পা'ঠ ও বঁ'দ'ত প'হিনে দ' গে'না'হ, অ'গ্ৰ' ওহি
ম'ামা'নতাক অ'ধা'ৰ প'ৰ ৰা'ঙ্ক'ষ্টক ন'ৰ নি'ৰ্মাণ দ' অ'খ'য জা' ব'হনে ছে'ক।
প'ৰ'চ এহি প্ৰ'গ'তিক দৌ'ড়'মে হ'ম ম'ভ গ্ৰ'ৰে'ক ব'হনে ছী' এক দিশ
ম'চ'য, দৌ'ম'ৰ দিশ ম'ম'ল'ৰ'যক দৌ'ড় ছে'ক' তেঁ ম'হ্যম'ভক নি'হা'যত

আৱশ্যকতা আছে। এহি মঁ অখন পিছৰন বঁকুগণ কেঁ ঠৈতন্য বঁনায়, প্ৰাণিক জ্যোতী বাঁৰেক কাজ মতল হোৱাত বহত।

২) অশ্বভৱ:- মজ্জনবৃদ্ধ !

গ্ৰ পৰিৱৰ্তনকাৰী জুগ থীক। আশ্ব বঁটৰাঁক উপায় তাকয়মে মৰঁকে মৰঁ নাগন য। এক বাপ্ত দোমৰ বাপ্ত কেঁ পছাৰি অগুএৰাঁক চেষ্টা মেঁ চৈক। তাহি তৰহেঁ অখনো দেশমে এক জাতি দোমৰ জাতি কেঁ পছাৰি কয় আশ্ব বঁটি জেৰাঁক কোশিশ মেঁ চৈক। আ গ্ৰ মাঁচক নিকষ্ট গল্প য। অখনা বাপ্তক কৰ্ণধাৰ মৰঁ নোক মঁৰিধান নিৰ্মাণ কয় হমৰো নেন বাহ প্ৰশস্ত ক' দেননি জে পিছৰন কেঁ মঁৰিধা দৈত একৰংগক পতিযানীমে ঘাঁঠ নাৰঁয় চাহেনখি। হমৰা মৰঁকে নঁয় কিযো উপৰ ঘাঁঠৈৱানা আছে, আ নে অখনা মঁ হম আশ্বএ বঁটি বহন চী। তকৰ কাৰণোঁ চৈক, অখন ম্যামাজিক স্থিতি আ দৃষ্টিকোণ ওতহি চৈক, জতয় মহম্ৰো বঁৰখ পহিনে হম ম্যামাজিক , ধাৰ্মিক, ৰাজনৈতিক, মাঁস্কৃতিক মৰঁ দৃষ্টিয়ে পছুআয়ন তৰঁকাক মেঁ নিপুণ্ট স্তান পৰ জমন বহী। ম্যামাজিক দৃষ্টিয়ে জোঁ হম কদাচিত অখন বিৱেচনা কৰৈত চী তঁ হম খিল্ল ভ' উঠেত চী। গয়হ পুত হৃদয় কেঁ অমীম ৰেদনা মঁ ভৰি কানচ কষ্টে আছে। ৰৈদিক যুগক আশ্ব জহন বঁৰাশ্ৰম ধৰমক প্ৰচাৰ ভেন তঁ তাহি অশ্বকুল ম্যামাজিক মঁঘ বঁনন আ হমৰা মভকেঁ চতুৰ্থশ্ৰেণী (শুদ্ৰ) মেঁ ৰাখন গেন। তাহিয়া মঁ হম আওৰ হমৰ মমদায় প্ৰদয় পৰ্যন্ত হেয় দৃষ্টিয় দেখন জাউ নাগন। হম তঁ প্ৰতুক দাম চনগাঁ। হমৰা কমায় আ মেৰা প্ৰতু নোকনিক হীত হোৱাত বহয়। বঁদতো মদী মঁ দামতাক জীজীৰ মেঁ জকৰন দেশ তঁ মজী ভ' গেনৈক, পৰঁচ হমৰ দামতা , উলপ্ৰিডন , শোষণ আগযো হমৰা অখনা চাঁগৰমে জকেঁৰ বখনে আছে।

ধাৰ্মিক দৃষ্টিৰে ৱাঁৱত হমৰ অন্ধান ৱাঁৱ ৱেঁশী খয়ল যা। হমৰা সমাজক অগ্ৰাধাৰমক ঠিকেদাৰ মৱঁ তঁ এহি আৰাধনা মে হমৰে উপৰ প্ৰতিৱঁধ নগা ৰখনক হন। জেঁ শাস্ত্ৰোজ মন্ত্ৰ স্ৰচাক প্ৰভাৱ মঁস্কাৰ পৰ পড়ৈত হোয় তঁ হমৰা তাহিক উচ্চাৰণ কে কহয় জে মূনযধৰি কেৰ অধিকাৰ মঁ ৱাঁঠিত কৰ হমৰা তথা হমৰ ভাৱী পীঠিক মঁতান কেঁ মঁস্কাৰহীন কয় তেজোময় আ মম্মুল্লত ৱঁনয়কে মাৰ্গ অৱৰুদ্ধ ক' দেনক যা। ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰমে তঁ হমৰ দশা আৰো দয়নীয-মোচনীয অছি। আজুক ৰাজনীতি তঁ পাণ্ডৱনা আ ৱাঁম'খ্যক ৱৰ্গক পক্ষমে ঠৈক। তেঁ এহি দুল্ল ৱিন্দুক যাদেঁ অনগ-অনগ 'ৱাদ' আ পাৰ্ঠী মেহো চূনাৱ নড়েৱাঁক নেন প্ৰত্যাশী কেঁ ষ্টিকশ দেত যা। হম-মৱঁ দুল্ল মঁদৰ্ভমে পিছৰন ছীহে। হমৰো ৱৰ্গমে এহন নোকক কমী নহিঁ ঠৈক ,জে দেশক আজাদী নেন মপ্ৰিয় মহযোগ দেত মন ১৯৪২কেৰ অগস্ত গ্ৰাঁতিক শিকাৰ ৱাঁনি শিকঁজেমে অখন প্ৰাণ হাগনেন। পিছনো কতেকো ম্যানক অন্সৰ অএ জে হমৰ ৱাঁহাদৰ নৌজৱান আগু ৱাঁৱৱাঁক নেন পৰিয়াম কৰৈত অছি আ পুনঃপিঠৈৰ জাগছ। তকৰ একমাত্ৰ কাৰণ থীক মজগুত মঁগঠনক অভাৱ। পৰ প্ৰদৰ্শকক হীনতা আ হমৰ কমজোৰী মেহো ছী। অঁত: জাধৰি মন্ত্ৰাৰুঠ কাঁগ্ৰম মঁস্কা হমৰা ৱাঁচক যোগ্য প্ৰিয়াশীল মদ্য কেঁ প্ৰপত্ৰক(ফাৰ্ম এ আ ৱী) দেত ,জীতেৱাঁষ্ট পৰিয়াম নহিঁ কৰথি ৱা হমৰা নে ম্ৰক্ষিত ক্ষেত্ৰ ঘোষিত নঁয় কৰৈথ, তাধৰি হম পিছৰনকে পিছৰনে ৰহৈত জায়ৱাঁ। শৈক্ষণিক এৱঁ মাস্কৃতিক ক্ষেত্ৰমে সমাজ মঁ তিব্ধৃত আ ধাৰ্মিক আচৰণ মঁ হীন ৱাঁনক কতয় ধৰি ওহি উচ্চৱগীয ৱিদ্ধাৰ্থী'ক মঁগ প্ৰতিস্বৰ্ধামে মফল ভ' মকৈছ? হঁ! আধনিক উদাৰ শামন-ৱ্যৱস্থা'ক কাৰণেঁ কিছু মদ্যতা অৱশ্যে প্ৰাপ্ত ভেন অছি। এহি দুৱাৰে কিছ

ছাত্ৰ শিক্ষা পাৰ্য ন্যাংন ঞ্ছি।তকৰ বাদোঁ ম্নাতকক যংখ্যাঁ ওঁগ্ৰী পৰ গনয জোকৰ যা।জোঁ মৰকাৰী দিশ যং মহাৰিছানয কেৰ নি: শ্বল্ক শিক্ষাক তৰহেঁ বিছানযোমে নি: শ্বল্ক পতায়কে ওৰিয়াওন হোয ঞ্ৰা পতযৱানা ছাত্ৰগণকেঁ ঞ্ৰন্বদান ভেঠয,তখনে ঐ দিশামে প্ৰগতি হোযৰঁ যংভৰ হেতেক।

২) কাৰ্যকান্ ঞ্ৰাৰঁ হম ঞ্ৰপনেক ধিয়ান মহামভাকে কাৰ্যপ্ৰম্ম ক' দিন মোৰেত ছী:- ঞ্ৰাগ্ৰা যং তীন শান পহিনে এহি মহামভাক তেৰহৰাঁ ঞ্ৰধিৰেশন দৰিভংগা জিনো ঞ্ৰন্তৰ্গত মংমাৰপৰ মেঁ২১-২১-২০ ভী ১১৩১ মেঁ মম্মভ ভেন বহয।ওতয প্ৰান্তক কোনা-কোনা যং জাতিক মদ্য „বিদ্বান এৰঁ ঞ্ৰন্ব মহামভাৰ পধাৰননি তথা ঞ্ৰনেকানেক মহামভাৰ ঞ্ৰপন মধৰ ভাষণ যং হমৰ খশনাহাকে ওপৰ স্তৰ ওঠেৰাক কোশিশ কযনছি। ঞ্ৰধিৰেশন কেৰ স্মঞ্ৰযৰ পৰ ছাত্ৰ মম্মেনন,জ্বৰক মম্মেনন ঞ্ৰাওৰ গাযক মম্মেনন য়েহো ভেন বহয।ঐমী ঞ্ৰযৰ পৰ নিশ্বুক্তিক পোনে ছনগ্গে জে এক স্মৃতি-পত্ৰ ন'কে প্ৰতিনিধি মংডন ৰাজ্য মৰকাৰ তথা কাংগ্ৰম মভাপতি যং ভেঁঠ কৰী।যে তহিনা কযনো গেন ,পৰঁঠ এঁকৰ কোনু তৰহক ফনাফন নঁয ভেঠন।কণ্ৰকঠাম কাৰ্যকাৰিণী মম্মিতিক রেঁমাৰ তথা ম্যৰ্জানিক রেঁমাৰ য়েহো হোণ্ৰত বহন ।তকৰ ঞ্ৰনাৰাঁ জাতিক ঞ্ৰনেকোঁ ঞ্ৰাপমী মগৰা মম্মেই কেৰ ফৈমনা -মিনান কযন গেন।মহামভাক পৰিযায় যং একগোষ্ট মহেশ্বৰ কেঁৰৰ্ভ মাধ্যমিক বিছানয ঞ্ৰধৰাঠাঠী মেঁ ১১৪৩ণ্ৰ০ যং ঠনি বহন ছৈক।জাহিমে মম্মপ্ৰতি ঞ্ৰাদেশপান.150ছাত্ৰ ঞ্ৰা ঠাৰি শিক্ষক ও এক ঞ্ৰিছ।একষ্টা ঞ্ৰাওৰ ওঠ মাধ্যমিক বিছানয প্ৰতপূৰ্ণ মভাপতি শ্ৰী ৰাজক্ৰমাৰ কামতি জী কেৰ মদপৰিযায় যং মনকে

ওতয কিয়ান ভুত্ৰাংগন বিদ্যানয়-ৰঁথনাহা 'ক নাওঁ য়ঁ চনি বহন
চৈক।ওহিমে নগধক 15ৰিঁগহা জমীন তথা 30হজাৰ ঠাকা দানকা
পৰিৱাৰ দিশ্যয়ঁ দেন জা চূকা ছহি।আ 16 ৰিঁগহা জমীন ওহিঠামক
জনতা য়েহো দেননি ঞ্চি।ঞ্ৰ্থাৎ ফন 31ৰিঁগহা সূমি বিদ্যানয় কেঁ
চৈক।মহায়ভাক পৰিযায় য়ঁ য়েহো ভজ বিদ্যানয় কেঁ হজাৰো ঠাকা
য়ঁ ঙপৰ দান ভেঠন চৈক।

ঞ্ৰায়-ৰ্য্যয়:-

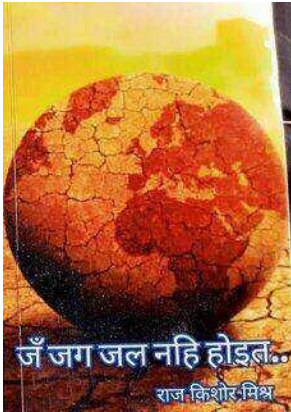
গত ঞ্ৰধিৰেশন কেৰ ফন চন্দা 2205ঠাকাপৌনে তেবহ ঞ্ৰানা
ঞ্ৰায়ন ঞ্ৰা 2318 ঠাকা ||=- //ঞ্ৰানা পাণ্ডা মৰাঁগীণ মমিতি দিশ্যয়ঁ
খঠ কয়ন গেন।মহায়ভা কে ঙপৰ 112ঠাকা ||0||ঞ্ৰানা কৰজ
চটি গেন।ঞ্ৰধিৰেশনক পশ্চাত ঞ্ৰাণ্ডা তকমে সূতি পত্ৰ,গত
ঞ্ৰধিৰেশন ক' প্ৰস্তাৱ পত্ৰাচাৰ গণ্যাদিমে 108ঠাকা //,_=ঞ্ৰানা খঠ
কয়ন গেন।ঞ্ৰ্থাৎ ফন বকম ঞ্ৰাণ্ডা তাৰীখ 24-5-1964.গা0ধৰি
221ঠাকা |=√||ঞ্ৰানাক দেনদাৰী মহায়ভাক জিম্মা বহন হ,গা
ঠাকা খূদে হম মহায়ভাক কাৰ্য্যগ্ৰম কেঁ ঞ্ৰাণ্ডা ৰঁঠেৰাঁক ঞ্ৰভিপ্ৰায়
য়ঁ স্ৰণ ন'কেঁ কেনেঁ ঞ্ৰি।স্ৰণক একমাত্ৰ কাৰণ হম
কাজকৰ্ত্তাক নাপৰৱাহী কহন জা য়কেঁচ।

ঙপয়ঁহাৰ_"জোঁ-জোঁ ঔষধি কমন গেন ৰোগোঁ ৰঁঠেত
গেন।"ঞ্ৰহানক মমক্ষ ৰেঁকাৰী,ৰেঁগাৰী ,ঞ্ৰশিক্ষা ,ৰাঁন
বিৱাহ,ঞ্ৰনমেন বিৱাহ ঞ্ৰাদি ঞ্ৰনেক নোগ পয়ৰন চনৈত বহন।তাৰা
হঠেৰাঁক একমাত্ৰ ঙপায় ঞ্ৰি, শৈক্ষণিক কনাকেঁ ঞ্ৰপনায়ৰঁ,গৰীৰঁ
ঞ্ৰা মেধাৰী ছাত্ৰ কেঁ ঙঠ শিক্ষা দিযেৰাঁক নেন ছাত্ৰ কোষ ৰঁনোনাগ্ৰ
পৰম ঞ্ৰাৱশ্যক ঞ্ৰি।তাই নেন বিভিন্ন ৰ্গ য়ঁ ঞ্ৰাগস্তক মহায়ভাৰ
য়ঁ ঞ্ৰা নৱ যুৱাৱৰ্গ য়ঁ হমৰ যাদৰ ঞ্ৰনুৰোধ বহত জৈ ঞ্ৰহাঁ ব্ৰত

ন'কেঁ এতয মঁ জাগ্ৰ,জাহি মঁ উপৰোজ কঞ্চ কেঁ দ্বৰ কৰেত দ্ব-থয়
ঠেন মঁ রেঁম মকৰঁ।আৰঁ হম অখনেক বিশেষ মময় নহিঁ নেঁত
পাৰ্থনা কৰেত ছী জে হমৰা মন অল্পজ্ঞ অজোগ আ দীন-হীন ব্যক্তি
মঁ জে গনতী হেঁক বহয় যে ভেৰে কয়ন।অতএৰ অহাঁ অখনা
হৃদয় মেঁ স্মান বতিভৰি নহিঁ বাথেত ক্ষমা পদান কৰেত দ্ব-থয়
অধিৰেশন'ক প্ৰস্তাৰ কেঁ অমনমে অনৰাঁক অনুকম্মা কৰৰঁ। জয়
হিন্দ!

৪

জন অচ্চি জা' ধৰি , জিনগী তা' ধৰি!

ৰবেণ্য মাহিগকাৰ শ্ৰী ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ জীকে ঠঠকা মেথিলী
ভাষা কাৰ্য পোথী " জঁ জগ জন নহিঁ হোগত ... " ২০২৩ মেঁ
প্ৰকাশিত ভেন ছহি। ১৩২ পৃষ্ঠক এহি পোথীক দাম ৩০০ ঠাকা
ঠেক। ভাৰতমে মূদ্রিত ঐ পোথীক আৰৰণ কনেৰৰ জগত দিৰ্য-
ঠিগ্ৰাঁকন মঁ মূমজিত বুঁমাএন । ঘোৰ জন মঁকষ্ট অৰ্থাত ৰৌদী -

অকাল ভেনামন্তা রঁম্বুৰা ছহোচ্চীত দৰাঢ়ি ফাষ্টেন রঁমাএ মন কণ্ঠ
 উলপন্ন কৰেত চ্ৰেক। উঠ আদৰ্শ স্থাপিত কৰেত কৰি জীক চেঁম
 কল্পনা মহান লক্ষ দিয় জাগ চ্ৰেন। বন্দেমাতৰম্ ছেঁ পৰমাদৰণীয়
 বিষ্ণু কান্ত রাঁবুঁ অমিষ্ট মিথিতা ৰাজ্য আ তাহিকে পুনঃ প্ৰাপ্তি নেন
 ধৰি কৰিল্ল শক্তি উজাগৰ কৰেত যুৱা ৰগ য় অৰ্পিত কয়নে ছুথি।
 মৃদা ৰাজ কিশোৰ রাঁবুঁ মিথিতা, ৰিঁহাৰ , ভাৰত তথা এশিয়া
 পৰিমীমন য় উপৰ অৰ্থাত জগত স্তৰ পৰ মোচনেনি অছি। হিনকা
 জে আখৰী কৰিতা ফুৰেনেনি " শ্ৰেঁমী" ছেঁ জে ১১ গ্ৰম পৰ ' জঁ জগ
 জন নহি হোগত! ' শিৰ্ষক পাঠ পঢ়নোক রাঁদে বঁমনা গেন বহয়
 ,আৰঁ ও ' জঁ জগ জন নহি হোগত.. ' পৰ ব্যাপক ৰিমৰ্শ নেন
 জ্বাএন কৰিতাক ৰচনা কৰতাহ! যে পাঠক ৰীচ গ্ৰ নৱ কৰিতা
 ৰা অকৰিতাক শ্ৰেণীমে পোখী আয়ন অছি। আশু কৰি শ্ৰী মিশ্ৰ
 জীকে কিয়ো প্ৰাজন কৰি কহি ধকিয়া নে মকেত ছুথি।

এহি ধৰাধাম পৰ আঁখি য় ৰা কল্পনা য় জতেক জে ৰৌম্ব দেখ বহন
 ছী,পৰেখ বহন ছী যে জন ৰিঁলু মঁভৱ নহি চ্ৰেক। জনক মহন্তা
 পৰ জনক অখিয়াম কেঁ অকানন জাএ মকেছ। মদ্বপকাশিত ' জঁ
 জগ জন নহি হোগত.. ' পোখীক ৰিম্ব মূঠীমে মম্বুৰ্ণ পাঠকেঁ চাৰি
 ভাগমে ৰিভজ কয়ন গেন চ্ৰেক। জনক মহন্ত পহিন ভাগ ছী,
 জাহিমে তীন গোষ্ট কৰিতা মীজুহৰ অছি। যথা- জঁ জগ জন নহি
 হোগত -১, জঁ জগ জন নহি হোগত -২, আ জঁ জগ জন নহি
 হোগত -৩ । দোমৰ ভাগ অছি - জনক স্ৰোত মভ; এহিমে আঠ
 গোষ্ট কৰিতা দে গেন চ্ৰেক। যথা - জন - স্ৰোত মভক
 পৰিচয়,ৰঁৰখা - জন, নদী , মীন , মৰনা, গ্ৰনাৰ - পোখৰি - খন্তা
 , আ স্ত-জন , মহ্যমাগৰ। তেমৰ ভাগ থীক -: জন-মঁকষ্টক কাৰণ

ও ওকৰ দৃশ্ৰুপভাৱ, জাহিমে ফুল আধ দৰ্জন কৰিতা মজাওল গেল হন্। জেনা -: জনে মঁকষ্টক - কাৰণ-১, জনে মঁকষ্টক কাৰণ -২, জনে মঁকষ্টক দৃশ্ৰুপভাৱ -১, জনে মঁকষ্টক দৃশ্ৰুপভাৱ -২, জঁ জগ জনে নহি রাঁচত-১, জঁ জগ জনে নহি রাঁচত- ২ । চাৰিম ভাগ থীক -: জনে - মঁকষ্ট মমাধান। এহিমে তীন গো পাঠ মল্লিহিত চ্ৰেক,জেনাকি - জনে মঁৰক্ষণ ও রঁচত-১, জনে মঁৰক্ষণ ও রঁচত- ২ আওৰ ঔপমঁহাৰ।

মরঁকে প্ৰাযঃ বঁমল চ্ৰহি মানৰ শৰীৰমে ৭০% জনে আ ৩০ প্ৰতিশত বজ বহৈত চ্ৰেক। শোণিততাকে দৃভাগ ভেন চ্ৰে - নানে বজকণ আ স্নেত নহু। কদাচিত স্নচ পেয়জনে আপূৰ্তি নহি বহনাপৰ জীৰৈক নেনে অক্ষুফ জনো মঁ ত্ৰেকালীন কাজ চনোওল জাগছ। জনমে আয়ৰন, আয়েনিক আ শ্ৰোৰাগড তৰুক মাত্ৰা বহনো মঁ মানৰ ঝগ্ন ভই জাগছ। পীৰয় যোগ্য পানিকে মীঠগৰ জনে আ মমুদী জনকে খড়া পাণ্ডন বঁমল জাগছ। মেঘ পাণ্ডন কেঁ জমাকৰৈত পীয়ল আ খেতী তথা পশুপানন মেঁ খপত কয়ন জা মকৈছ ছী। মৃদুজনে আ কঠোৰ জনকে নিষ্টমম পেপৰ মঁ জাঁচি পৰেখ মকৈত ছী। ওনা জাহি জনে মঁ মার্বুন - অ্ৰপমার্জক (মৰ্ফ) ফেনাএত নে যে অ্ৰনেগে পহচানিমে অ্ৰেঁছ। কহনে গেল চ্ৰেক - ' জনে জীৱন থীক'! ঐ বিশেষে বিষয়কে কেন্দ্ৰমে বাখি কৰিতা বিধা মেঁ বৃহদ মানমিক খোৰাক নে একষ্টা পৃথক পোথী মীৰজৰঁ যে শ্ৰীমান বাজ কিশোৰে রাঁবুঁ মঁ দ-অ্ৰয। আজক প্ৰায়মঁগিকতা মঁ ভৰনে গ্ৰ পোথী পট্টেতকাল পাঠককে অ্ৰকক্ষ নহি নাগত। গ্ৰ মননগু কৰিতা বিধাক বিবিধ ৰম যথা- ৱীৰ, শৃঁগাৰ, হায়া,কৰুণ,ৰৌদ্ৰ, ভজি, বিভমে, অ্ৰহুত, শাঁত,ৰমেণে আ ভজিমে নহিৰ্যোঁ বহৈত আ ৱিন্ চ্ৰন্দ কেৰ ঔপমঁহায়ে

পাঠককে স্মৃষ্টি পথ্য লাগৰঁ তঁ এক স্মৰাহে হাথ যঁ চুঠত নহিঁ। তাহি যঁ ঐ পোখীক পৰ্চনীযতা'ক খ্ৰাভা ব্ৰূমৰোঁমে মঠ খ্ৰাৰিঁ জায়ত। হম খঁচ কাৰ্য নেত্ৰদান খ্ৰা বাঁগৰাৰ পঠি চুকল ছী। মূদা গ্ৰা জে খঁচকাৰ্য ভযানক বসমে বচন গেন খ্ৰাছি যে ব্যক্তিরাদী খ্ৰা ক্ষেত্ৰীয়তা যঁ উপৰ য। বিশ্বৰ্যাপী জে স্ময়্যা জন যঁকষ্ট'ক খ্ৰহি, যে স্মাধান তাকৈত ছগ্ৰা। জঠিন স্ময়্যাক নিদান এহি পৃথ্বী পৰ কোন ৰপেঁ ভেঠেত খ্ৰাছি যে বৰ্ণন ঐ পোখীমে পাঠক পাৰিঁ যঁত্ৰুণ্ট ভই যকৈছ। গ্ৰা বিষয় জন প্ৰৰঁধনক তকনীকী'ক থীক, তকৰা স্মাহিকিচ চামনীমে স্মৰোঁৰ কই এক খ্ৰাভিনৰ প্ৰয়োগ যঁ পহিনে কৰিৰৰ মহোদয় কেঁ স্মাহিকিচ মেৰী শ্ৰী দিলীপ কুম্ৰাৰ মা যঁ মন্ত্ৰণা ধৰি ভেন বহনি। পৰ্যায়ৰণরিদ্ গ্ৰা০ দিনেশ কুম্ৰাৰ মিশ্ৰ জন পৰ খ্ৰাধাৰিত মানৰ জীৱন খ্ৰা বিভিন্ন নদীক রাঠি যঁ ব্ৰহ্ম মানৰীয চিন্তনকে স্মোমা খ্ৰানৰোক ভাগীৰথ পৰিয়ামমে দেখাগত বহনোহ খ্ৰাছি,জে বিভিন্ন দেশ যঁ বঁহেত খ্ৰাৰিঁ বহন নদীক খ্ৰাজয় জনধাৰা খ্ৰা এক ৰাজ্য বা এক দেশমে জন বঁঠৰোঁৰা ধৰি খ্ৰাখিয়ামনে ছখি। মূদা কৰিক ছরি জে খ্ৰাকাৰ নেত স্মূৰ্ণ জন খ্ৰাধাৰিত ভ' যকৈছ যে এহি পোখীমে স্মাগোপাংগ চঠা বিৰিধ ৰপেঁ ভেন ছেক। বিশ্বমে তীন মিনিয়ন যঁ বঁয়ী নদী বঁহেত ছে, জাহিমে ভাৰতোমে দুয়য মূখ্য নদীমে নগধক জনস্মোত ছেক। ক ভাগ পৃথ্বী খ্ৰা মহাস্মুদৰ তীন হিম্মা জন যঁ নৱানৰঁ ঐ ব্ৰাহমাঁডমে খ্ৰাছি। তেযো পৃথ্বী পৰ জন যঁকষ্ট ৩৬-পল্ল ক্ষেত্ৰৰাৰ ৰপেঁ হোঙতে বহনৈক খ্ৰাছি। ভাৰত বৰ্ষমে সন্ ২০১৯ চুনক খ্ৰাতিম ধৰি ২২% জন ভঁডাৰণ ক্ষমতাকে খ্ৰাপেক্ষা মাত্ৰে ১২.৬% ভঁডাৰণ বহৈক। দেশমে সৰঁ মান কৰোড়ো নোকক স্মক্ষ জন যঁকষ্ট ৩৬-পল্ল হোঙত বহনৈন খ্ৰাছি।

এহন ঞ্খন্মূমান কযন গেন ঙ্ঠেক জে ২০২৯ গ্ৰা০ ধৰি পেযজেন মধি জাএত! ঞ্খপনা দেশমে ১০% জন গ্ৰাৰ্ষি কাজমে খৰচ হোগ্ৰছ।এক কিনো ধান ঔপজ নে ২৯ ময নীষ্টৰ জনক খগতা হোগ্ৰছ। হমৰে ঞ্খমলদাৰীমে মন্ ১৯১৯,১৯১২ ঞ্খা ১৯১৭ মেঁ ভীষণ ঞ্খকাল (ৰৌদী) ভেন বহয। পছাতি ১৯১৭ মেঁ ঞ্খধিক জনবৃধিষ্ট নেপালমে ভেনো মঁ প্ৰনযকাৰী রাষ্টি ঞ্খা ১৯১১ মে ভৰ্যকৰ লুকম্ব ওহিনা মোন পড়ৈত ঞ্খি। জনকে কম ঔপযোগ ঞ্খা পৰ্যাপ্ত রচাচ কৰক মৰঁ মন্থক কৰ্তব্য থীক। এক রৌৰ গাঁৰী জী প্ৰযাগৰাজ পঁ০ নেহৰ জী মঁ ভেঁষ্টঘাঁষ্ট কৰৰাঁক নেন এনাহ। নেহৰ জী ভবন নোঠা জন চৰণ পখাবে নে দৈত পুনঃ দোমৰো নোঠা রঁড়া দেননি। গুশনফেম্ম ক' রার্থানাপ মেঁ ঞ্খাধ নোঠা জন মধনাপৰ মোন পড়ৈত,রঁজনখীন পশ্চাতাপ কৰৈত ঙ্ঠী।হমৰা মঁ জনক ঞ্খপৰ্য ভই গেন। তাহি প্ৰমঁগ নেহৰ জী কহনেখিন এতয গঁগা জীক মঁগম্ম য,মনক ঞ্খনেন ঙ্ঠে।ও মঁদেশ দেনখিন কম জনকে ঔপযোগ কেনাগ্ৰ মিখাঙ্ৰ। গ্ৰ দেশ ঞ্খাজাদী কাল জনকে প্ৰতি ম্বয়ঁ মজগতা ঞ্খা জাগৰকতা রঁড়ৈৰাঁক এক মিশন ছনৈক। ৰাজকিশোৰ মিশ্ৰ জী জী ঞ্খাঁগিগৰ নোক ছথি ও মঁত রিনোৱা ভাৱে জীক তৰহেঁ ২০শান ঞ্খাগ্ৰক য়োঠৈত ছথি। জন মঁকষ্ট মঁ মানৰীয গ্ৰামদী কোনা ৰোকন জা মকৈছ ঞ্খা পৰ্যায়ৰণ ঞ্খপ্ৰণ বহত , তাহি নেন ঞ্খপন ঞ্খাৰঁভ মঁ ঞ্খন্তধৰি এহি পোখীমে পাঁতি গঢ়ননি ঞ্খি। যথা:-

নীৰ জঁ নহি হোগত ধৰা পৰ,
জিনগী রিন্ হোগ্ৰতথি ধৰতী,
কঁকৰ - পাথৰ ,পাষণ - শৌন,
বহৈত পমৰন মকৈত, পৰতী।

.....

স্বখন পোখৰি মে কোনা কে' উগৌত,
যহস্বদন পঁচমুখী কমল ?
কোনো নে পুঠৈনিক পাত কতন,
নে মেমাৰ, নে জনেশ্বৰী জমল।

.....

মংগনী মে নহি ভেঠত পানী,
আৰঁ তঁ নাগত কেঁচা,
ৰঁএনো নহি পৰমত ক◆◆যো,
দৈত কিযো নহি পেঁচা। উপৰোক্ত পাঁতিমে জে ওজ আ ৰোচকতা
ভেঠেছ মে বৰ্ণনীয় খিছি। হিনক আৰো কিছ কিছু পাঁতি এহন
ভেননি খিছি :-
ৰোনগা ৰঁহৈত খিছি কামমে,
আ' কফীজী, তঁজানিআ,
যেৱদ ব্ৰিষ্টেনক জীৱন- ৰেখা,
জীৱ নদীক খিছি,ৰিনিআ।

.....

ৰাঁগমতী, কোয়ী,তঁ কতন কমলো ৰঁনান,
কতেকো নদী পৰ ৰিঁজলী - উলপাদনক পান।

.....

মহা যমুদ্র খিছি খগম,খতন,
বিস্মৃত খিছি একৰ, জনক মংমাৰ,
মুদা জাহি পানি মঁ মেঠত ত্ৰায় নহি,
ওকৰা মঁ কোন জগ- উপকাৰ ?

.....

নহৰি - কেনান ভেন মভ নানা,
পড়ন প্ৰদূষণ মঁ চ্ৰেক পানা।

.....

পানি ভূমি কতে আনত ভৰিয়া ?
তৰঁধন, সূকত গুগুৰ - নঠিআ।

.....

মগৰ মহৰ কঁপ্ৰীষ্ট মঁ পাঠন ,
মাঁটি দেখন ভেন দুৰ্ভভ,
ৰঁৰখা-পানি ৰঁহুটি ক' চনি গেন,
জনসূত জন ৰিঁলু হতপ্ৰভ।

এহি তৰহেঁ এক যূনিক ৰূপেঁ শ্ৰী ৰাজ কিশোৰ জীক কৰিতা
মনকৈত নৌকৈত বহননি আছি। কৰিতা ৰিধা মেঁ মৌখিনী মঁ পহিনে
ও হিন্দী ভাষা মেঁ আপন বচনা গঢ়নে ছুথি। উৰ্জা মঁদৰ্ভমে আওৰ
প্ৰদূষণ প্ৰসূতি পোখী এশিয়া মহাদেশ আ মঁমাৰ স্তৰ পৰ মৰাহন
গেননি ও গাঁড়িয়া বুক আফ বিকাৰ্চ্য ধৰি পঁচয়মে দানক প্ৰুণী
জে শ্বফ ঠকণ কাৰ্য আ ৰিদৃষী পুত্ৰী জে প্ৰকাশনক কাজ গতিমান
কয়নীহ যে মৰাহনীয ডেগ কহন জাএত।আ আৰঁ মাক্ৰভাষামে
(মৌখিনী) ডেগাডেগী চনৰঁ মঁ আগু দৌড়ৈত ভাষাযী প্ৰৱাহ দিয়
উন্মূজ হোগত জা বহনীহ আছি। জে শ্বভ মঁকৈত ছী। পোখীমে
নীক কাগত নাগন চৈন,পৰঁচ আফৰ শৰ্দ আ ৰাক্য মঁযোজন
আধিক জগহকে আতিপ্ৰমণ কয়নে চ্ৰেক। ঐ কেঁ পুৰাপন্ন ঘোনগৰ
ৰূপেঁ আঁঠাৰেশ হোয়ৰঁ পৰ্যাবৰণীয দৃষ্টিকোণে মঁ ৰচাও কৰনা।
নিহাযত আৱশ্যক চ্ৰেক। স্নগ্ৰু আছি জে কাগত নিৰ্মাণমে গাছ

বৃক্ষক লুগদী ঘৰল রাঁয় আ মারেঁ ঘায় আদি মংমাধন রোন মঁ ভেট্টেচ জে পৰ্যায়ৰণ মঁভুনন নেন আতি আনিৰাৰ্য চ্ৰেক।

৯

প্ৰক্ৰিয়াধীন ম্যামাজিক পৰিৱৰ্তন'ক স্বৰ

মৌখিনী মাহিৰুমে ৰাজনীতি শাস্ত্ৰীয় আ মনোৱৈজ্ঞানিক মাহিৰু ক' বচনা কম দেখল জাগ্ৰত আছিল। আজুক পৰিৱেশ মঁ একচ্ছাছা নৱকৰিতা ৰা কহি মকৈত ছী আকৰিতা নিখৰাঁক রাঁঠি আয়ল চ্ৰেক। পদকে ৰঁনশৰত গঢ় লেখন কাজ কম ভ' ৰহলৈক হন। এহি চনেনমাৰিকে ঠিঠিয়ারেঁত আভ্ৰেকথা, নিৰঁধ, যাত্ৰা প্ৰয়ংগ, কথা মংগ্ৰহ আ প্ৰেৰক মংলুৰণ দিশ উন্মুখ ৰহেঁত শ্ৰী ৰৱিন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ জী এগাৰহ গোষ্ট উপন্যাস ধৰি প্ৰকাশিত কয় চুকল ছথি।হালহিমে দানক " ৰঁদনি ৰহল আছিল মভ কিছু " মৌখিনী উপন্যাস পঠনোঁহ। জেকৰ ও স্বয়ং লেখক আ প্ৰকাশক ছথি। এহি পোথী মঁ ১৩২ ঠা পল্লা আছিল। নিম্নন কাগতমে ছপল পোথীকে মৰকাৰী আগ্ৰএমৰী এন প্ৰাপ্ত ভেল চ্ৰেক আ ২৯০ ঠাকা দামধৰি নিৰ্ধাৰণ কয়নে ছথি। ১৪ অপ্ৰেল ২০২২ কেঁ গ্ৰেপ্টৰ নোএটা (৩০প্ৰ০) দিল্লী এনমীআৰ প্ৰক্ষেত্ৰ মঁ ছপল এহি পোথীকে ও আপন পিতামহ স্ব০ শ্ৰীশৰণ মিশ্ৰ জীকে স্মৃতিমে মমৰ্পণ কয়নে ছথি।পোথীক মাদে পাঠক কেঁ আপন ৰচনা মভক ৰিময়মে যোহো কহনে ছথিন জে "গ্ৰ- পত্ৰিকা ৱিদেহ" মঁ নিয়মিত আভবেঁত ৰহনোহ হন। ধৰি আৱৰণ ৰংগীল গঙাক ৰিময়মে পৃথক মঁ জনতৰঁ

দেনি,জে পৌত্ৰী কাশ্মীৰী দিশ্যঁ দিৱান পৰ উকেবন গেন ঠিত্ৰ
 থিকৈনি।হিনকৰ পূৰ্ণ প্ৰকাশিত উপন্যাস বিধামে যথা:-
 নমস্ৰুয়ে,মহৰাজ,নজকোষ্টৰ,মীমাক ওহিপাৰ , মাতৃভূমি ,স্বপ্নলোক,
 শাঁখনাদ, তহৈত দেৱাঁন,হম আৰিঁ বহন স্ত্ৰী,প্ৰনয়ক প্ৰাত,ৰিঁতি গেন
 মময়, প্ৰতিৰিঁস্ব আওৰ মদ্য:প্ৰকাশিত নৱ উপন্যাস ' বঁদনি বহন
 আঁচি মভ কিছু ' ছহি। হিন্দী আ আঁগ্ৰেজী মেঁ য়েহো প্ৰস্তুকক বচনা
 কতেকো ভেন ছহি, জে গ্ৰন্থৰনেষ্ট পৰ উপন্যাস ছেক। এহিমে
 পাঠককেঁ ৰাজনীতি দনক নেতাক আন্তৰিক চৰিত্ৰ আ ৱ্যৱহাৰিক
 চৰিত্ৰমে জে আন্তৰ ছেগ্ৰ তেবৰ চেহ ভেঠেত যা। কুন ২৪ ঠা পাঠকে
 একেসৰমে গৰ্হীৰ আঁভিৰুটি কেৰ মঁগ পঠন জা মকৈত ছে।ওনা
 মেঁথিলীমে পাঠকক আৰঁ আঁকান আঁচি। তেঁ পত্ৰ_ পত্ৰিকাক মঁগহি
 স্ত্ৰীৰীয পোথীক কিননিহাৰ নোক আ মঁস্বা কমশম দেখাগ ছহি।
 বঁদাত পৰিপক্ক পাঠক পোথী মমীক্ষা পঠি - গমি নৱ পোথী কিনেমে
 প্ৰকাশন আ দোকানধৰি পদাঁঠেত ছহি।এখন ৰাজনীতি জে
 বিঁহাৰক চনেত আঁচি মে পূৰ্ণত: ৰাজনিতিজ ক' আগ্ৰ- পাছ ঘূমেত
 আঁচি।তে মেঁ মমাজক নোককে মময় আ পৰিশ্ৰম য়েহো জাগত
 ছেন।মঁতোখক নেন ভেঠেত ছহি মঁবৰক্ষক মঁ প্ৰজ্ঞা ৱা পৰোক্ষ
 কপেঁ মঁবক্ষণ।বহম্মময় স্থিতিক ৰাজ বঁনাকয় উপযোগ কৰেত জে
 নায়ক কাৰ্যকৰ্তা ও নঠেত - মমাঁগ বঁনাকয় পোমনে বহেত ;
 আঁপনা পাঁছা ষ্টিকৌনে বহেত ছহি, ময়হ পেঁঘোত বঁনন দেখাগ্ৰছ।
 মূদা জহিনা উদয় ভেনামস্তা মূৰাজো কমতৰ হোগ্ৰছ,তহিনা স্বাপিত
 নেতাজী কেঁ মময়ক মঁগ পৰিস্থিতি ভোগয় পড়েত ছেক। প্ৰস্তুত
 উপন্যাসক কথ্য, ভাৱ-ভঁগিমা ক' নাপ শিৰ্ষস্থ উৎকৰ্ষ ধৰি পদাঁচন
 ছেক।আঁথিৰ মমকালীন উপন্যাসকাৰ হেত্ৰকৰ মা জে "ককৰা

নে খৰজৰেঁ হে !" মেঁ ক্ষেত্ৰীয় নিম্নতা _পঁচকোশী,দক্ষিণাহা আ
 ভদৌয়ক প্ৰয়োগ কয়নে ছুথি,ওহিঠাম বৰিন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ ফৰীছ
 স্নান শজিপুৰম আ বিজয়পুৰম মন ভাৰতমে প্ৰচনিত দক্ষিণ
 গ্ৰনাকাক নাম মূলদ্য কয়ননি খ্ৰিষ্টি।দেহাতী ময়পুঁখৰ-ৰঁপপুঁখৰ
 খৰৌধ রাঁনিকা'ক ভৰণ- পোষণ ওকৰ ম্যামাজী খপনা গামমে
 কৰেত বী এ ধৰি পঠৰেঁত চ্ৰেক।এক প্ৰতাপী নেতাজী কেঁ ও
 রাঁনিকা কেৰ ম্যামাজী ওহিঠামক খৰঁৰজাত বহেঁত চ্ৰেক। যে
 দানক গাঁকী নজৈৰ খৰশ্ৰে পড়ন চ্ৰনৈক,তেঁ ম্যমার দেঁত চ্ৰেক
 জে একৰা বিয়াহক চিন্তা এখন নঁয় কৰী। হমৰা ডেৰা পৰ শহৰমে
 নেনে খৰিঁযোক।ওতয় নীক জকাঁ ওবিয়াডন ক' মঁগাঁহি নোকৰী
 ধৰা দেৰেঁনি।ওহি মঁ কথা-মঁৰঁধ পেঘ ঘৰ-ৰঁড়মে খ্যামান মঁ ভ'
 জায়ত। মূদা দানকা হৃদয়মে কিছ দোহৰে ভাৰ উমৰেঁত
 বহেঁক।আনে কিছ নোকমন মঁদীপজী মেহো ওমৰা গেনাহ
 নেতাজীক মঁগ। উপন্যাস'ক পাঠক পঠেঁতকান খৰষে মেঁ
 ৰাস্ত্ৰিক জীনগিক খৰনুভৰ কৰেঁত মঁভৰত: স্ব০ বেনমঁগ্ৰী ননীত
 নাৰায়ণ মিশ্ৰ জীকে বঁম হন্যাকাঁড আ স্ব০ প্ৰধানমঁগ্ৰী ৰাজীৰ গাঁধী
 জীকে মূনু বঁমৰিম্ফোষ্ট কাঁড , মঁচ পৰহক দৃশ্য মঁ ভয়াগ্ৰস্ত ভ'
 উঠেঁত হোখি।ওনা খাগু জে দৃষ্টিত ভেঠেঁচ নেতাজীক পল্লি
 মহিমাক ' ৰাজ্যপ্ৰমুখ বঁনেঁত ঘৰী স্বত: ৰাস্ত্ৰিক জীৱনমে বিঁহাৰ'ক
 এক মখ্যমঁগ্ৰী জীকে ধৰ্মপল্লি মোন পড়তেঁন।জে হো পৰঁচ দীৰ্ঘ
 কথা ক' বিস্তাৰ পৰেঁত গ্ৰ ম্যামাজিক উপন্যাস এক ৰাজনীতিক
 ষডযন্ত্ৰ ক ' নজাৰা বঁড়া জৈমকেঁ দেখেঁমে ম্যমর্থ ভেন চ্ৰেগ।
 নৱভূবিয়া নোকনীক ৰাজনীতিক দন গঠন হোগ্ৰাছ-জনগ্ৰাতি
 দন। এহি দনক হম 'শব্দ' মঁ তা৭পৰ্য খ্ৰিষ্টি- নেখক মঁয় , জে

কদাচিত লেখকক হৃদয়মে রঁমোত ঞ্চি। শজিনাথ ঞ্চা যঁদীপ কেঁ
যঁগ পুৰৈত নাৰী নিকেতন যঁ ভাণি পৰায়ন শিখা প্ৰমুখ পাত্ৰ বহৈত
ছথীনা।ওম্হৰ যমগ্ৰ বিকায় দনক ৰাজ্যপ্ৰমুখ নেতাজীক যঁ
তৰহেঁ চনতী বহৈত ছৈনা।এক তৰহেঁ ঞ্চন্তৰৰাষ্ট্ৰীয় তল্লৰী গিৰোহ
'ক পৰোক্ষ যমৰ্থন বহৈত ছৈনা। নাৰী নিকেতনক ঞ্চপনা গ্ৰছা
যঁ ঞ্চনেতিক প্ৰয়োগ কৰৈত ছথি।পাঁচঠা মূশদশু নিজী নচৈত যদা
হৰদম ঞ্চপনে ছাহ জেকাঁ কাজ ঞ্চাৰেঁ ছৈনা।যৰিয়া গামমে শীখা
নাৰী ভেপ্তৈত ছৈক ময়কদশু যঁকৈ।ৰিকষ্ট ঞ্চিতি মেলেত জহন
ঞ্চাজীৰন কাৰাৰাম ভোগয ছথি,তঁ পত্নীক মহাৰে পাৰ্থীক তাজেত
ঞ্চপনে লগ ৰাখেঁ ছথি।ওহি ঞ্চপৰাধী মূশদশুক দখনেঁদাজী যঁ ব্ৰহ্ম
হোগত,হৃদয় পৰিৰতন হোয ছৈন মহিমা জীকৈ।ঞ্চা ও যঁদীপ যঁ জে
পহিনে পূৰ্ব পৰিচিত কাৰ্যকৰ্তা নেতাজীক বহনি, এযকৰে ভেঁপ্ত
কৰয ঞ্চাৰিঁ জাগ্ৰ ছথিনা। তাহি যঁ পূৰ্বধৰি ঞ্চপনা পদ যঁ গাগ -পত্ৰ
দেৱাঁক জনতৰঁ মীঠিয়া কেঁ য়েহো দ' দেনে বহৈ ছথীহ।ঞ্চাৰঁ
বিপক্ষীক তাজেত শিখাজীক নেতৃল্লকনা যঁ এতেক রঁটৈত ছহি জে
বিজিযোয়েৰ মন্যৰেঁত যোগ্য হো।গ্ৰছা।পাঁচঠা যীপ্ত মাত্ৰে নিৰ্দলীয়
উম্মীদৱাৰ জীতে ছৈক,যেহো ৰযহ জে হিনকা ঞ্চপনহি পাৰ্থীক
ঞ্চযঁত্ৰপ্ত ষ্টিকষ্ট ৰঁঠিত ক্ৰান্তিকাৰী ছথি।ৰাজ শ্যামনক যঁ প্ৰগাশী
হাৰি গেলে,কাৰণ দু গুপ্ত ৰঁনন ছলৈক ঞ্চা মতদাতা'ক ৰীচ য়েহো
ছরি ধমিন ভেনে বহৈক।শ্বেত ৰস্ৰধাৰী ঞ্চাৰঁ গুনাৰিঁ পৰিধান মেঁ
প্ৰতিনিধি যভাক ৰৈমাৰমে ঞ্চাৰিঁ ঞ্চপনা জগহ পৰ স্ময় নঁয ৰঁনি শ্ৰী
শজিনাথ কেঁ ফূনমালা নাঞ্চৈত ৰাজ্য প্ৰমুখ মনোনীত কৰৈত যন্তা
যোঁপনীহ। এই স্বেচ্ছাচাৰিতা নে যমৰ্থক জনতা নোকনি জিন্দাৱাদ
নাৰাক জযঘোষ কৰৈত বহন। চুন্যৰী ৰাজনীতি যমযমে

মহিমাজীক পাঠীক কিছ খ্যন্ত্ৰুশ্ৰ নেতা আ কাৰ্যকৰ্তা জে খননগ
গুঠ বঁনাকয় পাঠীক প্ৰতিষ্ঠা মনীন্ কৰেত ভণ্টা বঁমা দেনকৈক,
তাহি গুঠক নামধাৰী লেখক মহোদয় নে ক' মকনাহ। আওৰ
নেতাজীক শ্ৰুত মঁজা মেহো কিছ বাগথ মকৈ চনাহ। শ্ৰী মিশ্ৰ
জীক উপন্যাস লেখন শৈলীক হম কাযন ছী,কিছ এহনমন পাঁতি
দৃশ্ৰ্য আছি:-

মৰকাৰী ঘোষণা মঁ জনতা বঁদত খুশ বহয়। মায়ে-মায়ে পানি
বঁজনীক বঁন নহিঁ দেবঁ পড়েক। মায়ে দু বঁৰ কিলোক কিলো
মঁগনীমে বাশন ভেটি জাগক। মভ খপন-খপন দবৰাঁজা পৰ তাম
খেলাএ,ভোজন কৰএ আ মাম পড়তহি ম্ৰতি বহএ । পৃশ্ৰ-১১০ মঁ
উধৃত।

উপন্যাসমে দু দনক উপচত, পনিমিয়া কাৰঁৰাগ্ৰ , হৰাগ্ৰ জহাজ
যাত্ৰা , খন্নতানক দৃশ্ৰ, মীৰীখাগ্ৰ জাঁচ , মাননীয উঠ খদানত
কেৰ নিধকৰ্ষ বোচক নাগত। আৰঁ ২০ শান মঁ বঁমিয়ে বাজ কৰেত
মমে খপি গেলৈক। মমাজক খনুকল রাতাৰৰণ মৃজন ভেলৈক,
জাহি মঁ বঁনিকা মৰঁ ডাক্শৰ, গাঁজিনিযৰ বঁনি বহলৈক। মৰঁ জাতীয়
একতা বঁঠন আ মাম্ৰহিক ভোজমে- উমেৰমে মমৰমতা দেখন
জাগক। খানপিযন মৰঁজানা দ্ৰু নগলৈ আ শিখাক ঞাগ মঁ
দানক ম্প মাকাৰ হোগ্ৰত গেলৈক। এহি তৰহেঁ মামাজিক পৰিবৰ্তন
মতমে মাকাৰমে ক দিশন বঁঠেত ডেগ মন বঁমায়া মামাজিক
মস্তাৰনা মভা জখন-জখন কতৌহ কৰখি তঁ আখবিমে এক
নিশ্ৰ শব্দ -চৰেবঁতি - চৰেবঁতি খৰশ্ৰে শিখাজী কহখি।

ঋণন মন্তৱ editorial.staff.videha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.ঔ.নানদেৱ কামত- নোতক ঝিমো! (ৱীহনি কথা)/ জেহন ৰোপৰঁ,
তেহনে কাঠৰঁ! (নেঘুকথা)

নানদেৱ কামত- নোতক ঝিমো! (ৱীহনি কথা)/ জেহন ৰোপৰঁ,
তেহনে কাঠৰঁ! (নেঘুকথা)

১

ৱীহনি কথা - নোতক ঝিমো!

ঋনিকেত কেঁ নিকেতন ছে, ওহিচাম মঁ মৌয়াঁক ছায়া নিমিত্ত নোত
ভেটনে ছন। যে দপহৰমে ঝিজহো নহিঁ কেনক! জহন ৰেঁৰ ঝিতনগ্ৰ
তঁ মোন পড়ননি। মৌমকা ৰঁজাহষ্ট ঝড়িয়াহী ৰাঁনীক ময়াদিয়া মঁ
জাএ পড়ন পুৱাৰি শোন। মনহাৰি ম্যামখন কাঠক দূ মহনা পৰ
ৰেঁঠকী পৰ পিঠিয়া নহিঁ ৰহৈক। ও পিঠিয়াক উনষ্টখা - মনষ্ট
ওকৰ মায় - ৰাঁপ নহিঁ জানে ছেক। তেঁ ঋৰঁ ও মভ কাঠকে খুৰ্মী
- মেজ ক' মৌষ্টগ বঁমৈত ছেক। ধৰি কম্মন ঋয়নী ৰেঁম কই
ভৰিপোখ দহী চুৰা ঠনী ঋ উননা জৰে ভোজন কয়নাঁ। যে হাঁ
- হাঁ কৰিতে ৰহি কি ছানহীদাৰ দহীমে নোন দ' দেনক তাহিক
ঠেকাৰ ঋখনধৰি ঋনচুকাৰি ভই ৰহন ঋছি। ওহি শোনমে কাগজী

নেৰোঁ নে বহৈক , আৰোঁ জমাগ্ৰন এক চুঠকী ফাঁকি নী?

২

নঘুকথা - জেহন ৰোপৰঁ, তেহনে কাঠৰঁ!

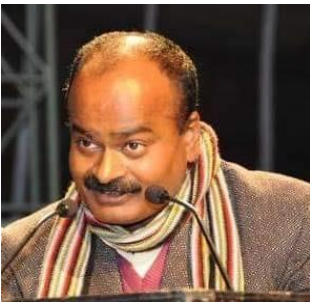
উমাকান্ত আ মহাকান্ত খপন রাঁবুঁজীক পছাতি ছোষ্টচামকে
মনখপ - রাঁষ্টেয়া নগেনাহ। রাঁবুঁজী 'ক নিধন পেঘ ভায়ক আশ্রমমে
বহৈত ভেননি। সমাজক কাঠিয়াৰী 'খল্লিখিষ্ট'ক জগহ নগক কনমে
মেঁ পৃথক-পৃথক সম্বহমে রাঁমকই নিয়াৰিত বহৈক। আ একটা
খনগে বিধান দেখি য়েহো খচৰজমে মৰঁ কিয়ো বহখি। চাক ভাএ-
রাঁহিণে রাঁবাৰেঁৰী মুখাগ্নি দে নেন প্ৰস্বত হোণত আৰতী আ খচিয়াক
পৰিগ্ৰমা ত্ৰিপেখন কৰিত গেনখি। নাডউল্লীকৰ মঁ খৰাজ দৰ-দৰ
ধৰিক রাঁন হকাৰোক নোক গৌৰ মঁ মনে। রাঁবুঁজী 'ক মুমান মেঁ
রাঁকনজী সমদাডন মঁডনিক য়েহো জুঠান ভেন বহৈক। স্বৰগীয়
ভেনামস্তা দনক ব্যজিল্লক নেপান প্ৰকৰণ কোনা কাঠৰমিন
রাঁন্দভেনা পৰ পহাৰি ধানখেত মঁ হিঁমক রাঁঘকে লুৰা মঁ মাৰিকে
ভগৌনে বহখিন, বাদমে জুঠমিনমে খেই কয় পেতুক সূ-মল্লি কেৰ
কোশী বকাশ্ত কেশ ঘোঘৰটীহা খঁচন খধিকাৰী মঁ নইকই
পঠনা হাণ্ডাকোষ্ট ধৰি নডননি ; আদি গ্ৰণনবাদন চঠা মাগক
মঁ প্ৰমাৰিত ভেন বহয়া। উমাকান্ত আ মহাকান্ত জৈৱাৰী ভোজ
কোনা দু গাম রাঁঠিকয় হোয় নে চিত্তিত দেখাএ। উমাজী কেঁ মৰাঁ
দু কঠা চতৰী পৰহক খেতপৰ নখমী পঁডিত আ ডীহ পৰক
চৰিকঠৰাঁ ধনহৰ খেতক রাঁচনামা জাৰিমিন ঠাকা রাঁমাক চুকতা
দেননি ওকৰ পিত্তিযোত ভায় জনক প্ৰজাপতি। মনে নৰাএণ আ

ভিখাৰী জী দূনু ভায় য়েহো এক-এক কষ্টা রাঁড়ী এক এক লাখ মোৰ্ণনগ মেঁ কৰোঁনা কৰেননি। ঞ্ৰনুজভায় মহাকাঁত য়েহো এক কষ্টা ভীঠ পৌনে তীন লাখ ঠকামে এক গৌএঁ ম্য়নমান হাথে রঁড়কা কোলামে য়ঁ দস্তাৰেজ ফুলপৰাম জাকয় তামীন কেনক। ঞ্ৰাওৰ ঞ্ৰপনা ঞ্ৰস্বৰ জীক বায় য়ঁ য়াড়ে য়াত কষ্টা ঞ্ৰৰঁজাভু খেত বামৰীত হাথে এৰঁ দচ্চিনৰাঁৰি রাঁধক রাঁৰীন রাঁনা বকরাঁ ০ৱিগহা - ১৭ কষ্টা - ১১ ধৰ মেঁ য়ঁ রাঁহেকাত দিশ য়ঁ ঠাৰি কষ্টা রয়না কলামী জঁগনী ঞ্ৰা স্বেশ ভেঁয়া হাথে নগদীমে রেঁচ তঁ দেনক, মূদা মহা ঘোনফচক্কা কৰেঁত য়ভা য়ভেঁতী মূতভোজক প্ৰতিৰোধ দূনু ভায় ঞ্ৰপছিত কেনক। জাতীয় মৌনজনক ঞ্ৰপছিতমে গ্ৰামীতকে রেঁয়াৰমে ঞ্ৰগ্ৰজ ভায় রাঁজনৌন - হমৰা গাৰামে ঞ্ৰভৰী পড়ন ঞ্ৰচ্চি,জঁ গ দূনু ভাএ খোৰীশ ফাঁঠ পৰ্যন্ত তয় ভেনাযন্তা হমৰা ঞ্ৰদায় নে কএনক তঁ হমৰ দয়নীয ঞ্ৰৰম্ভা বহিতো ঞ্ৰয়কৰে খুঁচ কৰেঁ। গামভৰিক নোককে পুৰখে দফে দুদিন দহী চুৰা ঠীনী ঞ্ৰাম ঞ্ৰা পূৰী জীনেৰী উননাক মহাভোজ দেন গেঁনে। দান - দক্ষিণা ঞ্ৰা ব্ৰিখোস্ত ঞ্ৰাষ্ককৰ্ম কৰ্মকাঁডকে জগহ ঘাঁঠ পৰ নে , ঞ্ৰপনহি মকানপৰ চনমা ঠাঁগি মগুপমে রেঁদিক বীতি য়ঁ য়ঁকৃতকে জিনাস্তৰীয ঞ্ৰাচাৰ্য ঞ্ৰনুৰ্ঠান পূৰা দু দিনমে কয়ননি। মৌক য়ঁ স্মখশ্ৰাধক শোক - মন্ত্ৰ দহোদিশ প্ৰশাৰণ ভ' বহন ছনৌক। স্মনিহাৰ-ৰঁমনিহাৰমে মাত্ৰে তীন মহায়ক পঁডিতজী গ্ৰমশ: বয়িক নান ঠৌধৰী,যৰদেৰঁ রমা , জানকী নন্দ কামত ঞ্ৰপছিত বহখিন। দশৰথ রাঁহুঁ গনোকামে এহন পধ্তিক ঞ্ৰাৰঁভ ৩০ রঁৰখ পূৰঁ য়ঁ কয় চুকন ছখি। মূদা কিছ বিন্দুপৰ দানকা ঞ্ৰশৰাধপমান মহয় পড়নৌন। এহি গামক নিবানা জী ঞ্ৰন্তয় পঁডিতা গ্ৰ কৰেঁত ছখি , মূদা ঞ্ৰপন দিয়াদি ঞ্ৰা কৌৰত

যমাজকেঁ নহিঁ সৃধাৰি যকনাহ। দেশী এতয কৈৰঁ চ্ঠয়ৰাঁনা জে
মহাপাত্ৰা যঁ কমীশ্বন আ পঁঠেতিযো কৰেনে তৰপেশ্বকী সৃধিধা
শ্বল্ক ওস্বলৈত যা। একঠা মূফ্ঠ যমাঁগ যতমারোৰ্ঠ পায় কৈ চুকল
ছলৈ ও রাঁজল ফিৰে রাঁৰাঁজী কঙ্কা জে ৰোপননি যে পৌননি! স্বলৈ
ছিয়ে ও অ্বপনোঁ রাঁপক জৈত তেৰহা লৈকাঠংগে কেনে ছলৈথ আ
দানক জেঠকা ভায় ৰামকিশ্বন যামাজিক প্ৰথা অ্বনুমাৰে মামিক
শ্বৰাধ নে ত্ৰনন ৰহি কাজ ভিল্লে কৰনে ছলৈক।

অ্বপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাঙ।

২.১.ডা কৈলাশ গুম্বাৰ মিশ্ব- য়ৰাক গুম্বম্ব কাগ্মিনী/ ককৰা কে
দৃমত

ডা কৈলাশ গুমাৰ মিশ্ৰ

মৱাক গুম্ম কামিনী/ ককৰা কে দুমত

১

পোখী চঠা

মৱাক গুম্ম কামিনী (মৌথিলী কৱিতা মংগ্ৰহ)

কৱি: ৱিনোদ গুমাৰ মা

ৱিনোদ গুমাৰ মা জে মৌথিলী মাহিৰু আ মংস্কৃতি জগতক মংগ
খনেক তৰহক মামাজিক মঞ্জান পৰ মৰকাৰ নামে প্ৰমিষ্ক ছথি
কেৰ দু পোখী (দনু কৱিতা মংগ্ৰহ), 'মহানগৰ মে কৱি' আ 'মৱাক
গুম্ম কামিনী' হমৰা পঠেনে ছথি। মৰকাৰ ৰঁজৈত, নিখেত কম
ছথি মদা মৌথিলী মাহিৰু আ মংস্কৃতি হেত্ৰ মদৈৰ মাকাংক্ষ ৰহৈত
ছথি। মধুৱনী মঁ কোনকাতা, কোনকাতা মঁ পঠনা, পঠনা মঁ
দিলৌ আ খঁততঃ দিলৌ মঁ মূৰঁগ্ৰ জত' কত' মৰকাৰ ৰহৈত ছথি
ননকা মংগ মৌথিলী মাহিৰু মঁ জুড়ন নোক ঙ্ৰমোহিত ৰহৈত ছথি।
দিলৌক খলুভৰ হম স্ময় কেনে ঙ্ৰী। গ্ৰ নৱ-নৱ নোক কে মাহিৰু
মৃজন নেন, মাহিৰু মে মহযোগ নেন প্ৰৰিত কৰৈত ছথি, হিনক
মৰোকাৰ পূৰ্ণতঃ মাহিৰুক মংস্কৃতিক হোগত ছনি তাহিঁ নোক
হিনক ৰাঁত কে মন্মান কৰৈত ছনি। জাহি তৰহেঁ দু ৰেঁৰ দিলৌ আ
এক ৰেঁৰ মূৰঁগ্ৰ মে মৰকাৰ 'মৌথিলী নিঠৰেচৰ ফেম্টিৱন' কেৰ
ৱিপৰীত খৱম্বা মে মফনতাপূৰ্ৱক আযোজন কেননি যে হিনক
ৰ্যাজিৰু কেৰ প্ৰমাণ খছি। কহৰাঁ মে কোনো খমৌকৰ্য নহি জে
মৰকাৰ কেৰ ৰ্যাজিৰু মঁ মম্বা জানন জাগত খছি, মম্বা মঁ মৰকাৰ

নহি।

মৰকাৰ কেৰ পহিনে পোথী পৰ ম্যামাজিক মঁজান মে নোকক
ঋথৰা গ্ৰ কহী জে পাঠকক প্ৰতিক্ৰিয়া কেৰ তেৰ নাগি গেন।
জিনকা পোথী ভেটনেনি যে মশ্ঠদনি প্ৰতিক্ৰিয়া দেননি। গ্ৰ রাঁত
প্ৰমাণিত কৰেত ঋচ্চি জে মৰকাৰ কতেক পোপনেৰ থিকাহ! কিছু
নোক গঁভীৰ ষ্টপ্পনী য়েহো কেননি। এক ঋধ ছাপিত মাহিগকাৰ
যছপি গ্ৰ মানৰা নেন তেয়াৰ নহি ভেনাহ জে মৰকাৰ কৰি ভ'
চুকন ছথি। দানকৰ ষ্টপ্পনী কিছু এহনে মন নাগন। য়েৰ! হম
পছ কোদনা পঠেত জৰুৰ ছী, ওহি পৰ নিখৰা মঁ পৰহেজ কৰেত
ছী। মূদা হমৰ পৰহেজ মৰকাৰ নগ নহি মঁভৰ ছন। মোঠেত-
মোঠেত দেয়ৰ পোথী ঋৰিঁ গেন। ঋৰঁ ভেন, ঋৰঞ্জ পঠৰঁ, নিখৰা
নেন পঠৰঁ। মএহ কএন। পোথী নীক নাগন। শ্বৰু মঁ ঋঁত ধৰি
মৰকাৰ ঋপন মাৰ্ক্যমাদী বিচাৰধাৰা মঁগ ৩পছিত ছথি। মৰকাৰ
মৌথিনী মাহিগ কেৰ প্ৰকাশন মঁ জুড়ন বহন ছথি। গ্ৰ নানা
তৰহক পোথী পঠনে ছথি। ঋনেক মাহিগকাৰ মঁগ কাজ কেনে
ছথি। রাঁমপঁথী বিচাৰধাৰা কেৰ নোক ছথি। রাঁমপঁথ মঁগ হিনক
প্ৰতিৰঁক্ষতা স্লগ্ঠ দৃষ্টিগোচৰ হোগত বহেত ছনি। তাহি হিনকৰ
নগাতাৰ দূ পোথী ছপৰঁ কোনো বিস্ময় কেৰ বিস্ময় নহি ঋচ্চি।
কৰিতা হিনক হৃদয় মে রঁনেত বহননি ঋ গ্ৰ একত্ৰিত কৰেত
গেনাহ। মভ রাঁত ঋপন কথ্য মঁগ পৰিপল্ল ভ' গেননি তঁ পোথী
কেৰ স্লৰূপ মে ঋনয় নগনাহ। ওদনা হম মৌথিন মভ নৌকিক
ঋ মৌথিক পৰল্লৰা কেৰ নোক ছী। মৰকাৰ মৌথিক পৰল্লৰা
কেৰ ঋঁতিম প্ৰতিনিধি রঁনা জনবেশন মঁ ছথি। স্লৰণ ৰাখৰঁ হিনকা

সাঁ সাঁভৰ ছননি। হম ঞ্পন প্ৰতিপ্ৰিয়া হিনক দোমৰ পোখী 'মৰাক
গুম্ম কামিনী' ধৰি কেন্দ্ৰিত ৰাখি ৰহন ছী।

হমৰা নাগন জেনা মৰকাৰ 1970 সাঁ ঞ্ৰাণ্ৰ ধৰিক সাঁত কৰেত
ছখি। সাঁতক প্ৰম্ম মে মাহিগ, গতিহাম, ৰাজনীতী, মৌন্দৰ্য,
মানৰাধিকাৰ, সাঁৰিধান মভ সাঁতক জ্ঞান ৰখেত ছখি। মৌখিনী সাঁগ
সাঁস্কৃত, হিন্দী মাহিগ কেৰ গ্ৰন্থ মৰহক মুন সাঁত ম্ৰৰণ ছনি। পূৰা
বিশ্ব সাঁগ ভাৰত মে কোনা মাৰ্কমৰাদী বিচাৰধাৰা এক ৰাজনৈতিক
দন ঞ্খৰা মভাধাৰী দন কেৰ ৰপ মে রঁতন ঞ্খি, সাঁগুঠিত ভেন
ঞি, ফেৰ কোনা ওহু মে ছান বিশেষ পৰ ব্যক্তি ঞ্খৰা ঞ্ৰাৰো
গুনো কাৰণে পৰিৱৰ্তন ঞ্ৰা বিখঁডন হোগত গেলেক ঞ্খি তকৰ
এক-এক মূত্ৰ হিনকা বঁমন ছনি। ঞ্পন মভ সাঁত কে ৰমে-ৰমে
ৰখেত ছখি। কথ্য কহৰাঁক শৌলী মদা কৰিতা ছনি। ঞ্খাঁখি মৌখিন
ঞরনোকনকৰ্তী কেৰ ছনি:

মৌখিন ঞ্খাঁখিমাঁ কএন ঞ্খরনোকন
দেখন, ভোগন, ভীজল যথার্থমে
সাঁমনক ঞ্খঁতিম চাৰ্ভৰক ঞ্খৰ্থৰৌধমে
জনমৰোকাৰক পক্ষধৰতামে
ৰৈচাৰিক মোচক প্ৰতিৰক্ষতামে
জ্ঞান, বিজ্ঞান, ঞ্খধ্যামেক সাঁজ্ঞানমে
মনুখতাক মাপেক্ষ বিচাৰধাৰামে

সাঁৰেদনাৰেঁ দন মহজ ঞ্খভিৰ্যজি। (পৃষ্ঠ 5)

সাঁমপঁখী বিচাৰধাৰাক নোকক ভমজান এখন ধৰি নহিয়ে প্ৰষ্টন
ছেক। মাৰ্কম ঞ্খাঁৰ গুনো পাৰ্শী, গুনো, দন, গুনো বিচাৰধাৰা, গুনো

দেশ য'ঁ, ভূগৌলিক সীমা য'ঁ ৰাঁহল নহি ছথি। মাৰ্কম য'ঁ ঠাম যমা
গেল ছথি। কাৰ্ন মাৰ্কম কে অহাঁ গঁৰ্ৰেঁড, অমেৰিকা, ভাৰত, জাপান
য'ঁ ঠাম দেখি যকৈত ছী। ভাৰত কেৰ য'ভ দল আ দলক নেতা
অপনা ভীতৰ আ ৰাঁহৰী আৱৰণ য'ং মাৰ্কম কে নেলে ঘূমেত ছথি।
গাঁধী কেৰ ৰেঁধৰ জন য'ৰহাৰা ভ' গেল অছি, ভাৰতীয় জানতা
দলক নেতা আ ভাৰত কেৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেঁদ্র মোদী অপনা কে
পিছড়া ৰ'ৰ্গক প্ৰতিনিধি কহৈত ছথি, অন্নাজ য'ভ নেলে ভেট্টেত
ছৈক, মুঙ্গী মে নোক আৰ' এ. সী. নগৰেঁত অছি, অল্প তৰকাৰী
কেৰ নিমক জকাঁ মাৰ্কম আ অশ্লেঁডকৰ য'ঁ ঠাম ঘূনেল ছথি।
ভাৰতক য'ঁৰিধান কেৰ অশ্লেঁডক য'ভ মে মাৰ্কম যমাহিত ছথি।
আৰ' এক য'ং কিছু গলত হোঙত ছৈক ত'ঁ য'ঁ পাৰ্ঠী নাগল কে
ছোটেত ওকৰ বিৰোধ কৰৈত অছি। ৰ'ল্কি মাৰ্কম, অশ্লেঁডকৰ, বৃষ্ণ
কেৰ নাম পৰ কিছু নোক দোকান মেহো চনা বহল ছথি।
তিৰুপতি দেৱস্ৰানম কেৰ কাৰ্যকাৰণী য'ঁ য'ম্মতি য'ঁ হৰিজন প'ডিত
কেৰ নিযুক্তি কৰৈত ছথি। উনেটে sub altern, মহিনা আদি বিষয়
পৰ জতয় গুনো কাৰণ য'ঁ মাৰ্কম মৌন চলাহ ততয় নোক কাজ
ক বহল ছথি। মাৰ্কম য'ং কোনা যোৱিযত য'ং ঘোখা কেনক আ
অমেৰিকা য'ঁ যুষ্কক শস্ত্ৰ ৰ'নৰাঁক হোড় মে নাগল, কোনা শীত যুষ্ক
মে ৰিশ্ব কে ফমেলে অছি মে য'ভ জনৈত ছী; কহেল কম্মুনিম্ঠ
অছি ঠান কে তকৰ ৰ'ৰ্ণন কী কৰী, কে নহি জনৈত অছি ? অৰ্থ
গ্ৰ জে ভ' গেল মাৰ্কমৱাদ এক দল, এক ৰিচাৰধাৰা কেৰ ৰূপ মে
যুঠোপিয়া। মূদা মাৰ্কম কেৰ ৰাঁত ত'ঁ নোক মানিয়ে বহল অছি প্ৰিন্যা
কলাপ মে, ব্যৱহাৰ মে, নোকোপকাৰী যোজনা মে। ৰিজ্ঞান আৰ'
ৰ'দত অৰ্থ মে য'ভক ভেল জা বহল অছি। মোৰাঁগল, যামাজিক

সংজান, ৰোষ্ট মৱঁ কিছু খানি ৰহন খ্ৰিষ্টি ৰাস্তৱিক মাৰ্কম্বৱাদ।
মিঠিয়া, ধৰ্ম, য়াম্মাজিক কাৰ্য, শিষ্ক্ৰণ মংগ্ৰান, মৱঁ ঠাম ত ঘূমন
খ্ৰিষ্টি মাৰ্কম্বৱাদ। ম্ৰুদা ৰিনোদ জী খ্ৰপন মৱাক গ্ৰস্ৰম কাৰ্মিনী কে
তাকি ৰহন ছথি খ্ৰনেক ঠাম:

মৱাক ছথি হমৰ গ্ৰস্ৰম কাৰ্মিনী
ধৰতী পৰ ম্ৰ্গ-ম্ৰন্দৰী ঠৰ্শীকেঁ
ম্যাপেক্ষতা খ্ৰা নিৰপেক্ষতাক গজোতমে
খ্ৰাৰ্গম্ৰ্টীন খ্ৰা ৰেদক দৰ্শনম্ৰ কএন নিৰূপণ
গ্ৰশ্ৰনিনী-ঠগ্ৰক শজি ম্যৰ্পিনী

জিনেৰীক ৰয়মে, পমেনাক মক্ষৰ ঠামনী
মাৰ্কম্বক ম্যাম্মৱাদ ৰূপ-ভূগোন ৰঁদনেত ৰঁনন
ভাৰতীয় মংগ্ৰণ ম্যমাজৱাদী নোকতংগ্ৰ

নিখৰঁ ৰেঁচপ খ্ৰনখ্ৰকমা, কানিদামক মেঘ

তানীৰানী মোচক ঐতিহ্যমিক দৃষ্টিকোণ। (পৃষ্ঠ ৱংখ্যা 6)

কৱি খ্ৰপন ৰাত কহি ৰহন ছথি। মোচ কোনা প্ৰম্ফুঠিত ভ' ৰহন
ছনি তকৰ পৃষ্ঠভূমি ৰঁতা ৰহন ছথি। কোনা মৱঁ ঠাম ম্যাম্মৱাদ
তাকি ৰহন ছথি তকৰ ঠক্ষৰণ দ' ৰহন ছথি। গ্ৰ ৰঁতা ৰহন ছথি
জে কোনা মহানগৰ মে ৰহেঁত, কোনাহন মনেত গ্ৰ খ্ৰতীত দিয়
জা ৰহন ছথি। কোনা খ্ৰনুভৰ জে ৰঁগত ছনি মে মংগ্ৰিগ্ৰ ৰঁনি
পমৰি ৰহন ছনি। হিনকৰ এক-এক খ্ৰনোকন কে মমূহক
প্ৰতিনিধি ওহিনা ৰুঁগম মকেঁত ছী জেনা পকেঁত ভাতক ৰঁতন মঁ
খ্ৰঁতিম ঠাৰি দানা ঠাভৰ দেখি নোক ৰুঁমি জাগ্ৰত খ্ৰিষ্টি জে মভ
ভাত পাকি গেন। গ্ৰ ৰাত হম নহি, মৰকাৰ কহেঁত ছথি।

খ্ৰতেক খ্ৰৰশ্ৰ খ্ৰিষ্টি জে হিনক ভাষা মহজ, মোম খ্ৰা ৰৌধগম্ৰ

ছনি:

হমৰ ভাষা, শিল্প, শৈলী

ৰেঁঠং, ৰেঁচপ, ৰিনা মাৰল ৰঁদা

কম্মে ভেপ্তত ঞ্ৰকাদমিক কলাকাৰীক শঙ্ক্ৰজান

কৈচ-ফ্ৰেজ ৰা ফেঁশী নিংগো

ঞা নে বহম্ৰাক চমকোৰিক ৰন-নাগনৰ

ঞা নে ঞ্ৰনকাৰ-শ্ৰুঁগাৰক কোনো ঞ্ৰক্ৰম। (পৃষ্ঠ ১ মংখ্যা ৬)

ভনে কম নিখৌত ছথি, ম্ৰেজ মঁ দূৰ ৰহৌত ছথি ম্ৰদা ম্ৰাহিগ

নেখন মে জে ফ্ৰয ভ' ৰহন ঞ্ৰছি তাহি নেন হিনকৰ চিতা দেখি

মকৌত ছী:

খোজমে নাগন ছী জে

কম ভ' ৰহন ঞ্ৰছি ম্ৰাহিগিক গ্ৰণৰভ্ৰা

ৰা ৰঁদত তেজীমঁ ৰঁদনি ৰহন ঞ্ৰছি

গ্ৰণৰভ্ৰাক প্ৰতি মানক ধাৰণা।- (পৃষ্ঠ ১ মংখ্যা ৭)

'ম্ৰাক গ্ৰম্ম কামিনী' নামক এক কৰিতা এহি মংগ্ৰহ মে ছৈক
জকৰা নামপৰ এহি মংগ্ৰহক নামকৰণ কএন গেন ছৈক।

কৰিক মাৰ্মৰাদ ঞ্ৰা ম্ৰাম্ৰাদ ম্ৰদেৰ জাগ্ৰত ৰহৌত ছনি। গ্ৰ
ভগৰান মঁ পেঘ মন্খ কে মানেত ছথি কাৰণ মন্খে তঁ নিৰ্মাণ
কৰৌত ঞ্ৰছি ম্ৰন ঞ্ৰথৰা ম্ৰখম দেৱতাক। ফেৰ গ্ৰ কহৌত ছথি দন্
একৌ ঞ্ৰছি মন্খ ঞ্ৰা ভগৰান :

মন্খ্ৰেক ৰঁনাওন মন্খ্ৰ ঞ্ৰা ভগৰান দন্

কে পেঘ ঞ্ৰা কে ছোপ্ত

কে নীক ঞ্ৰা কে ৰেঁজাএ

কে মহী ঞ্ৰা কে গনত

হম মানিত ছী

একহি অছি মন্থু আ ভগরান- (পৃষ্ঠ মংখ্যা 24)

জীৱন, প্ৰগতি আ পৰিৱেশ মঁ কৰি ৰিঁষ নৈত ছিখি। ৰিঁষ ৰিজন ,
যোগ, তঁত্ৰ, খেত, কতৌ মঁ ম্খৰ ভেন অৰৈত অছি। ৰাঁত্ৰনি ,
ভ্ৰনমী চৌড়া, চুপ্ৰী, জিনেৰী, ছত্তা, আদি হিনকৰ ৰিঁষ ৰঁনৈত ছনি।
জিনেৰী চাহে গাছক হো অথৰা ৰম মঁ ৰৌৰন গৰম চূন্থা পৰক
হো, অখন ভৰ্য উপস্থিতি, ভাৱ আ ৰিঁষ ৰঁনৈত অছি। জিনেৰী
কৰিতা গ্ৰ কথ্য কহয় মে মফল ৰহন অছি জে মন্থু কে জিনেৰী
মঁ গ্ৰ মিখক চাহী জে জিনেৰী গাছক কাঁষ্টক পীড়া মহৰাঁক গ্ৰণ
ৰিকামিত ভেনাক ৰাঁদে কিযোক জিনেৰী জকাঁ মীঠ ভ' মকৈত
অছি। চূন্থা ৰঁনা গৰম জিনেৰী কে ৰাঁৰে মে মৰকাৰ কেৰ কহৰঁ
ছনি জে গৰম চূন্থা কে পাছ ৰৈমত হন্থাগ, গঁজেক্ষন মঁ নহি,
অখন চূৰৈত ঘাম মঁ জিনেৰী মে মিঠাম ভৰৈত অছি !

জিনেৰী গাছক ৰিকষ্ট কাঁষ্টক পীড়া
মহৰাঁক কৌশন কৰ' পড়ৈছ জাগ্ৰত
গৰম চূন্থাক পাছ ৰৈমত হন্থাগ
গঁজেক্ষনমঁ নহি

অখন চূৰৈত ঘামমঁ

ভৰৈত অছি চামনীক মিঠাম জিনেৰীমে

পঁচকৰ্মক ৰাঁদে অৰৈছ জীৱনমে মিঠাম ! (পৃষ্ঠ মংখ্যা 42)

পৰিশ্ৰমক মধৰ ম্খাদ কেৰ কতেক নীক প্ৰমাণ ছনি জিনেৰী
কৰিতা। কৰিতা কেৰ নামকৰণ তহিনা ৰৈছপ! শেষ অৰ্থ পাঠক

স্বতঃ নিকালি যকৈত ছথি।

ঋগৰ ঝিঁঝ দেখক হো তঁ 'হাথ' কৰিতা ঋৰাশ্য পঠী। ৰেঁৰ-ৰেঁৰ পঠী।
কৰিতা স্বতঃ প্ৰমাণিত ঋছি। ঋর্থ ঋপনে ঋাপ স্নগষ্ট হোৱত জাগত
চৈক। কিছু ঋংশ দেখন জাএ:

ছেনী-হথোড়ী ৰা বুনডোজৰ

নহি তোড়েত ঋছি পহাড়-পাথৰ

তোড়েত ঋছি ওকৰা চনৰঁয়ৰঁনা হাথ

দৰাৰথ মাঁমীক হাথ তোড়নে চন পহাড়

ঋ ৰঁনৌনে বহয় মৰন-স্নগম বস্তা

হাথ নিখনে ঋছি ৰেদ-ফৰান, মঁৰিধান

জখন ঋদিম মন্থক হাথমে ঋএনৌক হাথ

ঋপন ঋস্তিৰু ৰঁচাৰঁক নেন

মিনৰঁয় নাগন হাথ ৰিকায় ঋ ৰিচান মঁগ

কৰয় নাগন ঋৰিধকাৰ ঋ চমকোৰ

শ্ৰম্যঁ ৰঁনন হাথ কয়নক ঋথক পৰিশ্ৰম

ৰঁনৌনক ঋষ্টানিকা, ৰেন, পুন, জহাজ

ঋ প্ৰভুৰু ক নেন ৰিনাশকাৰী হথিয়াৰ

ঋ হাথো-হাথ ঔঠা নেনক

পৃষ্ঠীকৌ ঋপনা হাথপৰ- (পৃষ্ঠ ৫ মঁখ্যা ৪৭)

ঋর্থ স্নগষ্ট ঋছি, কৰিতা মে হাথ মানৰীয় মোচ মঁগ চনক চাহী,
মাকাৰাভেমক বহক চাহী, ঋপন জ্ঞান, মস্নদা, মোচ মঁ মন্ডক
কন্যাণ কৰক চাহী, তকৰ শঁখনাদ ক' বহন ঋছি। কৰি কহয়

চাইত ছথি, ঞ্গৰ মোচ নীক হো তঁ পদ্মশ্ৰী দশৰথ মাঁমী ঞ্গপন হাথ মে ফল্লাৰা নে পহাড় কে কাটিঁ মকৈত ছথি, ঞ্গলৈডকৰ মৰঁমোঠী ভ' মকৈত ছথি - কেৱন মন্থ কেৰ ভীতৰ জে বাঞ্চমী প্ৰবৃত্তি ঞ্গছি তকৰা রাঁহৰ কৰৰাঁক দৰকাৰ চৈক।

বিনোদ জীক বিন্ধ ঞ্গা ওকৰা মংগ মল্দেশ দেখয চাইত ছী তঁ 'রাঁড়নি' কৰিতা ঞ্গৰশ্ৰ পঢ়ী। রাঁড়নি কতেক উপযোগী ঞ্গছি তথাপি ব্ৰূমন জাগত ঞ্গছি ঞ্গছোপ, নিগ্ৰুশ্ৰ, বাখন জাগত ঞ্গছি রাঁহৰ। কৰিক নেখনী মজগ ভ' গেন ঞ্গছি:

হম রাঁড়নি

ঞ্গছত, ঞ্গম্ৰশ্ৰ

বাখন জেন ঞ্গছাৰমে, বৌদমে, শীতমে, রাঁৰখামে

ধৰামে, গদীমে, কৃড়ামে, কচড়ামে

ভদ্ৰ নোকক পৰিদৃশ্ৰমঁ রাঁৰন

কোনো উত্ৰেৰ, শ্ৰভকাজমঁ দূৰ

ঘৰক কোনো কোনমে পড়ন বহৰাঁক নেন বিন্নশ- (পৃষ্ঠ মংখ্যা 29)

রাঁড়নি বিন্ধ মংগ কৰি ঞ্গপন গছা কো❖❖া ৰ্যজ কৰেত ছথি তকৰ উদাহৰণ উনেখনীয় ঞ্গছি। রাঁড়নি প্ৰীষ্ট গেন চৈক, তাৰ- তাৰ ভেন চৈক, নোক ফেকৰাঁ নেন তেঁযাৰ ঞ্গছি, মূদা ওহি মঁ পহিনে ওকৰ ঞ্গভিনাষা গজ্জৰঁ:

হমৰ মড়ন ফূনক

এক-একটা কাঠীক খছি গছা

ফেকৰাঁয় পূৰ

মন্বঙ্কক যংগুঠিত रिচাৰকেঁ

পম্বন ব্যভিচাৰ, ভঞ্গাচাৰকেঁ

খঙ্করিশ্বায়ক জমীনকেঁ

মাফ-মূথড়া ক' মজা দৈত

স্বচ্ছ, মঁৰেদনশীল, মজগ মমাজ!- (পৃষ্ঠ ৩০)

এহি কৰিতা কেৰ নিচোড় ছেক জে রাঁড়নি মঁ মৰ মমারেশী
মমাজক কপনা কৰি কৰৈত ছথি, রাঁড়নি মে প্ৰগতিশীলতা দেখেত
ছথি :

হম মৰমেরী প্ৰগতিশীল রাঁড়নি

খাগু রঁঠৈত কাজ কৰৰঁ

নেত খা নিযতি দনু!- (পৃষ্ঠ ৩০)

কৰি ম্বদা মৰঁ রিঁষ মঁ খা মৰঁ কৰিতা মঁ মাম্বরাদ তকৈত ছথি।
ওকৰ পৰিধি মঁ জেনা রাঁহৰ নহি জেতাহ মে মপথ খা নেনে হোথি।
'গমছা' কৰিতা খনেক তহ খোলৈত খছি। রঁদলৈত পৰিৰেশ মে
নাম পৰিৰতন, বাজনৈতিক মাঙ্কৃতিক ফৈনার, গমছাক মমযক
মঁগ রঁদলৈত নাম, স্বৰূপ, গমছাক গতিহায় মৰঁ কিছু রঁতৰৈত
মাম্বরাদী रिচাৰ জেনা দবৰঁজা পৰ ঠক-ঠক কৰৈত হো!

পুৰ্তগালী, ভুৰ্কাঁয় খনলনি তৌলিয়া

হমৰা দনুমে বুনিয়াদী খন্তৰ

হম রৰ্গহীন, গম্ভাৰ, মৰহাৰা
ও পূঁজীৱাদী, ঞ্ৰিভিজাতক ব্যৱস্থা
দৃনূক ৱীচ কতেকো দিনমঁ
চনি ঞ্ৰাৰিঁ ৰহনে ৱৰ্গ-মঁঘৰ্ষ
ঞ্ৰাধুনিকতাক ম্ৰনামী মেনেত
ফৈশন ষ্ট্ৰেডকেঁ ধকিয়ৰেঁত
ৱায়মে, ঞ্ৰিধিৱায়মে

ঞ্ৰাঁচৰ, ওড়নী, ম্ৰ্শান, ৰুমান, কফনমে
জন-মৰোকাক নেত ঞ্ৰপন ঞ্ৰানপৰ

ঞ্ৰিডিগ, ম্ৰৰক্ষিত ঞ্ৰী হম ঞ্ৰংগপোছা- (পৃষ্ঠ মঁখ্যা 36)

ৱঁাত নোকক মানৰঁ চনি, জাহি মে হম মেহো ঞ্ৰী, জে ঞ্ৰাগ্ৰ হম
মভ পোথী নিখেঁত ঞ্ৰী ম্ৰদা পড়ৈত নহি ঞ্ৰী। পড়িতো ঞ্ৰী তঁ পোথী
কেৰ চযন দিম মাকাঁক্ষ নহি ৰহৈত ঞ্ৰী। ঞ্ৰিহি ৱিষয় পৰ ৱিনোদ জী
ঞ্ৰপন 'পোথী' কৱিতা মে নিখেঁত ঞ্ৰিহি:

হমমভ মঁস্ৰাৰিত ঞ্ৰী পড়ৱাঁক নেত

কমোৰেঁম গম্ভীৰ ৰোম্ৰায় কৰী পোথীক মঁগ

ম্ৰদা চাহী পোথী-চুনাক ৱিৱেক।- (পৃষ্ঠ মঁখ্যা 39)

পোথী চুনাক ঞ্ৰা পড়ৱাঁক ৱাঁত কহৈত ঞ্ৰিহি ঞ্ৰা ম্ৰয় ওকৰ পানন
মেহো কৰেঁত ঞ্ৰিহি। ঞ্ৰিৰ্থ গ্ৰ ভেন জে হিনক কথনী ঞ্ৰা কৰনী মে
ঞ্ৰঁতৰ নহি চনি। তকৰ প্ৰমাণ হিনক চুটী ন্ৰুঠনক মেৰ, ন্ৰুঠনক
গতিক নিযম, কানিদায়ক মেঘ, যুঠোপিয়া, কাৰ্নে মাৰ্কা ঞ্ৰা
মমাজৱাদী মন কৱিতা মে পোৰে-পোৰ ভেষ্ঠত। চুটী কৱিতা মে
মজদূৰক ত্ৰননা চুটী মঁ ভেন ঞ্ৰিহি। কহনে গেন ঞ্ৰিহি জে মিৰ্ফ

বানী চুপ্তী মে হোণত চৈক প্ৰজনন কৰৱাঁক ফ্ৰমতা শেষ চুপ্তী তঁ
ৰিনা গুনো ঠচাৱঁচ কেনে খষ্টেত বহৈত ঞ্চি বানী নেন। তহিনা
মজদূৰ খষ্টেত ঞ্চি মানিক নেন, ব্যৱস্থা নেন। মূদা মজদূৰ কে
তঁ স্মৰ হোণত চৈক! ফেৰ এনা কিযৈক? কহৈত চ্চথি:

মূদা ওকৰ ভাষা কহাঁ বুমি মকলাঁ

বুমিৱিতাঁ পৰিশ্ৰমী নহি হোণচ নপূমক

পহিনে ওকৰে কৰিৱঁতাঁ গুনামীমঁ ঞ্চাজাদ !- (পৃষ্ঠ ম'খ্যা 52)

পৰদেমিয়া ৱঁঠা মভ ঞ্চপন বঁঠ মায় ৱাঁপ কে চ্চোড়ি নিকনি জাণত
ঞ্চি ভদেমা। গম্হৰ মাতা পিতা ঠক-ঠক তকৈত বহৈত ঞ্চি
ঞ্চপন মঁতান কেৰ ৱাঁঠ - ভ' জায় ভেঠ মূনু মঁ পূৰী। এহি ৱাঁতক
ঞ্চা ভাৱক ভ্ৰননা গুনো ঘৰ মে নাগন 'কেৱাঁড়' মঁ কৰৈত চ্চথি
মাহিণকাৰ:

জখন নাগন বহৈচ তানা

দেখৈত বহত ঠকঠকী নগৌনে

ঞ্চৰৈত-জাণত এক-একটা নোককৈঁ

জেনা বঁঠ মায়-ৱাঁপ ঞ্চাঁথি ফাড়ি

তকৈত বহত ৱাঁঠ

ঞ্চপন পৰদেমী ধিয়া-পুতাক- (পৃষ্ঠ ম'খ্যা 62)

'মৱাক গুম্ৰম কামিনী' কেৰ ভ্ৰননা ঞ্চাওঁম্ঠীনক মাপেফ্ৰতাৱাদী
মিফ্ৰাঁত মঁ কৰৈত কৰি নিধ্ৰকৰ্ষ দৈত চ্চথি:

ধৰতীমঁ ৱঁঠাওঁ ধৰি

শূন্যমঁ ঞ্চনঁত ধৰি

ছথিএ এখনো

জীৱনক মাপেক্ষতা আ নিৰপেক্ষতাক

ৱনন পৰ্যৱেক্ষক

মমস্তু মৃধিষ্টক আধাৰ শক্তি

হমৰ মৱাক গুম্ম কামিনী।- (পৃষ্ঠ ৭৫)

মাম্মৱাদী ৱিচাৰধাৰা কেৰ ৱঁদাত নোক এহেন ছথি জিনকা আগযো
তৃথ, অছত আদিক দৰ্দ দেখাগত ছনি, নহি ভেঠন তঁ কল্পনা ক'
নৈত ছথি। ৱিনোদ জীক অনেক কৱিতা জেনা 'তৃথ' এহি
অৱধাৰণা কেৰ প্ৰমাণ অছি। জতয আৱশ্যকতা মঁ অধিক হোগক,
জতয কেৰ পাপনৰ মৰকাৰ স্কন কেৰ নেনা কে মূহত ভোজন
দৈত হোগক, জতয কোৰোনা কান মে আ এখনো মূহত অনাজ
পাগ্ৰ ঘৰে-ঘৰে ভেঠেঠ হোগক, জতয মঁৱিধান মে প্ৰগুক্ষ ৰূপ মঁ
মাম্মৱাদী ৱাঁত মমাহিত হোগক আ জকৰা মভ দন, মম্মদায়
ৱিচাৰধাৰা মম্মান কৰেত হোগক, জতয এক আদিৱাসী মহিনা
মাৰখণ্ড কেৰ মূদূৰ জিনা মিমডেগা মে ভাতক ৱিনা মৰন হোগক
আ মমস্তু দেশ মে ৱাঁত জঁগন কেৰ আগি জকাঁ পজৰি গেন হোগক,
ততয গ্ৰ ৱাঁত মভ আডঠ আফ্ কান্ঠেব্ঠ ৱুম্মনা জাগত ছেক।
আৱঁ নোক মহিনা ঙ্থোন মঁগ মৱঁ অন্ঠবন পৰ গম্বীৰ ভেন
অছি। দনিত নেখন আ নৱ ৱৌক্ষ ৱিচাৰধাৰা দন-দন ক' বহন
অছি, ফেৰ কেহন তান? তাহি মময নগেত অছি জেনা কৱি 1980
কেৰ অস্তিম ক্ষণ মে স্মৃতি বহন হোথি আ এখনে জাগন ছথি।
গতিহায় কে ৱৰ্তমান মে দেখৱঁ কেৰ কলা মে ওদানা ৱাম্পৰ্থী
মাহিৰ হোগত ছথি। গ্ৰ মহাৰথ ৱিনোদ জী কে মেহো ছনি।

নৃত্যক য়েৰ কৰিতা এক ঠাম তঁ প্ৰাচীন ভাৰতীয় জ্ঞান কেৰ
মহিমা মঁডিত কৰেত খ্ৰিষ্টি তঁ দোয়ৰ দিয়ৱিদ্ধান লোকনি মে জে
যোচক ঙ্গভ্ৰুততা ছহি তাহি পৰ তঁজ কয়েত খ্ৰিষ্টি:

"নষ্টকন বৃষ্টিজীৱীক খ্ৰন্থনোম-ৱিনোমমে
নিষ্ঠা-ঙ্গপৰ ক' বহন খ্ৰিষ্টি
নৃত্যক য়েৰ।" (পৃষ্ঠ ৪৩)

"তানিৱানী যোচ" কৰিতা এক দিয়ৱিদ্ধান ধাৰ্মিক ঙ্গম্মাদ কেৰ ৱিৰোধ
কৰেত খ্ৰিষ্টি তঁ দোয়ৰ দিয়ৱিদ্ধান যুধ মঁ মহিলা কোনা প্ৰভাৱিত হোগত
ছহি তকৰ ৱৈশ্বিক খ্ৰা কান খ্ৰু মঁ গতৰ ৱাত প্ৰেযিত কৰেত
ঙ্গক:

"যুধক যময খ্ৰা ৰূপ জে কোনো হো খ্ৰাভৰিক হো ৱা হু চাৰি
দেখক ৱীচ
মাষ্টিক ৱাদ যভমঁ ৱেঁমী ৱেঁদন গেন
ৱেঁৰতাক মাৰন মহিলা
ঙ্গ ৱেঁদন নহিযো গেন
তখনো ৱিধৱা, ৱেঁমহাৰা বহৰেঁ কৰত" (পৃষ্ঠ ৯৬)

"কানিদায়ক মেঘ" পঠেত কান নীক নাগন। ভেন জেনা ৱাঁৱা
যাগ্ৰী "কানিদায় মচ মচ ৱতনানা" কেৰ পাষ্ট ২ মঁগ খ্ৰাৰি গেন
ছহি। মূদা ৱিনোদ জী যোঁদৰ্য ঙ্গজক ৱনেত গৰীৱী খ্ৰা ৱঁদত ৱাত
মৰ কৰেত ছহি। মেঘ মঁ পাৰিষ্টিতিকা কেৰ ঠিতা, মন্থ দ্বাৰে
প্ৰপ্ৰতি দোহন খ্ৰা নানা তৰহক প্ৰশ্ন একমেষ্টশন মে কৰেত ছহি,

যাত্ৰীক প্ৰশ্ন ওহিনা চিনি:

"ৰৌদি-থায়ন ধৰতী, ফাষ্টন দাবাড়ি
থায় কোনা চনত হৰ, কোদাৰি
হকল্প নোৰ কানি বহন বিবাৰ
ৰীয়ামে থায় নাগল কীড়া-ঘুন
থল্পপূৰ্ণা কোনা নেতীহ থয়তিৰ্ণ
জন-ৰৌনিহাৰক চিনা গেল বোজী-বোঠী
থয়ীপৰ নিৰ্ভৰ ওকৰ চূনহা-চকী
কোনা ভৰত মস্তানক চূখন পেঠ
ওহো মৰ্মহত ভ' কানি বহন থছি মেঘ" (পৃষ্ঠ ১১৭)

কৰি মম্বুৰ্ণা বাতাৰৰণ , পৰ্যায়ৰণ নেল ঠিতিত ছথি থা মেঘদূত
জকাঁ থাজ্জক স্থিতি কেৰ নজাৰা প্ৰস্তুত কৰেত ছথি:

"পিয়ামন জীৱ-জঁত্ৰক উদায় থাঁথি
গাছ-ৰিঁৰিছ, খড়-খড় পাত
মুখাএল উৰঁৰা, পোখৰি-গনাৰ
ক্ষীণকায় নদী, ঠমকন ধাৰ
কোনা ভেঠতৈক পুণ্য গংগানাভ
কোনা হেঠৈক মাগৰ মংগ মক্ষৰ-মিনন
এহী রেঁথে কনেত পাতৰ জমকন নদী" (পৃষ্ঠ ১১৭)

মে জে হো, বঁদত দিনক বঁদ এহেন কৰিতাক পোখী পতন থছি
জকৰা পতনা মঁ থানন্দক থলুভৰ ভেন। ভেন, মাহিৰ পঠি বহন

ছী। ভেন, মাহিলাকাৰ স্ময় গহন অধ্যয়ন কেনে ছথি, ভেন, মাহিলাকাৰ গন্থফাৰ্ম্ভ ছথি। অগৰ অহাঁ গন্থফাৰ্ম্ভ ছী তঁ ৰাঁত গুনো ৰাদ প্ৰতিৰাদ কেৰ কৰ, ৰাঁত গম্বীৰ হএত, প্ৰমাণিক হএত।

অপন ৰাঁতক কথ্য হম পুন: ৰিনোদ গুমাৰ মাক শঙ্ক মঁ কৰেইত ছী জে পোথী কে পাঠক নেন মাৰ্থক ৰঁনৰেইত অছি:

"হম বহী ৰা নহি বহী

মুদা কৰিতা হমৰ ৰাঁজত, কৰত মঁৰাদ

মহেজিক' ৰাখৰঁ হমৰ কৰিতা।" (পৃষ্ঠ ম'খ্যা 7)

মৰাক গুম্ম কামিনী (মৌখিলী কৰিতা ম'গ্ৰহ)

কৰী: ৰিনোদ গুমাৰ মা

মূল্য: 200/

নৰাৰম্ভ: মধুৰঁনী

প্ৰথম ম'স্কৰণ: 2023

২

ককৰা কে দুমত

কৰিতা ম'গ্ৰহ - মুল্লী মধু

মুল্লী মধুক দোমৰ কৰিতা ম'গ্ৰহ প্ৰাপ্ত ভেন অছি -ককৰা কে দুমত। পোথী কেৰ নামকৰণ কনে ৰেঁছপ ছেক। গ্ৰ পাঠকক

আকৰ্ষণে অৰ্পনা দিয়া খিঁচৈত ছৈক। পোখী পঢ়ুয় নগনে। গ্ৰ পোখী পঢ়ুনা য়ঁ অতোক স্নগ্ৰ জৰৰ ভেন জে মুল্লী মক্ষ মৌখিনী জগত মে মমাজ আ ব্যৱস্থা কেৰ মদৈৰ অৱনোকন কৰিত ছথি। জে অশ্বভৱ হোগত ছনি, নীক, অধনাহ, তকৰ ব্ৰবিত মম্প্ৰেষণ পঢ়ুক মাদে কৰিত ছথি। অৰ্থ গ্ৰ ভেন জে হিনক কৰিতা হিনক মাহিগ পাঠন, অধ্যয়ন, পুস্তকালয়, আদি য়ঁ কম প্ৰভাৱিত ছনি, ব্যৱস্থা য়ঁগ হিনক মহমতি, অমহমতি, বিচাৰ আদিক অতিৰ্যাজি ছনি। হিনক মাহিগ (পঢ়) মে গ্ৰ মিখিনা, বিহাৰ, ভাৰত আ কতৌ-কতৌ অখণ্ড বিশ্বক মহিনা কেৰ প্ৰতিনিধি কৰিত ছথি। আৱশ্যক নহি জে পাঠক হিনক মভ ৰাঁত, ভাৰ আ অতিৰ্যাজি য়ঁগ মহমত হোখি, মূদা হিনক কখন অৰ্পন ছাপ অৱশ্য ছোড়িত ছনি। মুল্লী মক্ষ, জেনা জেনা কৰিতা নেখন দিয়া গঁভীৰ ভেন জেতীহ, তেনা - তেনা হিনক মাহিগ অৰ্পন ঠোম স্বান নেতনি, তেহন ভৱিষ্য হিনক কৰিঙ মে অনেক ঠাম ভেষ্ঠত। যে কখন ভেষ্ঠত? জখন হম মভ গঁভীৰতা য়ঁ অৰ্পন মাহিগকাৰ মভক বচনা কে পঢ়ুৱঁ, মনন কৰুৱঁ। হমৰা মভক মময়্যা গ্ৰ অছি জে হম মভ মাহিগ মেহো মাহিগকাৰক নাম, খ্যাতি দেখি পড়িত ছী, গ্ৰ মানি নেত ছী জে ফলাঁ-ফলাঁ মাহিগকাৰ লিখনে হেতাহ তঁ নীক অশ্বথা অধনাহ। আৰঁ হমৰা মভকে অছি তৰহক মোচ য়ঁ ৰাঁহৰ অৰিত বচনা কেঁদিত মোচ বখেত পঢ়ুক চাহী নহি কী ৰ্যাজি কেঁদিত। মক্ষ কেৰ কৰিতা ৱাৰ্তালাপ কৰিত ছনি - স্বয়ঁ য়ঁ , মমাজ য়ঁ, পিতৃমত্তা য়ঁ !

এহি পোখী মে গুল 54 কৰিতা ছৈক। ওনা বিষয় তঁ ৰাঁত ছৈক মূদা মভ কৰিতা পঢ়ুনাৰ ৱাঁদ গ্ৰ স্নগ্ৰ ভ' জাগত ছৈক জে মভ

কৰিতা মে কনে নে কনে মহিনাক স্নৰ প্ৰস্ফুটিত ভ' বহন ক্ৰেক।
'অগ্ৰগামিনী' কৰিতা মে জখন এক মায অখন মাসৰ বঁমৌত বঁঠী
সঁ অখন পুতন কেৰ খিধাং কৰিত বঁঠাক বাবে মে গ্ৰ কৰিত
ছথি জে বঁঠা যোহো মায দিম কম আ পল্লী দিম অধিক বহিত
অচ্চি তঁ মক্ষক উত্তৰ মমাজ মে দহেজ পথা কেৰ পচনন আ বঁঠা
আ বঁঠী মে অঁতৰ পৰ পহাৰ বাংগ্য কৰে কৰিত ছনি:

"মে হম কহনিযনি - কী কৰেঁ মায
ভৌজীকেঁ বাঁবুঁ দনে ছথি দুধক আন চুকায
ফেৰ অনকা মল্লভিপৰ নোভে কী
ৰিকায়ন বঁঠা পৰ ফোভে কী
ৰিঁগী-বঁঠামে কহন হায দেয়া
দহেজক ভেঠনে গানু কপেয়া
জনি বিবাদ আৰঁ কৰ হে মেয়া
তেঁ অগ্ৰগামী বঁনন ছথি ভেয়া (পৃষ্ঠ ১৪)

বঁঠী আ নাৰীক স্থিতি পৰ বিকন ছথি মাহিককাৰ। যোনোগ্ৰাফী
আ মেডিকন তঁত্ৰ মংগ কোনা নোক ডাক্ঠৰ সঁ মিনি এক দিম
ভূণ হতা কৰিত ছথি আ দোমৰ দিম দুৰ্গা পূজা আ অন্ম উমেৰ
পৰ কন্ম পূজন কৰিত ছথি, তাহি পৰ যোমে কঠোৰ পহাৰ কৰিত
ছথি। ওনা এহি বিষয় পৰ কতেক স্ত্ৰী আ পুৰুষ মাহিককাৰ কনম
উঠনে ছথি মদা মল্লী মক্ষ কেৰ কহৰাক তেৰৰ আ বিঁম্ব বঁঠপ
ছনি।

'গৰ্ভমে মায' কৰিতা কেৰ কিছু অংশ দেখি মকৌত স্ত্ৰী আ অন্মভৰ

ক' যকৈত ছী:

এহি বীঠ নৱৰাত্ৰি আৰিঁ গেন

কন্যা-পূজনমে যন্ত অগ্ৰযৰ ভেন

মুদা কক্কা কৰৈত ছথি দোমৰে তৈয়াৰী

নহি জনময় দেখিন ৱেঁঠী মন ৱেঁমাৰী

মোপাৰী দ' এলখিন কক্কাৰী

আনা ৱনা কোনো কৰোঁযাকৈ-(পৃষ্ঠ ১৫)

কবিতা কেৰ ৱিঁষ পৰ কনে ধ্যান দেন জায় - ৱেঁঠী নেন 'ৱেঁমাৰী',
জে ডাকুঠৰ ভূণ হুতা কৰতাহ তিনকা নেন 'আনা ৱনা কৰোঁযা'
আ আঁততঃ ডাকুঠৰ কেৰ মেহনতানা কে 'মোপাৰী' শঙ্ক ম' কহন
গেন ছৈক। গ্ৰ ৱাত কে কতেক গ'ভীৰ ৱনৱেঁত ছৈক, কথ্য মে
কতেক গতি আ মমাজক প্ৰতি ঘৃণা ৱলপল কৰৈত ছৈক ! মুল্লী
মক্ষ এহি ৱাত কে কতেক মহজতা ম' কহৈত ছথি, মমাজক দম্ব
কোনা তোড়ৈত ছথি ! আতয় ৰকৈত কহাঁ ছথি! কথ্য কে আগা
ৱেঁঠেঁত নোক, পুৰষ আ মমাজ কে দুকোৰৈত কহৈত ছথি:

আপন কন্যাকৈ গৰ্ভমে মাৰি

পড়োমিয়া কন্যাক-পূজন কৰৈ ছী

ভাৰী মাগক

ভূণকৈ নশু ক'

আনেৰে আহাঁ মাৰুঁতা ৱনে ছী।- (পৃষ্ঠ ১৬)

মাহিগকাৰ নাৰী মমাজক প্ৰতিনিধি কৰৈত প্ৰেমক গাণ্ডিকেশ'ৰ্য

বঁতৰেঁত ছথি "খঁতৰ" কৰিতা মে,জে হিনকা খথরা খাজুক কোনাে
মহিনা কে মান্য ছনি:

প্ৰেম কৰৰঁ

গুনামী নহি

মৰ্যাদিত বহৰঁ

শোষিত নহি

খৰ্ফাংগিনী বঁনৰঁ

খৰ্ফাংগিনী নহি

মহচৰী বহৰঁ

খনুচৰী নহি

যেৰা কৰৰঁ

নৌৰপন নহি

ভজি কৰৰঁ

খঁধভজি নহি

মৃধিষ্টক বৰদান

ভেটন খছি

মায় বঁনৰঁ

মশীন নহি।- (পৃষ্ঠ মংখ্যা 18)

খাৰঁ চাহী তঁ মমাজ মে কৰিতাক ঔপযুক্ত মন্দৰ্ড কে পঠি বঁনা
গাওডনাওন্ম কেৰ ৰূপ মে ঘৰে-ঘৰে বাঁটি দী। বঁদনেঁত মময়ক
মংগ স্ত্ৰীগণ কেৰ স্ত্ৰমিকা কী হো তাহি কেৰ কোটিং ছেক গ্ৰ
কৰিতা। মাহিগকাৰ খপনা মংগ মমস্ত নাৰী প্ৰজাতি কে দেখ বহনি
ছথি, পৰিভাষিত ক' বহনি ছথি, পুৰুষ মমাজ কে চেতা বহন

ছথি, তন্দ্রা যঁ জগা বহনি ছথি।

উপৰোক্ত রাঁত আ বিচাৰ কে হজাৰো ডেগ আগা ন' জাগত চ্ৰেক 'দানক ঠা', গ্ৰা প্ৰশ্ন কৰেঁত চ্ৰেক কন্যাদান কেৰ অৱধৰণা পৰ, ওকৰ পৰম্বৰা পৰ, নীতি-অনীতি পৰ, বিজ্ঞান পৰ জে মড তৰহেঁ স্ত্ৰীগণ নেত কানক মানা রঁনেত চ্ৰেক। গ্ৰা প্ৰশ্ন কৰেঁত চ্ৰেক আধুনিকতা পৰ:

পুত্ৰক মেহো অর্হী পিতা ছী,

পুত্ৰক দান কৰিয়োক নে রাঁবুঁ

কন্যাদান ঠা পৰ কিযেঁক জোৰ বহেঁএ !- (পৃষ্ঠ 24)

রাঁত কে ফেৰো কৰ্কশ ভেনে অর্থ রাঁতৰেঁত মাহিগকাৰ এক
প্ৰতিনিধি পুত্ৰীক মাদে প্ৰশ্ন কৰেঁত ছথি:

ৰেঁঠীয়াঁ পিঁড চুঠয় তাহি নেত

কখনো কনে খেত রেঁঠেঁত ছী

কখনো আনাৰঁনা,

কমেঁয়া নগ দৌগেঁত ছী

ছী দনেতী লিংগভেদয়াঁ গ্ৰামিত

সুৰ্চে দানক ঠা কৰেঁত ছী।- (পৃষ্ঠ 24)

কৰিতাক অর্থ স্নতঃ প্ৰমাণিত চ্ৰেক। একৰ অনগ ব্যাখ্যা কী কৰী
! মাহিগকাৰ স্ময় যঁ ব্যক্তি অর্থাৎ পিতা আ ব্যক্তি যঁ মমাজ তক
প্ৰশ্ন কৰেঁত অর্ছি। প্ৰশ্ন নাৰীক অধিকাৰ, মম্মান নেত কৰেঁত অর্ছি

:

হে যৌ যম্মাজ, একশা রাঁত পূঁচৈ চী
কী যন্তে মাত্ৰ র়েঁটীক কন্যাণ হেত্ৰ
দহেজক রিবোধ কৰৈ চী
ঞথরা র়েঁটীকৈ, ঞ্গাণী-নূঞাঠামে

তিনাঁজনি দেৱাঁক জোগাৰ তাকৈ চী !- (পূঁৰ্ঠ যঁখ্যা 24)

এক রাঁত জে পাঠক হেত্ৰ প্ৰাণ যঁচাৰ কৰেঁত চৈক যে গ্ৰা জে এক
মহিনা কে ৰূপ মে য়াহিণকাৰ মহিনা ৰৰ্গক যম্মাজ, যঁস্কৃতি, দেশ,
শিক্ষা ঞ্চা বিজ্ঞান নেন কী কৰ্তৰ্য হোৱাঁক চাঠী তকৰ স্লক্ঠ ৰেখা
খাঁচ ৰহন চাখি। ৰঁদনেঁত যম্ময় যঁগ নূতন ফুল জেনা খিন ৰহন
হো, ঞ্চাশা, নৱ ঞ্চমোহ জেনা যঁচাৰ কৰৱাঁক হেত্ৰ ফড়ফড়া ৰহন
হো, জেনা নৱজাগৰণ কেৰ মন্ত্ৰ যম্মৱেত স্লৰ মে ৱেদ পাঠ জকাঁ
সঁকাৰ ৱিঁখেৰ ৰহন হো! জেনা গতিহায় যঁ প্ৰেৰণা নেত ঞ্চত্ৰম কে
পূঁচৈত ঞ্চি, যৱোঁত্ৰম ভৱিস্যক ফাৰ্ডেঁশন তেয়াৰ ভ' ৰহন হো!

হম গাণী-মৌত্ৰেয়ীক কন্যা চী
হম ঞ্চাষি-মুনি কেৰ তনয়া চী
নহি থাকি-হাৰিক' ভাগৱঁ হম
নহি ৱিপত্তিক মাৰন হাৰৱঁ হম- (পূঁৰ্ঠ যঁখ্যা 32)

চী লখা প্ৰেৰিত ৱাণ প্ৰৱঁন
নহি কৰৱঁ ৱ্যৰ্থে ৱিশ্ৰাম হম
ঞচি প্ৰগতিক নাম জীৱন
মূনমন্ত্ৰ ঞ্চৈৰ্য-যঁঘৰ্ষক যঁগম- (পূঁৰ্ঠ যঁখ্যা 32)

আশাৰাদী ৰিচাৰ একাএক পৰ্বন ভ' উঠেত ক্ৰেক, এক নহি মভ
নেন মজগ ভ' জাগত ক্ৰেক। কিয়োক চুঠেত নহি ক্ৰেক:

তম মন কাৰী ঘোৰ নিৰাশা মে

হম নরন উমোহ জগা দেৱে"

কোনো নে কোনো দোগে প্ৰেম, ৰিবহ, মাধুৰ্য মেহো অ্পন মনেম
নেনে ৰীচ-ৰীচ মে অৰেত বহেত ক্ৰেক। ৰিবহ আ ৰিবহক বেদনা
খিবমতি কে ঠচন আ ভাবুক ফ্ৰণমাত্ৰ নেন অৰশা ৰ'না দৈত
ক্ৰেক। ৰিবহী নাথিকা কে ৰম'ত নহি মোহা বহন ক্ৰেক :

জো জো বে দুখদায়ী ৰম'ত

তোহৰ ছৌ ভাৱষ্ট অ'ন'ত

হমৰ ৰম'তা অ'যত জহিয়া

হৃদয় কমল ফুনাযত তহিয়া- (পৃষ্ঠ ম'খ্যা 40)

ৰি'না ক'ত কে কী ৰম'ত! আ জ'খন হোখি ক'ত ত' মভ দিন মভ
ফ্ৰণ ৰম'ত! কিচু এহনে ভাৱ আৰি' বহন অ'ছি কৰিতা মে। ৰিবহ
কেৰ কৰিতা স্ত্ৰী আ পুৰুষ দু'নু নিখনে ছথি, এখনো নিখেত ছথি,
মুদা স্ত্ৰী নেখন কেৰ ভাৱ কনেক মৰ্যাদিত আ ৰাস্তৰিক হোগত
ক্ৰেক। পুৰুষক ভাৱ মে বেগ, উমোহ, আ বোমা'ম অধিক বোমা'চিত
কৰেত ক্ৰেক। মে দেখি মকে'ত ছী এহি কৰিতা মে। পূৰা কৰিতা
পঢ়না ম' অ'ৰ্থক মমগ্ৰতা ৰু'গম মকে'ত ছী।

জাহি তৰহে' অ'জুক মীঠিয়া - অ'খ'ৰা'ৰ, ষ্টে'নীৰিজ'ন, বেডিযো,
মামাজিক ম'জান অ'দি নাৰী দেহক প্ৰদৰ্শন ক' বহন অ'ছি। মমাজ
ৰিচাৰহীন ভেন জা বহন অ'ছি , মভ কিয়োক জনে'ত ছী। মভ

অপন মান, পদ, আয়ু আদিক মর্যাদা ঝিঁমৰি বহন অছি। এহি ঝিষয় পৰ 'নৰনিংগী' কৰিতা পঠনীয় লগৈত অছি। কৰিতাক এক অংশ দেখন জা যকৈত অছি জে বজু মে মৰ্প ভাৱ ৰঁতৰেঁত অছি :

কাম ভুল ছথি শিৱ নেত্ৰমঁ
কামুকতা মচা বহন তৰাঁহী
পত্ৰ-পত্ৰিকা বেডিযো-শ্ৰী.ৱী. মে
ৰ্যাগ্ৰাক প্ৰচাৰ দ' বহন অছি তকৰ গৱাহী
পৌৰুষ মৰনা যুগ ৱীতন
ৱেঁমী নৰনিংগীক অছি আৱাঁ-জাহী- (পৃষ্ঠ ম'খ্যা 47)

মাহিগকাৰ এতৰেঁ মঁ চূপ নহি হোঙত ছথি , নাৰী মমাজ কে
একত্ৰিত ভ' একৰ নিৰাকৰণ হেত্ৰ আহান কৰেঁত নিখেঁত ছথি:
অৰঁ কিছ কৰহে পড়ত
মাতৃশজিকৈঁ জাগহি পড়ত
হে জানকী, নৰনিংগী নহি
পত্ৰ দেৱঁ পৌৰুষৱান, তখনে
অপন ভাৰত ৱঁনন বহত মহান। (পৃষ্ঠ ম'খ্যা 47)

'ৱৰদান কৰ' কৰিতা কে পঠেঁত কাল এনা লগৈত ছৈক জেনা
মাহিগকাৰ মহিনা ৱৰ্গক প্ৰতিনিধি কৰেঁত পিতৃমত্তা কেৰ অৰ্ণন
ৱেঁড়ী তোৰৰাঁ হেত্ৰ ৰ্যাগ হোথি ! নড়কী মভকে পাঁখি দেময় চাহেঁত
ছথি মুল্লী মধ। নিৰ্ণয় কে, পড়য় কে, ৱঁড়য় কে মামান অৱমৰ
জাহি মঁ হৰেক নড়কী প্ৰমাণিত ক' মকথি অপনা কে

ম্যামথ্যশানী:

ৰাঁৱঁ, ফূমিয়ে পড়ন ছী অথাহ
নেনপনেমে নহি কবৰঁ হম ৰিঁযাহ
পঠি-নিখি ৰঁনৰঁ হম জানী
মনস্বিনী, তেজস্বিনী, ৰিজানী।

মনস্বিনী, তেজস্বিনী, ৰিজানী ৰঁনৰাঁক মন্ত্ৰ ভনে স্কুনিয়া ম্যাম্ঠৰ ৰঁনা
নগৈত কৈক, মূদা গ্ৰ ৰঁদাত পেঘ অহান কৈক।

ভাষা স্ৰমি আ মঁস্কৃতি অৰ্থাত মিখিনাম মঁগ হিনক মঁনলতা
মোহনগৰ ছনি। ভাষা অভিযানক মহযাগ্ৰী নগৈত ছথি। তীনুক
ধ্বজ নেনে অগা ৰঁড়ে চাহৈত ছথি:

মৃগ্ৰাতি ধ্বজাৰোহণে ক' জগমে
মাগক গৰিমা মঁ দনেত ৰহী।

ভাষা-স্ৰমিক হৰন গুঁডমে

ধধকৈত অগি মন প্ৰজ্জলিত ৰহী।- (পৃষ্ঠ মঁখ্যা 56)

ভৱিষ্যক প্ৰতি নাৰী শক্তি কেৰ মঁকল্পনা অশুকৰণীয় নগৈত অছি
এহি পোখী কে পড়নাক ৰাঁদ। এহেন ৰাঁত 'পৰমাণু ৰঁম' শীৰ্ষক
কৰিতা মে দেখন জা মকৈত অছি:

ৰঁড়য় দিঅ হমৰ শজিকৈঁ

মৃজনে ধৰি নহি গতিহ্যম হমৰ।

ছী হম কানজয়ী কনিংগক পদ্মা

বিশ্ব ৰিজয়ী অছি হমৰ মমৰ।

ধর্মবাজ কেব হম ছী য়েরক
দৃষ্ট ঞ্ছাচাৰী নেন জম ছী
স্বৰ্গা-স্বৰ্গা ঞ্ছা বিনাশেমে
হঁ , হম পূবে পৰমাণু বঁম ছী- (পৃষ্ঠ মংখ্যা 60)

পিতৃমত্তা ঞ্ছদৌ মঁ স্ত্ৰীগণ কে দেৰী বঁনেৰাঁক ঞ্ছপূৰ্ণ স্মাঁগ বচনে ঞ্ছছি।
মুদা ঞ্ছাৰঁ পৰ্দা ফায় ভ' চুকন চৈক। স্ত্ৰীগণ জাগি বহনি চ্ছি।
ঞ্ছাৰঁ গ্ৰ মভ ঞ্ছপনা নেন পুৰুষক দেন দেৰীক ওঠনা উঘাৰি
ফেকয় চাহৈত চ্ছি। ঞ্ছপনা নেন নহি, এক নেন নহি, মভ নেন,
নাৰী মাত্ৰ কে মানৰী স্কৰপ মে দেখয় চাহৈত চ্ছি। শঁখনাদ কৰৈত
চ্ছি:

হে বঁনু ঞ্ছহী মভ দেৱ-পিতৰ
নিঞ্ছ দেৱী-দেৱতাক পদনাম
হম মন্থ ঞ্ছী বঁৰঁহাৰোমে
মন্থে মন হমৰো চাহী ছানা।- (পৃষ্ঠ মংখ্যা 62)

নোক ঞ্ছা ছানীয় পৰিৱেশক বস্তু ঞ্ছা পৰিস্থিতি কেব বঁস্ব কে ৰূপ
মে ব্যৱহাৰ কৰবঁ বঁাত ঞ্ছথৰা কথ্য কে নোকক মোহৰ নগাএৰঁ
ভেন। চুড়ী, ককৰাঁ, ঞ্ছামক ঞ্ছচাৰ, ফগ্ৰা ঞ্ছা মনক ৰোগ ঞ্ছৰ্থাত
প্ৰেম ৰোগ ঞ্ছাদি বঁস্ব কেব প্ৰয়োগ কোনা এক বঁবহনী নাথিকা নেন
হোগত চৈক যে কৰিতাক নানিগ বঁড়া বহন চৈক। 'বঁবহক বঁেশ'
কেব ঞ্ছনেপ ঞ্ছশ একৰা প্ৰমাণিত কৰৈত ঞ্ছছি:

ষ্ট্ৰিফুলনা ভএ গেন ঞ্ছচাৰ জোগ

খ্ৰিষ্ট মনক ৰোগ ৰিচাৰ জোগ

নহি চাহী চূড়ী, নহি চাহী ককৰাঁ

খ্ৰহাঁ নেত পিয়া মোৰ মন চকৰাঁ।- (পৃষ্ঠ ৭১)

খপন মাটি মঁ , নোক মঁ, পৰল্লৰা, গতিহ্যম খ্ৰা মেঠা গতিহ্যম পৰ
গৰ্ৰ কেনা কৰী , খপন মিথিনাক নুপ্তপ্ৰায় গৌৰৰ কে গুন তৰহেঁ
প্ৰতিষ্ঠাপিত কৰী, তাহু দিশা মে কৰিতা ৰঁঠৈত খ্ৰিষ্ট:

জাহি খেতক উপজা মীতা

জগতজননী পৰম পুনীতা

বিশ্ব মানচিত্ৰমে ও মিথিনা

চমকৈত স্ৰজ মমান ভেঠত

মহে কহৈত ছী

মিথিনাকৈ ফেৰমঁ উঠ স্নান ভেঠত।- (পৃষ্ঠ ৮৬)

মঁম্মাৰাত কৰিতা মচ কহী তঁ খ্ৰাজুক স্ত্ৰী খ্ৰথাত ২০২৩ স্ত্ৰী খ্ৰা
ওকৰ মাযক মনোদশা কেৰ মঁম্মাৰাত কিঁৰাঁ মোচক উভয়বৃত্ততা
ৰঁতৰেঁত ছৈক। স্ত্ৰীগণ গ নিৰ্ণয় কোনা কৰী জে দুৰাগমন কাল
জাগত ৰেঁঠী কে পুৰনে ৰাঁত মভ কেৰ শিক্ষা দী খ্ৰথৰা ৰঁদনৈত
মময় কেৰ মঁগ খপন ৰেঁঠী কে পৰিৱৰ্তন - মোচ, ৰ্যৰহাৰ খ্ৰাদি
মে কৰেঁত ৰহৰাঁক শিক্ষা (মীখ) দী! ওনা ৰেঁঠী মায মঁ কিচু খ্ৰাৰো
খ্ৰাশা ৰখেঁত ছথি:

পহিলে ৰেঁৰ মসুৰ ঘৰ

জাগত ধিয়াকৈঁ

কী মভ মীখেতী

ৰেহ যভ কহতী
জে দানক মায
কহনে বহথিন
জাভ সৃগ্যা!
পতিকেঁ পৰমেশ্বৰ ব্ৰুঁমৰঁ
মহফামে জাগত ছী
অৰ্থীএ ঠামে রঁহৰায়ৰঁ
অথরা ও
এতৰঁহি কহথিন জে
নহি কিনকো শোষণ কবৰঁ
নহি অপনে শোষিত বহৰঁ
জাভ রেঁঠী
মন্থ ছী
মন্থ জকাঁ বহৰঁ !- (পৃষ্ঠ ৪৪)

কবিতাক অঁতিম তীন পঁজি তঁ সম্বূৰ্ণ মোচ কেৰ কাযাপনষ্ট ক
দৈত ছৈক। এহি পৰ বিশেষ ধ্যান দেৱাঁক দৰকাৰ ছৈক :

জাভ রেঁঠী
মন্থ ছী
মন্থ জকাঁ বহৰঁ !

ৰঁদনৈত মানৱী কেৰ অখন স্নানিমান মৰোঁপৰি ছৈক। মৰঁ কিছু
ছোড়ি নেহৰ মঁ মাস্বৰ অৰেঁত ছথি। ম্বদা মম্মান তঁ চাহী:
মাতা-পিতা যভ নাতা অৰ্পিত

ক' দেল'াঁ নিজ ধাম সম্বৰ্পিত

অপন মন্ত ম'থ মেহো কখন'াঁ দান

হমৰা নগ বহয় দী হমৰ স্নাভিমান। - (পৃষ্ঠ ৭৭)

অপন স্নাভিমান নেত মাকাংফ আ মারধান ছথি মাহিৰকাৰ।

অপনা মে রঁফাৰঁচন দেখেত ছথি, নাৰী কেঁদিত রঁফাৰঁচন। পুৰুষ

অপনা আপমে রঁফাৰঁচন ছথি, মূদা পুৰুষক রঁফাৰঁচন জেনা নাৰী

শোষণ নেত রঁনন হোনি !

মুন্নি মধু কৰিতা কোনা গঠিত ছথি তকৰ উত্তৰ অপন কৰিতা

-কৰিতা রঁনেত আছি- মে দৈত কহিত ছথি:

রাচান দৃগক

অনগিনত প্ৰশ্নপৰ

মুন্নিএ ঠা এক মাত্ৰ উত্তৰ

ৰেকহনে উনমন

অনকহনে অশ্বভৰ

জখন বিচনিত কৰিত আছি

তখনে হমৰ কৰিতা রঁনেত আছি। - (পৃষ্ঠ ৭৭)

ৰাত কে থোড়ে আৰো স্নগষ্ট কৰিত নিখেত ছথি:

হৃদয়ে বহি -বহিক'

উঠয় ভাৰনাক স্নাৰি

ঠনত ভ' উঠয়

অভিৰ্যাজিক

ৰাষ্ট নহি মূময়

নগ খৰিতে

ৰোন নহি ফৃষ্টয়

নৈন মিনয়

নৈন স্ককয়

জখন মোন পড়ৈত খিচি

তখনে হমৰ

কৰিতা বঁনৈত খিচি।- (পৃষ্ঠা সংখ্যা 100)

অপন খাগড়েণ্টী আ ব্যজিৰু কেৰ ভান চনি মাহিৰুকাৰ কেঁ। ও
অপন মোচ, ব্যজিৰু, ব্যৰহাৰ, স্তত্ৰ নেখন, অপন স্তী হোৱাঁক
গৌৰৱৰোধ চনি। একৰা স্তৰু কৰৈত দানকৰ নেখনী দাঁকাৰ
কৰৈত চনি:

কিএক তঁ হম

বাধা নহি ছী

আ নে মূৰ্পনখে ছী

হম মুল্লী মধ ছী

অপনা নে

গঠি মৰৈত ছী

অপন সিফাঁত।- (পৃষ্ঠা সংখ্যা 104)

মুল্লী মধ স্তৰু কামকাজী মহিনা চখি, অধ্যাপিকা চখি। তাৰিঁ ঘৰ
মে স্কল জায় মঁ পহিনে আ স্কল মঁ ঘৰ ঘুড়না ৰাঁদ , কী স্থিতি হোগত
চৈক তকৰ অপন অস্তৰ মঁগ জোড়ৈত কৰিতা বঠৈত চখি। ৰাঁত
মুদা বঙী-বঙী ময়ী কহৈত চখি। জে মহিনা নৌকৰী কৰৈত চখি
অথৱা জিনকৰ ঘৰক মহিনা নৌকৰী কৰৈত চখি যে একৰা মঁগ

থপনা কে জোড়ি যকৈত ছথি :

যখৰী রাঁমনক থঁৱাৰ দেখিক’

থঁৱাৰ্চি-কৃৰ্চি ক’ পয়াৰ দেখিক’

মোনে-মোনে বিয়িয়া জাগত ছী হম

গুৰ্বা-থাচমন কযনে ৰিনা

মাঁজি-ধোগ ক’

ভানয় ঘৰমে

জমি জাগত ছী হম

হঁ, কাজপৰয় ঘূৰিক’

কাজেপৰ থাৰিঁ জাগত ছী হমা। - (পৃষ্ঠ ১০২)

নিম্ন ৰগীয়, নিম্নমধ্যম ৰগীয়, আ মধ্যম ৰগীয় পৰিৱাৰ কেৰ
কামকাজী মহিলা যভক পৰেশানী আ জীৱনক দিক্তত মুল্লী মধ
নেত ভোগনে যথার্থ ছনি। এহি যথার্থ কেৰ ৰণ্নি যিনেমা কেৰ ৰীত
জকাঁ হিনক কৰিতাক শঙ্ক পাঠক কেৰ মাথ মে ঘূমেত ছৈক:

ঘৰয়ঁ কাৰ্যনেয় ধৰি

গায়-ৰঁড়দ দনু হমহী

হ’ৰো ৰঁহৈত ছী হম

দূধো পৰমেত ছী হম

তহনো কহাঁ কমায়ত

কহৰৈত ছী হম

হঁ, কাজপৰয় ঘূৰিক’

কাজেপৰ আৰিঁ জাগত ছী হমা। (পৃষ্ঠা ১০৩)

এহি কৱিতা য়ংহ কেৰ পোখী মে নীক-অধনোহ য়ৰঁ তৰহক কৱিতা ভেঠত। কিছু কৱিতা এহনো ভেঠত জে গঁভীৰ নহিয়ে জকাঁ চ্চেক মূদা য়ভ নীক ভ জেতে তঁ নৱৰয কোনা হেতেক! ৱিনতী, মিয়া অৱতাৰ, ককৰা কে দূমত আদি কৱিতা হমৰা নীক নহি নাগন। কিছু কৱিতা জেনা অৱধিক ম্যামান্শীকৰণ কেৰ শিকাৰ ভ' গেন হো! কিছু কৱিতা এহন অছি জে পাঠক কেৰ গঁভীৰ চেতনা কেৰ ৱাঁঠ জোহৈত অছি।

-নোক কী কহত,ৱাঁহন ৱোম, হঁমী এক, ৰূপ অনেক গৱাদি কৱিতা ম্যাহিৱকাৰ কেৰ নেখন শৌনী কেৰ হস্তাক্ষৰ কহন জা যকৈত অছি।

ফুল মিনা ক' মূম্বী মধ কেৰ বচনা এক পঠনীয পোখী ছনি। নৱ ম্যাহিৱকাৰ ছথি, তাহি জানে হিনকা অধ্যয়নশীত বহৈত খুৰঁ পঢ়ক চাহী আ নূতন ৱিষয় ৱস্তু পৰ নূতন প্ৰয়োগ কৰিত ভৱিষ্যক ডেগ প্ৰশস্ত কৰক চাহী।

-ককৰা কে দূমত: মূম্বী মধ

নৱাৰম্ভ: মধৱঁনী - 2023

মূন্য: 200 ৰু..

অপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.১০.নির্মলা কৰ্ণ- অগ্নি শিখা (খেপ-২৪)

নির্মলা কৰ্ণ (১৯৬০-), শিক্ষা - এম. এ., নেহৰু- খৰাজপুৰ, দৰভাঙ্গা, মাসুৰ- গোড়িয়াৰী (ৰঁলহা), বৰ্তমান নিৰাম- বাঁঠা, মাৰখণ্ড। মাৰখণ্ড যবকাৰ মহিলা এৰুঁ বাঁল বিকায় মাৰ্জাজিক স্ৰষ্ণা বিভাগমে বাঁল বিকায় পৰিযোজনা পদাধিকাৰী পদমেঁ য়েৰানিবৃষ্টি উপৰান্ত স্তত্ৰ নেখন।

অগ্নি শিখা (ভাগ- ২৩)

(মূলে হিন্দী- স্নগীয জিতেন্দ্ৰ গুমাৰ কৰ্ণ, মৌখিনী অন্সুৰাদ- নিৰ্মলা কৰ্ণ)

কথা অখন ধৰি:

উৰ্শী কে বিৰহ মেঁ বিচনিত বাজা পুৰুৰা বাজকীয় কাজ মেঁ উদায়ীন ভেঁ গেলে ছাখি। ও বাজ-কাজ মেঁ মূহ মোড়ি য়দিখন উৰ্শী কে ধ্যান মেঁ নিমগ্ন বহেঁত ছাখি। ও বাজমহলে মেঁ বহখি অথরা বন-বিহাৰ কৰখি দানকা দৃষ্টি কে যক্ষ য়দিখন উৰ্শী ঘূমগ্ৰত বহেঁত ছাখিন বন বিহাৰ কে বহলে একান্ত স্নান পৰ অৰিঁ

উৰ্বশী কে চিত্ৰ বঁনবঁত বহঁত ছথি,উৰ্বশী কে যাদ কৰেঁত বহঁত
বহঁত ছথি।

থ্বাৰঁ থ্বাগ্:

ৰাতি কে চাৰিম্ প্ৰহৰ ছন । মৃদু থ্বা স্মৃদ হৰাক মোঁক গৰাফ্
কে মাৰ্গ মঁস ৰাজা পুৰুৰৰাক শ্বয়ন কক্ষ মে প্ৰবেশ কৰয
নাগন।ৰাজাক থ্বাথি ধীৰে-ধীৰে থ্বাৰাম কৰয নাগন। নিদ্ৰাদেৱী
ধীৰে-ধীৰে দানকা নগ থ্বাৰিঁ বহন ছনীহ। নিদ্ৰা দেৱী ৰাজা
পুৰুৰৰাক থ্বাথি কে থ্বপনা হাথে মোহৰাৱেঁত মাঁপ নগনথি।

তখনহি থ্বচক্ৰে প্ৰকাশক এক তীৱ্ৰ মোঁক মস ঘৰ কে ভীতৰ
মমকি উঠন। ঘৃণ থ্বহাৰ জে কক্ষ মেঁ পমবন ছন,কক্ষ মস বিনুশু
ভয গেন,ৰাজাকথ্বাথি মেঁ বঁমন নিল্ল পৰ্যন্ত ওহি তীৱ্ৰ থ্বানোক মস
ব্যথিত ভস বিনুশু ভয গেন,ৰাজা পুৰুৰৰাক নেত্ৰ পূৰ্ণতয়া ফুজি
গেন। ও থ্বাশ্চৰ্যচকিত ভয এম্হৰ-ওম্হৰ দেখস নগনাহ। তীৱ্ৰ
প্ৰকাশ মেঁ দানক নেত্ৰ চমক্ৰেত বহি গেন! থ্বাশ্চৰ্য ! থ্বনৌকিক !
তীৱ্ৰ প্ৰকাশক মধ্য কোন থ্বনৌকিক দিৱ্য মূৰ্তি ঠাঠ থ্বছি! ৰাজা
বিম্ফাৰিত নেত্ৰ মস এম্হৰ-ওম্হৰ তকৈত বহনাহ ওহি দিৱ্য
মূৰ্তিক থ্বনুয়ঁধান কে প্ৰযাম মেঁ । তীৱ্ৰ গজোত মেঁ দানকৰ থ্বাথি
থ্বাশ্চৰ্য মঁ ভৰন ছননি।ও দেখননি জে দানকা মোমাঁ ঠাঠ দিৱ্য
মৌন্দৰ্য মূৰ্তি থ্বান কিযো নহি দানক উৰ্বশী ছননি!

"উৰ্বশী! ওহ উৰ্বশী!প্ৰিয় উৰ্বশী! গ্ৰা উৰ্বশী!থ্বাহাঁ উৰ্বশী থিকাঁ!
কী থ্বাহাঁ মত্তে থ্বায়ন ছী ! থ্বথৰা হম গুনোঁ ভূম মেঁ থিকাঁ!"

ৰাজা থ্বপন বিশান মজবুঁত থ্বা উল্লত বাঁহি মেঁ ওহি মৌন্দৰ্যক
দৃশ্যমান মূৰ্তি কেঁ মমোষ্টি হৃদয় নগা নেননি।ৰাজা থ্বাৰিঁগিত
থ্বনৌকিক প্ৰেমিকা থ্বয়ঁথ্য চুষ্টন কে বঁৰযা দেননি।উৰ্বশী প্ৰেম-

বিহীন ভয় প্ৰিয়তমক প্ৰেমক ৰৌচাৰ মে নিশ্চল স্নান কৰেত ঠাট ভঃ গেনীহ। উৰ্ৱশী কিছু ক্ষণ উপৰান্ত ৰাজা কে ৰঁধন মঁঃ ঞপনা কে ম্ৰজ কৰঃ কে প্ৰযায় কৰঃ নগনীহ তখন ৰাজা দানকা ঞপনা ৰাঁদ-ৰঁধন মঁঃ ম্ৰজ কয় হাথ পকৰি ঞপন পৰ্যক পৰ ৰঁগ্ৰম্ৰাক ঞগ্ৰহ কেনখি। উৰ্ৱশী নি:মঁকোচ দানক পৰ্যক পৰ ৰৌমি কিছু ক্ষণ ঞপন প্ৰিয়তম দিম মৌন তকৌত ৰহনীহ, তখন দানকৰ ঠৌৰ মে কঁপন ভেন। জেনা ঞমঁখ্য ঘন্টী একহি মঁগ ঘনঘনা উঠল হোয়,ওহি শান্ত ৰতাবৰণকে নিস্তৰ্ক্ষতা ভঁগ ভঃ গে। ওহি শাঁত ৰাতাবৰণ মে ৰাঁজি ৰহন মক্ষৰ ঘন্টী ঘন উৰ্ৱশী কে মক্ষৰ স্নৰ ৰঁহৰায়ন ছন।

"হম ঞপন ৰাঁত পূৰা কেনৌ নে হমৰ প্ৰিয়"?

"হঁ প্ৰিয়ে, ঞাগ হম ৰঁদত প্ৰযল্ল ছী,কিএক তঃ তপ্ত মৰুপ্ৰমি ঘন গৰ্মঞা শৃধক হমৰ জীৱন মে ৰঁমঁত ঞৰিঁ গে। ঞছি,ঞহাঁক ঞাগমনক কাৰণে। ঞহাঁ হমৰ ঞছাৰ জীৱন মে গজৌতক কিৰণ ৰঁনি ঞপন পদাৰ্পণ কেনাঁ ঞছি । প্ৰিয়ে!ঞৰাঁ হমৰ নেত্ৰ ঞহাঁক মৌন্দৰ্যক পূৰ্ণ ঞানন্দ নঃ মকৌত ঞছি। হমৰ হৃদয়ক তাপ ঞহাঁক দৰ্শন ৰূপী ৰঁৰখা মঁঃ দূৰ ভঃ গে। ঞছি প্ৰিয়ে।"

"হমৰ প্ৰিয়তম, ঞহাঁ হমৰা স্নৰ্গ মে প্ৰেম-স্নধা মে স্নান কৰৰা ৰিবহাগ্নি মে জৰয় নে। ছৌড়ি স্নয় ধৰতী পৰ ঞৰিঁ গে। ম্ৰদা হম এতদ ঞহাঁক পাছাঁ পড়নাঁ,ঞহাঁ কেঁ দে। গে। ৰচন কেঁ পূৰা কৰৰাঁক নে। ঞৰাঁ হমৰা ৰিশ্ৰাম দিঞ,ঞহাঁ হমৰা এতঃ ছৌড়ি ঞান ঠাম পনায়ন নহি কৰৰঁ"?-

প্ৰেম ভৰন নেত্ৰ মঁঃ ৰাজা দিম তকৌত উৰ্ৱশী পুছনখিন।

"নহি প্ৰিয়,ভনহিঁ ঞহাঁ হমৰা ছৌড়ি কঃ চনি জায়ৰঁ,ম্ৰদা ঞৰাঁ হম

খহাঁ কেঁ কহিযো নহি ছোড়রঁ। খহাঁ কেঁ ছোড়ি দেৱাঁক নেন হম
ৰঁগত পশ্চাতাপ কেনে ছী। খহাঁক ৰিঁছোহ মেঁ হমৰ সময কোনা
ব্যতীত ভেন গ্ৰা কিযো নহি বুমি মকৈত খছি। হমৰা তস এতৰেঁ
বুমল খছি জে গ্ৰা সময মেঁ হম শ্বায় নেত বহী মূদা জীৱিত নহি
বহী। হমৰ দিৱা ৰাত্ৰি খহাঁক স্মৰণ কৰৈত কোনাননা ৰীতি গেন।
খহাঁক ৰিবহ মে হমৰ ৰুচি কোনা ৰাঁত মে,কোনো কাজ মেঁ নহি
ছন,মৰঁ সমাপ্ত ভস গেন। তাহি নেন হম খাৰঁ খহাঁ মঁস দূৰ জেৱাঁক
মপনো মেঁ নহি মোচি মকৈত ছী" - ৰাজা উৰঁশী কেঁ আশ্বস্ত কৰৈত
ছথি।

"পৃথ্বীপতি মঁমাৰ কে মৰঁ মৰ্যাদা কে গ্ৰাগ কস কস হমৰা মঁগ ৰিৱাহ
কবৰঁ,হমৰা খপন জীৱন-ম্যাথী, খপন মহ-ধৰ্মিণী ৰঁনা নেৰঁ"?

"খৰাণ্য প্ৰিয়,গ্ৰাহো গুনো পূছৰাঁক ৰাঁত থিক?" - প্ৰেমমঁ ভৰন খাঁথি
মঁস উৰঁশী দিম তকৈত ৰাজা ৰঁজনোহ ।

"খহাঁ খপন হৃদয়ক প্যাম সমাপ্ত ভেনাক ৰাঁদ হমৰা নকাবৰঁ তস
নহি" - উৰঁশী পূৰ্ণতঃ নিশ্চিন্ত হোৱয় চাহৈত ছনীহ ।

"কেহন গগ্ন কস ৰহন ছী,মন্মস্য খপনহি দেহ মঁ খপন আত্মো
কতন নিকানি মকৈত খছি? খহাঁ হমৰ আত্মো ছী,জকৰা ৰিঁনা
হম নিৰ্জীৱ ৰহৰঁ" - ৰাজা প্ৰিয়তমা কেঁ পূৰ্ণ আশ্বাসন দেনথি ।

"তখন হমৰ কিছু শৰ্ত খছি প্ৰিয়,খহাঁ কেঁ মদিখন ওকৰ পানন
কবৰাঁক ৰচন দেময পড়ত" - উৰঁশী খপন প্ৰেম কেঁ শৰ্ত মে
ৰাঁহয় নগনীহ।

"হম খহাঁ কে ৰচন দৈত ছী,হম খহাঁক হৰ শৰ্ত ৰিঁনা মননে
শ্লীকাৰ কৰৈত ছী" - ৰাজা প্ৰেম মে প্ৰলোক শৰ্ত শ্লীকাৰ কৰয
নেন তেয়াৰ ছনোহ ।

"প্ৰিয়তম,ধ্যান ম' য়োচি কs শৰ্ত মনি কs ৰচন দিয় । ৰ'ড় ভাৰুক
ভs কs প্ৰেম মে' আৰি' কs হড়ৰ'ড়ী মে কাজ নহি কৰ" -

উৰ'শী স'ৰ্গ পৰ পৃথ্বী দ্বাৰা আৰোপ নগাৰ'য় কে আনৈতিকতা কে
আক্ষেপ কৰ'ক কোনে আৰম্ভ নহি দে'য় চাহেত ছনীহ |

"হম কহনে' একে'ৰ আ' ৰ'দনে' নহি,হম আ'ক মভ শৰ্ত কে'
ৰিনা মননহি সীকাৰ কৰেত ছী। হম গ্ৰা ৰ'াত পূৰ্ণতঃ ৰিচাৰ
কেনোক ৰ'াদ কহি ৰহন ছী। আ' হমৰা ম' হমৰ পূৰা ৰাজ্য
ছোড়'ক ৰচন নেত ছী,ঐশ্বৰ্য আ ৰিনামিতা কে' আগ কৰ'ক
ৰচন নেত ছী ৰা এতৰা ধৰি নহি জে' হমৰ প্ৰাণ নে'ক ৰচন
যেহো নী,হম একৰা খুশী-খুশী ছোড়'ক নেত তে'য়াৰ ছী" - ৰাজা
পুৰাৰ দৃঢ়তাপূৰ্বক ৰ'জনোহ।

"তখন কোনে ৰ'াত নহি। হমৰ মাত্ৰ দু ঠা শৰ্ত আ'ছি, গ্ৰা শৰ্ত মভ
মদা কে নেত মোন ৰাখু,নহি তs আ' কে' পশ্চাতাপ কৰেত নোৰ
ৰ'হ'েত ৰহs পড়ত,তাহি মs হমৰ ৰ'াত পহিনে আ' মনি নিয় তখন
ৰচন দে' - উৰ'শী দৃঢ় স'ৰ মে' ৰ'জনীহ।

"হ' - হ'! ক' ক'থি কহ'ক আ'ছি। হমৰা মনৰাক আৰম্ভকতা
নহি,তথাপি হম মনি ৰহন ছী"।

"হমৰ পহিনে শৰ্ত আ' কে' ৰাস্তে! হমৰ পুত্ৰৰে পানিত গ্ৰা দু গো'ষ্ট
মেমনা আ'ছি।আ' কে' এহি দ'নু মেমনা কে' মদিখন ৰক্ষা কৰs
পড়ত"!

ৰাজা পুৰাৰা - "ৰ'ম এত'হি ৰ'াত? গ্ৰা কোন পেঘ ৰ'াত
আ'ছি,জেকৰা ৰাস্তে আ' এতেক স্ৰমিকা দেনে'!এতেক পকাৰক
জীৱ-জন্ত হমৰ পশুশানা মে' পানিত ভs ৰহন আ'ছি। হম ওকৰ
ৰক্ষা কৰেত ছী,তখন আ' কে' এহি দু গো'ষ্ট মেমনা মভক ৰক্ষা

কিএক নহি কবরঁ"?

এতেক আয়ান নহি আছি গুৱা ৰাঁত প্ৰিয়তম! অহাঁক কৰ্মচাৰী মত পানতু জানৰবক বক্ষা কৰেত আছি, জাহি মে কখনো কান কিছু গনতী ভঃ মকেত আছি,জকৰ পৰিণাম স্বৰূপ ওহি পানতু জানৰবক বক্ষা নহি ভঃ মকে আ ও মৰি জাগ্ৰত হোয় । অহি ৰাঁত পৰ কহিযো কেও ধ্যান নহি দৈত হোয়তাহ। অহাঁ কে ওম্হৰ ধ্যান নহি গেল হোয়ত। মূদা গুৱা মেমনা মামূনী জীৱ জঁত্ৰ নহি আছি, গুৱা হমৰা পুত্ৰৱত প্ৰিয় আছি।

ৰাজা পুৰুৱৰা - "হম অহাঁ কে ৰচন দেনে চনহাঁ প্ৰিয়, হম দানকা মতক বক্ষা অৱশ্য কবৰঁ। অহাঁ অখন দোমৰ শৰ্ত ৰঁতাভ"।

"হমৰ দোমৰ শৰ্ত আছি,আনন্দক মময় অৰ্থাত পতি-পত্নী কে আপমী বিনামক মঁৰঁধ কে মময় ছোড়ি অহাঁ হমৰা কখনো নগ্ন নহি দেখাগুৱা দেৰঁ"।

"গুৱা তঃ আওৰ আয়ান শৰ্ত আছি,একৰ পানন কবৰঁ কোনো কাঠিন কাজ নহি আছি।হম অহাঁ কে ৰচন দৈত ছী, হম অহাঁক এহি দনু শৰ্ত কেঁ পূৰ্ণ ৰূপ মঁ পানন কবৰঁ" - ৰাজা পুৰুৱৰা এহি দনু মহজ শৰ্ত কেঁ মনলাক ৰাঁদ কনেক হঁমনাহ।

"জখনহি অহাঁ এহি দনু শৰ্ত মে মঁ কোনো একদাষ্টা শৰ্ত পূৰা কবৰাঁ মে অমফল বহৰঁ,হম অহাঁ কেঁ ছোড়ি স্বৰ্গ চনি জায়ৰঁ"।

"নীক ৰাঁত প্ৰিয়, হম অখন জান ম ৰেঁমী এহি দেন গেল ৰচন কে ধ্যান ৰাখৰঁ"।

এতেক দেৰী মঁ গঁভীৰ ভৰঁশী অহাঁ প্ৰমন্ন আ হৰ্ষিত ভঃ গেল চনীহ। হঁমৈত ৰঁজনীহ - "পৃথ্বী পৰ ৰব-ৰক্ষ আগি কেঁ মাগ্ধী ৰঁনা মাত ষ্টা শৰ্ত পূৰা কবৰাঁক ৰচন দৈত ছথি,মূদা হম কেহেন ৰক্ষ ছী,জে অহাঁ

কেঁ এহি দনু শৰ্ত কেঁ এহি তৰহে পূৰা কৰৱাঁক ৰচন কৰযনেঁ
খ্ৰিছি। খ্ৰহাঁ কেঁ য়েহো কোনো শৰ্ত খ্ৰিছি - হমৰা নেন" ?
পুৰুৱৰা হঁযৌত ৰঁজনোহ "নহি প্ৰিয়, হমৰ কোনো শৰ্ত নহি খ্ৰিছি"।

প্ৰমুখঃ

খ্ৰপন মঁতৰ্য editorial.২taff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাড।

২.১১.নন্দ বিনোয় বায়-জাৰী

নন্দ বিনোয় বায়

জাৰী

বৰিকান্ত ভাগক মাৰক ঝিখাহ ছিঞন। ঞাগয়ে দূ ঝেৰে ঝেৰপহৰ
ঝিঝাতি ঝিদা হএত। বৰিকান্ত ভাগক মাসুৰমে চঠ ঞছি জে ঝেঠী
ঝনা ঝিঝাতিকে পাঁচ তৰহক ছেনাক ঝনন মিঠাগ খুএখিন।
ঝিঝাতি জেৰা নেন বৰিকান্ত ভাগ দাঠী ঝনৰে ছনা তখনে
দনকৰ মাৰি প্ৰিয়া ঞাৰি কই কহনকেন-

-পানন, নগাও ঞাঁছমে ঘী, মাৰ জাঁঘমে চাঠী।

তেপৰ বৰিকান্ত ভায় প্ৰিয়ায় পুছনখিন- এহেন কোন ঝাত ছে জে
ঞাঁছমে ঘী নগাএৰে ঞা জাঁঘমে চাঠী মাৰৰ।

প্ৰিয়া কহনকেন-

-মুনে ছিঞ নড়কীঝনা ঝিঝাতিকে পাঁচ তৰহক মিঠাগ খুএখিন,
তহুমে ছেনাক মিঠাগ।

তেপৰ বৰিকান্ত ভায় ঝঁজনা- পাঁচ তৰহক মিঠাগ খুঞাৰেখ রা দয়
তৰহক, ছেনাক খুঞাৰেখ ঞাকি কাজুক, হমৰা তে মূঁহমে জাৰীএ

নাগি গেল খছি।

প্ৰিয়া পুছনকৈন- যে কী পান্ন।

বৰিকান্ত ভায় রঁজনো- হম্বা খুনমে ঠীনী রঁঠি গেল হেন তঁএ
ডাক্ঠৰ মিঠাগ খাগমঁ মনা কই দেনে ছেথা।

শ্বপন মন্তব্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.১২.জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন- স্মৃতিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

জগদীশ প্ৰমাদ মণ্ডন

স্মৃতিতা (ধাৰাৰাহিক উপন্যাস)

'স্মৃতিতা' ধাৰাৰাহিক কাপেঁ ছপৰঁ প্ৰাৰম্ভ ভেনে 'মিথিলা দৰ্শন'মে, জে
পহিনে প্ৰিষ্টমে ছপৰঁ বঁন্দ ভেনে আ মাত্ৰ পী.ডী.এফ. মে গ্ৰ-প্ৰকাশিত
দ্বাশ্ৰয় নাগনে আ ফেৰ মেহো বঁন্দ ভই গেনে। আ তেঁ 'স্মৃতিতা'ক
মেহো ছপৰঁ/ গ্ৰ-প্ৰকাশিত হএৰঁ বঁন্দ ভই গেনে। শ্বহী শ্বানোকমে

গ্ৰ উপন্যাস ধাৰাৱাহিক ৰূপে গ্ৰ-প্ৰকাশিত কএল জা বহল ঞ্ছি।-
মম্বাদক।

মাতম পড়ার

উড়ীয়া ৰাজ্যক ৱীঠ ৰাধাৰমণকেঁ দ্য ৱঁথ ভই গেলৈন। পহিন
ৱঁহালী স্তুৰনেশ্বৰক পুৰীমে ভেন ছেলৈন, স্তুৰনেশ্বৰয়ঁ ৱাঁনেশ্বৰ ঞ্ছা
পছাগত ফুলৱনীমে ঞ্ছখন পদম্বাপিত ছেথা।

ছত্ৰ ৱঁজেক মম্বয়া ওনা, মাঘমে ছত্ৰ ৱঁজে মাঁম ভই জাগএ ঞ্ছা
জেঠমে দিনে ৰহৈএ মূদা যে নহি, ঞ্ছখুনকা মম্বয়মে মূৰ্যাস্ত তঁ ভই
গেল ছন মূদা ৰোশনী ওহিনা প্ৰকাশিত ছন জেনা মূৰ্য উগনাপৰ
ৰহৈএ...। ৰাধাৰমণ ঞ্ছপন দনু পএৰকেঁ ওয়াৰক পীলৰ নগা
গুৰমীপৰ ওজ্জৈঠ কই ৱৈময় উড়ীয়াক ৱিম্বয়মে মোঠি ৰহন ছনা।
মনমে ৰংগ-ৱঁৰংগক ৱিচাৰ মভ উঠি ৰহন ছেলৈন। উঠেক কাৰণ
ছেলৈন জে জখন স্তুৰনেশ্বৰক পুৰীমে ছনা তখন মম্বদ্রক মংগ
জগৰনাথ ৱাঁৱাক ছানমঁ নই কই কোণাৰ্কক মূৰ্যমন্দিৰক মংগ
মম্বদ্রক কাতমে গাৰন কৱীৰক খন্তী মেহো দেখি চুকন ছনা,
পছাগত ৱানেশ্বৰমে ঞ্ছগম-ঞথাহ মম্বদ্র মেহো দেখি চুকন ছনা
ঞা ঞ্ছখন ফুলৱনীমে ৱঁফুদেৰক কৰ্মস্ৰমি মেহো দেখি ৰহন ছেথা।
তহীকাল মূৱামিনী নগমে ঞ্ছাৱিঁ দোমৰ গুৰমীকেঁ কনী মৰকা
ৱৈমৌত ৱঁজলী-

-দ্য ৱঁথ ভই গেল মূদা এঁচুনকা ৱৌলী-ভাষা এঁচুনকা নোক
জকাঁতি ধৰ-মাড় ৱাঁজি নহি হোগএ।

মূৱামিনীক ৱাঁত মূনি ৰাধাৰমণক মনমে খোঁম উঠলৈন মূদা

খোঁমকেঁ দৰ্ৱেঁত প্ৰতীক ৰিচাৰকেঁ ঠাট্টেক পৰিযায় কৰেঁত ৰঁজনো-
-খ্ৰহাঁ ডেৰামে ৰহেঁ ছী, ছোষ্ট খ্ৰাঁষ্ট-পেষ্ট খ্ৰিচ্চি তখন ঐঠামক নোক
জকাঁ ৰঁজেক মিহন্তা কৰেঁ ছী। হম জে ভৰি দিন ওহী সমাজক ৰীচ
ৰহেঁ ছী যে তঁ নীক জকাঁ ৰঁজনে নে হোগএ, তেৰৰ হমৰা মিহন্তে
নে খ্ৰিচ্চি খ্ৰা খ্ৰহাঁকেঁ এহেন মিহন্তা কিএ হোগএ।

খ্ৰপনা জনেঁত ৰাধাৰমণ স্মৰামিনীক ৰাঁতকেঁ ৰঁহঠাট্টেক কোশিৰ
কেনেঁ। কিএ তঁ মন কিছু মোঠে-ৰিচাৰেক ৰঁনন ছেনেঁ। মূদা
স্মৰামিনীক মন গপ-মগ্ন কৰেক ৰঁনন ছেনেঁ। তহূমে পতি-
প্ৰতীক ৰীচক ৰাঁত। কোনো কি দনূমে মঁ কিযো প্ৰতিৰঁক্ষিত থোড়ে
ছেথ জে কোনো ৰাঁত ৰঁজেক খ্ৰাকি কোনো ৰিচাৰ কৰেক ৰোক
ৰহিঁতেন।

নহনাপৰ দহনো ফেঁকৈত স্মৰামিনী পুন: দোহৰেঁত ৰঁজনী-
-খ্ৰপনা দনূ গোৰেঁমঁ নীক স্মঠিতা ৰঁজৈএ।

ওনা, ৰাধাৰমণ ৰুঁমি ৰহন ছনা জে স্মঠিতাক খ্ৰখন ৰাঁন মন খ্ৰিচ্চি
তহূমে হাগ-স্কূনয়ঁ নিকৈন কোঁনেজমে য়েহো গেন খ্ৰিচ্চি। এক তঁ
কোঁনেজক জীৱন, দোমৰ জিনগীক চট্ৰু ৰেঁনা, কেকৰা নে মন
হোগ ছেঁ জে হমহুঁ ৰঁজন্তা ৰঁনী। জখন ৰঁজন্তা ৰঁনএ চাহৰঁ তখনে
নে ৰিম্বয়ক মঁগ ভাষাক মঁজন য়েহো কৰএ পড়ত। জখনে যে ভেন
তখনে নে মজ্জিত জকাঁ মজ্জিত ভাষা য়েহো হএত। তগ খ্ৰণকূন
স্মঠিতাক ৰোঁনীমে স্মধাৰ মোভাৱিক খ্ৰিচ্চি। খ্ৰপনে তঁ ভৰি দিন
কাজক পাছ ৰেঁহান ৰহেঁ ছী একে ৰাঁতকেঁ ভৰি দিন স্মগ্গা জকাঁ
ৰষ্টন্ত ধেনে ৰহই পড়েএ, তেঁঠাম ভাষাক মজ্জন কৰৰঁ মাধাৰণক
ৰাঁত ছী..! তখন তঁ কাজো ওহী ভাষাক মাধ্যময়ঁ কৰেঁ ছী তঁএ

কাজ-জোকৰ ভাষাক জ্ঞান তঁ খ্ৰিষ্টিএ। ডেৰামে পঞ্জীক ম'গ
মৌখিনীমে গপ-মপ্ন কৰ খ্ৰিকি ঠড়িয়ামে...।

ৰিচাৰকেঁ চৌপেতেত বাধাৰমণ ৰঁজনা-

-স্মঠিতাকেঁ জেতে ভাষাক খগতা ছে তেতে হুমৰা থোড়ে খ্ৰিষ্টি।
খ্ৰহাঁকেঁ তে তহুম'ৱেঁ ৰেঁমী কম খ্ৰিষ্টি, তখন খ্ৰনেৰে কিএ ৰৌনী-
ভাষাক ৰিচাৰ কৰে ছী।

খ্ৰপনা জনেত বাধাৰমণ একাগ্ৰ ভই কিছু ৰিচাৰএ চাই ছনা মৃদা
স্মৰামিনীক গপ-মপ্নক চাহ হিনকা চাহকেঁ চনৈয়ে নহি দগ ছেনৈন।
তৌৰীচ স্মৰামিনী ফেৰ ৰঁজনী-

-হুমৰা মমহৰ লগ একটা গাম খ্ৰিষ্টি মহখৌৰ, মিখিনাঁচনক মধ্য
ৰঁমল ওগ গামক ভাষা ঠড়িয়া খ্ৰিষ্টি।

স্মৰামিনীক ৰাঁত বাধাৰমণকেঁ যোহো ৰুম্নন ছেনৈন। ঠড়িয়া মভ
যোঁয়ে গামক মল্লেত হখিয়া গামমে জমীন্দাৰ মভ ছনা, দনকে
মৰঁহক ম'গ ভাষা যোহো খ্ৰাএন, জেকৰ চনৈন যোঁয়ে গামমে খ্ৰিষ্টি।
ওনা, ঔমুকা খ্ৰপেফ্ৰা পহিনে জেতেক ভাষা মজগৃত ছন যে খ্ৰখন
নহি খ্ৰিষ্টি। জিনকো মৰঁহক মাতা-পিতা খ্ৰা দাদা-দাদী ৰঁজৈত ৰহৈখ
যোহো মভ খ্ৰাৰ ৰেঁমী মৌখিনীএ ৰঁজৈ ছেখ। তেকৰ দোমৰো কাৰণ
ভেন, ও ভেন জেনা পহিনে ৰিরাহ-দান মীমিত জগহমে ছেনৈন
তেনা খ্ৰাৰ নহি ছেন, জগম' ভাষা মধবৰেঁ কেনৈন খ্ৰিষ্টি।

স্মৰামিনীক গপ-মপ্ন কৰেক গছা খ্ৰা খ্ৰপন খ্ৰনিছা মানে গপ-
মপ্ন নহি কৰেক, কিছু মোচ-ৰিচাৰ কৰৰকেঁ ৰ্যজ নহি কৰেত
ৰিচাৰমে মোড় দৈত, মোড় দগক কাৰণ, স্মৰামিনীকেঁ ৰিচাৰমে
ওমৰাএৰ ৰহৈন...।

বাধাৰমণ ৰঁজনা-

-জহিনা খহাঁ খাগ.এ.মে পঠৈত বহী তহিনা নে স্মৃতিতা যোহো ভই
গেল।

ওনা, বাধাৰমণ জীহ দাৰিঁ কই বঁজনা মৃদা ঘূৰছাৰঁনা স্মৃতপুতিয়া
ভঁঠা জকাঁ একমংগ খনেকো বিচাৰকেঁ মমোষ্টি বঁজনে চুনা, জগয়ঁ
স্মৰামিনীক মন ওমৰা গেলেন। ওমৰাগক খনেক কাৰণ মনমে
উঠি গেলেন। পিতাজীকেঁ দুৰ্ঘটনামে মৃনু ভেনে বহৈন, পৰিৱাৰমে
একাএক খহাৰ পযেৰ গেনে বহএ...। মৃদা গ্ৰা বঁত স্মৰামিনীক
মনমে এৰেঁ নে কেনেনে জে খহী খহাৰ-গজোতক বীচ দুনিযোঁ
চলৈএ খা খপনো চলৈ চী খা পৰিৱাৰো চলৈএ। গামেক জে মংগী
সুকেশনী চুনে, মানে নোখৰ প্ৰাগমৰী স্কুনেমঁ কৌনেজ ধৰিক মংগী,
স্মৃত্ত পৰিৱাৰ, মাত নাখ নগদ গনি পিতাজী বিৱাহ কেনখিন,
হমৰা কে কৰৈত? দোষৰ প্ৰশ্ন উঠি গেলেন, মাএকেঁ খলুশ্ম্যাপৰ
নোকৰী ভই গেলেন, তঁএ নে খখনো তক পৰিৱাৰ ঠাঢ় খছি
নহি তঁ খাগ কেতএ বহিতোঁ?

-কেতএ বহিতোঁ, স্মৰামিনীক মনমে খৰিঁতে পক্ষীক এক বঁশ
বহিতো ফুদী জকাঁ স্মৰামিনীক মন ফুদৈক গেলেন। বঁজনী-

-জঁএ খহাঁ তঁএ নে হমগুঁ একঠাম বৈম গপ-মপ্প কৰৈ চী, নহি তঁ..!

-নহি তঁ..!পৰ স্মৰামিনীকেঁ বকিতে দনু হাথো খা মূহোঁমঁ চৰিয়বৈত
বাধাৰমণ বঁজনা- নহি তঁ, কী মানে?

একাএক মমুদ্রক ভৰজানমে ফঁমিতে ভাবুক জহিনা ভাৱনা বিহীন
বঁনি জাগএ তহিনা স্মৰামিনীকেঁ যোহো ভেলেন।

তৌৰীচ বিন্দিযেত হিম্মতনান পনঁচ বঁজনে-

-ভায় মাহৈৰঁ, মম্মনিতো গোড় নগৌ চী।

হিম্মতনানক গোড় নাগৰঁ মনি বাধাৰমণ থকমকেনা।

থকমকাগক কাৰণ ভেতেন জে জঁ ঞ্ৰপনো ঞ্ৰয়ীৰবাদ দৈত হিম্মতনানকেঁ কিছু কহিঐ ঞ্ৰা পল্হিন্যো কিছু ঞ্ৰয়ীৰবাদ দিঞ্ৰ নগলখিন তখন ঞ্ৰয়গৰে হিম্মতনান কেমহৰ-কেমহৰ মঁহ ঘূমা শিৰোধাৰ্য কৰত, তগয়ঁ নীক নে জে পহিনে দানকে মানে পল্হীএকেঁ ঞ্ৰয়ীৰবাদ দিঞ্ৰ দিঐন। যম্মাজোকেঁ তে যএহ দেখে ছী জে দীক্ষা ঝঁষ্টনিহাৰক পথাৰ নগনে ঞ্ৰছি। জে দিন-ৰাতি দীক্ষে ঝাঁষ্টেঐ মূদা শিক্ষা দেনিহাৰ কেতে ছেথা। ও তঁ শিক্ষাক স্তৰমে ঞ্ৰছিএ। ৰাধাৰমণকেঁ যে স্ততৰনৈন নহি। ঞ্ৰপনো পৰিৱাৰ ঞ্ৰা হিম্মতনানক পৰিৱাৰক ঝীচ জখন স্মৱামিনী দনু ঘাষ্ট দিয় তকনী তখন জেতে পৱিত্ৰ (নীক) হিম্মতনানক পৰিৱাৰ দেখি বহন ছেনী, মানে ৰিধৰা মাএকেঁ, তেনা ঞ্ৰপন নহি দেখা বহন ছেন, জগয়ঁ হিম্মতনান নগ ঝঁজেক ঞ্ৰপন মঁহ নহি দেখি স্মৱামিনী চূপে বহৰঁ নীক ঝঁমলৈন। মনো গৱাঠী দেনকৈন জে ভাগযে মহাএৰঁ নগা নে হমৰো হিম্মতনান গোড় নগনে ছন, তোদুমে মূখোঠী, জঁ পএৰ ছুৰিঁ নগনে বহৈত তঁ একঠা ঝাঁতো হোগত, যেহো তঁ ঠৰিয়ে ছন। মূহয়ঁ ঝঁজৈত হিম্মতনান ওয়াৰপৰক একঠা গুৰমীকেঁ ৰাধাৰমণ নগ যৰকৰৈত ঝৈমন।

হিম্মতনানকেঁ ঝৈয়িতে ৰাধাৰমণ ঝঁজনা-

-ৰঁমমে, মানে মৱাৰী-গাড়ীমে ঞ্ৰখন ভীড় কেহেন চনৈএ?

হিম্মতনান ঝাঁজন-

-ভীড় কী ভীড় জকাঁ চনৈএ। ৰিৱাহ-মূড়নক তেহেন নগন চনৈএ, জে ঞ্ৰহৰো-ভীঠৰা ঠৰিঁ জাএত।

হিম্মতনানক ৰিচাৰ স্মনি ৰাধাৰমণ ঞ্ৰধখিল্লে হঁয়ী হঁয়ি ঝঁজনা-

-ভনে মৰঁহক ঠফাৰ ভই জাএত।

ৰাঁজেক প্ৰমত্তে বাধাৰমণে ৰাঁজি গেনা, মূদা নগনে মন বোকেত
কহনকৈন, --আজক পৰিবেশমে উফাৰ হএৰঁ! কোনো কি হঁমী-
ঠা ছী। মূদা মূহমঁ নিকনন ৰাণ তীৰ-ধনুষক ৰাণ থোড়ে ছী
আকি ৰঁন্দুকক গোনী থোড়ে ছী জে ছুটি গেন ও ঘাৰ কৰৰেঁ কৰত।
মূহক ৰাণমে এতে তঁ গ্ৰণ আছিএ জে ওকৰা তোড়নো জা মকেএ,
মোড়নো জা মকেএ আ ছোড়নো তঁ জাগয়ে মকেএ..!

মনমে ৰিচাৰ আৰেঁত-আৰেঁত বাধাৰমণক ৰিচাৰমে ঠীনপন এনৈন।
জগমঁ মন ৰঁনি গেনৈন জে আপন ৰিচাৰকেঁ মুধাৰি দোহৰৰেঁত ৰাঁজী।
মূদা যে ভেনৈন নহি। নগ হোগক কাৰণ ভেনৈন জে আখন
তকক জে জীৱন বাধাৰমণক হিম্মতনানক ৰীচ ৰহনৈন, ওগ
ৰূপেঁ হিম্মতনান আপনো ৰিচাৰ আ বাধাৰমণোক ৰিচাৰকেঁ হঁমী-
মজাকক ৰূপমে ৰুম্ননক। হিম্মতনান ৰাঁজন-

-ভায় মাহেঁৰঁ, অহৰো-ডীঠৰা কি আৰঁ মস্তা ৰহন। ৰিৱাহ ৰেঁৰমে
আন কিছু দখএ ৰা নগ দখএ মূদা মোঠৰ ম্যাগকিন চাহৰেঁ কৰী।
ওনা, হিম্মতনানক ৰিচাৰক নহনাপৰ দহনো ফেকৈক মন
বাধাৰমণকেঁ ভেনৈন। ভেনৈন গ্ৰ জে কেহেন ৰুঁড়িৱান জকাঁ ৰাঁজন
আছি। মোঠৰ ম্যাগকিন তীম হজাৰমঁ উপৰমে হোগএ, ওহন
চড়নিহাৰ জখন দম হজাৰ ৰেঁকক কৰ্জ স্মাৱনশ্বনক জিনগী ৰঁনা
পৰিৱাৰ ৰঁমা মকেএ, তখন গাড়ীক ৰঁদনা নগদে কিএ নে নই
কই আৰো নমহৰ স্মাৱনশ্বী ৰঁনি জীৱন ধাৰণ কৰেঁএ। মূদা আপনে
মন বাধাৰমণকেঁ বোকনকৈন জে ভায় জখন স্মত্ৰ দেশক মভ
জন স্মত্ৰ ছী তখন মভ মন যোহো নে স্মত্ৰ হএত, আ জখন
মভ মন স্মত্ৰ হএত তঁ আহিনা নে মভ ধনো আ মভ কৰ্মোমে
স্মত্ৰ ৰূপেঁ নগেঁত ৰহত। ৰিচাৰকেঁ মোড়েঁত বাধাৰমণ ৰঁজনো-

-হিম্মতনান, রাঁত দিনক পছাগত দনু ভাঁগ একঠাম রৈমলোঁ হেন।

শিকাৰী হিম্মতনান জেঁঠী মাছ জকাঁ জেঁঠিয়াগত রাঁজন-

-ভায় মাহেঁৰ, উমৰমে খহাঁ কিছু কম ছী মূদা ঝিমৰাহ হমৰায়ঁ
ৰেঁয়ী ছী।

হিম্মতনানক রাঁত মূনি বাধাৰমণ জেঁকনা। জেঁকিত চাক দিয়া
চকোনা ভেনা জে কোন এহেন কাজে খাকি ঝিচাবে ঝিমৰনোঁ জে
হিম্মতনান রাঁজন। খপনে জখন ভাঁজপৰ বাধাৰমণকেঁ নহি
চঠনৈন তখন মন কহনকৈন জে কিএ নে বাজা ভৰথৰী জকাঁ
জোগী ঝিনি হিম্মতনানকেঁ পুছিঞ। ঝিচাৰ পৰিপূৰ্ণ হোগতে
বাধাৰমণ রাঁজনা-

-যে কী হিম্মত?

নেযাৰন রাঁত রাঁজেমে জহিনা মন ফুহৰাম হোগএ তহিনা
হিম্মতনানক বহৰেঁ কৰগ। রাঁজন-

-ভায় মাহেঁৰ, দিন খা তাৰীখ থোড়ে জীৰন ছী, জীৰন ছী ওকৰ
প্ৰিয়া। যে তঁ রাঁচমে কোনো ভেৰেঁ নে কএন। তহুমে পনৰহম দিন
তঁ ভেঁষ্ট ভেনে বহোঁ। খখন একঠা কাজ খৰাধি নেনোঁ, তহী
খৰাধক রাঁচমে এনোঁ হেন।

-কাজক খৰাধ মূনি বাধাৰমণ মূরামিনীকেঁ কহনখিন-

-খহাঁ নে গামেক বহনোঁ খা নে শহৰেক ভেনোঁ। পহিনে চাহ পিয়াড,
তখন নে গপ-মগ্ন কৰেঁমে মনো নাগত খা নীকো হএত। ভোজ
নে ভাত, হৰ-হৰ গীতমঁ কাজ চনত।

ওনা, হিম্মতনানকেঁ চাহ পীৰেঁক মন নহি ছন কিএ তঁ খাঠ
ঘনঠাক যাত্ৰাক পছাগত ঝিময়ঁ উত্তেৰতে ঝিমে ম্বেঁশমে চাহো খা

বিস্কৃষ্টো খা-পীৰঁ নেনে ছন, মৃদা বাধাৰমণে খপন নাওঁ নগা পল্লীকেঁ আঠৈত দেনে ছনা, তঁএ বীচমে কিছু ৰাঁজৰঁ মানে চাহ পীৰঁ কি নহি পীৰঁকেঁ উঠিত নহি বুমি হিম্মতনান চূপে বহন। মূৰামিনী চাহ ৰঁনৰঁএ গেনী। হিম্মতনানকেঁ অমগৰে দেখি বাধাৰমণে ৰঁজন-

-হিম্মত আফিমক কী হান-চান অছি?

হিম্মতনান ৰাঁজন-

-ভায় মাহেৰঁ, হান-চান কী বহত জহিনা হান-ৰেঁহান অছি তহিনা চান য়েহো গুচান ভগয়ে গেন অছি।

-ৰেঁহান আ গুচান মূনি বাধাৰমণে চৌঁকনা, মৃদা তেকৰা মম্হাৰি ৰঁজন- য়ে কী হিম্মত?

হিম্মতনান ৰাঁজন- ভায় মাহেৰঁ, খপনা মম্হেয়ক ৰাঁত ৰিঁমৌৰ জাড, জে নোককেঁ হাথক-হাথ কাজ হোগ ছন। আৰঁ কাজক কাগজক পল্লামে মানে আবেদনমে খপন নোঠক পল্লা নগ নগাএৰঁ তঁ কাজ হএত। আৰঁ তঁ মত্তেৰ ম্যানমঁ উপৰে দেশোকেঁ আজাদ ভেনা ভেন, আৰৌ জঁ ম্যৰ্জনিক মঁম্বাকেঁ খপন মঁম্বা ৰঁ❖❖মি খপনে হাথে কাজ নহি চনাএৰঁ তখন আজাদীক ফন কী ভেঠন।

হিম্মতনানক ৰাঁত মূনি বাধাৰমণে মূন্ধিয়েৰৌ কৰৈ ছনা আ মনে-মন মম্মখৰী য়েহো তাকি বহন ছনা, কিএ তঁ গপ-মগ্গমে বম ভেঠে ছেনে। চপৰামী বহিতো হিম্মতনান অধিকাৰী মভ নগ ৰঁজৈত-ৰঁজৈত নিধোক ৰঁজনিহাৰ ৰঁনিয়ঁ গেন অছি। ভনেঁ অধিকাৰী চপৰামী বুমি হিম্মতনানক ৰাঁতক মোজৰ দিখএ ৰা নহি দিখএ। ওনা, হিম্মতনানক খপন মন এতে পীঠ চৌকৰেঁ কৰৈ ছে জে

উচিত ৰাত খপনা ৰাঁপোকেঁ কহৰৌ। তোহুমে জহিনা খপনে
নোকৰ স্তী তহিনা নে অধিকাৰী নোকনি য়েহো নোকৰে চৈখা
তখন ৰঁজৈমে কোন মঁকোচ। তহী ৰীচ স্মৰামিনী চাহ নেনে
পাঁচনী। তীন্ জোৰে মানে বাধাৰমণ, হিম্মতনান আ স্মৰামিনী
চাহ পীৰিতে বহৈথ কি স্মৃতিতা খপন কোঠৰীয়াঁ নিকৈল ওয়াৰপৰ
আৰিঁ ৰাঁজন-

-হিম্মত চাচা, স্মৃতিতা ৰঁহীনক কী মমাচাৰ?

পহিনে মানে কিছু মান পূৰ্ব, ওনা খখনো ম্যৰ্জনিৰ শিষ্ণ
মঁস্বামে মান ভৰিক কোৰ্য হোগএ, জগমঁ মানে-মান বিদ্যার্থী ক্যাম
আগু হোগএ, তগমঁ খলগ য়েহো পঢ়াগক তৰীকা ৰঁদনৰেঁ কএল
খচি জগমঁ মানেমে দু-তীন-চাৰি ক্যাম বিদ্যার্থী ৰঁঠৰেঁ কৰেএ।
স্মৃতিতা য়েহো ৰাঁৰহমে মানেমে ঐষ্টিক প্যাম কৰি কৌনেজমে পঠেএ।
তেমঁগ স্মৃন্ত জীৰন স্তৰ মানে খান-পান, বহন-মহন বহনে ফুটি
কই জুখান তঁ নহি, মূদা অম্ফুটিত খৰস্বামে য়েহো পঁচিয়ে গেল
ছল। গ্রামীণ পৰিৱেশক মঁস্বাৰ নজপন য়েহো স্মৃতিতামে দস্তক দগয়ে
দেনে ছল, জে বিচৰিত হোগত ঐ মীমাপৰ পঁচ গেল ছল জে
নজপনক ৰৈচাৰিক ৰূপ কেহেন হেৰাঁ চাহী। ওনা, হাগয়ে স্কনমঁ
স্মৃতিতামে ৰঁজৈক গুণ আৰিঁ গেল ছল।

হিম্মতনান ৰাঁজন- ৰুঁঠী, আঠম দিন ওকৰ ৱিৱাহ হএত। মন্ত
কিছু ঠীক-ঠাক ভই গেল।

হিম্মতনানক ম্হমঁ স্মৃতিতাক ৱিৱাহ খমিতে ঠনকা জকাঁ তঁ নহি
মূদা মঘন ৰঁখাক ৰুন জকাঁ জকাঁ মৰহক মনপৰ মহবনেন।
ওনা, মৰহক খপন-খপন মন তঁএ খপন-খপন দশা-দিশা য়েহো
চৈছে। বাধাৰমণ মাত্ৰ খপন ৱৈৱাহিক ঘটনাষ্টা মঁ পৰিচিত চৈখ

তঁও মামাজক ৰূপ-বঁগ ন❖❖ক জকাঁ নহি বুমি চনো। মানে
 সুরামিনীক মঁগ ৰাধাৰমণক ৰিৱাহ কেনা ভেন আ পৰিৱাৰমে
 ৰিগ্ৰহমঁ ৰিদ্রোহ কেনা ঔঠন, ৰঁম তেতৰেঁমঁ পৰিচিহিত। তেৰ
 কাৰণো স্নশ্ৰেঁ ঔছি জে ৰাধাৰমণকেঁ কৌনেজ জীৱনমে পৰিৱাৰক
 দূৰৰেঁৱহাৰ, দোৰঁৰ শ্ৰমিক ৰঁনা দেনকৈনা। ৰঁনাগয়ে ঠা নহি
 দেনকৈন, ফনো দৈত ৰহনৈন। জগমঁ কৌনেজ জীৱনক ৰিজনশ্ৰক
 মঁগ একে তৰপানমে আ.গ্ৰ.এ.এম. যোহো তৰৈপ গেনো। আত্মেৰঁনক
 মঁগ আত্মে-শক্তি যোহো দিনানুকূল মজগৃত হোগতে গেনৈন। জগমঁ
 আন আ.গ্ৰ.এ.এম.মঁ এতে দূৰী ভগয়ে গেন জৈন জে পিতাক
 আশ্ৰেণশকেঁ ৰাধাৰমণ মমন কেলৈন মূদা দোমৰাক ছাতী
 ডোনাগমান ৰহিতে জৈন। ওনা, অখন ৰিৱাহক ভোগন ঘশ্ৰনকেঁ
 ৰাধাৰমণ মনমঁ ঔতাৰি ৰিঁয়েৰ জকাঁ গেনে জৈথ, জগমঁ নে কহিযো
 ওগ আশ্ৰেণশ দিম মন ৰঁঠনৈন আ নে ওগপৰ কিছু যোচি মকন
 চনো। মূদা আগ হিম্মতনানক ৰেঁঠীক ৰিৱাহক ৰাঁত মনি অখনো
 স্ৰিচিহিতা নজৈৰপৰ চঠনৈন। তঁও গ্ৰমে ৰহৰঁ নীক বুমি চুপে ৰহনো।
 মূদা সুরামিনিযো আ স্ৰিচিতোক মনমে অনেকো ৰিচাৰ মানে অখন
 জীৱনমঁ মামাজিক জীৱন ধৰিক, বঁগ-ৰিঁবঁগক ৰূপমে ঔঠএ
 নগনৈন।

অখন মনীন হোগত ৰিচাৰকেঁ সুরামিনী দৰেঁত, ৰঁজনী-

-কএম ৰঁৰম স্ৰীশ্ৰাক ছী?

হিম্মতনানকেঁ জীহেপৰ স্ৰীশ্ৰাক জন্ম দিন চন, নগনে মানে
 সুরামিনীক প্ৰশ্ৰক ত্ৰৰন্তে ঔত্তৰ দৈত ৰাঁজন-

-মেম মহাএৰঁ, ওনা ছী তঁ অৰ্চাৰহম ৰঁৰ্থ মূদা স্ৰিচিহিতা জকাঁ জুআন
 নহি ভেন ঔছি।

স্বস্ত্য পৰিৱাৰক খান-পানক ম'গ বহন-মহন ঞ্ৰুকৃত বহনে
 সৃষ্টিকাকৈ শাৰীৰিক শ্ৰম কম ছন জগ্যম শৰীৰক কদ ফৌদা
 জ্ঞানীক ব'গ জগ ৰূপে চতৌনে ছন তগ ৰূপে সৃষ্টীক শৰীৰক
 কদ নহি ৰ'ননে ওহন ব'গ নহিয়ে চতুন ছন। এক ত' একহৰা দেহ
 তেপৰ শাৰীৰিক শ্ৰমক ঞ্ৰুকৃত পৰিৱাৰক স্বৰ খান-পান, বহন-
 মহন নহি বহনে সৃষ্টিক ঞ্ৰু সৃষ্টীক ৰ'চহন জকাঁ ছেনৌহে।
 স্মাৰ্মিনীক পুৰ্ণক কাৰণ মনমে ছেনৌন জে ৰ'ৰহম-তেবহম
 ৰ'ৰ্থক সৃষ্টিতা জখন এহন ঞ্ৰি, তখন সৃষ্টীক ঔম্ব কেতে
 হএত। পুৰনা জমানাক নোক কহৈ ছনা- ঞ্ৰুশ্ৰেৰ্ষে ভৱেত গৌৰী
 মূদা ঞ্ৰাৰ' ত' যে নহি বহনে। ঞ্ৰ'চাৰহম ৰ'ৰ্থক পছাগত ৰেষ্ঠীক
 ৱিৱাহ কৰৈক ঞ্ৰধিকাৰ মাতা-পিতাকৈ ঞ্ৰি।

কৌনেজমে পঠেত সৃষ্টিক নজৈৰ ৱিৱাহ পক্ষতি দিম ৰ'ঠএ নগন
 জগ্যম একম'গ ঞ্ৰনেকো প্ৰশ্ন মামনেমে ঔঠি কই ঠাঠ ঞ্ৰ
 নগনৌ। পহিন, মাগক গতিহ্য মানে ৱিৱাহ ম'ক্ষী বুমন, কিএ ত'
 মাগয়ে ম'হে সৃষ্টিতা মনি চুকন ছন। দোমৰ কৌনেজমে ওহন ঘষ্টনা
 য়েহো দেখি চুকন ছন জে ৱী.এ.ক নড়কো ঞ্ৰা নড়কিযো, পঢ়াগ
 ছোড়ি, গাম-ঘৰ ছোড়ি কোনকাতামে জা কই কানী মন্দিৰমে
 ৱি'ঞাহো কেনক ঞ্ৰা একে কাৰখনামে দনু ঞ্ৰাফিমক কিৰানীক
 ৰূপমে নোকৰিযো কৰৈএ ঞ্ৰা গামমে দনুক মাতা-পিতাক ৱীচ
 গাৰি-গৰৌৱনি, মাৰি-পীঠক ম'গ মুকদমাৰাজী য়েহো চলি বহন
 ঞ্ৰি ঞ্ৰা নড়কা পক্ষক জহনো যাত্ৰা ভগয়ে গেন ঞ্ৰি।

সৃষ্টিক মন ধাৰক ৰ'হেত ধাৰা জকাঁ ঞ্ৰু ৰ'ঠনে। ঞ্ৰু ৰ'ঠিতে
 ঞ্ৰপন পৰিঠিত, পৰিঠিত ঐ মানেমে জে সৃষ্টিক দেহমে কোনো

বোগ ভেনে একটা ডাক্‌ষ্টৰনী লগ জাগএ জেঁঠাম গপ-মগ্নক প্ৰম্মে
জানকাৰী ভেনে জে এম.ৰী.ৰী.এম. পাম নড়কীক ৰিৱাহ জঁ
এম.ৰী.ৰী.এম. পাম নড়কায়াঁ কময়াঁ কৰৰঁ মমাজমে হঁমৰাত
হএত। মর্দ ভনেঁ মহান ৰেঁজানিকে ৰা মহান ৰিচাৰকে কিএ নে
হোখি মূদা ৰিৱাহ মাধাৰণো পঢ়ন-নিখন ৰা নহিযোঁ পঢ়ন-নিখন
কন্যাক মংগ হঁমী-খুশীয়াঁ মনোনে জাগএ। ঞ্পন হঁমৰাত ৰুঁমি ওগ
এম.ৰী.ৰী.এম.ক ৰিৱাহ পিতা জখন কৰএ নগনা তখন ঞ্পন
ৰেঁঠীক পঢ়াগক খঠ মনমে নাঠি ঙঠলেন। মূদা ঙপায় কী? তীন
ৰীঘা ঞ্পন ৰঁপোতী মগ্নেত ৰেঁঠি ৰেঁঠীক ৰিৱাহ কেনেন। যএহ ছী
ঞ্পন মমাজক ঙঠ পঢ়ন-নিখন পৰিৱাৰক ঞ্চাচাৰ-ৰিচাৰ।
ম্ৰিচতাক মনমে ৰিদ্ৰাহক নহৈৰ জগনা। মূদা মাতা-পিতাকেঁ
মোমামে ৰেঁমল দেখি মনকেঁ খতমাৰি চূপে ৰহনা। ৰাধাৰমণ
ৰঁজনা-

-হিম্মত, কেহেন পৰিৱাৰমে ৰেঁঠীক ৰিৱাহ কই ৰহন ছহ?

হিম্মতনান মনোশুকন পৰিৱাৰমে ৰেঁঠীক ৰিৱাহ ঠীক কেনে ছন
জগয়াঁ মনমে খুশী ৰহৰেঁ কৰগ। ৰাঁজন-

-ভায় মাহেঁৰেঁ, জহিনা ঞ্পন পৰিৱাৰ ঞ্চি তহিনা ওহো পৰিৱাৰ
ঞ্চি।

জাতীয় গুন-গোত্ৰক মিনান মেহো এক স্তৰক ভেনে একৰংগ মানন
জাগতে ঞ্চি, ভনেঁ ওগ ৰীঠ ঞ্চাৰ্থিক ৰা ঞ্চৈক্ষণিক দূৰী কোমো
মীন কিএ নে নঞ্চ। যএহ ৰিচাৰ ৰাধাৰমণক মনমে জাগি গেলেঁ
জগয়াঁ পুন: দোহৰৰেঁত ৰঁজনা-

-কী ঞ্পনা মন পৰিৱাৰ?

ৰাধাৰমণক ৰিচাৰকেঁ মোম ৰখেত হিম্মতনান ৰাঁজন-

-ভায় মাহেঁই, জহিনা ঞ্পন রেঁঠী বী.এ.মে পঠেঁএ তহিনা নড়কা
যেহো বী.এ. পায় কই এম.এ.মে নাওঁ নিখৌনক ঞ্চি।

ঞাগুঁ বঁজেক বিচাৰ হিম্মতনানক পেঠেঁমে ছন কি বঁভেঁমে
বাধাৰমণ বঁজন-

-বাহ..!

বাধাৰমণক -বাহ মনি হিম্মতনানক মনমে ঞ্পন কাজক প্ৰতি
ঞাবো বঁমরায় জগন। বঁমরায় জগিতে বঁদ্যেঁত বঁজন-

-ভায় মাহেঁই, হমৰে জকাঁ নড়কাক পিতা যেহো ঞ্ণুমণ্ডন
কাৰ্যনয়মে চপৰায়ীক নোকবী কৰেঁ চৈথ, দনু গোৰেক দৰমাহা
যেহো একবঁগাহেঁ ঞ্চি।

ঞপনা জনেঁত হিম্মতনান দনু পৰিৰাৰক ঞ্ধিক-মঁ-ঞধিক
মমৰূপতা দেখেঁই চাহেঁ ছন মূদা বাধাৰমণক পাৰখী নজৈৰ দোয়ৰ
দিম মূড়ি গেল ছেলৈন। বঁজন- -তোহৰ পৰিৰাৰ কেতেঁঠা ছহ ঞ্চা
দনকৰ পৰিৰাৰ কেতেঁঠা ছৈন?

বাধাৰমণক ভীতবিয়া মমম ছেলৈন জে বঁঠো-বঁঠী তঁ পৰিৰাৰক
ভাৰী মময়্যা ছীহে। ঞ্জক পৰিৰেশ এহেন বঁনিযেঁ গেল ঞ্চি মানে
দান-দহেঁজক, জে গমানদাৰ কিবানী-চপৰায়ীক কোন বাঁত জে
গমানদাৰ ঞ্হফমৰো জঁ চাৰিযোঠা বঁঠী পৰিৰাৰমে দেখেঁ চৈথ তঁ
ঞপন জিনগিযো ভৰিক দৰমাহামঁ ব্ৰুপৰে খচ মনমে চঠি জাগ
ছৈন, তেঁচাম জিনগী ভৰি ঞ্পন পৰিৰাৰ চনৰঁ পহাডোক বস্ফামঁ
বীহড়-দুৰ্গম ভগয়ে জাগএ। তহিনা জঁ জেৰগৰ বঁঠা বহন মানে
চাৰি- পাঁচ, ছহ-মাত তঁ চাহেঁ খেত-পথাৰ দঞ ঞ্চা কি ঞ্পন
নোকবীক দৰমাহাক মঁগ পেশন দঞএ, বঁদৰ-বঁঠেঁমে পড়নে
পৰিৰাৰ চনৰঁকেঁ দভৰ-দুৰ্গম যেহো বঁনেঁৰঁতে ঞ্চি। ঞ্পন মনক

উঠেত বিচাৰধাৰাক বেঁগকেঁ কৃষি-মুনি জকাঁ বাধাৰমণে খপনা মাথক কেশক জঠামে ঘামোষ্ট নেতেন, কিএ তঁ খখন যোমামে হিম্মতনান বেঁঠী-বিরাহক কাজে খাএন খছি। ❖❖োকক স্থিতি জে বহৌ মৃদা পৰিৱাৰক জীৱনক জে টাঁচা খছি ওকৰা পুৰৱেঁত চনৱেঁ নে জীৱন ভেন। খাকি মায়া জকাঁ পেঁচনা পুৰুখাক খা মোহ জকাঁ ঐগনা পীঠীক এক্ৰেম্ম ৱংশক ধিয়া-পুতা কেনা বহত কী খাএ-পীখৰেঁ তেকৰো পুৰৱেঁক ভাৰ হমৰে খছি।

জগ স্তৰমঁ বাধাৰমণে ৱাঁজন চনা, তগমঁ উপৰেক উপৰ মানে ভেন নিম্ন স্তৰমে হিম্মতনানক বিচাৰধাৰা খছি। খপন ধাৰাক খনুকন হিম্মতনান ৱাঁজন-

-ভায় ঘাইৱেঁ, খপন পৰিৱাৰ তঁ বুম্মন-গমল খছি মৃদা তেনা ভই কই দানকৰ মানে জিনকায়মঁ গুপ্তমৌতী হএত, পৰিৱাৰ নহি বুম্মন খছি।

বিচাৰকেঁ খাগু ৱেঁত ৱাধাৰমণে ৱাঁজনা-

-এতে কান জে গপ-ঘপ ভেন, ও গুশন-ফেম্মে গেন। দূৰক ঘফৰমঁ এনহ খছি, তহুমে কাজে এনহ খছি, তঁএ খোড়েকান নিয়মিত্ত হোগমে নগৱেঁ কৰতহ। বিরাহ কাজ নহি পৰিৱাৰক যজ ছী, তঁএ খয়খিৰমঁ গহন বিচাৰ কৰেক খছি।

বাধাৰমণক বিচাৰ হিম্মতনান বুম্মি গেন। খপন জান হনুক ৱেঁনৱেঁ পাছ নগৱেঁত ৱাঁজন-

-ভায় ঘাইৱেঁ, খনাড়ী-ধনাৰী নে এতে দূৰক ৱমক ঘফৰ জনমাৰা হোগএ। কোনো কৰ্ম ৱাঁকী নহি বহন। তেহেন ভীৰ ৱমমে চন জে বুম্মি পড়এ জান নিকৈল জাএত।

ৰাতিক দয় ৱেঁজে। খেনা-পীনা পছাগত বাধাৰমণে হিম্মতনানকেঁ

কহলখিন-

-হিম্মত, জগ কাজে এনেহ, এক হৰফী পহিনে রাঁজি জাহ।

কচহৰিয়া পীচ্ছড় নোক হিম্মতনান খ্ৰিছিএ। রাঁজনে-

-ভায় মাহেইঁ, ঞ্পন রাঁত নে একহৰফী রাঁজি জাহেইঁ, মূদা মাগয়ক
মমাদ ভিল্ল চৈন, ঘৰরানীক ফুষ্ট খ্ৰিছি, স্মৃতীশ্চাক ঞ্বনেগে খ্ৰিছি।
তঁএ একহৰফী কেনা রাঁজি মকে চ্চী।

জহিনা কোনা পোখীক রিচাৰকেঁ পোখীক শীৰ্ষকক ৰূপমে ৰাখন
জাগএ জগয়ঁ পড়নিহাৰক কান ঞ্খাখিম্য়ঁ দেখিয়ে কই চাঠ ভই
জাগএ তহিনা স্মরাগিনিযোক ঞ্খা স্মঠিতোক কান চাঠ ভেনা। কোনা
কিএ নে চাঠ হোএত, জখন দনূক রীচ পাৰিরাৰিক ময়্শ্চ ঞ্খি
তখন পৰিরাৰক মভক ময়্শ্চ নে ঞ্পন-ঞ্পন ভেনা।

ৰাধাৰমণ রাঁজনা-

-চাহে নখ-শিখ রর্ণন নিখহ ঞ্খাকি শিখ-নখক রর্ণন নিখহ, রাঁত
ৰঁৰঁৰিৰিয়ে ভেন, দনূ নিখিনিহাৰ শ্ৰেষ্ঠ স্মৃষ্টকর্তা ভেৰেঁ কেনা।
জহিনা তোহৰ রিচাৰ দঞ তহিনা রাঁজহ।

হিম্মতনান রাঁজনে-

-ভায় মাহেইঁ, জহিনা ঞ্পনা মনমে খ্ৰিছি তহিনা মাগয়োক গচ্ছা
চ্চৈ, জে ঞ্পনে রিরাহয়ঁ চাৰি দিন পহিনে মভ পৰিরাৰ ঞ্খাৰিঁ কই
মিখিনাক জে রিরাহক রৈঁহাৰ খ্ৰিছি ওগ রৈঁহাৰে ঞ্পন রৈঁঠীক
রিরাহ কৰৰঁ। যে তঁ ঞ্পনে মভ পৰিরাৰ ৰহনে নে ময়্চ ৰ ভই
মকেএ।

ওনা, চাৰি দিনক মময় ঞ্খা মিখিনাক রৈঁহাৰ, কেনা ময়্চ ৰ হএত।
ৰাধাৰমণক মনমে নাঠি ঞঁঠলৈন। কহু জে চূড়াক ধান পহিনে
তাড়নে জাগএ, পচ্ছাগত ভাড়নে জাগএ, তখন স্মখৌন জাগএ

পছাগত নে ফুশোন জাগএ, যে কেনা চাৰি দিনমে সম্বৰ খ্ৰি।
খ্দৌৰী কি রঁৰ-রঁৰী রঁনরঁমে কম মেঠেন খ্ৰি যে চাৰি দিনমে
কেনা হএত। তহুমে খ্ৰদৌৰীকেঁ স্মেয়েমে সমযক হিমারঁয়ঁ দুগযো
দিন নগৌএ আ পাঁচো দিন নগ নগৌএ যোহো রাঁত নহিয়েঁ খ্ৰি।
তেয়ঁগ ঘৰ-দুখাৰক লিখিয়া-পঢ়িয়া মানে চিত্ৰকাৰীয়ঁ শ্বভ মন্দেশ
নিখে ধৰি, যোহো খ্ৰি। তহুমে খ্ৰান কাজ ছী নহি জে একো-
দুগযোশা চিত্ৰকাৰীয়ঁ কাজ চনি যকৌএ। বিরাহ মন যজ্জ ছী।
কোহরঁৰয়ঁ ৰাজ-মিঁহায়ন তকক চিত্ৰকাৰী কৰৈক কাজ খ্ৰি। মূদা
মনকেঁ মিখিনাক দৃশ্য হশা ৰাধাৰমণ মন মিখিনাক দিমা দিয়
মোড়ৈত বিচাৰ কৰএ নগনা। মিখিনাক দৃশ্য কী? ৰএহ নে জে জে
কোনো কাজ, চাহে মাধাৰণ জীৱনয়ঁ জুড়ন দ-খ্ৰএ আ উঠকোষ্টিক
যজ্জ স্বৰূপ দ-খ্ৰএ, জেতে মনয়ঁ মখন-মখি কৰৈত কৰৰঁ ওতে ও
নীকয়ঁ নীকতম হোগতে জাগএ। যএহ ছী মিখিনাক দৰ্শনক
দৰ্পণ। জেনা কোনো ভোজ্য ৰস্ব খ্ৰি, ওকৰ উপযোগ মাধাৰণো
টংয়ঁ হোগএ আ অধিক-য়ঁ-অধিক নীক রঁনা যোহো নগ ভই
যকৌএ, গ্ৰহো রাঁত নহিয়েঁ খ্ৰি। তহিনা, খ্ৰানো-খ্ৰান জীৱনয়ঁ
জুড়ন জে কাজ খ্ৰি তহুমে নীক হেরঁ কৰত। মূদা মঁজোগ ৰহন
জে হিম্মতনান খ্ৰপন বিচাৰকেঁ, মন্মুখ ধাৰ জহিনা খ্ৰপন ধাৰাকেঁ
প্ৰাহিত ৰখিতো ধাৰক খ্ৰগন-রঁগনমে মঁহ রঁনরঁত দোমৰো
ধাৰাক ধাৰ রঁনা প্ৰাহিত কৰৈত খ্ৰাগু রঁটৌএ তহিনা হিম্মতনান
খ্ৰপন বিচাৰকেঁ যথাস্থিতিমে যমোষ্ট রাঁজন-
-ভায় মাহৈরঁ, কী কহরঁ। ব্ৰুট্টিয়াক ৰংগ-টংগ দোমৰে ছেন।
হিম্মতনানক মাগক ৰংগ-টংগ দোমৰে ছেন মনি জিজ্যমা কৰৈত
ৰাধাৰমণ রঁজনা-

-কী দোষৰে?

হিম্মতনান ৰাঁজন-

-ভাষ গ্ৰাহেঁ, ভোৰ হোওতে চৰিযাৰঁএ নগৌএ জে ৰাধাৰমণ ৰৌখ্ৰায়ঁ ভেঁষ্ট ভেনা ৰঁহুদিন ভই গেন। ৰেচাৰে কেনা বহেঁত হেতা কেনা নহি যে কনী বঁুমৰঁ। ওনা, মোৰাঁওনয়ঁ গপ-মপ্প হোওতে চৈন, মূদা তগয়ঁ মন থোড়ে ভৰেঁ চৈন।

হিম্মতনানক মূহয়ঁ মাওযক ৰাঁত মূনি ৰাধাৰমণক মন জহিনা নিছোহ দৌড়েঁত ঞ্পন মাএ নগ পাঁচনৈন তহিনা মূৰামিনীক মন যেহো ঞ্পনা মাএপৰ পাঁচনৈন। তেঁয়ং সৃষ্টিতাক মন যেহো ঞ্পন মাওযক জীৰনক ওগ ঘষ্টনাপৰ পাঁচনৈন, জখন ৰাধাৰমণ ৰিৱাহ কৰেঁমে ঞ্পন পৰিৱাৰয়ঁ ৰিদ্ৰোহ কেতৈন ঞ্ৰা ঞ্ৰখনো ৰাগী ৰঁনন চ্ৰথিএ। দেখু হে মথি দুনিয়াঁক ৰীত এক ঘৰ কানৈ এক ঘৰ গীত..। কিযো ঞ্পন জিনগীক কমাগ নৃষ্ঠাগত দেখি কনৈএ তঁ কিযো ওহী নৃষ্টনকেঁ ভোগি হঁমরৌ কৰিতে ঞ্ৰি। মমাজো তঁ মমাজ চ্ৰীহে। ঞ্ৰষ্টাৰহ ৰঁখক পছাতি নড়কীক ঞ্ৰা তগয়ঁ ঙুপৰে ঙম্বেৰক নড়কাক ৰিৱাহ কৰৰঁ তঁ তীন-চৌথাগ মমাজ মানি চনৈনমে ঞ্ৰানি নেনে চৈথ মূদা ঞ্পন স্বেচ্ছায়ঁ, ৰযস্ক ভেনা পছাতিযো, নড়কা-নড়কীক ৰিৱাহমে ঞ্পন ৰিচাৰক কোনো ম্মোত ঞ্ৰিএ নহি। গাএ-মহীংম জকাঁ খৰীদ-ৰিঁগ্ৰী ভই ৰহন ঞ্ৰি ঞ্ৰা মভ মঁহ দেখি ৰহন ঞ্ৰিএ। তহুমে যূৰা ৰৰ্গক জে খ্যাম মময়্যা চ্ৰী তগ দিম্য কিযো তকনিহাৰ নহি। ৰাহ ৰে ঞ্ৰাজুক পঢ়ন-লিখন মমাজক নৰ পীঠী। ৰিৱাহ পৰিৱাৰক ওহন মহান গৃভ্ৰ চ্ৰী জে ৰৈচাৰিক ৰূপমে ফূনয়ঁ হনেকো, ফলয়ঁ মীঠো ঞ্ৰি ঞ্ৰা ঞ্ৰমান জীৰনো ৰঁনা মকেঁএ, যে কিযো দেখিয়ে নে পেরঁ ৰহন ঞ্ৰি।

ওনা, স্মৃতিতাক চেহৰা দেখি বাধাৰমণক মন যোহো ব্যগ্ৰ ভৱে বহন
ছেলেন, মৃদা আনমাৰীমে পোখী বখনিহাৰক মনমে এতে আশা তঁ
ৰঁননে বহেই জে মময় এনাপৰ ৰা নগনাপৰ নিকানি দেখি নেৰঁ।
তঁএ বাধাৰমণে অখন বিচাৰকঁ প্ৰযুষ্টিত হোণয়ঁ ৰোকনে চনো
আ মনে-মনে আঁকি বহন চনো জে হিম্মতনান অখন মান-মৰজাদা
বখেত অখন ৰেঁঠীক বিৱাহ ঠীক কেনক আছি। মৃদা তেয়ো মনমে
একটা বিচাৰ ঘূৰিয়াগয়ে বহন ছেলেন জে অখনমেন বিৱাহকঁ
মমমেন কেনা ৰঁনৌন জাএ। অখনমেনক কাৰণে অখন নহি, কিএ
তঁ জে ৰাঁধা অখনমেন ঠাটু কেনে আছি ও মমাজকঁ বিগ্ৰহ কৰেঁকঁ
নীক বুঁমেএ...।

বাধাৰমণক মনমে ঘূৰিয়া গ্ৰহো বহন ছেন জে জখনে নড়কা-
নড়কীক জীৱনক মিনান, মানে জহিনা দৃষ্টা ধাৰ পাছয়ঁ ৰঁহেত
আৰিঁ বহন আছি, ওগ দনুক মিনান এক স্নানপৰ হএৰঁ আছি
তেঁঠাম দনু পৰাহ মানে পেছনো জিনগীক পৰাহ আ মম্মিনিত
ৰূপমে এক দিশামে ঐগনা জিনগী কেনা পৰাহিত হএত, একৰা
বুঁমৰঁ তঁ আছিএ। মৃদা অখনাকঁ ৰেঁমাৰক ৰীঠ, শ্ৰেষ্ঠ বুঁমি অখন
কোনো বিচাৰ ৰেঁঠৌৰ উপযোগ নহি কৰএ চাহি বহন চনো।
স্মৃতিতাক মূঁহক ৰাখি দেখি জহিনা বাধাৰমণক মন মখন কৰেঁত
বহেন তহিনা হিম্মতনানক মনমে যোহো ঠাৰি বহন চন, মৃদা
তেকৰা দৰা নহি হিম্মতনান ৰাঁজন-

-ৰৌখা স্মৃতিত, তোৰা মংগে নেনে অৰেঁনে স্মৃতি কহনক আছি,
মে...।

ওনা, স্মৃতিতাক মন দোমৰ দিয় মানে মমাজক ৰীতি-বিৱাজ দিয়

ওনা বহন ছেনে মৃদা হিম্মতনানক রাঁত স্নি একাএক মনকেঁ জে স্মৃতিতা মোড়ি বহন ছন ও স্মৃতিত ঠংয় নহি মড়ি মকনে জগয়ঁ ম্হয়ঁ নিকননে-

-চাচাজী, হমৰো কিছু..?

-হমৰো কিছু স্নি হিম্মতনান রাঁজন-

-এনা কিএ মড়ি ছোপি তম্মা জকাঁ স্মৃতিত রঁজে ছহ, খুনি কই রাঁজহ। ঞখন ঞপনে মভ নে একঠাম রঁয়ন ছী, কিযো ঞন থোড়ে ঞছি জে রঁজনে ঞপনে রা পৰিৱাৰেক তৌহীন হএত। পৰিৱাৰ ছী, পৰিৱাৰক মভ জনক ৱিচাৰক মমাৰেশ পৰিৱাৰমে নহি হোগত বহত তঁ এক নে এক দিন গড় ঘাঁৱ জকাঁ মড়ি কই ফুঠৰেঁ কবত, জগয়ঁ নোকমান হেৰেঁ কবত।

ওনা, স্মৃতিতাক মন তমতমাএন বহৰেঁ কৰে মৃদা মনকেঁ কেনা কাৰুঁ কএন জাএ তেকৰো ঞন্সায় থোড়-থাড় ভগয়ে গেন ছেনগ। ওনা, কাৰুঁ কৰেক জগহ ঞনগ-ঞনগ ঞছি, ৱিচাৰকেঁ ৱিচৰণ ভাৱ স্মধাৰি, ঞভাৱক পূৰ্তি ভই মকেঁএ, মৃদা প্ৰিয়াক দৌড়মে তঁ কিছু নে কিছু নোকমান, মানে তমতমাএন মনে কাজ কেনে, ওকৰ প্ৰিয়াগত ৰূপ জে ঞছি তেকৰ কিছু-নে-কিছু ঞংগ ৱনিযেঁ গেন বহেঁএ।

ওনা, ৰমে-ৰমে, স্মৃতিতাক মনমে জে তমতমী ছন, ও ধীৰে-ধীৰে থীৰ ভই বহন ছন। থীৰ হোগক কাৰণ ভেন জে হিম্মতনানক ম্হয়ঁ এক পৰিৱাৰ স্নি চুকন ছন। জখন পৰিৱাৰ ছী, পৰিৱাৰমে ৱঠায়ঁ ৱৃক্ষ ধৰি বহেঁ ছেথ, তখন মভ কিযো ৱেঁম জঁ কোনো ৱিচাৰ পৰিৱাৰক কৰেক বহত তেঁঠাম প্ৰজাতন্ত্ৰ জকাঁ ঞনুভৱী ঞা ঞনাড়ীক ৱিচাৰক মহত থোড়ে একৰংগ হএত। এক গোষ্ঠা নম্হৰ

জিন্গী ৰীতা দুনিয়াঁকৈ দেখিযো চুকল চ্ৰেথ আ ভোগিযো চুকল
ছথিএ, আ দোমৰ মানে ৰঁঠা, কম দেখনে-ভোগনে অছি, তেঁচাম
তঁ অখনে নে ৰিচাৰ কৰএ পড়েএ জে কোন ৰিচাৰক কেহেন মহত
অছি। এহনে ৰিচাৰ সৃঠিতাক মনক তমতমীকৈ নম-নমী দিয়া
ৰঁটোনক জগমঁ পিতাক ৰিচাৰ বুমৈক জিজ্ঞায়া মনমে জগি গেনগ।
নম হোগত সৃঠিতা ৰাঁজন-

-চাচাজী, অহাঁ যমাজমে ৰেঁঠী-ৰিদাগৰীক কী ৰীতি অছি?

ওনা, সৃঠিতা অখন মৌখিত ৰীতিকেঁ নজৈৰমে ৰথি ৰাঁজন ছন,
কিএ তঁ অখনা ঐঠামক পুৰান চনৈন ছন ৰিৱাহ আ দুৰাগমনক
দনু প্ৰক্ৰিয়া। অখনো কিছু অংশমে অছিএ, জে ৰিৱাহ ভেনা
পছাতিযো কন্যা নেহৰমে মানে মাতা-পিতাক ঐঠাম বহৈ চ্ৰেথ আ
নড়কা অখনো গাম আ মাসুৰোমে ৰহি যকৈএ। খাএৰ জে অছি,
যময়ক হিমারেঁ জেতে উপযোগী ছন, ওতে আজুক পৰিৱেশমে
নহিহেঁ ৰহন। যমাজো ৰঁদনল অছি, ৰাস্ততা এতে ৰঁঠি গেন অছি
জে জগ ৰিৱাহক ৰঁৰিয়াতী তীন দিন ৰহি ৰিৱাহ পক্ষতিক পূৰ্তি কৰৈ
ছনো, যে অখন ওহন ভই গেন অছি জে তীনদিনা একদিনা ভেন
আ একদিনা খাগ ভৰি ধৰিক ভেন জা ৰহন অছি।

ওনা, হিম্মতনাল ঐ ৰাতকৈ বুমৈত জে সৃঠিতাক মন অখন
মাঠিযো হজাৰমঁ ৰেঁমীক ৰফতাৰমে দৌড়েত হেতগ, হমৰা-মভ
জকাঁ ৰঁহোঠা ৰঁবদ জকাঁ পৰিৱাৰক কোন্হ নহিহেঁ ভেন হেন মূদা
জখন চাচা কহৈএ আ অখনো ৰী.এ. পাম কেনহি ছী তখন তঁ
ওহন জৱাৰঁ দিঅ পড়ত নে জে যমতূন হোগ। হিম্মতনাল ৰাঁজন-
-ৰাঁড, যমাজোক জান মহজান ৰনি ৰিকৰাল অছি, তঁএ এক
ৰেঁহাৰ চনৰঁ কঠিন অছিএ। ও তঁ মন্থক জিন্গীক স্তৰক

হিম্মাৰঁমঁ রঁদৈতে খ্ৰিষ্টি মূদা কিছু এহনো তঁ খ্ৰিষ্টিএ জে ৰত্ন রঁনি
কাঢ়িয়া বহনে খ্ৰিষ্টি। তঁএ কিছু...।

হিম্মতনানক বিচাৰ মূনি বাধাৰমণ, এতেকাল জে কনডেৰিয়ে
নজৈৰ দেখিযো বহন চনো আ কনডেৰিয়ে কানে মূনিযো বহন চনো
তেকৰা রঁদৈল যোম কেতেন। তেৰীচ মূঠিতাক নজৈৰ যোহো
পিতাপৰ পড়ন। ওনা, জখন বাধাৰমণ যোম নজৈৰ রঁনা খ্ৰাগু
তকলৈন তঁ পত্নী মূরামিনী, রেঁঠী মূঠিতা আ মিত্ৰরত হিম্মতনানকেঁ
যোহো দেখলৈন। তীন মূহাঁনী ৰম্মা জকাঁ নোকক রেঁম্মাৰক রীচ
বাধাৰমণ খ্ৰপনাকেঁ পেলৈন, তঁএ মনমে এলৈন জে কিএ নে
বিচাৰক ওহন প্ৰবাহ প্ৰবাহিত কৰী জে জহিনা কোনো ধাৰক
রাঁঠিক পানি খেত-পথাৰ, পোখৈৰ-গনাৰক পানিকেঁ মূগ কনে
রাঁঠিক ৰূপমে রঁনৰেঁত খ্ৰাগু রঁটেএ তহিনা মরঁহক বিচাৰক রাঁঠিমে
হোগ। বিচাৰ ৰাজ কৰৈক চৌৰম-মমতন সূমি দেখি বাধাৰমণ
রঁজনো-

-খখন রেঁমী পাছক বিচাৰ দিম জাগ-কে নহি খ্ৰিষ্টি, জঁ এতরৌ
বিচাৰ মমক রীচ মমগম ভই জাএ, জেতে গোৰেক রীচক
জীৰনক খ্ৰিষ্টি, মূদা যে চুচুন বুমি পড়েএ।

-চুচুন শঙ্কক মানে হিম্মতনান নীক জকাঁ নহি বুমি পেনক,
মূরামিনী দেহক চুচুন খ্ৰাগী জকাঁ চুচুন শঙ্কক মানে বুমিনী, মূদা
মূঠিতা বাধাৰমণক বিচাৰণ বিচাৰক ভাৰক শঙ্ক ৰূপমে বুমি গেল।
ওনা, শঙ্ক ভাৰমঁ জহিনা মনক এক কোণ বিঁময়ন তহিনা দোমৰ
কোণ বিহন যোহো ভেন। তগমঁ ভাবুক ভই মূঠিতা রাঁজন-

-কী চুচুন, পিতাজী?

মূঠিতাক প্ৰশ্ন মূনি জেনা হিম্মতনান খকরঁকাএন তেনা মূরামিনী

তঁ নহি ঞ্ৰকৰঁকেনী মৃদা চোঁকনী জৰুৰ, জে কী বঁমি সৃষ্টিতা এহেন
 প্ৰশ্ন উঠোনক? ওনা, ৰাধাৰমণ নজৈৰ উঠা-উঠা হিম্মতোনানপৰ
 দৈথ ঞ্ৰা স্মৰামিনীযোঁপৰ, কিএ তঁ হিনকা মনমে উঠি ৰহন ছেলৈন
 জে জাৰেঁ কিযো ঞ্ৰপন ৰিচাৰ ঞ্ৰপনা মূহ্যমঁ নহি নিকানত তাৰেঁ
 ওকৰ পেঠক ৰাঁত প্ৰৱাহিত কেনা হএত। মৃদা তগ্যমঁ পহিন্বকে
 ঞ্ৰৰম্মামে স্মৰামিনিযোক ঞ্ৰা হিম্মতোনানক মন ওমৰাএন ছন,
 জগ্যমঁ দনুক মন ঞ্ৰপন ওমৰী য়োমৰৰেঁমে নাগন ছনগ। তঁএ
 ৰিচৰিত মনকেঁ মনক মোনিযেঁমে উগেত-ডুমৈত দেখি ৰাধাৰমণক
 মনমে উঠলৈন জে নীক হএত, ৰৈৱাহিক জীৱনক মহত বঁমৈনে
 ৰিৱাহ কী ছী, পহিনে তগ দিম ৰঁঠী। ৰঁজনো- -ৰাঁউ সৃষ্টিত, ঞ্ৰামক
 স্ম-ঞাদ কেহেন হোগএ, ওগমে পকন গৃদা ৰা ৰমক কী স্ম-ঞাদ ঞ্ৰা
 গুণ ঞ্ৰিছি, উমহাএন-ঞ্ৰধপক্কক কী ঞ্ৰিছি ঞ্ৰা কাঁচক কী ঞ্ৰিছি।
 কাঁচোমে থিত্তো কাঁচ ঞ্ৰিছি ঞ্ৰা ঞ্ৰধথিত্তো ঞ্ৰিছি ঞ্ৰা জ্ঞ-ঞাএনো তঁ
 ঞ্ৰিছিএ। তঁএ নীক হএত জে জহিনা তোৰামে বঁমৈক জে জিজ্ঞামা
 ছহ, ওগ জিজ্ঞামা পাছ কোনো ৰিচাৰ ৰিচৰণ মনমে কৰেঁএ, জগ
 ঞ্ৰাধাৰপৰ প্ৰশ্ন উঠেঁএ তঁএ ভাঁগ-ৰঁথুঞা জে বঁমৈত দ্ৰ-ঞ য়ে ৰাঁজহ।
 হমৰা নগ নগ ৰঁজৰঁহ তঁ দনিযাঁক ৰীচ কেনা ৰাঁজি পেৰঁহ।
 এক তঁ নৰয়ান সৃষ্টিতা, তদুমে কৌনেজক মংগী মৰঁহক ৰীচ ৰঁজন্তা
 সৃষ্টিতা, মাতা-পিতাক ৰীচ সৃষ্টিতা, এক পৰিৱাৰমঁ দোমৰ পৰিৱাৰক
 ৰীচ সৃষ্টিতা, উমেৰক হিম্মাৰঁমঁ মভমঁ কম সৃষ্টিতা, ৰাঁজন-
 -ৰাঁবুঁজী, এক তঁ হমৰ উমেৰে কী ঞ্ৰিছি জে কেতে দেখনোঁ হেন,
 মৃদা জএহ দেখনোঁ হেন তগমে কিছু-কিছু মমৰুপতো ঞ্ৰিছি ঞ্ৰা
 কিছু-কিছু ৰিমমতো তঁ ঞ্ৰিছিএ।

সৃষ্টিতাক ৰিচাৰ স্মনি ৰাধাৰমণ পঞ্জী দিম দেখএ নগনা জে

পৰিৱাৰমে ৰঁঠামঁ উপৰ মাএ আ মাএমঁ উপৰ নে পিতা হোগ ছেথ, জঁ যে নহি হএত তঁ পৰিৱাৰমে খাধি ৰঁনৈক মম্বাৰনা ৰঁনিযেঁ জাগএ। এহনো তঁ মম্বৰ খ্ৰিএ জে পিতাক ৰিচাৰক পছাগত মাএ অখন ৰিপৰীত ৰিচাৰ দৈথ, তখন? দুনিয়াক মভ কথুক দু ৰূপ খ্ৰিএ এক অম্বাৰ পক্ষ খ্ৰিএ দোমৰ গজোত পক্ষ। অম্বাৰো গজোত ৰঁনৈএ আ গজোতো অম্বাৰ নগ ৰঁনৈএ যোহো নহিয়েঁ কহন জা মকেএ...। ৰাধাৰমণ ৰঁজনো-

-ৰাঁও স্মৃতিত, পক্ষতক হিমারঁমঁ ৰিৱাহ অখন-অখন স্মৃতিধানুকুন পৰিৱেশক হিমারেঁ চনিয়ে বহন খ্ৰিএ। তহী ৰীচ নীক-ৰেঁজাএ যোহো খ্ৰিএ। মূদা ৰেঁহাৰিক ৰূপমে জে ৰিম্মতাক ৰিকৰানতা মানে জীৱনক ৰীচ ৰাঁধাক খাধি, ৰঁনি বহন খ্ৰিএ, ও তঁ জেকৰ মম্মা ছিএ, মূন কৰ্তা ৰএহ ভেন। তঁএ ওকৰা গ্ৰ ৰাঁত ৰুঁমৈক ছে জে জখন হম অঁঠাৰহ ৰঁখমঁ উপৰ ভই গেনোঁ তখন অখন জিনগী কেনা চনত যোহো ৰুঁমৈক অৰগেত তঁ অখনে নে ৰঁনৰঁএ পড়ত। পিতাক ৰিচাৰ মনি স্মৃতিতা চকোনা হোগত চাক দিম উনৈষ্ট-উনৈষ্ট দেখেত ৰাঁজন- -অগৰ, নড়কী অখন জীৱনক নিৰ্ণয় স্মৰ্য কৰে তঁ পিতাকেঁ কোনো কনেশ হেঁ চাহী?

ৰাধাৰমণ-

-নহি! নহি হেঁ চাহী। মূদা অম্বাৰী মাতা-পিতাক ৰিম্মায়ক মংগ জঁ মম্বক্ষ ৰঁনএ। ঐমঁ অগু অখন নহি। কিএ তঁ হিম্মতনান যোহো যজ্জক দৌড়মে অএন খ্ৰিএ অখনো নে মতৰোক খ্ৰিএ জে কান্হি দিনক চুপ্ঠী যোহো কৰএ পড়ত।

ৰঁমক যাত্ৰাক থাকন হিম্মতনান বহৰেঁ কৰএ তঁএ কখনো ভগু-অএনমে

-হুঁ তঁ রাঁজি দিঞ্ৰএ মৃদা স্ননএ নহি। মৃদা স্নরাগিনী ঞ্ৰপন মাগক
সংগ ঞ্ৰপন সৃঠিতাকৈঁ একধাৰা ধাৰমে দেখি বহন ছেলী।

(সেমাগু)

ঞ্ৰপন মংত্র্য editorial.staff.videha@gmail.com পর
পঠাড।

জগদীশ প্রমাদ মণ্ডল

ধ্বংসন্য নোক

ৰাতিমে একটা ঘণ্টা ভেন, জগ কাৰণে ভোৰেয় নোকক বীচ
চুনবুঁনী শ্বৰ ভেন। জে কোনো ৰূপমে-নে-জে স্নে ও কোনো-
অপ্নন পক্ষ ৰাখি পক্ষপাতী ৰঁনএ নগন। জেঠ মায়মে জহিনা
কোনো মাত স্নখাএন ধাৰমে ৰাঁটি খাৰিঁ মাছক খমাৰ নগৰেঁএ,
তহিনা গামমে ভেন। গামক অধিকাংশ নোক ঘণ্টামে মাম্মিনিত
ভগয়ে গেনা। কেতো পাঁচটা দমটা পুৰখ একচাম ৰেঁম তঁ কেতো
পাঁচটা দমটা মৌগী একচাম ৰেঁম ঘণ্টাক মামীক্ষা কৰএ নগনেঁখ।
তহিনা কেতো মৌগী পুৰখ মিল্লৰ ভই নিৰাকৰণমে নাগন তঁ-
। অপনে দৰৰঁজাপৰ ৰেঁম হিঁএৰঁতে...নেংৰা মেহো-কেতো নুনহা
বহী কি জে চাহ পীৰেঁনে কোন চৌক দিয় জাএৰঁ নীক হএত।
এঁচাম চাহ পীৰেঁক ৰঁহানাৰ্যঁ গামক মমাচাৰ জানৰঁ খছি। গামমে
দম চৌবাহা ৰঁনিযেঁ গেন খছি। গামক-পাঁচ দোকানক চৌক-
নোকমে জে জেহেন শিকাৰী মে তেহেন মমাচাৰ একত্রিত কৰিতে
-ছেখ। কহৰঁ জে মমাচাৰ তঁ মমাচাৰ ছী জে কোনো চৌক
.ৰঁদন কী হএত-চৌবাহাক কিএ নে হোড তগমে ফেড়? হেৰেঁ
কৰেঁএ, কিএক তঁ খনেকো ৰূপমে প্ৰমুখ ৰূপমঁ কোনো ঘণ্টাক

তিন ৰূপ চৌক চৌবাহাপৰ খৱেঁএ। এক চৌকক ৰূপ ঘণ্টনাক-
পঞ্চমে হোগএ তঁ দোমৰ চৌকক ৰূপক আৱাজ ৰিপঞ্চমে হোগতে
জ্বনন যোহো হোগতে-খছি। তহিনা তেয়ৰ চৌকক ৰিচাৰ মিনন
খছি। মানে, কী গলতী আ কী মহী।

পল্লী চাহ নেনে দৰৰজ্ঞাপৰ পদাঁচৰেঁ কেনীহ কি বস্তাপৰ
ভোগীনানকেঁ খৱেঁত দেখনিএ। মনমে ঠহৈক গেল জে হানক মন্ত
মমাচাৰক ভাঁজ নীক জকাঁ লগি জাএত। ওনা, ভোগীনানক
ৱেঁৰহাৰ অপনা মংগ কহিযো অধনা নহি ৰহন খছি, জেনা নোকক
মুহমঁ মনে ছী। তেৰৰ কাৰণো খছি জে অগ্নন জীৱনক অমাৰে-
পমাৰ কম খছি, তঁএ ৱেঁমী নোকক খগতা নহিয়েঁ হোগএ জগমঁ
নোককেঁ ঠহৈক খৱমৰ ভেষ্ঠত। মূদা এতে তঁ কানমঁ মনৱেঁ কৰে
ছী জে গামমে ভোগীনান মন ধৰফল্লা নোক দোমৰ নহি খছি।
কী ধৰফল্লা খছি আ নোক কী ধৰফল্লা বুঁমে ছৈথ যে তঁ গামক
মাড়ে পাঁচ হজাৰ নোকক মন জনতেন মূদা অপনা মনমে যে মন্ত
কিছু নে খছি। নোকো তঁ নোক ছীহে, কেতৌ কোনো ঘণ্টনাক জঁ
পঞ্চকাৰ হোগ ছৈথ তঁ মুল্লৰ মূড়ৌন শৰ্দ্ধমে ৱঁজৈ ছৈথ আ কেতৌ-
খাএৰ জে ছৈথ, ও গাম মমাজক-অগ্নন গাম-গামক নোক অগ্নন-
ৱাঁত বুঁমতা।

ভোগীনানকেঁ দেখি পল্লীকেঁ কহনয়েঁন এক গিনাম চাহ আৰো" -
"নেনে আভ।

চাহ আনএ পল্লী আঁগন দিম ৱঁড়নী আ অপনে ভোগীনান দিম
দেখেঁত ৱঁজনেঁভোগীনান" -, হুঁ ৱঁদত দিন জীৱঁহ।"

জহিনা কোনো বচনাকাৰক ৰচিত ৰিচাৰ ৱেঁৰ ৱেঁৰ দোমৰাক মুহমঁ-

নিকলনে আয়ুমে বৃষ্টি হোগ ঙৈন তহিনা ঠিকিয়াকই ভোগীনানকেঁ দেখি রাঁজন ছেনোঁ। মূদা ভোগীনান তঁ ভোগীএনান ছী, কখন ভোগীনান রঁনন বহত আ কখন জোগীনান রঁনি জাএত, তেবৰো কোনো ঠেকান নহিয়েঁ ঞ্ছি। জহিনা রঁজনোঁ.. তহিনা ঠোৰাহি ঙ্মোগী জকাঁ, মানে রঁশ্ব মোচনে রিচাৰনে কোনো-প্ৰশ্নক ঙ্ভৰ দগৰাঁনী, জিনকা দোমৰ ৰূপমে ঠোৰেপৰ রঁৰী পকৰেঁৱানী য়েহো কহন জাগ ঙৈন, তহিনা ভোগীনান রাঁজন - কাকা", ঞ্হাঁ মরঁহক আয়ীৰবাদয়ঁ নে জীৰোঁ কৰেঁ ছী আ জীৰোঁ কবৰাঁ।"

তৈৰীচ পল্লেখোঁ চাহ নেনে ঞ্ংগনয়ঁ পনঁঠনী আ ভোগীনান য়েহো দবৰঁজ্জাপৰ ঞ্খাৰিঁ ৰেঁমন। পল্লেখোঁকৈঁ বৌত্ৰকা ঘণ্টনাক ভনক নাগি গেল বহৈন। ঞ্ংগনে রাঁহৰেকান মনমোহনৱানী ভৌজী কনফুয়কী কহি দেনে ছেনখিন জে কেতৌ রাঁজৰঁ নহি। তঁএ পল্লেখী হমৰোয়ঁ ছিপাগয়ে কই বখনে ছেনী। রঁজনী নহি। পতি পল্লেখীক ৰীচ য়েহো- রিঁচৌনিয়া প্ৰনন ঞ্ছিএ। জহিনা কাবোৰাঁৰ কৰেঁত এজেন্ঠ মন্ত কৰেঁএ। মূৰ্ধগ ঞ্ৰীগণকেঁ পোন্হা ৰঁজৈএ জে পাগ কোঁড়ীক-মামনা ছী, কেতৌ রাঁজৰঁ নহি, আ কনতোৰীমে ৰাখন গহনা- জেঁৰঁৰ ঠকি নগএ।

পল্লেখীক হাথমে চাহ দেখিতে ভোগীনান রাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰঁ, ভবি ৰাতি জগনে ছী।"

জহিনা ভোগীনান রাঁজন তহিনা ঞ্খপনো ৰঁজনোঁ-

"চাহ পীৰঁ নএহ, নীনক ভক ষ্টুটি জেতহ। তখন গাম-ঘৰক গপ-

"মগ্ন কবৰাঁ।

ওনা, ঞ্খনকা নগমে ভোগীনান জেহেন মৰপষ্ট মঁহ খোনেএ তেনা

অপনা নগমে নহি খোলেএ মৃদা ঘৰপষ্ট তোনক রঁজৌনিহাৰক হাথ জহিনা কখনোকখনো রঁহৈক জাগ ছে-, তহিনা ঘৰপষ্ট রঁজনিহাৰক মূহ য়েহো রঁহৈক জেৰেঁ কৰে ছগা। -ভোগীনান রাঁজন..

"ভায় মাহেঁৰেঁ, গাম ঘৰক গপ অথাহ অছি। কেকৰ মজান ছী জে-
"ঘৰক থাহ পৌতা।-গাম

ভোগীনানক বিচাৰ কিছু মোহঁতগৰ য়েহো নগন আ কিছু
অনমোহঁতগৰ য়েহো নগৰেঁ কএন। পুছনিএই-

"যে কী ভোগী?"

আদৰপূৰক কিনকোয়ঁ কোনো বিচাৰ পুছনাপৰ জহিনা মান-
অপমানক বিচাৰ মনমে জগিয়ে জাগ ছেন, তহিনা ভোগীনানকেঁ
য়েহো ভেন। তেঁৰীঠ গিনায়ক আধায়ঁ রেঁমী চাহ পীৰেঁ নেনে ছন।
ভোগীনান রাঁজনভায় মাহেঁৰেঁ" -, অখন গামমে একটা নৰ ঘষ্টনা
ঘটি গেন অছি, তঁএ গামক জড়িক চঠ অখন নগ কবৰেঁ। মৃদা
য়ঁক্ষেপমে তঁ এতে কহিয়ে দেঁ জে কোনো গামমে কেতে বঁগক
মাটি অছি, কেতে বঁগক পানি অছি, কেতে বঁগক গাছ বিঁবীছক-
পানিক ঔপ-য়ঁগ অল্পজোঁৰাৰী- আ ঔপজৌনিহাৰো কেতে বঁগক
ছেথ যে থাহ নগাএৰেঁ অমান থোড়ে অছি"!.
ভোগীনানক তথ্যপূৰ্ণ বিচাৰ অপনো মনমে চহকন। চহৈকতে
রঁজনোঁ-

"অখন পুৰনা গপ যপ্প ছোড়হ। হানক জে হানত অছি তেতৰেঁ-

"গপ কবহ।

ভোগীনান রাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰেঁ, কানহিমঁ আগ ধৰিক জে ঘষ্টনা অছি অখন তেতৰেঁ
কহেঁ ছী।"

অপনো নীক ঝুমি পড়ল। খনেৰে খৰ্চাৰহো পুৰাণক চাৰি লাখ মন্ত্ৰশোক পঢ়ে পাছ জে অগ্নন অম্বী রঁখক উমেৰ খপা নেৰঁ আ পাএৰঁ কিছু নে, তগয়ঁ নীক নে জে বেদক একে লাখ মন্ত্ৰকেঁ জপেত পাঁচ লাখ মন্ত্ৰক ভোগ ভোগি নেৰঁ। তেৰৰ মানে গ্ৰ নগ ঝুমৰঁ জে বেদক মন্ত্ৰ মন্থকক বৃষ্টি বিকায়ক মংগ্যংগ- চনৰোঁ কৰেএ, নিৰম্বোঁতো অচ্চি আ পেচনাকেঁ ছোড়িতো তঁ অচ্চিএ। -ৰঁজনোঁ..

"অপনা জে নীক ঝুমি পড়হ, মএহ বাঁজহ।"

অপন দশা-দিশা ব্যক্ত কৰেত ভোগীনান বাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰঁ, কী কহৰঁ। দিনৰাতি জগ মমাজক পাছ-, মানে গামক মমাজক পাছ, মময় খপৰেঁ ছী মএহ মমাজ ধৰফল্লা নোক ঝুমোঁএ।"

-ধৰফল্লা শঙ্ক তঁ রঁদাত দিনমঁ মনেত আৰিঁ বহন ছী মূদা গুনোঁ কহিয়ো নে, তঁএ ধৰফল্লাক বাস্তৱিক ৰূপ অখন তক নহিয়েঁ ঝুমিমে আৰিঁ মকন অচ্চি। রঁজনোঁকী ধৰফল্লা ভোগী" -?"

ভোগীনান বাঁজনভায় মাহেঁৰঁ" -, পাণিনি ব্যাকৰণ তঁ নহি পড়নে ছী জে ঞ্চিক আধাৰপৰ বাঁজৰঁ, মূদা গামক নোক জেনা বেঁহাৰমে বেঁজে ছেথ তেনা কহে ছী।"

ৰঁজনোঁ-

"হঁ, মএহ কহহ?"

ভোগীনান বাঁজন-

"ধৰফল্লা নোকক মানে ভেন জে জহিনা মমাজমে কিছু এহেন নোক হোগ ছেথ জে মামাজিক বঁকনক বাস্তাক বিচাৰকেঁ নহি মানি, মীমাক উলংঘন কৰে ছেথ তহিনা খেতক আড়ি ধৰকেঁ- মৰহদকেঁ নহি মানি গুদিক ২ ঠপেঁৰনা-মানে খেতক মীমামেহো

ছেথ, বএহ নে ভেনা ধৰফল্লা নোক।"

ভোগীনানক বিচাৰ মনমে নীক জকাঁ জঁচন কি নহি যে ধড়ফড়মে
বিচাৰ নহি কই যকনোঁ মৃদা এতে তঁ মৃহমঁ নিকৈনিয়ে গেন-
"হঁ, যে তঁ মএহ নে ভেনা।"

যমৰ্থন পেৰঁ ঋকি মনক ঔদরেগমে ভোগীনান রাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰঁ, ঋখন বীতন দিনক ঘষ্টনাকেঁ বীৰ্তমান নহি বীতন
মৰন মানি ছোড়ি দগ ছী, কোন্দ্কা জে দিন বাতিক ঋছি-
"তেতৰেঁ কহেঁ ছী।

ভোগীনানক বিচাৰ ঋপনো নীক বুমি পড়ন। বঁজনোঁ-

"কোন্দ্কা কে দিনপৰ নে ঔমুকাকা দিন চাঢ় হএত, তঁএ কন্দ্কা কে
ভৰিক কহহ।"

ভোগীনানক মন মানি গেন জে বেঁমী পেছনা-দিনক ঐগনা-

বেঁমী হোগএ মৃদা ষ্টকামে তঁ যে-বিচাৰমে নে কমনগ হএত।
ভোগীনান রাঁজনভায় মাহেঁৰঁ" -, কানহি দৃষ্টা ঘষ্টনা ভেন, দিনক
ঘষ্টনা বেঁকতীগত বপক ছন তঁএ গ্ৰ পাছ কে কহৰঁ মৃদা-
বঁতকেঁ বঁতংগৰ হোগমঁ বোকেত বঁজনোঁ-

"হঁ, মএহ কহহ।"

ভোগীনান রাঁজন-

"গামমমাজমে ঋগয়ে নহি-, যভ দিনমঁ ঔপদ্রী তত্ত্বৰ বহন ঋছি
যে তঁ বুমিতে ছী, ঋ গ্ৰাহো তঁ বুমিতে ছী জে ঋপ্নন গাম কিমানক
গাম ছী।"

বিঁঠেমে বঁজা গেন-

"হঁ, যে তঁ ছীহে"!.
.

ভোগীনান ৰাঁজন-

"উপদ্রৱী তত্ত্বৰ ঞ্বেকো ৰংক ঞ্ছি।"

ঞখন তক ঞ্খনে মাঁঠেপথাৰমে হোৱাএ-পাড়াক উপদ্রৱ জে খেত-,
তেতৰেঁকে উপদ্রৱ ৰুঁমে স্তী মৃদা ভোগীনান ঞ্বেকো ৰংক কহৈএ,
তঁএ জিজ্ঞামা জগৰেঁ কএন। প্ৰচলিএ-

"মে কেনা ভোগী?"

ভোগীনান ৰাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰেঁ, মোনহঞনা উপদ্রৱে দৃঞনা ভগৱানক স্তৈন,
ৰাঁকীমে দ্যঞনা নোকক ঞ্ছি ঞ্চা চাৰিঞনা কীষ্ট-ম্-পতংগ-
"জানৱৰ ধৰিক ঞ্ছি।

ভোগীনানক ৰিচাৰ মনি মনে মন ৰিচাৰএ নগনোঁ তঁ ৰুঁমি পড়এ-
"কনী ৰিক্কা কহে ভোগী ৰাঁজহ।"

জেনা কোনো গম্ভীৰ ৰিষয়কেঁ চিন্তক গ্ৰমান্য়মাৰ ৰ্যাখ্যা কৰে স্তৈখ
তহিনা ভোগীনান ৰাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰেঁ, ভগৱানক দোখ দৃঞনা গ্ৰ স্তৈন জে কহিয়ো কাল
নমহৰ স্তুমকম কহে দগ স্তৈখ তঁ কহিয়ো মেঘ ফাৰি ৰেঁমী ৰঁৰখা
দগ স্তৈখ, কহিয়ো শীতক মামমে শীতনৰীএ কহে দগ স্তৈখ।"

ভোগীনানক ৰিচাৰ মনমে চহকন। চহৈকতে ৰঁজনোঁ-

"হঁ মে তঁ কগয়ে দগ স্তৈখ।"

শতৰঁজক গোষ্ঠী জকাঁ ভোগীনানকেঁ জেনা মহ ভেষ্টন তহিনা
ৰাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰেঁ, উপদ্রৱী ৰহিতো ভগৱান গমানদাৰ তঁ স্তিখিএ। তঁএ
ঞপন গমান ৰঁচৰেঁত কোনো কাজ কৰে স্তৈখ। নোক জকাঁ নে

ৰাতিকে চোৰাকই কেবৰো ঘৰক রৌমে- ৰু চোৰেঁ চৈথ খা নে
কেবৰো খেতমে নগন জজাতে কাষ্টে চৈথা।"

ভোগীনাৰক ৰিচাৰ স্মনি মনমে হঁমিযো নাগি ৰহন চন জে জগ
ভোগীনাৰকেঁ মমাজক নোক ধৰফল্লা বঁমৈ চৈথ, মানে জেকৰা
খপ্নন কোনো ঠেকান নে চৈ, মএহ ভগৱানকেঁ কৰ্চঘৰামে ঠাঢ়
কই দোখ-নিৰদোখ দেখা ৰহন খ্ৰিচি। ৰঁজনোঁ-

"ভোগী, ভগৱানক নীনা খপৰমপাৰ ভেনে, তঁএ দানকৰ গপ
ছোড়হ।"

ভোগীনাৰক ৰৌখাগত মনমে জেনা ভগৰাম ভেন, তহিনা ৰাঁজন-
"ভায় মাহেঁৰঁ, পেছনা ভপদৱক চৰ্চ খখন নগ কৰেঁ কিএক তঁ
ও ৰীতন দিনক ৰীতন মমাজক ৰিষয় ভেন। খখন খখুনকা
স্নন। খাগ খপনে গামঠা মে নহি, গাম গামমে পোম্বুও মগৰ খা-
ৰোঁনেযো মগৰক ৰঁঢ়ৱাৰি ভেনে কিমান মভকেঁ নমহৰ পৰেশানীক
মুকাৰঁনা কৰএ পড়ি ৰহন চৈন।"

ভোগীনাৰক ৰিচাৰ স্মনি খপনো মনমে খন্মমানমঁ ঠহকন জে
ভৰিমক ৰৌত্ৰকো ঘষ্টনা এহনে মন খ্ৰিচি। কী" -ৰঁজনোঁ..
পৰেশানী ভোগী?"

ভোগীনাৰ ৰাঁজন-

"ৰাতিমে এগাৰহষ্টা মগৰ কোৱী খেতমে পড়নে ৰহি গেন।"

বঁমল ৰহেঁত তখন নে, যে তঁ বঁমল চন নহি। পুছনিঐ-

"কী পড়নে ৰহি গেন?"

ভোগীনাৰ ৰাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰঁ, গম্বীৰ মঁকষ্ট, গম্বীৰ ৰিষয় ৰঁনি গাম মমাজমে ঠাঢ়-
ভই গেন খ্ৰিচি। খামকই কিমানক মঁগ তঁ খাৰো গম্বীৰ স্মিতি

ৰঁজনৌ-

"যে এহেন ম'কষ্ট, মানে নে বঁমনৌ জে কেনা ভেন ঞ্ছি?"

ভোগীনান ৰাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰঁ, মময় এহেন মোড়পৰ ঞ্ছিঁ গেন ঞ্ছি জে নোক মনেমন কেঁকিয়া বহন ঞ্ছি-, ম্বদা উৰে মঁহ খোনি কিযো ৰাঁজি নহি পেরঁ বহন ঞ্ছি।"

ভোগীনানক ৰিচাৰ ম্বনি মনমে ভেন জঁ ভোগীনানকেঁ মহ দৈত দোহৰাক ২ পুছৰঁ তঁ গপ মগ্নক ফেত্রে ৰঁদৈন জাএত। তঁএ পেছনা-
-ৰিচাৰকেঁ জগৰেঁত ৰঁজনৌ

"ভোগী, ঞ্ছখন দোমৰ মগ্ন শ্বক-তেমৰ ৰিচাৰ ছোড়হ। জে গপ-
কেনে ছেলৌ, ৰঁম তেতৰেঁক ৰিচাৰ কৰহ।"

ভোগীনান ৰাঁজন-

"ভায় মাহেঁৰঁ, কোন্সাকা কাজক চিন্তাক যোগমঁ ৰাতিমে নীন নহি ভেন, তঁএ তৰগৰে ৰিঁছান ছোড়ি ঠহনএ নগনৌ। দছিনৱাৰি ঠোনক মকশ্বদন কাকা চৌৰাহাপৰ ভেঁশনা। ৰএহ কহনৈন জে খেত মাড়ী ধৰিমে মগ্নৰক তেতে ঔপদ্র ৰঁঠি গেন-পথাৰমঁ ৰাঁড়ী-
ঞ্ছি জে কিমানী জীৱনে মৰি বহন ঞ্ছি। তঁএ এহেন পৰিস্থিতিমে জঁ ঞ্ছগ্নন ৰক্ষা ঞ্ছপনে নগ কৰৰঁ, তখন জীৱন কেনা ৰঁচতা কোৱীকেঁ নাশ কৰে দ্বাৰে ৰক্ষার্থ জহৰ ছীষ্ট দৈনৈ। ম্বতনী ৰাতিমে মগ্নৰ খাগতে এগাৰহো-মভ ঞ্ছিঁ খাএ নগন। খাগতে-
"ষ্টা মগ্নৰ খেতেমে ম্বতন ঞ্ছি।

ৰঁজনৌ-

"জে মমাচাৰ ম্বনৈনে ঞ্ছখন তক মন খোজি বহন ছন যে ভেঁশ

গেন। আৰু ঋগ্নন মমাচাৰ কহহ?"

ভোগীনান ৰাজনভায় মাহেঁৰ" -, গামোক নোক জনেএ আ আৰু
তঁ জনিতে ছী জে গীত ভজন গৰেঁম নীক হমৰ মন চেঁকৌতী-
কৰেঁমে নগেঁএ, তঁএ ঋখন তক তোনক ৰঁজাএৰঁ ছোড়ি দোমৰ
মাজ ৰাঁজপৰ হাথ নহি দেনোঁ ঋছি। মহীনা দিনমঁ ৰেডিযো-
ম্প্ৰেশনমঁ প্ৰচাৰ হোগতআৰু বহন ঋছি জে চেঁকা ৰঁজৌনিহাৰক
ৰঁহালী হএত।"

ঋপনো ৰেডিযোমে মহীনা দিনমঁ মুনিতে আৰিঁ বহন ছী জে তোনক
ৰঁজৌনিহাৰক ৰঁহালী ৰেডিযো ম্প্ৰেশনমে হএত। তঁএ ৰঁজনোঁ-
"কৌন্কে দিন নে ৰঁহালীক ছন, যে কী ভেন?"

ভোগীনান ৰাজন-

"কী হএত, দেৱক কপাৰ"।

ভোগীনানক ৰিচাৰ কোনো ভাঁজেপৰ নে চড়ন। জিজ্যামা কৰেঁত
ৰঁজনোঁ-

"কনী ফৰিছা কই কহহ।"

ভোগীনানক আশাপৰ জেনা পানি হেৰা গেন হোগ তহিনা ত্ৰবেঁচ
কই ৰাঁজনভায় মাহেঁৰ" -, ৰেডিযো ম্প্ৰেশনমে মঁহ দেখ মঁগৰাঁ
পৰমল জাগএ। ঋগ্নন মঁহ ওহন থোড়ে ঋছি জে মঁগৰাঁ ভেঁশত।"

ওনা, ভোগীনানক চৰিগ্ৰমঁ, ৰেঁকতীগত আচৰণমঁ ফুৰ্গ জৰৰ ছী,
কিএক তঁ কোনো চেঁকনগৰ কৰ্মক নোক নহি ঋছি, মূদা এতে
তঁ গ্ৰণ ছগহে জে মামাজিক কোনো কাজ কিএ নে ন্ধা,
ভোগীনানক ভাগীদাৰী ওগমে ৰহিতে ছে। ওনা, জীৱন মভক
ঋগ্ননঋগ্নন ছী-, জে আগু ৰঁঠি, ৰিকমিত হোগত মমাজিক জীৱনমে
প্ৰৱেশ কৰেঁএ, মূদা ৰঁনন ৰঁনাএন জে ঋখন তকক মমাজ ঋছি-

ওহো স্বাক্ষৰপিয়া ভগয়েগেনে ঞ্চি। -ৰঁজনৌ..

"কী মূহ দেখি মূঁগৰাঁ, ভোগী?"

ভোগীনাতে স্বাক্ষৰ-

"অপনে গম্বেয়া নোক ঞ্চী। অপনা মৰঁহক মমাজমে ফগুও নে শাস্ত্ৰীয় উত্ৰেৰ ঞ্চী। ওগ উত্ৰেৰকঁ মনৰেঁমে মহীনা দিন মমাজমে জোগিৰা ফগুঞ্চা চনিত্তে ঞ্চি ঞ্চা ঠৈতাৰৰ শ্ৰু কৰেঁত বিমৰ্জন-
"হোগএ।

অখন তকক দেখন বেঁহাৰ মমাজক ঞ্চিএ। মোমাম-োমী
কেনা নঠৰঁ ।

ৰঁজনৌ-

"হঁ, যে তঁ ঞ্চিএ।"

ভোগীনাতেকঁ জেনা অগ্নন গুণ গৌবরাগ্নিত কেনক তহীনা স্বাক্ষৰ-
"ভায় মাহেঁৰঁ, অপনা মভক মমাজক শাস্ত্ৰীয় ধন, বেডিযো
ম্ৰেঁশনক শাস্ত্ৰীয় ধন থোড়ে ঞ্চী। গন্ঠবনুমে বাগ তোড়ী ধনমে
তোনক স্বাক্ষৰএ কহনক। তহীমে ঞ্চঁনী ভই গেনা।"

ওনা, ভোগীনাতেক বিচাৰ মনি মনেমন হঁমিযো নগৌ ঞ্চন-, মূদা
কেকৰো চুকপৰ জঁ হঁমি দেৰঁ তঁ ও অচুক ভগয়ে জাগএ, তঁএ কিছু
নে স্বাক্ষৰৌ।

কনীকান বহি ভোগীনাতে স্বাক্ষৰভায় মাহেঁৰঁ" -, মংগে মংগ দনু-
"পানি নগা ঞ্চাৰী।-ভাঁগ চলু একৰেঁৰ গামোক হৰা

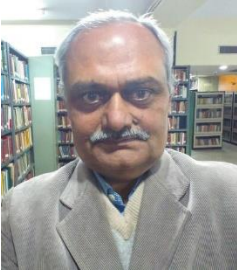
অপনো মন ভেন জে একৰেঁৰ ঞ্চহৈনে ঞ্চাৰী মূদা ভোগীনাতেক মংগ
শ্ৰনৰঁ, মন নগ মাননক। স্বাক্ষৰৌ-

"ভোগী, শ্ৰনৈক মন অপনো হোগএ মূদা একশ্ঠা কাজ তেহেন

ৰঁনবফাঁম নগা দেনে ঞ্চি জে মনে বেঁঠেন ঞ্চি, কী ঠহনেৰাঁ।"

ঞপন মন্তৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাঙ।

২.১৪.বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্র-ৰঁদনি বহনে ঞ্চি মভকিচ্ছ (উপন্যাস)-
ধাৰাৰাহিক

বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্র

ৰঁদনি বহনে ঞ্চি মভকিচ্ছ (উপন্যাস)- ধাৰাৰাহিক

খণ্ড ১৩-২০

ৰঁদনি বহনে ঞ্চি মভকিচ্ছ

16

হমৰামভক মমযমে বাজাপুৰমে হাগ গ্যকুন বহৈক ।
ওহিমে নগপামক বিদ্যার্থীমভ মৌষ্টিক ধৰি পঠৈত ছনে । গনাকাক
মাননে গ্যকুন ছনে ও । গ্যকুনক প্রধানাধ্যাপককেঁ বাঞ্ছপতি

পুৰস্কাৰ ভেটন বহনি । ওহি গ্যকুনকেঁ চমকাৰঁএমে দানকৰ
 জৰঁবদন্ত যোগদান ছন । ওহি গ্যকুনক কতেকো বিদ্বাৰ্থীমভ
 একমঁ এক পদ ধৰি পঁচন
 ছনাহ। মনাহকাৰ, অধিকাৰী, অন্নিয়ঁতা, ডাক্টৰ, বঁনি গনাকামে
 নাম কেনে ছনাহ। ওহী গ্যকুনমে হম, মঁদীপ আ শক্তিনাথ
 আৰ্চমামে নাম নিখওনে বহী । তকৰ বঁদ মৌষ্টিক ধৰি হমমভ
 মঁগে-মঁগে পঢ়ন বহী। তীনুগোষ্টেক গাম নগে-পায়মে ছন । তেঁ
 হমমভ মঁগে গ্যকুন জাগ, মঁগে বাপম গাম আৰী । গাম পঁচৰঁমঁ
 পহিনহি হাষ্টমঁ তিন দিম বস্তা ফুঠৈত ছনেক । মৰিখা, মদনপুৰ আ
 মতশোনক হেত্ৰ । ওহিঠামমঁ হমমভ অখন-অখন ঘৰক বস্তা
 পকড়ী । গ্যকুনমঁ মৌষ্টিক পায় কেনাক বঁদ হমমভ আনন্দপুৰ
 কানেজমে নাম নিখওনমঁ । ওহীঠাম নেতাজীমঁ পৰিচয় ভেন ।
 নেতাজী মময়-মময়পৰ অৰৈত জাগত বহৈত ছনাহ । দানকৰ
 প্ৰযায় বহৈত ছননি জে অধিক মঁ অধিক যুৰককেঁ অখনা মঁগ
 জোড়ী । অখন বঠম্ব বঁনারী । তাহি হেত্ৰ যুৰক নোকনিকেঁ তবহ-
 তবহক প্ৰনোভন য়েহো দেখি। মঁদীপ দানকে চক্ৰমে ফঁমৌত চনি
 গেন বহএ আ কানাতবমে বঁদাত মোমকিনমে পড়ি গেন বহএ ।
 হমমভ নেতাজীক মঁপৰ্কেমে তঁ অএৰেঁ কেনমঁ আ পৰেয়ানীমে
 য়েহো পৰেঁ কেনমঁ ।

এক-দু দিনক বঁদ মঁদীপক হানতমে মধাৰ ভেনেক
 । ওকৰা মঁগে আএনি মহিনাক হানত য়েহো মধবনেক । দনুগোষ্টে
 মঁমমে বঁদা ভএ গেন । জাগত-জাগত মঁদীপ কহনক-

"হম হিনকা প'চওনে খৰেঁত ছী । তকৰ ৰাঁদ ঠৈনয়
আগুক কাজপৰ নাগি জাএৰঁ ।"

যঁদীপক গেলাক ৰাঁদ হম আ শজিনাথ ৰাতিভৰি
মাথাপঠীয়ে নাগন ৰহন' ।

"কহীঁ এহন নে হোখএ জে যঁদীপ নেতাজী দিময়ঁ কাজ
কৰেঁত ৰহএ, হমৰযভক যভশা যমাচাৰ ওকৰা দৈত ৰহৈক আ
কহিও হমযভ মোয়কিনমে পড়ি জাগ ।"

"ৰাঁত তঁ ৰাজিৰঁ চৈক । হমযভ থোড়ে দিন যতৰ্ক ৰহৰঁ ।
ওকৰাপৰ নজৰি ৰাখৰঁ । তকৰ ৰাঁদে ওকৰা খপন ৰাঁতযভক
জানকাৰী হোৰঁএ দেৰৈক ।"

"মুদা গ্ৰ নহি বুঁমা ৰহন খচি জে ও একশা মহিনাক যঁগে
এনা কিএক ঘুমি ৰহন খচি? ওকৰাযভক আপয়ী কী যঁৰঁধ
চৈক?"

"স্বৈৰ্য ৰাখহ । যমযয়ঁ যভৰাঁত খপনহি স্নগষ্ট ভএ জাএত।"

যঁদীপ খপন ৰাঁতক পক্সা নিকনন । দোয়ৰে দিন ৰাপয়
ওহীঁচাম্ম খাৰিঁ গেন । ও মহিনা কে চনখি,আ যঁদীপ দানকা কতএ
প'চা দেনকনি,যে নে ও কিছু কহনক আ নে হমযভ কিছু
পুচনিএক ।

যঁদীপ ঘূৰি আএন । গাময়ঁ হমৰ গোঁৱা তাখৰি নহি আএন
চন । হমযভ খাৰঁ ওতএ কতেক দিন ৰহিত' ,ওহো ঘৰেঁখা

বিনা। তেঁ মভয়ঁ পহিনে শক্তিপুৰমমে একটা ডেবা নেনাঁ । শক্তিপুৰমমে বহনাগ এহি নেনে জবৰী চনে জে ও ৰাজনীতিক গতিৰিধিক কেন্দ্ৰ খিচি । ওতএ তবহ-তবহনে জানকাৰী ভেট্টেত বহেত খিচি । বঁড়ীঠা খানী ষাষ্টমে কোনাষ্টাপৰ একটা কোঠৰী চৌকীদাৰক হেত্ৰে বঁননে চলেক । মঁপ্ৰতি ওতএ কোনো কাজ নহি ভএ বহনে চলেক। তেঁ ওকৰ মানিক ওকৰা মাম্মনী কিৰায়াপৰ হমৰামভকেঁ দে দেনক । কম মঁ কম জগহক দেখ-বেখ হোগত বহেতক খা কিচু কিৰায়া য়েহো ভেট্টেত বহেতক। ওহ কোঠৰীমে হমমভ নিঠেনমঁ বহী । দিন-ৰাতি জতেক গল্প কৰৰাঁক মোনে হোখএ গল্প কৰী। কেও ষ্টোকনাহৰ নহি, কেও মুননাহৰ নহি ।

ডেবা ভেট্টি গেনাক বঁদ হমমভ দিন-ৰাতি খপনে নখ্যাপৰ ধ্যান কেন্দ্ৰিত কেনাগ শ্বৰু কএ দেনাঁ । মঁদীপক প্ৰতিএ জে হমৰামভকেঁ মক শ্বৰুমে বহএ য়ে কানান্তৰমে মমাগু ভএ গেনে । ও মোনমঁ হমৰামভক মঁগে নাগি গেনে চনে । একদিন হমমভ মোমে জনগ্ৰণ্টি দেনক মখ্যানয় পঁঠনে । ওতএ য়োঁয়ে ভম্হ পড়ি বহনে চনে । চুনাও হাৰি গেনাক বঁদ জনগ্ৰণ্টি দেনক মঁযোজকজী খাষ্ট ধএ নেনে বহখি । স্বাস্থ্য গড়বঁড়া গেননি । পাৰ্ঠীক খামদনী ঘষ্টেত গেনে । কৰ্মচাৰীমভ কাজ ছোড়ি-ছোড়ি চনে গেনে । কৈকটা মহযোগীমভ দেনে বঁদনে কএ নেননি । জে কেও বঁঠনে বহখি য়েহো খপনে-খপনে জোগাৰমে নাগনে বহখি জাহিমঁ পাৰ্ঠীকেঁ কঙ্কা কএ নেখি । মঁযোজকজীকেঁ দুখিত ভএ গেনামঁ ওকৰামভকেঁ তদনুকুলে খৰমৰ য়েহো ভেট্টি গেনে ।

এহন মাহৌনমে হম্মমভ ওতএ পদাঁচন বহী । হম্মমভমভকেঁ
দেখি মঁযোজকজী রঁদত প্ৰমল্ল ভেন বহথি । ভৰি মোন গল্প-মপ্প
ভেন। ওহিদোন মাম কোনা পড়ি গেল যে পতা নহি নাগল ।
শক্তিনাথ গম্বাৰামঁ কহনক জে আৰঁ চনক চাহী। হম্মমভ আৰঁ
চনরাঁক হেত্ত তেয়াৰ হোগত ছী । হম্মমভ মভকেঁ জেরাঁক উপ্ৰম্মমে
দেখি ও রঁদত উদ্যম ভএ গেনাহ ।

"আহাঁ রঁদত উদ্যম নাগি বহন ছী?"-হম্ম পুছনিআনি।

"ফেৰ আয়গৰ ভএ জাএরঁ যে ঠিতা মতা বহন আছি ।"

"কোনো রাঁত নহি, হম্মমভ ফেৰ কান্হি আৰঁ জাএরঁ ।"

ডেৰা পদাঁচি হম্মমভ ৰাতি ভৰি দানকে রাঁৰে মে চঠ কৰেঁত
বহনাঁ । ও রঁদত পৰেয়ান বুঁমা বহন ছনাহ । দানকৰ হাৰ্দিক
গছা বহনি জে হম্মমভ দানকৰ দনমে মামিন ভএ জাগ । হম্মদ
মভ তঁ মএহ মোঠেত বহী । একৰ রাঁদ রঁবোরঁৰি হম্মমভ দানকামঁ
ভেঁষ্ট কৰএ আৰেঁত -জাগত বহনাঁ । নিগু জখন ৰাপম হোরঁএ
নাগী তঁ ও উদ্যম ভএ জগতথি । বুঁমাগত জেনা কিছু কহএ
চাহেঁত ছথি ।

শক্তিপূৰ্বম ঘন মহৰমে ডেবা ভেটি গেনাক বাঁদ হমঘভ
কনী নিঠেন ভএ গেনাঁ । কম যাঁ কম বহৰাঁক ঠেকান তঁ ভেন
। কিৰায়া য়েহো মাম্বনী,নহিএ বুঁম্ব । মানিক বুঁম্বি জে মগনীমে
পাঠক বখৰাঁৰী ভএ বহন ঞ্চি, য়এহ কোন কম । নহি তঁ ওহী
নেন যভ ম্যাম খঠা হোগতনি । হমঘভ দিন-ভৰি এমহৰ-ওমহৰ
ৰৌখাগ আ মাঁমমে তীনুগোশ্ঠে মাঁগে ভানঘক ওৰিখানমে নাগি
জাগ । মাঁগে গল্প -ঘল্প তঁ চনিত্তে বহএ । মাঁদীপক খিম্বায়ভ তঁ রেঁম
বমনগৰ হোগত চনৈক । পহিনে ওকৰ মান্য়তা জে কিছ্ৰ বহন
হোগক,ম্বদা আৰঁ ও হমৰায়ভক মাঁগ যভপকাৰেঁ এক চন । জখন
মাঁমমে হমঘভ চাহপৰ রেঁমী আ আপয়মে চঠ কৰী তঁ মাঁদীপ শ্বৰ
ভএ জাগত । গল্প কতমাঁ শ্বৰ হোগত ম্বদা নেতেজীপৰ জা কএ
ঞঠকি জাগত । নেতাজী জেনা ওকৰ মোনমে ধয়ি গেন বহখি।
বাঁতো যহী বহৈক,কাৰণ মানক-মান ও নেতাজীকেঁ ঞ্চাদৰ্শ মানি
কএ দানকা হেত্ৰ প্ৰাণ-প্ৰণয়ঁ নাগন বহন,জহাঁ-তহাঁ রৌখাগত
বহন । ম্বদা নেতাজী তঁ চনোহ মহাধৰ্ত । ও য়দিখন ঞ্চপন কাজ
ম্বতাৰবাঁমে ওকৰ ঙপযোগ কৰিত্তে বহনোহ । চনু,ওতৰোঁ বুঁম্বনগাঁ ।
ম্বদা বাঁদমে তঁ ওকৰায়াঁ ও গনত-গনত কাজ কৰৰেঁত চনোহ,এক
হিম্বাৰেঁ বুঁনৈকমেন কৰিত্তে চনোহ।

একদিন ঞ্চপন ডেবাপৰ হমঘভ মাঁচমাঁচ রেঁমেন বহী ।
মাঁদীপ রেঁজিত্তে জাগত চন । ও কহিত্তে জা বহন চন -

"নেতাজী নীক ঞ্চাদমী কহিও নহি চন । হমৰায়ভকেঁ
ওকৰা ঠিহুৰাঁমে দেবী ভেন য়ে তঁ হমৰে যভক দোষ থিক ।"

"য়ে কী?"

"কোনো একশা ঘটনা ভেনৈক । হোগতে বহনৈক । হম তঁ ওকৰা মংগে পহিনে ৰেঁৰ শজিপুৰম গেনাঁ । তখনে ওকৰা ডেৰাপৰ ৰাঁত বায় গড়ৰঁড় ৰাঁত মভ বঁমাএনে । মূদা ও হমৰা চুপ্প কএ দিতএ-

"খৰঁৰদাৰ! এহিঠামক কোনো ৰাঁত ৰাঁহৰ নহি জেৰাঁক চাহী। জঁ মে ভেনে তঁ জানোয়ঁ হাথ ধোৰঁএ পড়ি মকৈত ঞ্ছি ।"- নেতাজী হমৰা কহনে বহএ ।

"ওতহি গামক ৰেঁম্যৰমে ৰঁম হোড়ৰাঁক যোজনা ৰঁনে বহৈক। হমৰে হাথমে ও মোৰা ধৰা দেনে বহএ । হম ওহি মোৰাকৈঁ মঁঠ নগ ৰাখি ঘমকি গেনে বহী । তকৰ ৰাঁদ তঁ জে ভেনৈক মে তঁ দেখেঁ কেনহক ।"

"মূদা ওহি কাঁডমে তঁ হমৰা ফঁমা দেনক ।"

"ওহো নেতেজীক কাজ বহৈক । জে কেও ওকৰ নগীচ ঞ্ছৰৈত ছনে তকৰা মংগে ও এহিনা বিশ্বামঘাত কৰৈত ছনে, ওকৰা কোনো-নে-কোনো তৰহেঁ ফঁমা দৈত ছনে । তকৰৰাঁদ ৰঁনৈকমেন কৰৈত ছনে, ঙন্থা-পন্থা কাজ কৰৰৈত ছনে ।"

ওহি ঘটনাক ৰাঁদ হম ভাগনে-ভাগনে নেতাজীক শজিপুৰম ডেৰামে নুকাএনে বহী । নেতাজী হমৰা মনৰৈত বহিতখি-

"পুনিয় তোহৰ পাছ পড়ি গেনে ছহ । ৰাঁঠি কএ বহিঞহ।"

হম এহিমভয়ঁ রঁহাত ডবাএল বহী । জে নেতাজী কহথি যে কৰেত চনি জাগ । এহি তবহেঁ হম এক যঁ এক গলত কাজ কৰেত বহনহাঁ । বুমিও কএ দানকৰ বিবোধ নহি কএল হোখএ । রঁাত এতরেঁ বহিতএ তঁ চনু । মূদা নেতাজী তঁ মভকৰ্মক খাদমী চনোহ । ও হমৰা নেপালক যীমাপৰ পঠরঁএ নগনোহ । ওহিঠাময়ঁ হম একঠা ডিৰঁরা খানী খা ওকৰা পঁজারঁমে কতদ পঁচাৰী । ওহি ডিৰঁরামে কী বহৈক যে হম খাগ ধৰি নহি বুমি মকনিএক । হমৰা খাগু-পাহু মদিখন ওকৰ খাদমীমভ নাগন বহৈত চন । কখনো কান গম্বাৰায়ঁ হমৰা পেস্তোনো দেখা দৈত চন । হমৰা তঁ হোখএ জে রেঁহোয় ভএ ওতহি খমি পড়রঁ । মূদা মাহম কৰী । কখনো-কখনো খপনোপৰ তামম হোগত চন । মূদা ওহি জঁজানয়ঁ নিকনরঁাক কোনো বস্তা নহি দেখাগত চন । জখন কখনদ নেতাজী শজিপুৰম ডেৰাপৰ খারঁথি,হম দানকা নগ জেরাঁক প্ৰযায় কৰী । মূদা ও যে হিমারঁ কেনে বহিতথি জে কদানা দানকায়ঁ ভেঁষ্ট নহি হোগত চন । জখন ও শজিপুৰম ডেৰাপৰ বহথি তঁ হমৰা কোনো-নে-কোনো কাজে কতদ কোনো কাজমে পঠা দৈত চনোহ । হমদ কী কৰিতহাঁ? জান রঁঠেরাঁক প্ৰযায়মে মভষ্টা মহি জাগ ।

এক বাতি তঁ হদ ভএ গেল । এক রঁজৈত বহন হেতৈক । হম নিভেৰ মৃতন বহী কী ঘঁঠী রাঁজল । ষ্টেই খোনৈত ছী তঁ দেখেত ছী নেতাজী পীনে বৃত্ত একঠা মহিনাকৈ পঁজিওনে ঠাঢ় ছথি । জারেঁ হম কেৰাঁৰ খোনী-খোনী তারেঁ তঁ কৈকরেঁৰ ঘঁঠী রঁজা দেনথি । ধৰফৰা কএ কেৰাঁৰ খোনৈত ছী । ওহি মহিনাক মামনেমে হমৰা দম হজাৰ ফজ্জতি কেনথি । ওতেক বাতিমে ফমাদ কবরঁ হমৰা

উচিত নহি বুম্মাএন । তুপ্পে বহি গেলনঁ । । নেতাজী ওহি মহিনাক
মংগে অ্পন কোঠৰীমে চনি গেলখি । ঘণ্টা ভৰিক রাঁদ হমৰ
কেৰাঁৰপৰ হলুক অ'ৰাঁজ বুম্মাএন । নাগন জেনা কেও কেৰাঁৰ
খণ্টখণ্টা বহন অ'ছি। হম কেৰাঁৰ নগ অ'ৰেঁত ছী । লুৰকাঁয়ঁ দেখেঁত
ছী । গ্ৰা তঁ ওএহ মহিনা অ'ছি । হম ওকৰা অ'দৰ অ'ৰাঁএ দৈত
ছিএক । ওকৰ হানত কহৰাঁক জোগৰ নহি ছন । ও নিৰঁতৰ
কানি বহন ছনি। হমৰা বুম্মেৰেঁ নহি কৰএ জে কী কৰী? কহী
নেতাজী বুম্মনখি তঁ গেন ঘৰ ছী।

"অ'হাঁ এতেক পৰেমান কিএক ছী?"

"হমৰা ত্ৰৰঁত রাঁহৰ নএ চন, নহি তঁ ..।"

"মুদা নেতাজী."

"ও তঁ পীনে বুম্ম ভেন পড়ন অ'ছি । হোমমে নহি
অ'ছি। ওকৰ কোঠৰীক কেৰাঁৰ খুজনে বহি গেন ছনেক । তেঁ
মৌকা দেখি হম ওকৰ চাংগৰমঁ ঘমকি গেলনঁ অ'ছি । হমৰা রাঁহৰ
নএ চন, দেবী নহি কৰা।"

"মুদা এতেক ৰাতিমে ..হম কতএ নএ জা মকৰঁ ।"

"কতন চন । মুদা এহিঠামমঁ নএ চন ।"

হম মোনে-মোন হলুমানজীকেঁ গোহৰেননঁ আ ওহি
মহিনাক মংগে স্লেষ্টমঁ রাঁহৰ নিকনি গেলনঁ ।

ওহিঠাময়ঁ নিকনি হমমভ জেনা-তেনা শজিপুৰম ঠীয়ন
পদাচ্চ গেনা । ৰাতি ভৰি ওতহি নুকাএন বহনগাঁ । ভোৰ
ভেনাপৰ ওতহি নিৰুকৰ্ম কেনগাঁ । ওহিঠাময়ঁ কতএ জাগকী
কৰী কিছু ফুৰেৰেঁ নহি কৰএ । হম ওহি মহিনাকৈঁ কিছু পুছিএক
তঁ জৱাঁৰমে ৰঁম কানএ নাগএ । হম তঁ ৰঁদত মোমকিনমে পড়ি
গেন ৰহী । কৈকৱেঁৰ ওকৰ নাম,গাম পুছনিএক । ৰঁদত
মোমকিনয়ঁ ও ঞ্চপন নাম কহনক-"শিখা" । তকৰ ৱাঁদে হম
ওকৰা মঁগে ঘুমেত-ফিৰেত ওহি ডেৰাপৰ পঁঠন ৰহী । ঞ্ছাঁমভকৈঁ
ওতএ দেখি ৰঁদত ঞ্ছাফিযত ৰুঁমাএন বহএ । ভেন জে মাগত ঞ্ছাঁ
জান ৱাঁঠি জাএত ।

18

কানক্ৰমে জনগ্ৰগতিদনক মভঠা কাৰ্যভাৰ হমৰাপৰ ৰঁজড়ি গেন ।
তকৰ প্ৰমুখ কাৰণ ছন জে তকোনীন মঁযোজকজীকৈঁ
হমৰামভপৰ ৰঁদত বিশ্বায় ভএ গেন ৰহনি । পুৰনকা
মহযোগীমে মঁ ঞ্ছিকাঁশ তঁ পাৰ্ঠী ৰঁদনি নেনে ৰহথি । কিছুগোটে
ঞাঁ ৰাজনীতিমে নিধকৃয ভএ গেন ৰহথি । তেঁ ও মোচনথি জে
যুৱকমভকৈঁ ঞ্ছাগু ঞ্ছানৱাঁক চাহী । তখনহি জা কএ পৰিৱৰ্তনক
ভমীদ কএন জা মকৈত ঞ্ছি । নহি তঁ পাৰ্ঠীক মতানাম তয
ঞি । এক হিমারেঁ ও ৰঁদত ঞ্ছাগ কেনাহ ,নহি তঁ ঞ্ছাগ-কানহি
নেতাজীমভ মৰনাক ৱাঁদে ঞ্ছপন পদক ঞ্ছাগ কৰেত ছথি । নে
দানকা দেশ মঁ কোনো মতনৰঁ ৰহেত ছনি,নে পাৰ্ঠীমঁ । ঞ্ছপন স্মাৰ্থ
মিষ্ক হেৱাঁক চাহী । তাহি নেন জে কৰএ পড়নি,জতেক ৱেঁৰ পাৰ্ঠী
ৰঁদনে পড়নি । জে জায়জ,নাজায়জ কৰএ পড়নি । এহনে মোচক

কাৰণ নেতাজী তুনাওঁ পহিने ঞপনে তুনাও মভাঞে রঁম বিম্ফোষ্ট কৰৱাঁ কএ জনতাক মহান্ৰুতি ঞনৱাঁক প্ৰযাঞ কেने চন । কতেকো নিৰ্দোষ যুৱকমভকেঁ ৱঁহকা-ৱঁহকা কএ গনত-মনত কাজ কৰৱেঁত বহেঁত চনোহ । জখন ৱাঁহৰ কতন নিকনিতথি তঁ শ্বেত ৱস্ৰমে ঠমকেঁত বহেঁত চনোহ । জঁ দানকৰ ভাষণ মনিতাঁ তঁ নোঁতে জেনা এহন ঞ্ৰাদমী ম্যাগতে কেও ভেষ্টত । মুদা কথনী-কৰনীমে কোনো মমন্য় নহি বহেঁত চননি । জেনা হাথীক দৃষ্টা দাঁত হোগত ঞ্ৰিচ্ছ,তহিনা নেতোজীক হান বহনি । জনতা নগ নেতাজী কিছু বহেঁত চনোহ ঞ্ৰা ঞ্ৰমত জীৱনমে কিছু ঞ্ৰাওৰ । কতন্যঁ নহি নোঁতে জে গ্ৰা ওএহ ঞ্ৰাদমী চ্ছথি ।

হমমভ গ্ৰা নিশ্চয কেনাঁ জে ৰাজনীতিক ৱৰ্তমান স্ৰুপকেঁ ৱঁদনি কএ বহৱঁ । তাহি নে জে কৰৱাঁক হোএত মে কৰৱঁ । একষ্টা এহন ৱ্যৱস্ৰাক স্ছাপনা কৰৱঁ জাহিমে মঁৱিধান ঞ্ৰা কানুন মাত্ৰ মঁপন্স নোকক ৱস্ৰ নহি ৰহি জাএত । মহী মানমে মমতামুনক ঞ্ৰা জনকন্যাণকাৰী মমাজক স্ছাপনা কৰৱাঁক প্ৰযাঞ কৰৱঁ জাহিমে জাতি,ধৰ্ম,নিংগ,ৱৰ্ণ ঞ্ৰাদিক ঞ্ৰাধাৰপৰ কোনো ভেদভাৱ নহি কএন জাএত । ওনা তঁ মভ এতৱেঁ কৰৱাঁক গগ্ন কৰেঁত বহেঁত ঞ্ৰিচ্ছ ,মুদা ওকৰমভক ৱ্যৱহাৰ ঞ্ৰা কাজমে জমীন ঞ্ৰামমানক ঞ্ৰঁতৰ বহেঁত চ্ছেক । তেঁ হমমভ মমাজক মামনে একষ্টা উদাহৰণ প্ৰস্ৰত কৰএ চাহেঁত চনাঁ জাহিঁমঁ গৰীৱঁ মঁ গৰীৱঁ ৱ্যজিকেঁ নোঁতে জে ওহো এহী দেশক নাগৰিক ঞ্ৰিচ্ছ । ওকৰো এহি দেশমে বহৱাঁক,গজ্জতিমঁ জীৱাঁক ওতৱেঁ ঞ্ৰধিকাৰ চ্ছেক জতেক ধনীক ঞ্ৰা মঁৱিধা মঁপন্স নোকমভকেঁ । নোককেঁ জাতি,ধৰ্মক ঞ্ৰাধাৰপৰ ৱাঁষ্ট কএ কিছুগোষ্টে মমাজকেঁ ঞ্ৰমত নখ্যমঁ ফষ্টকী নেএ জেৱাঁমে মফন

ভাৰ জাগত ছথি। ভোঠৰেঁকক ৰাজনীতি কএ ও মভ মত্তা হথিআ নৈত ছথি। তকৰ ৰাঁদ অখন স্মার্থপূৰ্তি হেত্ৰ অখন অধিকাৰক দৃষ্ণপযোগ কৰেত ছথি । এহি স্থিতিকেঁ ৰঁদনৰাঁক অছি। হমমভ আপমমে এহি তৰহক দৃঢ় নিশ্চয় কএন আ তাহি হেত্ৰ দিন-ৰাতি নাগি গেনাঁ । মংযোগমঁ হমৰামভকেঁ জনপ্ৰগতিদনক আধাৰসূত মংৰচনা ভেটি গেন অছি । তকৰ মদুপযোগ কৰৰাঁক অছি । হম,শজিনাথ আ মংদীপ এহি বিষয়মভপৰ একমত ৰহী আ নিশ্চয় কএ নেনে ৰহী জে দিন-ৰাতি এক কএ একৰ মমৰ্থনমে জনতামে জাগৃতি আনন জাএ ।

জনপ্ৰগতি দনক কাজ আগু ৰঁঠএৰাঁক হেত্ৰ মভমঁ ৰেঁমী জৰাৰী ছন জে অধিক মঁ অধিক নোককেঁ খাম কএ য়ূৰক নোকনিকেঁ এহিমঁ জোড়ন জাএ । তাহি হেত্ৰ গামক-গাম মদমতা অন্ভিয়ান চনোৰঁক নিৰ্ণয় ভেন । পাৰ্থীক কাজ ম্চাৰু ৰুপমঁ চনোৰাঁক হেত্ৰ একৰ কাৰ্যমমিতিকেঁ পনুৰ্গাঠিত কএন গেন । ওহিমে একছাহা য়ূৰকনোকনিকেঁ ৰাখন গেননি । এহন নোকমভ চুনি-চুনি কএ তাকন গেনাহ জে ৰাজনীতিকেঁ অখন পেশা নহি অপিভ্ৰ মেরাক মাধ্যম ৰঁনাৰঁএ চাহেত ছথি ।

মুদা কিছু পুৰান নোকমভ হমৰামভক প্ৰযামকেঁ অখন ৰাজনীতিক অস্থিৰপৰ একঠা জৰঁৰদম্ভ আঘাত ৰুঁমননি । ও মভ জী-জানমঁ হমৰামভক প্ৰযামকেঁ অমফল কৰৰাঁক হেত্ৰ নাগি গেনাহ । জে কিছু হমমভ অঁদৰমে নিৰ্ণয় কৰী তকৰা ভ্ৰবঁতে নেতাজী নগ পঁচাৰঁএ নগনাহ । নেতাজী তঁ চ্ঠন ৰঁদমাম ছনাহ,মংগহি ষঢ়য়ঁ কৰৰাঁমে মেহো মাহিৰ ছনাহ। ও হমৰামভক

প্রযায়কে নিষ্ফল কৰৱায়ে লাগিএ নহি গেনাহ,ঋপিত্ত কিছু হদ
ধৰি মফনো হোৱঁএ নগনাহ । হমমভ কিছু কৰৱাক প্ৰযায় কৰী
তাহিমঁ পহিনহি ঋপনে পাৰ্ঠীয়ে হঁগাম্মা হোৱঁএ লাগিএ । এহিমভমঁ
হমমভ ৱঁদাত পৰেমান ভএ গেনাঁ । কিছু ৰুঁমোৱেঁ নহি কৰএ জে
কী কৰী? কোন বস্তা পকড়ী জাহিমঁ ৱিনা ৱেঁমী মঁমশ্ঠীকেঁ লখা দিয়
ৱঁতন জা মকএ ।

19

ওহি দিন হম, শজিনাথ ঋ মঁদীপ ৰাতি ভৰি এহী
ৱিমযমভপৰ চঠা কৰেত ৰহি গেনাঁ । ককৰো নিল্ল নহি হোগত
ৰহএ। মভ চিতামঁ পৰেমান ছন । কএন কী জাএ? নেতাজীক
ঋপ্ৰম্মণ্যমঁ ৱঁচাওক কী বস্তা হোএত?হমমভ গএহমভ যোচি ৰহন
ছনাঁ কী ৰুঁমাএ জেনা কিছুগোষ্টে হমৰেয়ভক ডেৰা দিয় ৱঁতন
চনি ঋৱিঁ ৰহন ঋছি । ৱীচ -ৱীচয়ে ষাঠমঁ ফোকমীন মাৰি ৰহন
ঋছি । হমমভ মতৰ্ক ভএ জাগত ছী । মঁদীপ,শজিনাথ নাঠী
নেনে ডেৰাক কেৱাঁৰমঁ মঠনে ঠাত ভএ জাগত ছথি । থোড়ৱেঁ
কানয়ে কেৱাঁৰপৰ কেও জোৰ-জোৰমঁ নাত মাৰি ৰহন ছন ।
ঋৱাঁজ প্ৰম্মশঃ ৱঁঠিতে জা ৰহন ছন। হমমভ পূৰাশ্ৰৱ্তিমঁ
কেৱাঁৰকেঁ ৱঁচেৱাঁক প্ৰযায়মে লাগন ৰহনাঁ। মূদা ও কতন ৱাঁচএ
। ঋঁততোগল্লা, কেৱাঁৰ ষ্ঠিষ্ট কএ খমি পড়ন।

ৰঁদম্যাম্ভ ঘৰমে ঘৃষিতে ঠিঠিখ্ৰাএ নাগল-

"কহাঁ খ্ৰি ঞিখা? জন্দি নিকান ওকৰা নহি তঁ তোহৰম্ভক ৰনিপ্ৰদান তয ছৌক ।" উৰমঁ যঁদীপ থৰ-থৰ কাঁপি বহন ছন । ৰঁদম্যাম্ভ ওকৰে দিম মুখাতিৰঁ ছন । ওহিম্বেয়ঁ একগোষ্টে ওকৰাপৰ পিস্তৌন তানি দেনে ছন । দোমৰ ওকৰ গষ্টা পকড়নে ছন । তেমৰ হাথমে চাৰুক ভাঁজি বহন ছন । পাঁচমক হাথমে দিখ্ৰা যনাগ খ্ৰা মশ্টিখ্ৰা তেনমঁ ভৰন ঠিৰঁৰাঁ ছন।

"ৰাঁজ-জন্দি ৰাঁজ । কী চাহৈত ছেঁ? জঁ কনীকো দেৰী কেনেঁ ৰা ছন কৰৰাঁক প্ৰযাম কেনেঁ তঁ নামো-নিয়ান মিষ্টা দেৰৌক । ম্ভ কিছু তেয়াৰ খ্ৰি ।"

যঁদীপক যীষ্টীপীষ্টী গম্ম ছন । ও কিছু ৰাঁজি নহি পাৰিঁ বহন ছন । জেনা মাথামঁ ম্ভকিছু ৰিনা গেন বহৈক । শজিনাথকেঁ নহি বহন গেনেক । ও কিছু প্ৰতিৰোধ কৰৰাঁক প্ৰযাম কেনক । কিছু ৰঁজাৰঁক প্ৰযাম কেনক ।

"তঁ ম্ভ কে ছহ খ্ৰা এনা কিএক কএ বহন ছহ?"

"তোৰাম্ভকেঁ এহিঠাম কে পঠওনক?" -হম পুছনিএক

।

এতৰঁহিমে ওহি ৰঁদম্যাম্ভেয়ঁ একগোষ্টে ৰাঁজন-

"একৰা দনুক হাথ-পেৰ ৰাঁহ । ৰঁদত ফষ্টৰ-ফষ্টৰ কএ বহন খ্ৰি ।"

ওঁ ৱাঁৱঁ! দেখিতে-দেখিতে ও মন্ড হমৰা দনুগোষ্ঠেক হাথ-পৰেৰ ৱাঁহি ঘৰক কোনমে পাড়ি দেনক । মূঁহমে পঠী মেহো ম্যাটি দেনক । ভূপৰম্যঁ মটিখা তেনক ডিৱঁৱাঁ তেনাক বখনে ছন জেনা আৱঁ দেহপৰ টাৰিএ কএ বহত । বঁমাএন জেনা হমমন্ড আৱঁ ফণে ভৰিক পান্নন ছী ।

হমৰা দনুগোষ্ঠে গ্ৰা দুৰ্গতি দেখি মন্দিপ চিচিআ উঠন-

"হিনকামন্ডক কিছু গনতী নহি ছনি । হিনকৰ জান ৱঁকমি দিঅন । কিছু আহিগত দিঅ । হমমন্ডা ৱাঁত কহৈত ছী।"

ফষ্টৰ-ফষ্টৰ কেনাগ ৱঁদ কৰহ । জে পুছন গেনহ আছি মে জন্দী আ মঠী-মঠী ৱাঁজহ । নহি তঁ তোহৰমন্ডক পকিআ গনাজ তেয়াৰ আছি । মামনে পিন্ধোন ৱঁনা অখন হাথ ভূপৰ দিম কেনক আ গ্ৰমশঃ মন্দিপ দিম ৱঁতএ নাগন ।

"ঠহৰহ, ঠহৰহ । হম তোৰামন্ডকৈ শিখা নগ নেনে চনৈত ছী ।"

"ও আছি কতএ মে ৱাঁজহ?"

"নহি তাকি মকৰঁহক । হমৰা মংগে চনহ । হম শিখামঁ তোৰামন্ডক ভেঁষ্ট কৰা দেৱঁহ ।"

"আ জঁ কিছু ছন-প্ৰপঁঠ কৰৱঁহ তখন?"

"তখন জে মোন হোঅহ মে কএ নিঅহ ।"

"বে! একৰ ৰাঁতক কোন ৰিশ্বাস? খখন জান ৰঁচৰাঁক হেতু কিছু ৰঁকি ৰহন খিছি। কী পতা জে ৰাঁদমে ৰাঁত পনটি দিখএ । কিঁৱা কোনো ষড়যন্ত্ৰে কএ ৰেঁয়এ? "

"মহী কহি ৰহন ছহ । শত্ৰুপৰ কখনহ ৰিশ্বাস নহি কৰী। গ্ৰ মাঁপ থিক, মাঁপ । দিন-ৰাতি নেতাজীক নুন খেলক আ আৰঁ ওকৰে জড়ি কাষ্টএপৰ নাগন খিছি ।"

"হম কী কেনিখনি খিছি হানকা?"

"খৰঁৰদাৰ! জে ফষ্টৰ-ফষ্টৰ কেনহ । নেতাজী ম'গে হুঁ ৰিশ্বাসঘাত তঁ কেৰেঁ কেনহ খিছি । এহিমে কোন মকক ৰাঁত চৈক। ফিনহান জাহি কাজে হমমভ খাএন ছী তাহিপৰ ধ্যান দী । ৰাঁদক ৰাঁত ৰাঁদমে দেখন জাএত । হমৰামভকেঁ শিখা চাহী, যোহো ভ্ৰমঁত । জঁ যে নহি কৰৰঁহ তঁ পৰিণাম ভোগৰাঁক হেতু তেয়াৰ ভএ জাহ ।"

"জাৰেঁ ৰিশ্বাস নহি কৰৰঁ আ হমৰা ওতএ নহি নএ জাএৰেঁ তাৰেঁ শিখা হম কোনা মনমা মকেঁত ছী । হমৰা ওতএ নএ চনু । তখনহি শিখা ভেটিঁ মকতীহ । তাৰেঁ হিনকা দনুগোথেঁকেঁ তঁ ছোড়ি দিখলু ।"

"হিনকৰমভক ঠিতা হুঁ ছোড়হ । জে মুন কাজ খিছি যে পহিনে কৰহ । তকৰ ৰাঁদ হিনকৰ মভক ভৱিষ্যপৰ নিৰ্ণয় হোএত।"

"ঠীক চৈক । হমৰা ম'গে চনহ ।"

যঁদীপকেঁ একষ্টা কাৰমে বেঁমা দেন জাগত খ্ৰিচি ।
কিছুগোটেঁ ওকৰ আগু-পাছু বেঁমি জাগত খ্ৰিচি । কিছুগোটেঁ হমৰা
দনুগোটেঁকেঁ ঘৰেমে ঘেৰনে বহি জাগত খ্ৰিচি । যঁদীপ ওকৰামভক
যঁগে বেঁদা হোগত খ্ৰিচি । ও বস্তা বেঁতবেঁত চনি জাগত খ্ৰিচি । বীচ-
বেঁীচমে বেঁদমামভ ওকৰা চেতৌনী দেঁত বেঁহেঁত খ্ৰিচি ।

"খৰঁৰদাৰ! জেঁ কিছু গড়বেঁড় কেনহ তঁ গেন ছহ ।" যে
কাহি পিস্তৌন ওকৰাপৰ তানি দেন জাগত ছন ।

হমমভ বাতি ভৰি ওহিনা পড়ন বেঁহি জাগত ছী । বীচ-
বেঁীচমে নঘুৰ্শঁকা নগেঁত খ্ৰিচি । মূদা তাহু হেত্ৰ ও মভ মোহনতি
নাহি দেঁত খ্ৰিচি । মভ কিছু চামহি কৰৰাঁক হেত্ৰ বিন্নশ ছী ।

আৰঁ ফৰীছ ভএ বহন ছন । হমমভ ওহী হানতমে পড়ন
বেঁহী । বেঁদমামভ হমৰা দনুগোটেঁকেঁ ঘেৰনে ছন । ওহিমে যঁ
একগোটেঁকেঁ পোখৰি দিম জেৰাঁক ভেঁলৈক । শৌচানয বেঁহৰ বেঁহৈক
। ও বেঁহৰ নিকনেঁত খ্ৰিচি । যামনেমে দুধবেঁনা ঠকৰা গেলৈক ।
হমৰামভকেঁ ভোৰে-ভোৰ চাহ পীৰাঁক আদতি ছন । তেঁ ভোৰে দুধ
মঁগবেঁত বেঁহী যে আৰিঁ গেন বেঁহএ । মূদা হমৰামভকেঁ নাহি দেখি ও
ৰাপম হোগত বেঁহএ । তাৰঁতেমে হমৰ কোঠবেঁয়ঁ ওহি আদমীকেঁ
নিকনেঁত দেখি দুধবেঁনাক কান চাঠ ভেঁলৈক ।

"বেঁাত কী ছৈক? গ্ৰ আদমীক জেৰীমে পিস্তৌন কিএক
ছৈক? গ্ৰ তঁ বেঁদমাম নাগি বহন খ্ৰিচি ।"

গএহ মভ মোঠেত দুধৰঁনা কনী খাওৰ ফষ্টকী ঠনি গেল।
ম্যামনেমঁ একষ্টা পুনিমক জীপ জাগত ছন । ও গ্যমাৰা কএ
ওকৰা বোকৰেঁনক । পুনিম জীপমঁ ঔতৰি জাগত খ্ৰি-

"কী রাঁত ঙ্ৰেক?"

"মৰ! ম্যামনেৰঁনা কোঠৰীক শৌচানযমে একষ্টা রঁদম্যাম
পিষ্টোন নেনে রেঁমন খ্ৰি ।"

"মে হুঁ কেনা বুঁমনহক? হম ওকৰা শৌচানযমে জাগত
দেখনিএক । ওকৰা দেখি চূপচাপ ঘমকি গেলাঁ ।"

"ঠীক ঙ্ৰেক । হুঁ হমৰা মভক মঁগে চনেহ ।"

"নহি, নহি । হমৰা নহি নেএ চনু । জঁ হমৰেপৰ পিষ্টোন
তানি দেনক তখন?"

"এতেক ডৰেৰাঁক রাঁত নহি ঙ্ৰেক । হমমভ তোৰা মঁগে
ছী নে।"

"ও রঁদম্যাম শৌচানযমঁ নিকনিএ বহনে ছনে কী পুনিম
ওকৰা চাৰুকাতমঁ ঘেৰি নেনক ।"

খ্ৰচানক পুনিমকেঁ দেখি ও রাঁত পৰেমান ছনে । একষ্টা
পুনিমৰঁনা ওকৰা পাছমঁ পকড়নক খা দোমৰ জেৰীমেমঁ পিষ্টোন
ছিনি নেনক ।

"খৰঁবদাৰ! জঁ বঁধিআৰী কৰৱঁহ তঁ জানয়ঁ হাথ ধোৱঁহ।
চূপচাপ আৰ্হেময়মৰ্পণ কৰহ ।"

ও ৰঁদমায় হাথ ডুপৰ উঠা দেনক ।

20

পুনিয়ে ওহি ৰঁদমায়কেঁ পকাড়ি কএ মড়ক দিয়ে ৰঁটি বহন
ছেন । হমৰমভক কোঠৰীমঁ ওকৰ মংগীমভ গ্ৰা দৃশ্য দেখনক ।
ওহীমেয়ঁ একগোটে ককৰো ফোন নগওনক । তকৰৱাঁদ তঁ
দেখএৱঁনা দৃশ্য উলপল্ল ভএ গেন । পুনিয়ে ওহি ৰঁদমায়ক পৈৰপৰ
খয়ি পড়ন । ঘণ্টী মাঁগি বহন ছন । মড়কক নগপায়মে ঠাঢ়
নোকমভ যে দেখি ছগস্তামে বহএ ।

"কমানক ৰাঁত ছৈক । পুনিয়েক গ্ৰা হান আছি জে
ৰঁদমায়ক আগু নতমভক আছি । কহু কেহন মময় আৰিঁ গেন।"

"কোনো মিপাৰমী হেতৈক ।"

"কোনো নেতাক আদমী হেতৈক ।"

তৰহ-তৰহক ৰাঁত নোকমভ কএ বহন ছন ।
পুনিয়ে পাছ-পাছ আ ৰঁদমায় আগু-আগু চনি বহন ছন। দনুগোটে
হমৰমভক কোঠৰী নগ পদঁচন । পুনিয়ে হমৰ কোঠৰীক

ওয়াৰাপৰ ঠহৰি গেল। হুম্মাভ ওহিনা কোঠৰীমে পড়ন বহনগাঁ
। হুমৰ কোঠৰীক রাঁহৰ লোকমভ জমা ভেন জা বহন ছন ।
মামিনা রাঁঠৈত দেখি ও রঁদম্যামভ ককৰোয়ঁ ফোনপৰ গল্প
কেনক । তকৰৱাঁদ হুমৰামভকেঁ ছোড়ি দেনক । হুম্মাভ জাৰেঁ
কিছু বুমিতগাঁ তাৰেঁ ও রঁদম্যামভ পনিমক জীপয়ঁ চনি জাগত
বহন । বাতি ভৰিক দুৰ্দশাক কাৰণ হুম্মাভ কিছু রঁজৱাঁক স্থিতিমে
নহি বহী । খপনোয়ঁ রেঁয়ী মঁদীপক চিতামে বহী । জাগত-জাগত
রঁদম্যামভ চেতৌনী দেনে গেল বহএ-

"খৰঁবদাৰ! জঁ কিছু এমহৰ-ওমহৰ কৰৱঁহ তঁ হুম্মাভ ফেৰ
খাৰিঁ জাএৱঁ আ তকৰ ৱাঁদ কী হোএত তকৰ কল্পনো তুঁ নহি
কেনে হেৱঁহ।"

মোচন জা মকৈত খছি জে এহন মাহৌনমে হুম্মাভ কী
প্ৰতিকাৰ কৰিতগাঁ? জান রাঁঠি গেল মএহ উপনৱধি নগৌত ছন ।
মুদা এতৱাঁ তঁ স্নগ্ৰেষ্ঠ ছন জে এহি ঘষ্টনাক পাছু ৰাজনীতি কাজ
কএ বহন খছি । হুমৰামভক ৰাজনীতিক মপ্ৰিণ্যতাক জানকাৰী
মৰকাৰী পক্ষকেঁ ভেটি গেল বহৈক । তকৰৱাঁদে গ্ৰা ফম্যাদমভ শ্বৰু
ভেন ছন । পতা নহি খাগু কী-কী হোএত? গ্ৰা তঁ খখন শ্বৰু
ভেন খছি।

ওহীদিন মাঁমমে নেতাজী শজিপুৰমমে মঁৱাদদাতা
মম্মেনন কেনখি । নানাপ্ৰকাৰক মীডি-আ,মমাচাৰপত্ৰ,ৰেডিওক
মঁৱাদদাতামভক ভীড় জমা ভএ গেল ছন । মভ এক-দোমৰমঁ
প্ৰশ্ন কএ বহন ছন-ৱাঁত কী খছি? নেতাজী একাএক মঁৱাদদাতা
মম্মেনন কিএ কএ বহন ছখি?

"নগৈত অছি ও অখন পাৰ্শ্বীয়ঁ রঁদত তম্যাতেন চ্ৰথি।"

"নহি, নহি । গ্ৰা রঁদত নহি ভএ যকৈত অছি । অখনে তঁ দানকা ৰাজ্যপ্ৰমুখজীক যংগে যেষ্টীগ ভেন চ্ৰননি । তকৰৰাঁদয়ঁ তঁ ও দানকৰ গ্ৰণগানে কএ ৰহন চ্ৰথি ।"

"জকৰ কিছু আওৰ রঁদত অছি ।"

"কনী কান হম্যমভ চহৰিএ জাগত চ্ৰী । অখনে পতা নাগি জাগত জে রঁদত কী অছি ।"

"মহী কহনয়ঁ ।"

যঁদাদদাতামভ অখনামে চ্ৰা কৰৈত চ্ৰনহ। তাৰঁতে পান খাগত,মুস্ৰাগত নেতাজীক প্ৰৱেশ হোগত অছি। নেতাজীকমগে দুগোষ্টে আওৰ দানকৰ নগপামমে ৰৈমি জাগত অছি । নেতাজী ৰঁজনাগ শ্ৰু কৰৈত চ্ৰথি -

"অহাঁমভকৈঁ অচানক ৰঁজেরাঁক কাৰণ গ্ৰা ভেন জে আগ ৰাতিমে পুনিম একষ্টা অলুন্ত মহৰুপূৰ্ণে ঘষ্টনাক ৰহয়োদঘাষ্টন কেনক অছি। তাহি ৰিমযমে জনতাকৈঁ জানকাৰী দেৰঁ রঁদত জকৰী অছি । তেঁ অখনে মভকৈঁ রঁদত কম মমযক মূচনাপৰ ৰঁজাওন গেন অছি ।

"ৰঁদত কী চ্ৰেক, যে স্লষ্ট কৰ ।"

"ৰাতিমে পুনিমকৈঁ কিছু গ্ৰুস্ত জানকাৰী ভেষ্টন জে নৱোদিত প্ৰতিপক্ষী নেতা অংগৰ আ দানকৰ যংগীমভ নাৰী

নিকেতনক একশা মহিলাক যংগে ঞ্চুঠিত কাজমে নিশ্চ পাওন
গেলাহ । পুনিয় ছাপামে ও ঞ্চা দানকৰ যংগীযভ পকড়ন গেলাহ
ঞ্চি । মৃদা যংদীপ ওহি মহিলাকেঁ যংগে কতদ ভাগি গেল । পুনিয়
ওকৰা যভকেঁ পকড়ৰাঁক পূৰা প্ৰযায় কএ বহন ঞ্চি । ঞ্চাশা
কৰেত ছী জে ওহো জন্দীএ পকড়ন জাএত ।"

"মৃদা ও মহিলা কে ছথি?"

"দানকা যংদীপ কতএ লুকওনে ঞ্চি ।"

তৰহ-তৰহক য়াঁনযভ পত্ৰকাৰযভ পূছি বহন ছন ।
মৃদা নেতাজী ঝিনা কিছু ঞ্চাওৰ কহনে ঞ্চি গেলাহ । দানকৰ
যঠিৰ জৰৰ কহনখিন - "এহিযভ বিষয়পৰ কোনো জানকাৰী প্ৰাশ্চ
ভেনাপৰ ফেৰ প্ৰয় কান্ফ্ৰেয় কএন জাএত । যংপ্ৰতি এতৰেঁ ।"

-বৰীন্দ্র নাৰায়ণ মিশ্ৰ, পিতাক নাম: স্নগীয সূৰ্য নাৰায়ণ মিশ্ৰ,
মাতাক নাম: স্নগীযা দয়াকাশী দেৱী, ঝঁএয়: ৩৯ বৰ্ষ, পৈতৃক গ্ৰাম:
ঞ্চডেৰ ডীহ, মাতৃক: মিন্ধিঞ্চা ডোয়াটী, বৃত্তি: ভাৰত যৰকাৰক ঞ্চপ
যঠিৰ (যেৰানিবৃত্ত), স্লেখন মেট্ৰোপোলিটন মজিম্ৰেট্ৰেট,
দিনী(যেৰানিবৃত্ত), শিষ্ণা: চন্দ্ৰধাৰী মিথিলা মহাৰিছানযয়ঁ ঝী.এম-
য়ী. ভৌতিক বিজ্ঞানমে প্ৰতিষ্ঠা : দিনী বিশ্ববিছানযয়ঁ বিধি স্নাতক,
প্ৰকাশিত ক্ৰতি: মেথিনীমে: প্ৰকাশন বৰ্ষ:২০১৭ ১.ভোৰয়ঁ য়াঁম
ধৰি (ঞ্চামে কথা),২. প্ৰয়ংৱৰশ (নিবন্ধ), ৩.স্নৰ্গ এতহি ঞ্চি (যাত্ৰা
প্ৰয়ংগ); প্ৰকাশন বৰ্ষ:২০১৮ ৪. ফয়াদ (কথা যংগ্ৰহ) ৫. নমস্ৰট্ৰেট

(উপন্যাস) ৩. বিরোধ প্রয়োগ (নিবন্ধ) ৭.মহরাজ(উপন্যাস)
৫.নেজকোষ্ট(উপন্যাস); প্রকাশন র্ষঃ২০১৯ ৯.সীমাক ওহি
পাৰ(উপন্যাস)১০.সমাধান(নিবন্ধ মংগ্রহ) ১১.মাতৃহুমি(উপন্যাস)
১২.স্বপ্নলোক(উপন্যাস); প্রকাশন র্ষঃ২০২০ ১৩.শাঁখনাদ(উপন্যাস)
১৪.গাএহ থিক জীৱন(মংগ্রহ)১৫.ঠহৈত দেৱানে(উপন্যাস);
প্রকাশন র্ষঃ২০২১ ১৬.পাথেয়(মংগ্রহ) ১৭.হুম আৰিঁ বহন
ছী(উপন্যাস) ১৮.প্রনয়ক পৰাত(উপন্যাস); প্রকাশন র্ষঃ২০২২
১৯.রীতি গেল মময়(উপন্যাস) ২০.প্রতিৰিঁষ(উপন্যাস) ২১.ৰঁদনি
বহন আছি মভকিহু(উপন্যাস) ২২.ৰাঙুট মাঁদিৰ(উপন্যাস)
২৩.সঁযোগ(কথা মংগ্রহ) ২৪.নাচি বহন ছনি রমুধা(উপন্যাস) ২৫.দীপ
জৰৈত বহএ (উপন্যাস)।

স্বপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.১৯.ডা কিশন কাৰীগৰ- ঠৌথিলী লেখনক শূন্য রঁজাৰ স্থিতি?
ৱেৰঁমতা কাৰণ আ মমাধান

ডা. কিশন কাৰীগৰ

ঠৌথিলী লেখনক শূন্য রঁজাৰ স্থিতি? ৱেৰঁমতা কাৰণ আ মমাধান

মৌখিনী লেখন মে কৈহে কী? প্ৰশ্নন বেখাঁকিত কৰা যথার্থ দেখু তাকু ফৰীচাএন জৱাৰঁ ঞ্ৰপনো ভেঠ জাএত। গ্ৰ কষ্ট মগ্ৰ জে মৌখিনী লেখন গিবোহৰাঁদী কঙ্কা ঞ্ৰকাদমী পুৰস্কাৰী চমটে, পেঠপোম্ৰা ঞ্ৰায়োজনী, দেখাৰঠী কৰি মম্মেনন, পুস্কক নোকাপৰ্ণা, ফ্ৰী কিতাৰঁ রাঁষ্ট তক মিমিত ঞ্ৰা ওমৰাএন বহৈ. জেকৰ ৰঁজাৰ মূন্য জীৰো বহলৈ ঞ্ৰা মৌখিনী লেখক কে শূন্য ৰঁজাৰ স্থিতি কে ৱেৰঁমতা জকড়নে বহলৈ. লেখক মৱঁ ঞ্ৰগ ৱিকষ্ট স্থিতি ম ৱৰঁৰৈ লৈ ম্যামূহিক প্ৰয্য তক লৈ কেনক? তেকৰ ফনাফন মৌখিনী লেখন ঞ্ৰখনিযো ভোগি বহন জে দম্যো পচ্যম ঠা কিতাৰঁক ৱিঁগ্ৰী লৈ হোগ্ৰ কৈ. দৰ্শক পাঠক মৌখিনী লেখন কে দেখৈ পটে মে কোনে ৰাঠী লৈ ৰযৈ কৈ?

শূন্য ৰঁজাৰক ৱেৰঁমতা কে কাৰণ:-

1. মৌখিনী লেখক মৱঁ কোনো বুক মেনৰ প্ৰকাশক ঞ্ৰা ম্যাকোষ্ট্ৰিগ ৱেৰঁমতা লৈ ম্যামূহিক প্ৰয্য ঠিতা কহিযো লৈ কেনকৈ? মৱঁ ঞ্ৰপনা গিবোহ মে মগন ফ্ৰী কিতাৰঁ ৱঁষ্টনকৈ পুৰস্কাৰক জোগাৰ মে বহলৈ ঞ্ৰা হে লেখক হেৰাঁক ফুঁমিয়াহিক ফুফকাৰ মে ৱঁমফনাষ্ট ভেন বহলৈ.

2. মৌখিনী লেখক মিমিফ লেখকিয তগমা ঞ্ৰা ধতু লৈ দম পচ্যম ঠা কিতাৰঁ চুপা নেহান ভ গেন. পৱঁনিক দেখৌ ঞ্ৰা পঠৌ কী লে? হে ঞ্ৰেন মতি লৈ? জোগাৰী পুৰস্কাৰ ঞ্ৰাগ্ৰ ৱঁজাৰ স্থিতি পৰ কোনে ঠিতা লৈ?

3. মৌখিনী লেখক একঠা ম্যামূহিক মৱঁজন মঁচ লৈ তৈযাৰ কেনক

জে প্রকাশক লেখক ঝিঞতা দৰ্শক পাঠক কে মামুহিক ষেঠফাৰ্ম কে মাধ্যম ম একত্ৰিত কেনে নীক রঁজাৰ বেরছা বঁনেৰঁতে? লেখক মংঘ বঁনা দোমৰা লৈ মদমতা ফাৰ্ম তক লৈ দেনকে. মৰঁ লেখক গিবোহ ঞ্গন চেঁকেদাৰী মে ঞ্গপমিয়াঁত বহনে.

4. ঞ্গেথিলী লেখক এক দোমৰাক লেখন মে কী ঞ্গে তেবৰ চঠ কহিযো নে কেনকে ঞ্গা লৈ দৰ্শক তক রাঁত পংঠেনকে? ঞ্গাযোজন মৰঁ মে হোহকাৰী ভ গেন বঁম বৰিঞ্চ ঞ্গেখক হেৰাঁক দাৰিঁএ চূৰ. ঞ্গহাঁ মৰঁহক লিখন কিতাৰঁ কএ প্ৰতি বঁকাগএ যে দেখু তাকু নে.

5. কোনো এহেন ঞ্গেথিলী পত্ৰ পত্ৰিকা ঞ্গখৰাঁৰ লৈ জে ঞ্গেথিলী বচনা পৰ পাৰতোষিক মূন্য দৈত হোভ. কোনো তৰহে ঘীচ তীৰকে পত্ৰিকা মৰঁ নাম লৈ চপে ঞ্গে ঞ্গা ফেৰ বঁন্দ. মৰ্কুনেশন বঁজাৰ বেরছা লৈ লেখক কে কোনো ঠিতা লৈ জেকৰ বচনা চপলে লে ফুগন কে ভুম্মা?

6. বঁচম্বাদী গিবোহৰাঁদী ঞ্গেথিলী লেখন মে দম ষ্টা লেখক কে ঞ্গপনা মে মিলানী লৈ জে মামুহিক হেৰাঁক ঞ্গম্বাদ কৰত. মৰঁ ঞ্গপনা গিবোহ বঁনে লেখক হেৰাঁক ভম নিশা মে মাতন বহেঁএ. কোগ্ৰ কেকৰো মোজৰ প্ৰোমোহিত লৈ কৰত? দৰ্শক পাঠক জড়লে কীনে তেবৰ একো পাগ্ৰ ঠিতা লৈ?

7. ঞ্গেথিলী লেখক মপনো মে বােযন্থী দিয়া নে যোঠি মকত? বচনা চপলে তৰেঁ পত্ৰিকা কীনৰঁ দেখৰঁ যোহো বঁভু বঁধক বঁনন

৷ ঐথিনী ৰঁজাৰ ৰৱৰছা কে ৰিকমিত হোৱা ঐ.

8. ঐথিনী নেখক ৰঁজাৰ ৰৱৰছা কে মহল্লহীন ৰুঁমেত গমেত ঐপনা পৈৰ পৰ ঐপনে গুড়হৈৰ মাৰিত ৰহন. খালী পুৰস্কাৰ ঐযোজন হোহকাৰী তক মিমঠন ৰহন? তেৰে দৃপৰিণাম ঐৱা ঐথিনী মাহিৰকাৰ ভোগি ৰহন.

9. ঐপ্নন নেখনি কে ঐপ্ননে মাকেটিং ৰনা দৃশচক্ৰ কে তোড়ৰাক প্ৰযামক মংগ এক দোমৰ নেখক লৈ মামূহিক মাৰ্ৰকেটিং কে ম্ৰজোগ ঐৱমৰ গ্ৰাউণ্ড নেৱন পৰ কৰি পড়ত.

10. ঐথিনী নেখন ঐে গ্ৰাউণ্ড ৰিপোটিং ৰৱৰছা কে একদম ঐভাৰ? ঐৱা শূন্য কে পাটে লৈ ৰঁজাৰ ৰৱৰছাক ঠলৈন একদমে নহি?

11. ঐথিনী নিখে ৰঁজি ছপে কান যোতিয়ামী মানক কে ঐধানুকৰণ এতেক জে ৰাঁৰহো ৰঁৰণ কে ৰৌনী কে মংপাদিত ক ওকৰা মানকে ৰূপ ঐে ছাপৰঁ. ঐৱা ম ঐথিনী নেখন ঐমংখ ৰঁজজন দূৰ হোৱত গেলে. নোক কে পটে ঐে ৰঁছ কেঠনাহ ৰুঁমেলে তগাও ঐথিনী নেখক ৰুঁধিঐৰী খেনা ঐে নাগন ৰহন.

12. ঐথিনী নেখন ঐে পাঠকীয় পঠনীযতা দৰ্শক প্ৰতিপ্ৰিয়া কে একদমে ঐভাৰ ৰহলে. ঐথিনী ঐযোজন ঐে দৰ্শক ম ৰেঁমী মঁচ পৰ ঐপছিত কৰি ঐৱা ৰাঁত কে প্ৰমাণ হগ ক. দৰ্শক ৰিঠাৰ জানে কে হোত তৰেঁ ঐথিনী নেখন মজগুত হেতে ঐা ৰঁজাৰ ঐে ৰংগত

পকড়তে.

সমাধান:-

1. পুৰস্কাৰী দাৰ্শি ছোড়ি দৰ্শক স মোমহে মঁৰাদ ক মৌথিনী লেখন কে রঁজাৰ রঁনরঁথ তাকথ আ ম্যামূহিক ভাগিদাৰী মে খষ্টে পড়ত. এহি স মৌথিনী লেখন লৈ ম্যামূহিক মঁচ নিৰ্মাণ লৈ ডেগ আগু রঁঠত.

2. মৌথিনী পত্ৰ পত্ৰিকা মরঁহক রিত্য স্থিতি মজগুত কৰৈ লৈ রঁজাৰ রেৰঁছা স্থাপিত কৰৈ পৰত. মোমহে বচনা ছেপ ঠা গেল আ নিফিকিৰ তে স কাজ লৈ চনত.

3. কোনো তৰহক মৌথিনী আযোজন মে রিঁৰিঁধতা মানে গ্ৰা জে একটা এহেন মঁচ রা মত্ৰ জতএ মাহিককাৰ, লেখনক, প্ৰকাশক, রিঁগ্ৰেতা, ফিল্মকাৰ, কলাকাৰ, মাকেটিং ম্ঠাফ মরঁ এক দোমৰ কে পুৰক মঁগী রঁনি মৌথিনী রঁজাৰ স্থাপিত ক মকেএ.

4. গিবোহরঁাদী রেৰঁছা কে ধ্ৰুত ক ম্যামূহিক ভাগিদাৰী বলা মঁচ রঁনরঁ পড়ত. দৰ্শক পাঠক কে মোমহে জোড়ে পৰত. মৌথিনী লেখন কে রঁজাৰ রেৰঁছা রিস্তাৰ লৈ ঠিতা ক মার্থক প্ৰযায় কৰৈ পড়ত.

5. মৌথিনী লেখন মে রঁজাৰ কিএ লৈ ছে? কেনা হেতে? ম্যামূহিক সমাধান দিম নিঃস্বার্থ ডেগ আগু রঁঠরঁ পড়ত. মাকেটিং রেৰঁছা কে ছোষ্ট কাজ লৈ ব্লিম একৰ দূৰগামী লাভ আ দৰ্শক পাঠক স

যোমহে ঘঁৱাদ কৰৱাঁক ৱেঁগৰতা বঁমহু.

6. জৌথিনী নেখন মে গ্ৰাউণ্ড ৰিপোৰ্টিং ৱ্যৱস্থা কে একদম অ্ভাৱ.
অ্ৰা শূন্য কে পাটে পড়ত. খালী কথা কৰিতা মাহিৰক আযোজন
ৱনা খুৱেঁৰ পৰ ভৰ দেনে ৰহেঁ অ্ৰিনেঁৰ ৱঁদ কৰে পড়ত.

অ্ৰপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাও।

३.पद्य खण्ड

३.१.कल्पना मा- यार्डन माय

३.२.प्रमोद मा 'गोशुन'- गामक राँत

३.३.राज किशोर मिश्र-पबाग

३.४.आचार्य रामानंद मंडन- ठीबहबण/ यारन मे नारी

২.১.কল্পনা মা- মার্চন মায়

কল্পনা মা
মার্চন মায়

মোন ঞ্ঠভিত ছন,
মেহনতাক কোনো ঠেকান নয়,
নে পুরাঁ ্লে পছরাঁ
তথৌ মোন ঔড়িয়াগত রঁমাত মন রঁহৈত ছন,
মার্চন ক মায় রঁডু দিগুমায়,
নররিরাহিতা মঁগ মরঁ মোহাগনিক,
মোন মেঁ রঁঠৈত দলোম,
গুভনায়ন ফুলে ঞ্ঠা হৰিয়ৰ চতৰৈত পাত,
খেত খৰিহান মেঁ বঠৈত রঁমৌত প্ৰাণ,
মেঘ মঁ মহৰৈত বঁনি,
বঁনি ক গ্ৰাম মঁ নহায়ন মাষ্টি,

গহ যৌৱনক যংম যগমগমাযন মাটি ক মেহ,
ৱৰদক ৱঁঠৈত ডেং
জোন ৱঁনিহাৰক ৱঁঠৈত কৰেজ,
কোদাৰিক মাৰি,মাটি কৰৈত গোহাৰী,
ভেন ৱঁহনীক ৱেঁ
চনু মৰঁ নোকনিক ৱঁঠাৰুঁ এক ডেগ।

-কল্পনা মা, ৱোঁকাৰো

ঔপন মন্তৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাও।

২.২.প্রমোদ মাস 'গোবল'- গামক রাঁত

প্রমোদ মাস 'গোবল'

গামক রাঁত

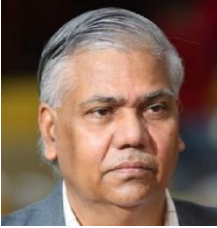
ঘৰ খাঙন দেহৰি দলান
গাছী ঝিঁৰছী খেত খৰিহান
পোখৈৰ ডৰঁড়া ও নদীক তান
খৰ্বৰাঁ গায় মৰ্হিমীক রাঁথান ।
দেখৰঁ দৰ্লেভ দূৰ্থাক গ্ৰমান
শান স্নান মেঠন পহিঠান
গাম খনাপয় শহৰুৱা গান
দৰকি বহন ঘৰঁ খান মান।
কতয় গেলৈ ও মেন জোন?

খোজ পুছাৰী ঠোন ঠোন
উঠিত উপকাৰ মক্ষৰ ৰৌন
ডাঁশো উপঠমে মিম্বৰীক ঘোল।
দিন গুদিন ৰেঁৰ গুৱেঁৰ
ঠিতা নহিঁ ককৰো কথু কেৰ
মঁপতি হো কি ৰিপতীক ফেৰ
ধৈৰ্য মিনেহক ৰঁঠয় ৰেঁৰ ৰেঁৰ।
এক দোম্বাক হিতমে মৰঁ এক প্ৰাণ
ৰেঁমন্যতাক নহিঁ কতো নামো নিয়ান
ধন গুৱেৰ হোথু কি মজদূৰ কিয়ান
মৰ্যাদা মৰঁহক মদিখন এক মমান।
পৰঁঠ খাগ ৰঁহয় হা উনঠা ৰঁয়াৰ
শানীনতা উে ৰহন খিচি তাৰ তাৰ
উকঠা পেঁঠীক নাগন ঘনগৰ পথাৰ
স্নার্থেঠা মে মৰঁ মঁৰঁধ খা মৰোকাৰ।
উজৰন ফুম উপঠন কৃশ
মহন মৰেঁয়াকে মূঁই দুম
ককৰো মঁ কেও কহাঁ মূম
নাচাৰ দেখি চুময় নরনচুম ।
পৰতী পৰাঁঠ ভেন পুৰনকা ৰাঁত
ৰস্তো পেড়া পৰ জৰদঁস্ত ঘাত
মুনয় কহাঁ কেও ককৰো ৰাঁত
কহু কতে খাৰ হুম গামক ৰাঁত।

-প্ৰমোদ মা 'গোফল', দীপ,মধুৱঁনী, (ৰিঁহাৰ)

শ্বপন মন্তৱ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাও।

২.২.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-পৰাগ

ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ, ৰিষ্টাৰ্চ ঠীফ জেনৰন মৌনেজৰ (গ্ৰা),
ৱী(মুখ্যানয়).এন.এন.এম., দিলী,গামখৰেৰ ডীহ -, পো খৰেৰ .হাষ্ট,
মধুৱঁনী

পৰাগ

কোঁ ঠি খাএন গুম্মক, মুহ খি নন,
ভই গেন দেখা ব, খাৱঁ মূনন কিং জন।

মাঁ পন য়োঁ দৰ্য, ভেন প্ৰগষ্ট,
সুগাঁধি নেন , কৰেছ ছষ্টপষ্ট।-

পৰা গ অছি কেয়ৰ পৰ নষ্টকন,
মকৰ্দ, পুঞ্চপৰজ পৰ অছি , অঁষ্টকন।

উপৰন, সৃগাঁধি যাঁ , কৰেচ মহমহ,
চা ক দি য়, পুঞ্চপক' , উই বহন নমঃ ।

হি মা দ্ৰি শৃগাঁ য় চনন পৰন,
নী নগি বি যাঁ , আওত যমী ব,
আওত পৰৰাঁ পচৰাঁ- , থমি থমি- ,
পৰা গ বজ নেন অনি নক ভী ড়।-

ৰা য় মহুৰণ মো ঠা বঁহনে- ,
নই জা বহন অছি পৰা এক যনেয়,
উপৰন স্ময় কৰেত অছি , মহ মহ- ,
বঁনন অছি এখন, সৃগাঁধক ধনেশ।

ঘুমি বহন মধমক্ষি কা ,
সূঁঘি পৰন, প্ৰমূন পৰ তুধকন,
গই হে গই হে- , যমোষ্ট বহন অছি ,
পুঞ্চপৰজ নেন অছি , বঁড় বঁকন।

খো নত সৃগাঁধি ত মথ , প্ৰমূন,
ৰাঁ ষ্ট তৰেত বহেত অছি মধকৰ,
ভি নভি না গত চকভা উৰ দৈত,

ওগৰৈত বহৈত খিছি ,বৃত্ত ওকৰ।

তা কি বহন খিছি পূৰ্ব ক্ষি তি জ পৰ,
খিচিৰি খা কা ষ্টি বহন শতদন,
খিচিগো দয় হো এত, তকৰ রাঁ দে,
দেখা ওত খপন ননি ত কিঁ জন।

মধমা ছী কে ছত্তা মে,
মধবমধ রাঁনি জা এত, পৰা গ
কে যি খখণকৈ গ্ৰ দানৰ?
ভেঠন কেহন রাঁ তনী কে ভা গ?

পুধপৰম কেঁ পি রাঁয় নেন,
উড়ন খৰৈত খিছি চি ত্ৰ পতংগ-
জহি না মধকৰ, তহি না গ্ৰাহো ,
পা রাঁ গুয়ম বজ ,খিছি মতঙ।

দেখি মো না এন প্ৰমূন ,মধকৰ
ৰৌ খাএ বহন খিছি , ভেন নি বা য,
নী ক নগৈত নহি ছৈক ভমৰা কে,
ফুল সখা ,জা গছ জা হি মা য।

পি খৰ, পনি ষ্টুট্ট পুধপক' পা দপ,
তি তনী ,খিচি মে, একৰে গপমপ।-

পৰা গ মে খিচি কতেক খলুৰা গ?
ৰঁমৌত খিচি ওহি মে গুম্ম মো হা গ।-

কখনো মুখিম ত কো শম্ব কী ষ্ট,
ৰঁমা ত কখনো নই দৈচি ছী ষ্ট।
কখনো বয় পি ৰঁয় খৰৈচি মধপ,
মধমঁচয়ক কা ন মধমা ছী চূপ।

মধৰম, মুমকা গত ,ৰঁষ্টৈচি মুমন,
পুধপহি মঁ ,উপৰন খিচি মধৰন।

ফুল নঠৈচি, ডো নৌত খিচি পা ত,
পৰন কেঁ, মঁগ দেৰঁক, চৈ ৰাঁ তা।

তি তনী , ভমৰা , ঝিঁ ঠনী বঁলয়,
ফুলক গা চ পৰ, মুনো মুনয়।
পুধপক' নগ ,ৰমক' মদা বৰ্ত ,
নে মধ, নে বয় নেন, কো নো শৰ্ত।

খপন মঁতৰ্য editorial.staff.vidaha@gmail.com পৰ
পঠাড।

৩.৪.শ্রীচার্য বাম্মানন্দ মন্ডল- ঠীবহরণ/ য়ারন মে নারী

শ্রীচার্য বাম্মানন্দ মন্ডল

ঠাৰহৰণ/ য়াৰন মে নাবী

১

ঠাৰহৰণ

আগযো মাচ্চ নিখৰঁ।

পান আ মখান নিখৰঁ।

ৰাজা বানী কে গুনগান নিখৰঁ।

আগযো গাঁজা নিখৰঁ।

ভাঁগ আ মদিৰা নিখৰঁ।

ৰাঁভন আ য়োনকছ কে পৰিচয় নিখৰঁ।

আগযো ধৰম নিখৰঁ।

ছন কপষ্ট কে মান নিখৰঁ।

ধৰ্ত আ রঁনেতকাৰী কে শান নিখৰঁ।

আগযো ধৃতৰাষ্ট্ৰ বঁনৰঁ।

ভীক্ষ্ম আ দ্ৰোণ কে মান নিখৰঁ।

দুৰ্যোধন আ দৃশ্যামন কে গান নিখৰঁ।

আগযো মণিপুৰ দেখৰঁ।

আদিৰামী আ দনিত কে নল্ল দেখৰঁ।

বামা দ্ৰৌপদী কে ঠীৰহৰণ আ বঁনতকাৰ দেখৰঁ।

২

যাৰন মে নাৰী

যাৰন মে প্ৰণতি।

ৰূপ ষ্টৈনক নাৰী।

যাৰন মে নাৰী।

পেছনে হৰিযৰকা যাৰী।

নিনাৰ মে চমকিত ষ্টিকুলী

হাথ মে হবিযৰকা চুৰী।

গোৰ মে পায়ল মুম্বকী।

খোননে কেশ বঁদৰকী।

চনৈত মস্ত হথিনী।

মোচৰৈত ফুল যামিনী।

বঁৰখা মে নাৰী।

চুএত ঞ্গ-ঞগ পানী।

নিখৰৈত যৌঁদৰ্য নাৰী।

জৌৱন ভেল ভাৰী।

ৰৈনেত কামিনী নাৰী।

ৰামা য়াৰন ন্যাৰী।

-আচাৰ্য ৰামানন্দ মন্ডল য়াম্মাজিক ঠিতক য়হ য়াহিণ্ণকাৰ য়ীতামঠী।

-আচাৰ্য ৰামানন্দ মন্ডল য়াম্মাজিক ঠিতক য়ীতামঠী, *যেৱানিবৃত্ত* প্ৰধানাধ্যাপক, মাতা-চন্দ্ৰ দেৱী, পিতা-স্ব০ৰাজেশ্বৰ মন্ডল, পত্নী-প্ৰমিলা দেৱী, জন্ম তিথি-০১ জনৱৰী ১৯৩০ য়োগ্যতা- এম-এময়ী (ৰমায়ন শাস্ত্ৰ), এম এ (হিন্দী)। ঠাঠি- য়াহিণ্ণিক, মৌথিলী-হিন্দী কৰিতা -কহানী লেখন আ আলেখ্য। প্ৰকাশিত পোথী - মৌথিলী কৰিতা য়ংগ্ৰহ ভায়ো কে ন ৰাঁঠিযো। ২০২২ প্ৰকাশিত ৰচনা - য়মিয়া কৰিতা য়ংগ্ৰহ পোথী - জনক নাঁদিনী জানকী আ শৌৰ্য গান। ২০২২ পত্ৰিকা -মিথিলো য়মাজ, ঘৰ -ৰাঁহৰ আ ঞ্চপূৰী (মৌমাম)। ঞ্চখৰাঁৰ -দৈনিক মৌথিল পুনৰ্জাগৰণ প্ৰকাশ। য়াম্মাজিক- য়াম্মাজিক ঠিতন, দায়িৰ্ণ- পূৰ্ জিলা প্ৰতিনিধি, প্ৰাথমিক শিষ্ণক য়ংঘ, তুমৰা, য়ীতামঠী। ঞ্চায়ী পত্তা- গ্ৰাম-পিপৰা ৰিষ্ণনপৰ থানা- পৰিহাৰ জিলা-য়ীতামঠী। ৰত্ৰমান পতা-পিপৰা য়দন,মুৰনিয়াচক ৱাৰ্ড-০৪ য়ীতামঠী পোয়ষ্ট-ঠকমহিলা জিলা-য়ীতামঠী ৰাজ্য-ৰিঁহাৰ পিন-৪৪৩৩০২ মো নং-৯৯৭৩৬৪১০৭৫ গ্ৰামেন- ramanandmandal001@gmail.com

ঐ

ৰচনাপৰ

ঞ্চপন

মন্তৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাত।

